

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Rozdział 1: Dane wstępne

Charakterystyka Grupy Kapitałowej PFR	7
1. Profil działalności i kluczowe wskaźniki	7
2. Najważniejsze wydarzenia w 2021 roku.....	8
3. Wartości i normy etyczne.....	12
Otoczenie zewnętrzne	13
1. Otoczenie makroekonomiczne.....	13
2. Otoczenie branżowe.....	14
3. Otoczenie regulacyjne.....	14
4. Czynniki, które będą miały wpływ na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej PFR w 2022 r.....	16
Struktura Grupy Kapitałowej PFR	18
1. Informacje o podmiocie dominującym – PFR.....	18
2. Informacje o podmiotach zależnych.....	22
Informacje o pozostałych podmiotach podporządkowanych	27
Sytuacja kadrowo-płacowa	28
1. Przedsięwzięcia z zakresu zmiany zatrudnienia i jego struktury.....	28
Ład korporacyjny	29
1. Zasady ładu korporacyjnego.....	29
2. Firma audytorska uprawniona do badania sprawozdań finansowych.....	29
3. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.....	29
4. Rada Nadzorcza.....	30
5. Sprawozdanie z działalności Zarządu jako organu.....	30
6. Prokura.....	31
7. Opis istotnych postępowań toczących się przed sądem.....	31
8. Sprawozdanie Zarządu ze stosowania dobrych praktyk.....	31
System zarządzania ryzykiem	35
1. Ryzyko kredytowe.....	35
2. Ryzyko płynności.....	35
3. Ryzyko rynkowe.....	35
4. Ryzyko braku zgodności.....	37
5. Ryzyko operacyjne.....	37
6. Ryzyko inwestycyjne.....	37
7. Ryzyko polityczne.....	37
8. Ryzyko projektowe.....	37
9. Ryzyko strategiczne.....	37
10. Ryzyko utraty reputacji.....	37
11. Ryzyko prawne.....	37
System zarządzania zgodnością	38
1. Strategia zarządzania zgodnością.....	38
2. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności.....	38
3. Tarcza Antykorupcyjna.....	38

Charakterystyka Grupy Kapitałowej PFR

[GRI 2-1] [GRI 2-6]

1. PROFIL DZIAŁALNOŚCI I KLUCZOWE WSKAŹNIKI

Grupa Kapitałowa Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. („Grupa Kapitałowa PFR” lub „GK PFR”) jest grupą spółek finansowych i doradczych dla przedsiębiorców, samorządów i osób prywatnych inwestującą w zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy kraju.

W jej skład wchodzi:

- Polski Fundusz Rozwoju S.A. („PFR” lub „Spółka”),
- PFR Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. („PFR TFI” lub „Towarzystwo”),

- PFR Ventures sp. z o.o. („PFR Ventures”),
- PFR Nieruchomości S.A. („PFR Nieruchomości” lub „PFRN”),
- PFR Portal PPK sp. z o.o. („PFR Portal PPK”),
- PFR Operacje sp. z o.o. („PFR Operacje” lub „PFR”),
- PPP Venture sp. z o.o. („PPP Venture”).

Priorytetami GK PFR są: inwestycje infrastrukturalne, innowacje, rozwój przedsiębiorczości, eksport i ekspansja zagraniczna polskich przedsiębiorstw, wsparcie samorządów, realizacja programu Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz obsługa inwestycji zagranicznych.

67,4 mld zł*

wartość pomocy udzielonej przedsiębiorstwom w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP

11+ mld zł

wartość inwestycji PFR we wszystkie projekty od 2016 r.

Ponad 2,5 mln

uczestników Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) i PPE po III etapie programu

5,8 mld zł**

w ramach Tarczy finansowej dla dużych firm oraz Programu wsparcia dla LOT

Ponad 13 mld zł

wartość aktywów netto w funduszach inwestycyjnych zarządzanych przez PFR TFI

353 000*

liczba firm, które otrzymały subwencje w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP

73,9 mld zł

wartość obligacji wyemitowanych przez PFR w 2020 r.

Blisko 300

inwestycji VC od 2019 roku

Ponad 2 tys.

mieszkań w trakcie budowy w 2021 roku w ramach inwestycji mieszkaniowych PFR

* - łącznie dla Tarcz 1.0 i 2.0 ** - do kwietnia 2022 r.

2021

Najważniejsze wydarzenia

styczeń

05.01.21

Rada Ministrów podjęła decyzję o rozszerzeniu do 45 liczby branż uprawnionych do udziału w Tarczy finansowej 2.0 oraz całkowitym umorzeniu subwencji z Tarczy finansowej 1.0 dla najbardziej poszkodowanych firm.

13.01.21

Rozpoczęcie drugiej edycji projektu Fundacji PFR „SamoDZIELNI”, którego celem jest wsparcie wejścia na rynek pracy młodzieży z pieczy zastępczej.

15.01.21

Uruchomienie możliwości składania wniosków o subwencje w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 z 45 branż najbardziej poszkodowanych w wyniku drugiej fali pandemii.

03.02.21

Rada Ministrów podjęła decyzję o rozszerzeniu wsparcia w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 o dziewięć dodatkowych branż, szczególnie poszkodowanych przez sytuację związaną z COVID-19.

19.02.21

Fundacja PFR rozpoczęła realizację programu stypendialnego „Pasjonaci Edukacji” przygotowanego z myślą o młodych osobach w gorszym położeniu materialnym, które chciałyby związać swoją przyszłość z nauczaniem dzieci i młodzieży.

luty

22-26.02.21

Odbył się PFR InfoWeek, wydarzenie skierowane do polskich przedsiębiorców, którego celem było przedstawienie oferty Grupy PFR. W formule PFR InfoWeek przez cały 2021 r. odbyły się cztery wydarzenia.

25.02.21

Światło dzienne ujrzała nowa odsłona strony www.startup.pfr.pl, która jest kompleksowym źródłem wiedzy na temat polskich startupów, nowych technologii i źródeł finansowania.

marzec

03.03.21

PFR i Mabion podpisali porozumienie, na mocy którego polska spółka biotechnologiczna może pozyskać do 40 mln zł na zwiększenie mocy produkcyjnych – niezbędnych do seryjnego wytwarzania szczepionek przeciwko COVID-19.

05.03.21

Fundacja PFR i Fundacja Banku PKO BP sfinansowały zakup samochodu dla rodziny urodzonych w Gnieźnie pięcioraczek.

22.03.21

Ruszyła druga edycja Akademii Miast Przyszłości, programu edukacyjnego dla samorządowców. W drugiej edycji motywem przewodnim warsztatów była zielona transformacja.

26.03.21

PFR przystąpił do grona instytucji finansujących budowę Instalacji Termicznego Przekształcania Odpadów budowanej w Olsztynie. Inwestycja rozwiązuje problem odpadów komunalnych i dostarczą czystą energię.

2021

Najważniejsze wydarzenia

13.04.21

PFR wprowadził Badanie Dojrzałości Innowacyjnej, usługę dla dużych firm, które chcą przeprowadzić transformację cyfrową.

19.04.21

PFR rozpoczął proces rozliczania i umarzania subwencji przyznanych mikrofirmom oraz MŚP w ramach Tarczy finansowej 1.0.

11.05.21

Powstał PFR GreenHub FoF – nowy program z budżetem 200 mln zł, którym zarządza PFR Ventures. Jego celem jest rozbudzenie inwestycji funduszy VC w sektor zielonych (proekologicznych) innowacji.

16.06.21

Podczas konferencji prasowej podsumowano wdrożenie Pracowniczych Planów Kapitałowych – już ponad 2,3 mln Polaków oszczędza na emeryturę w PPK.

16.06.21

Wmurowano kamień węgielny pod budowę instalacji technicznego przetwarzania odpadów w Olsztynie.

17.06.21

Komisja Europejska wydała decyzję określającą warunki udzielania finansowania dla dużych firm, które odczuły negatywne skutki pandemii COVID-19 w okresie listopad 2020 – kwiecień 2021.

maj

kwiecień

23.04.21

Podsumowano wyniki pierwszej edycji programu „PoISKI Mistrz”, którego celem jest wsparcie rozwoju narciarstwa alpejskiego w Polsce. Odbyło się czternaście zawodów, w tym sześć w ramach Młodzieżowego Pucharu Polski.

28.04.21

Na stronie startup.pfr.pl opublikowany został przygotowany przez Chmurę Krajową kurs „Chmura w biznesie”. Przedstawia on praktyczne zastosowania technologii chmurowej w biznesie.

28.05.21

Ruszył program grantowy Fundacji PFR „Wakacyjna AktywAKCJA”. Jego celem jest wsparcie finansowe organizacji społecznych, które przygotowują wakacyjne aktywności rekreacyjne dla dzieci i młodzieży. Granty otrzymały 53 organizacje.

31.05.21

Fundacja PFR we współpracy z Fundacją Nowoczesna Polska zaangażowała się w projekt „Stanisław Lem poleca”. W ten sposób powstał zbiór utworów science-fiction, które opublikowano w bibliotece Wolne Lektury.

czerwiec

18.06.21

Odbyła się inauguracja budowy 221 mieszkań przy ul. Lubańskiej w Zgorzelcu. Przedsięwzięcie jest realizowane przez spółkę PFR Nieruchomości w ramach rynkowej części rządowego programu mieszkaniowego.

23.06.21

Agencja S&P Global Rating dokonała oceny ratingowej PFR na poziomie A w walucie lokalnej i A- w walucie obcej, z perspektywą stabilną. Jest to najwyższa możliwa ocena, równa ocenie ratingowej Polski, jako kraju.

25.06.21

PKL, których właścicielem jest pośrednio PFR, rozpoczęły budowę ośrodka turystycznego oraz kolei widokowej nad Zaporą Solińską.

30.06.21

PFR Nieruchomości podpisał umowę z wykonawcą osiedla przy ul. Kolejowej we Wrocławiu. Powstanie tam 469 mieszkań.

2021

Najważniejsze wydarzenia

lipiec

01.07.21

Niemal 60 reprezentantów z 30 średniej wielkości miast przez cztery miesiące pracowało nad konkretnymi projektami z obszaru zielonej transformacji. Spośród nich jury wyróżniło rozwiązania: Głogowa, Tarnowskich Gór i Zduńskiej Woli.

21.07.21

PESA Bydgoszcz, której inwestorem jest PFR, przedstawiła strategię do 2025 r. Firma stawia na produkcję pojazdów zeroemisyjnych oraz „hydrogen ready”.

23.07.21

DCT Gdańsk wygrał przetarg na dzierżawę fragmentu terenu portu w Gdańsku. W tym miejscu zostanie zbudowany nowy terminal Baltic Hub 3 i trzecie nabrzeże głębokowodne, dzięki któremu zwiększą się możliwości przeładunkowe DCT Gdańsk o 1,5 mln TEU do łącznie 4,5 mln TEU rocznie.

02.08.21

Odbyła się uroczysta inauguracja budowy 190 mieszkań w Nakle n. Notecią. Prowadzi ją PFR Nieruchomości.

10.08.21

PFR Life Science, spółka celowa PFR, przeprowadziła inwestycję w sektorze biotechnologicznym, biorąc udział w rundzie finansowania przeprowadzonej przez Proteon Pharmaceuticals, w ramach której firma pozyskała 21 milionów euro.

sierpień

06.09.21

Ruszył nabór najemców do 320 mieszkań w Toruniu przy ul. Okólnej. W zaledwie godzinę chętnych było więcej niż oferowanych mieszkań.

09.09.21

PFR wraz z Bankiem Pekao S.A. rozpoczął realizację programu finansowania inwestycji w odnawialne źródła energii. 300 mln zł od PFR połączone z kapitałem własnym inwestorów i finansowaniem banku umożliwi realizację 500 MW nowych instalacji fotowoltaicznych.

wrzesień

10.09.21

Grupa CCC, lider rynku obuwniczego w Europie Środkowo-Wschodniej, podpisała z funduszem inwestycyjnym z Grupy PFR umowę emisyjną dotyczącą objęcia obligacji o wartości 360 mln zł.

21.09.21

PFR Ventures podpisał umowy z trzema międzynarodowymi funduszami venture capital, które będą inwestować w polskie innowacyjne spółki. Otrzymają one łącznie 115 mln zł i zainwestują w Polsce dwukrotność tej kwoty.

28.09.21

PFR Ventures rozbudowuje program PFR Private Equity. Do zainwestowanych już blisko 600 mln zł doszły kolejne 500 mln zł.

2021

Najważniejsze wydarzenia

14.10.21

Przedstawiciele administracji publicznej, środowiska naukowego, przedsiębiorców i biznesu podpisali „Porozumienie sektorowe na rzecz budowy gospodarki wodorowej w Polsce”. Ma ono wspierać rozwój tej branży.

15.10.21

Rozpoczął się nabór najemców do 130 nowych mieszkań na osiedlu Polana Szafłarska w Nowym Targu. Po 40 minutach od rozpoczęcia zgromadzono 213 wniosków!

21.10.21

Druga edycja konkursu „Świat Pieniądza” Fundacji PFR. Jego celem jest promowanie edukacji finansowej i ekonomicznej wśród najmłodszych. W jego ramach 110 placówek edukacyjnych z całej Polski otrzymało bezpłatne egzemplarze książek „Świat Pieniądza”.

listopad

03.11.21

PFR przygotował kurs on-line „Przedsiębiorstwo gotowe na przyszłość”, który wspiera cyfrową transformację firm. Jest on dostępny bezpłatnie na platformie kursy.pfr.pl.

05.11.21

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, PFR oraz PFR Ventures podpisały porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju technologii proekologicznych i środowiskowych, aby wspierać transformację polskiej gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej.

23.11.21

Przedstawiciele administracji rządowej, inwestorów, jednostek finansowych i ubezpieczeniowych, systemu oświaty oraz kluczowi przedstawiciele sektora biogazu i biometanu podpisali „Porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju sektora biogazu i biometanu”.

4-5.12.21

Odbył się „Klimaton dla Miast”, pierwszy w Polsce hackathon adresujący wyzwania ekologiczne miast. Jury wyłoniło cztery rozwiązania, które odpowiadają na wyzwania: Gniezna, Rybnika, Rzeszowa i Wrocławia. Zwycięskie zespoły otrzymały po 30 000 zł oraz możliwość przetestowania i wdrożenia swojego rozwiązania w wybranym samorządzie.

13.12.21

Bank Ochrony Środowiska oraz PFR podpisali porozumienie, którego realizacja pozwoli na szerokie finansowanie ekologicznych inwestycji w energetykę ciepłą.

grudzień

21.12.21

Nagrodzono kilkanaście innowacyjnych projektów stworzonych przez uczestników zielonej edycji „Szkoły Pionierów PFR”. Nagrodę główną o wartości 50 tys. zł otrzymał start-up Znika, który ma dostarczać rozwiązania z zakresu opakowań roślinnych.

30.12.2021

Podpisanie umów inwestycyjnych przez FIS FIZAN na budowę parkingów wielokondygnacyjnych w Łodzi i Warszawie.

3. WARTOŚCI I NORMY ETYCZNE

PFR został utworzony i działa na podstawie Kodeksu spółek handlowych (Dz.U. 2020, poz. 1526 t.j.) („KSH”) jako spółka akcyjna. Dodatkowo pewne aspekty działalności PFR objęte są zakresem Ustawy z 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz.U. 2020, poz. 2011) („Ustawa o SIR”). Na sposób, w jaki PFR wypełnienia misje stworzone dla niego przez ustawodawcę, wpływają również misja i wizja oraz wartości PFR. To one w dużej mierze określają sposób prowadzenia działalności i definiują, jaką organizacją ma być Grupa Kapitałowa PFR, oraz stoją za kluczowymi decyzjami podejmowanymi w GK PFR.

Wszystkie te elementy zostały odzwierciedlone w Kodeksie Etyki Grupy Kapitałowej PFR, który przedstawia zasady i podejście do etyki biznesowej obowiązujące pracowników wszystkich spółek Grupy Kapitałowej PFR.

Misja i wartości PFR oraz bezpośrednio do nich nawiązujący Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej PFR odegrały bardzo ważną rolę podczas sytuacji kryzysowej, jaką niewątpliwie było przejście przez PFR na system pracy zdalnej oraz równoległe rozpoczęcie prac nad rozwiązaniami wspierającymi przedsiębiorców w walce z następstwami pandemii COVID-19. Praca zdalna w warunkach olbrzymiego obciążenia dodatkowymi zadaniami wynikającymi z tych projektów mogła potencjalnie zagrozić ich skutecznemu uruchomieniu.

Pierwszy program pomocowy został uruchomiony po ok. trzech tygodniach od rozpoczęcia prac. W opinii przedstawicieli kadry zarządczej PFR stało za tym przede wszystkim olbrzymie zaangażowanie pracowników w prace nad projektem, profesjonalne podejście, nacisk na współpracę oraz poczucie odpowiedzialności za sytuację polskich przedsiębiorstw. Ta postawa była powszechna w PFR, a jej korzeni należy doszukiwać się bezpośrednio w misji i wartościach Grupy Kapitałowej PFR. Ponadto, powszechne było poczucie realizacji patriotycznego obowiązku i płynące z niego poczucie misji.

Aby dodatkowo utrzymać ten stan, podjęto działania zmierzające do wzmocnienia znaczenia oraz roli wartości PFR i Kodeksu Etyki Grupy Kapitałowej PFR w codziennej pracy zespołu firmy. Szczegóły dotyczące kampanii promującej Kodeks Etyki zostały opisane w punkcie „Filary Zgodności PFR” niniejszego raportu.

Niezależnie od działań promujących etyczną i transparentną postawę, zespół specjalistów prowadził także nieprzerwane działania zmierzające do zwiększenia świadomości pracowników w zakresie wymogów regulacji wewnętrznych, jak i standardów panujących w PFR. Przykładem takich działań są cykliczne szkolenia dla nowo przyjętych pracowników, służące minimalizacji prawdopodobieństwa wystąpienia nieprawidłowości w trakcie wykonywania obowiązków służbowych w warunkach pracy zdalnej oraz bieżące doradztwo i monitorowanie zgodności działań podejmowanych przez PFR.

Wartości PFR

Partnerstwo i współpraca

Traktujemy innych w swojej pracy tak samo, jak chcielibyśmy być traktowani. Szanujemy i doceniamy pracę innych, wsłuchując się w ich potrzeby. Współpracując, dzielimy się doświadczeniem i informacjami, aby zaufanie było fundamentem rozwoju polskiego społeczeństwa i gospodarki.

Odpowiedzialność

Analizujemy i rozumiemy otaczającą nas rzeczywistość, potrafimy powiązać własne zadania z celami zespołu i firmy, tak aby osiągać zamierzone rezultaty, a we wszystkich działaniach mamy na uwadze dobro Polski. Wyciągamy wnioski ze swoich sukcesów i porażek oraz podejmujemy konieczne ryzyko. Realizujemy to, co zadeklarowaliśmy, w sposób konsekwentny.

Profesjonalizm

Konsekwentnie dążymy do realizacji celów, dostarczając naszym klientom produkty i usługi najwyższej jakości. Jesteśmy zawsze przygotowani, a sprawy doprowadzamy do końca.

Rozwój

Tworzymy nowe idee, usługi oraz rozwiązania przez co wspieramy rozwój polskiej gospodarki i społeczeństwa. Śledzimy najnowsze trendy i wykraczamy poza utarte schematy myślenia i działania. Przekraczamy granice, osiągając niezwykle i nowe rezultaty.

Otoczenie zewnętrzne

1. OTOCZENIE MAKROEKONOMICZNE

Po ubiegłorocznej recesji spowodowanej pandemią koronawirusa w 2021 r. w gospodarce nastąpiło odbicie. Według wstępnego szacunku produkt krajowy brutto w 2021 r. zwiększył się realnie o 5,7%, wobec spadku o 2,5% w 2020 r. Wzrost o 5,7% jest największym od 2007 r., kiedy to dynamika PKB wyniosła 7,1% (wykres 1).

Wzrost PKB jest spodziewany we wszystkich gospodarkach Unii Europejskiej – zgodnie z jesiennymi prognozami Komisji Europejskiej wzrost PKB, zarówno w strefie euro, jak i UE wyniesie 5,0%.

Ceny w 2021 r. były średnio o 5,1% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu w 2020 r. o 3,4%). Wzrost inflacji napędzany był głównie wzrostami cen w kategoriach: żywność i napoje bezalkoholowe, użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii (tj. opłaty za wywóz śmieci, kanalizację, energię elektryczną itd.) oraz transport (tj. paliwa do środków transportu, ceny środków transportu, ceny usług transportowych) (wykres 2).

Wzrost inflacji był tendencją ogólnosiową, szczególnie w gospodarkach rozwiniętych – w strefie euro i Unii Europejskiej notowano najwyższe poziomy cen od co najmniej 1997 r. (od tego roku Eurostat podaje dane o inflacji), w Stanach Zjednoczonych inflacja w grudniu 2021 r. wzrosła do poziomu niewidzianego od czterech dekad. Na rosnącą inflację wpływ miał wzrost cen energii, żywności oraz zakończenia w globalnych łańcuchach dostaw, które przekładały się na wyższe ceny dóbr.

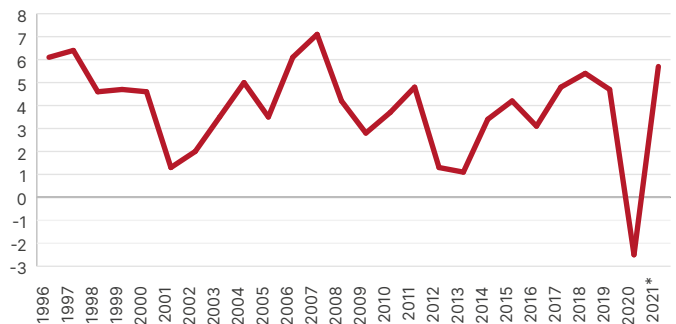
Wzrost aktywności gospodarczej w 2021 r. był także widoczny na rynku pracy. Według danych z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, liczba pracujących w końcu III kwartału 2020 r. (najbardziej aktualne dane) była wyższa niż rok wcześniej o 1,8% i ukształtowała się na poziomie 16 814 tys. osób. Stopa bezrobocia według BAEL zmniejszyła się pod koniec III kwartału ubiegłego roku do 3,0%, wobec 3,3% w analogicznym okresie 2020 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2021 r. wzrosło w skali roku o 8,8% (w 2020 r. wzrost ukształtował się na poziomie 4,7%).

Stopy procentowe NBP w 2021 r. trzykrotnie ulegały podwyżce – w październiku, listopadzie i grudniu. W odpowiedzi na rosnący poziom cen i ich wpływ na gospodarkę Rada Polityka Pieniężnej podniosła stopy procentowe odpowiednio do 0,5%, 1,25% i 1,75%. W styczniu 2022 r. RPP dokonała kolejnej podwyżki stóp, do 2,25%. Obecna wysokość jest najwyższym poziomem stóp procentowych od września 2014 r. (wykres 3).

Odbicie aktywności gospodarczej w światowej gospodarce korzystnie wpłynęło na wyniki handlu zagranicznego Polski. Dane za okres styczeń-listopad (najbardziej aktualne) wskazują, że eksport towarów i usług wyniósł 1 189 mld zł, a import 1 185 mld zł. W obu przypadkach mówimy o rekordowo wysokich wartościach. Już po jedenastu miesiącach 2021 r. eksport i import były wyższe niż w całym 2020. W porównaniu do całego ubiegłego roku eksport wzrósł o 11,9%, a import był o 16,7% większy (wykres 4).

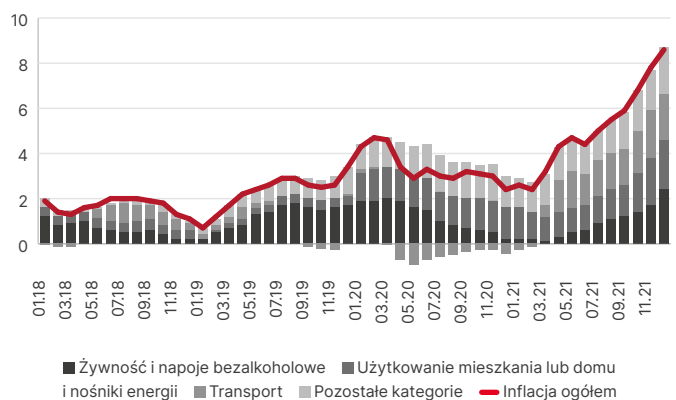
W przypadku handlu towarowego w każdym miesiącu 2021 r. eksport i import były wyższe niż rok wcześniej. W przypadku handlu usługowego w pierwszych trzech miesiącach ubiegłego roku dynamiki roczne pozostawały ujemne, jednak po tym okresie notowaliśmy wyłącznie dodatnie wartości (wykresy 5 i 6).

Wykres 1. Dynamika PKB Polski

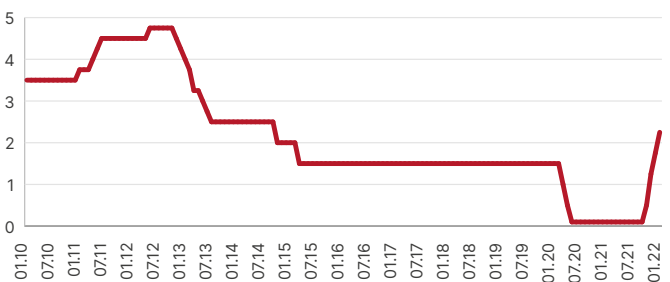
Źródło: Główny Urząd Statystyczny / * - wstępne szacunki

Wykres 2. Wpływ poszczególnych kategorii na wskaźnik inflacji (% r/r)

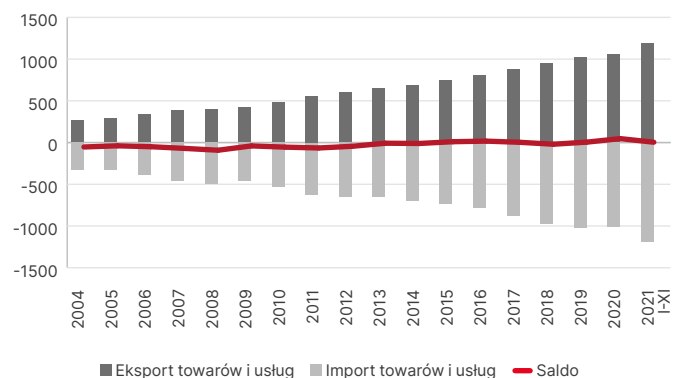
Źródło: Macrobond

Wykres 3. Stopa referencyjna NBP (%)

Źródło: Narodowy Bank Polski

Wykres 4. Obroty handlu zagranicznego Polski (mld zł)

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Z dostępnych danych GUS dotyczących wyników przedsiębiorstw niefinansowych wynika, że wynik finansowy netto przedsiębiorstw w okresie styczeń-wrzesień 2021 r. był o 89,2% wyższy niż rok wcześniej.

Wedle sprawozdania z wykonania budżetu państwa w 2021 r. dochody budżetu ukształtowały się na poziomie 494,8 mld zł, wydatki natomiast wyniosły około 521,2 mld zł. Saldo budżetu było więc ujemne i wyniosło 26,4 mld zł.

Trwająca niepewność co do kolejnej fali pandemii oraz rosnące ceny negatywnie wpłynęły na wyniki badań ufności konsumenckiej, które w 2021 r. uległy dalszemu pogorszeniu. Jednocześnie wzrost aktywności gospodarczej przełożył się na poprawę wyników badań koniunktury gospodarczej w przemyśle przetwórczym oraz budownictwie, której jednak pozostały na ujemnych poziomach (wykres 7).

2. OTOCZENIE BRANŻOWE

Globalne ożywienie aktywności gospodarczej sprzyjało inwestycjom finansowym w gospodarkach rozwijających się. W rezultacie kapitalizacja giełdy w porównaniu do 2020 r. wzrosła o 22,8% i była na najwyższym poziomie od 2017 r. Kredyt bankowy dla firm wzrósł w porównaniu do 2020 r., o 3,9%, jednakże nie przekroczył poziomu odnotowanego przed wybuchem pandemii (wykres 8).

Na koniec 2021 r. wartość aktywów w funduszach inwestycyjnych wyniosła 301,5 mld zł, wobec 280,5 mld zł rok wcześniej (+7,5%) (wykres 9).

Według danych opublikowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego wynik netto wypracowany przez Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych (TFI) w trzecim kwartale 2021 r. (najbardziej aktualne dane) wyniósł 565 211 tys. zł, o 4,1% mniej niż w analogicznym kwartale roku poprzedniego.

Ubiegły rok był kolejnym rokiem dynamicznego wzrostu funduszy zdefiniowanej daty w ramach pracowniczych planów kapitałowych. Na koniec 2021 r. wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty wyniosła 7 665,9 mln zł, w porównaniu do 2 818,1 mln zł na koniec 2020 r. (+172,0%) i 84,7 mln zł na koniec 2019 r. (wykres 10).

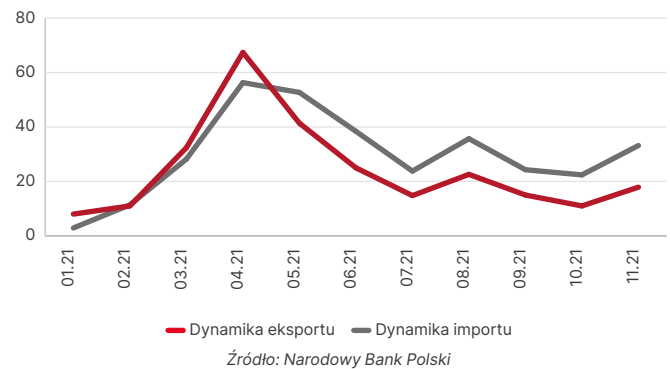
Wartość aktywów netto w OFE w 2021 r. również dynamicznie rosła, przeciętnie o 33,0% rdr. miesięcznie. Na koniec grudnia 2021 r. aktywa OFE warte były 188,0 mld PLN, o 26,5% więcej niż na koniec grudnia 2020 r. Rekordowym miesiącem pod względem wartości aktywów netto OFE był październik, w którym aktywa netto ukształtowały się na najwyższym poziomie od momentu „reformy” OFE na początku 2014 r. (wykres 11).

3. OTOCZENIE REGULACYJNE

Szczególnie istotne dla PFR oraz prowadzonej przez Spółkę działalności są przepisy KSH oraz Ustawy o SIR. PFR jest spółką akcyjną prawa handlowego. Przepisy Ustawy o SIR określają m.in. rolę PFR jako uczestnika zintegrowanego systemu polskich instytucji rozwoju – Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju („Grupa PFR”), realizującej w sposób skoordynowany działania w obszarze wsparcia lub usług świadczonych przedsiębiorcom.

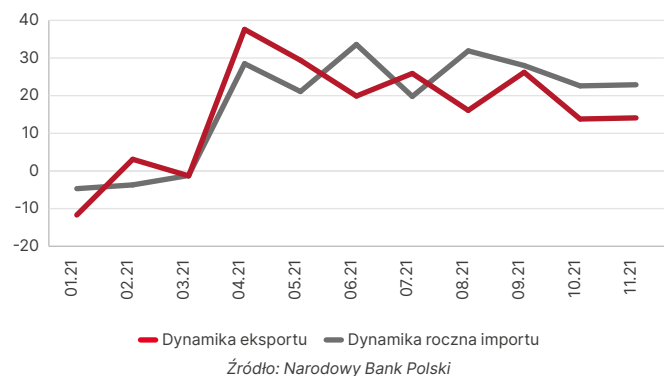
Stan zagrożenia epidemicznego związanego z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, wprowadzony na obszarze Polski Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r., a następnie stan epidemii, wprowadzony na obszarze Polski Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. oraz działania podejmowane w celu zapobieżenia skutkom epidemii, stały się przyczyną wpro-

Wykres 5. Dynamiki obrotów towarowych w poszczególnych miesiącach 2021 r. (% r/r)

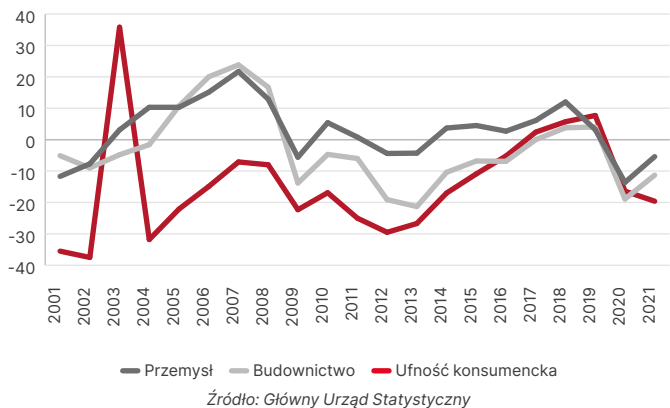
Źródło: Narodowy Bank Polski

Wykres 6. Dynamiki obrotów usługowych w poszczególnych miesiącach 2021 r. (% r/r)

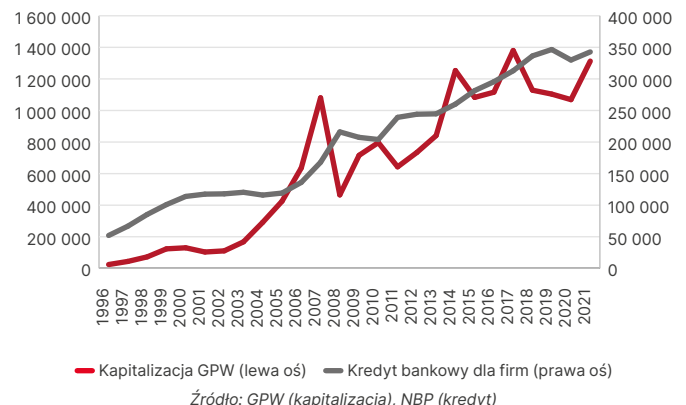
Źródło: Narodowy Bank Polski

Wykres 7. Średnioroczna wartość wskaźnika ogólnego klimatu koniunktury oraz ufności konsumenckiej

Źródło: Główny Urząd Statystyczny

Wykres 8. Kapitalizacja giełdy i kredyt bankowy dla przedsiębiorstw niefinansowych (mln zł)

Źródło: GPW (kapitalizacja), NBP (kredyt)

wadzenia w przepisach prawa istotnych zmian, mających bezpośredni wpływ na działalność PFR.

Ustawodawstwo służące walce z pandemią COVID-19, w tym w szczególności zmiany w Ustawie o SIR, przełożyły się na wzrost roli Spółki poprzez stworzenie ram prawnych umożliwiających PFR podejmowanie działań służących zapobieganiu lub łagodzeniu skutków sytuacji kryzysowych w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1856 oraz z 2021 r. poz. 159), w tym skutków rozprzestrzeniania się COVID-19. Przyjęte rozwiązania umożliwiły w szczególności powierzenie PFR przez Radę Ministrów realizacji rządowych programów udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego w związku ze skutkami COVID-19.

Rada Ministrów, działając na podstawie art. 21a ust. 1 znowelizowanej Ustawy o SIR, przyjęła programy rządowe mające na celu udzielenie przedsiębiorcom wsparcia finansowego w związku ze skutkami COVID-19, tj.:

- „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” („**Tarcza finansowa dla MMŚP 1.0**”),
- „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm” („**Tarcza finansowa dla dużych firm**”),
- „Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” („**Tarcza finansowa dla MMŚP 2.0**”),
- „Program wsparcia Polskich Linii Lotniczych LOT S.A.” („**Program wsparcia PLL LOT**”),

(dalej łącznie „**Programy**” lub „**Tarcza finansowa PFR**”),

powierając PFR realizację Programów, spośród których dwa ostatnie były zrealizowane w 2021 roku.

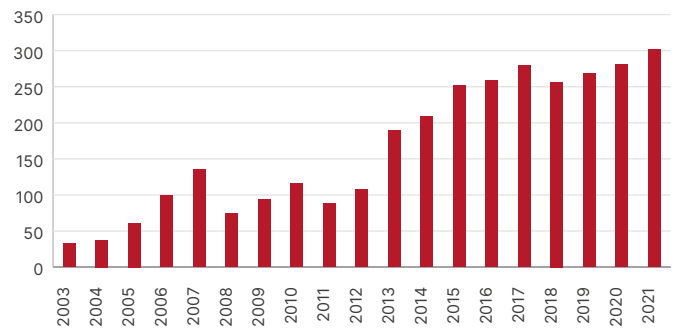
W roku 2021 r. rozpoczął się proces rozliczenia i umorzenia subwencji udzielonych z tytułu Tarczy finansowej dla MMŚP oraz Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0. Uprawnieni beneficjenci musieli złożyć w tym celu stosowny wniosek.

Stan epidemii oraz powierzenie Spółce realizacji Tarczy finansowej PFR znacząco wpłynęły na funkcjonowanie Spółki poprzez konieczność utworzenia nowych jednostek organizacyjnych, budowę procesów i aktualizację wewnętrznej struktury organizacyjnej Spółki.

Ponadto, w związku z nowelizacją art. 21a Ustawy o SIR dokonaną na mocy ustawy z dnia 9 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2349), Rada Ministrów zyskała uprawnienie do powierzenia Spółce realizacji rządowego programu udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego związanego z wprowadzeniem zakazu, o którym mowa w art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o ochronie granicy państwowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 2191).

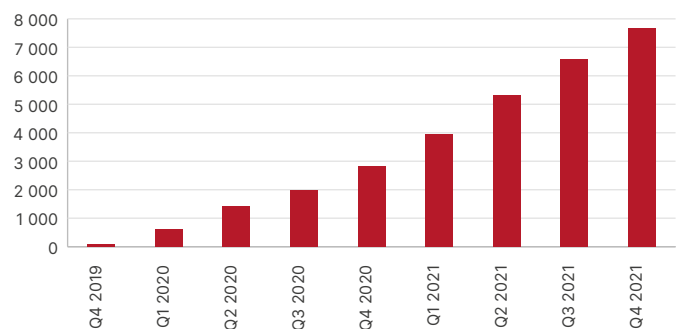
Stosownie do postanowień ustawy z dnia 30 sierpnia 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks spółek handlowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r. poz. 1798 z późn. zm.), 1 marca 2021 r. dematerializacji uległy dokumenty akcji Spółki. Proces ten polegał na zniesieniu dokumentowej formy akcji przy jednoczesnym ich ewidencjonowaniu w systemie elektronicznym. Rejestr akcjonariuszy Spółki jest prowadzony przez Powszechną Kasę Oszczędności Bank Polski Spółkę Akcyjną Oddział – Biuro Maklerskie w Warszawie z siedzibą w Warszawie.

Wykres 9. Wartość aktywów w funduszach inwestycyjnych (mld zł)

Źródło: Izba Zarządzających Funduszami i Aktywami

Wykres 10. Wartość aktywów netto funduszy zdefiniowanej daty (mln zł)

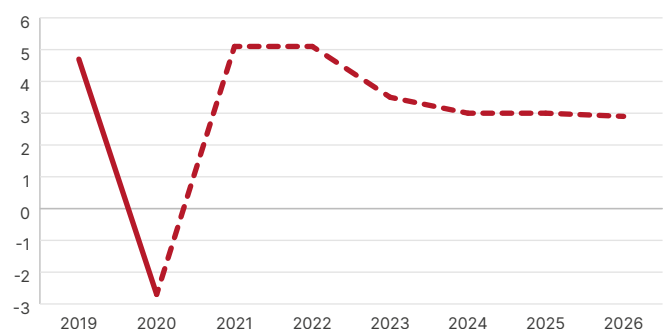
Źródło: Komisja Nadzoru Finansowego

Wykres 11. Wartość aktywów netto OFE (mld zł)

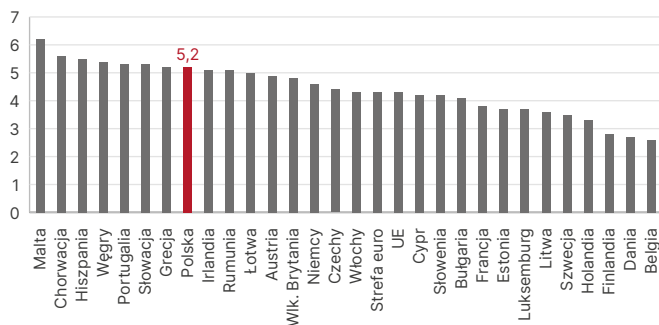
Źródło: Komisja Nadzoru Finansowego

Wykres 12. Prognozowana dynamika PKB Polski (% r/r)

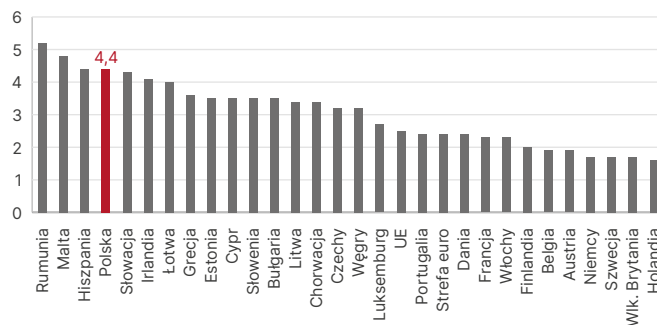

Źródło: IMF, World Economic Outlook, October 2021

Wykres 13. Prognoza PKB na 2021 r. (%)

Wykres 14. Prognoza PKB na 2022 r. (%)

Źródło: Komisja Europejska, European Economic Forecast. Autumn 2021

4. CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ PFR W 2022 R.

Najistotniejszym czynnikiem mającym wpływ na warunki funkcjonowania i wyniki Grupy Kapitałowej PFR będzie podwyższona niepewność związana z utrzymującymi się zakłóceniami w międzynarodowych łańcuchach dostaw, wysokimi cenami surowców energetycznych oraz kolejnymi wariantami koronawirusa.

Zmienne oczekiwania głównych parametrów gospodarczych tworzą podwyższone ryzyko zmiany strategii i bieżących planów operacyjnych w trakcie roku. Co może mieć istotny i nieprzewidywalny wpływ na wyniki finansowe.

Poniżej opisujemy bieżący poziom prognoz wybranych najistotniejszych zmiennych makroekonomicznych, tj. PKB i inflacji, oraz obrazujemy oczekiwania co do stóp procentowych.

Najnowsza prognoza PKB autorstwa IMF wskazuje na wzrost PKB w 2022 r. o 5,1% i średnią dynamikę w okresie 2023-2026 na poziomie 3,1% (wykres 12).

Podobnie w najnowszej prognozie PKB autorstwa Komisji UE prognoza PKB dla Polski wskazuje na ponad pięcioprocentowy wzrost PKB w 2022 roku i spłycenie dynamiki wzrostu w 2023 r. (wykresy 13 i 14).

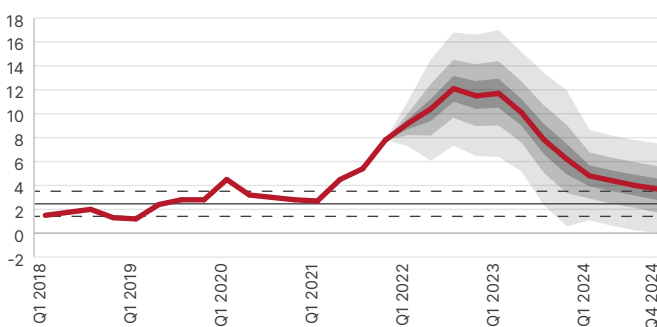
Prognozy inflacji udostępnione przez NBP wskazują, iż inflacja CPI w 2022 r. wzrośnie do 5,8%, a następnie obniży się w 2023 r. w okolicę 3,6% (wykres 15).

Konsensus analityków zestawiony przez gazetę Parkiet wskazuje na nawet wyższą możliwą ścieżkę inflacji w bieżącym roku, z medianą prognoz na poziomie: 8,05%, 8,10%, 7,90%, 6,20% w kolejnych kwartałach 2022 r. (wykres 16).

Zapowiedzi polskich i zagranicznych banków centralnych – w tym Adama Głapińskiego, prezesa NBP – oraz wypowiedzi analityków zajmujących się polityką pieniężną wskazują, że w najbliższych miesiącach stopy procentowe NBP będą nadal podwyższane.

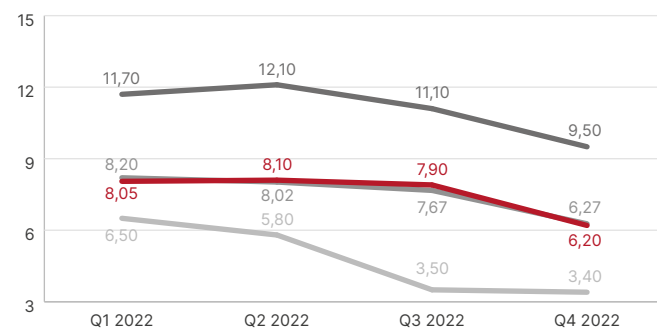
Również zestawienie prognoz stóp procentowych przygotowane przez gazetę Parkiet sugeruje podnoszenie stóp procentowych, z medianą na poziomie 3,5% na koniec czwartego kwartału 2022 r. (wykres 17).

Wykres 15. Projekcja inflacji i wzrostu gospodarczego na podstawie modelu NECMOD (marzec 2022)

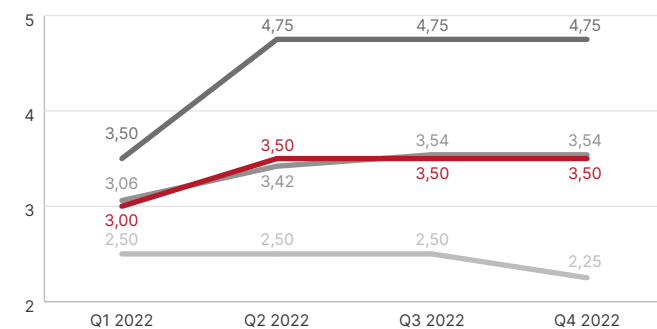
Źródło: Narodowy Bank Polski

Wykres 16. Prognozy CPI (% r/r, średniokwartalnie) – konsensus ekonomiczny 36 zespołów

Źródło: Gazeta Giełdy Parkiet

Wykres 17. Stopa referencyjna NBP (% koniec okresu) – konsensus ekonomiczny 36 zespołów

Źródło: Gazeta Giełdy Parkiet

Struktura Grupy Kapitałowej PFR

1. INFORMACJE O PODMIOCIE DOMINUJĄCYM – PFR

PFR z siedzibą w Warszawie jest polską instytucją rozwoju o statusie spółki akcyjnej, której większościowym akcjonariuszem jest Skarb Państwa. Została ona zawieszona 28 grudnia 2012 r. przez Ministerstwo Skarbu Państwa i do 13 kwietnia 2016 r. działała pod nazwą Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.

Celem PFR jest prowadzenie działalności gospodarczej we własnym imieniu i na własny rachunek, zgodnie z zasadami dobrej praktyki handlowej, dążąc w długim terminie do osiągnięcia rynkowej stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału. Spółka kładzie najsilniejszy nacisk na: inwestycje infrastrukturalne, innowacje, rozwój przedsiębiorczości, eksport i ekspansję zagraniczną polskich przedsiębiorstw, wsparcie samorządów, realizację programu Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz obsługę inwestycji zagranicznych. Misja PFR brzmi „Inwestycje dla Polski”.

Siedziba PFR mieści się w biurowcu Cedet przy ul. Kruczej 50 w Warszawie.

Spółka realizuje swoje cele poprzez działające w ramach Grupy Kapitałowej PFR wyspecjalizowane centra kompetencji:

- PFR TFI – inwestycje kapitałowe, ekspansja zagraniczna, zarządzanie PPK;
- PFR Ventures – inwestycje w formule funduszu funduszy;
- PFR Nieruchomości – inwestycje mieszkaniowe;
- PFR Portal PPK – obsługa Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK);
- PFR Operacje – usługi IT i cyberbezpieczeństwa dla Grupy Kapitałowej PFR;
- PPP Venture – budowa i prowadzenie domów studenckich w Krakowie w formule partnerstwa publiczno-prywatnego.

Ponadto poprzez spółkę Operator Chmury Krajowej sp. z o.o. („**Operator Chmury Krajowej**”, „**OChK**” lub „**Chmura Krajowa**”), w której PFR posiada 50% udziałów, PFR jest zaangażowany w przyspieszanie cyfryzacji polskiej gospodarki. Za pośrednictwem spółki stowarzyszonej Polska Agencja Ratingowa S.A. („**PAR**”) PFR realizuje cele z obszaru rozwoju rynku kapitałowego w Polsce.

Częścią ekosystemu GK PFR jest również Fundacja PFR („**Fundacja**”), której Spółka jest fundatorem. Za jej pośrednictwem prowadzone są działania na rzecz pozytywnych zmian w otoczeniu społecznym Grupy.

Na mocy Ustawy o SIR PFR tworzy także zintegrowany system instytucji rozwoju nazwany Grupą PFR. Działa ona na podstawie spójnej strategii zgodnej z polityką gospodarczą Rady Ministrów. W skład Grupy PFR wchodzi następujące instytucje wraz ze swoimi jednostkami zależnymi:

- Polski Fundusz Rozwoju,
- Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. („**ARP**”),
- Bank Gospodarstwa Krajowego („**BGK**”),
- Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. („**KUKE**”),
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu („**PAIH**”),
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości („**PARP**”).

Zgodnie ze wspólną strategią Grupa PFR skupia się na sześciu najważniejszych obszarach działalności. W każdym z nich wyznaczona została instytucja wiodąca. W inwestycjach tę rolę pełni PFR, w bankowości – BGK, w ubezpieczeniach eksportowych – KUKE, w handlu zagranicznym – PAIH, w przemyśle – ARP, w rozwoju przedsiębiorczości – PARP. Ustawa umożliwia zacieśnienie współpracy, lepszą koordynację działań oraz stałą wymianę informacji i wiedzy pomiędzy instytucjami Grupy.

Zawarte w Ustawie o SIR przepisy umożliwiają również podwyższenie kapitału zakładowego PFR poprzez przekazanie skarbowych papierów wartościowych, jak również pozwalają na udzielanie w imieniu Skarbu Państwa poręczeń lub gwarancji spłaty zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów lub obligacji wyemitowanych przez PFR. Ponadto, zgodnie z przepisami Ustawy o SIR, w celu uzyskania środków na realizację Programów, PFR mógł wyemitować obligacje na rynku krajowym i na rynkach zagranicznych. Zobowiązania PFR z tego tytułu są objęte gwarancją Skarbu Państwa. To ostatnie rozwiązanie było kluczowe dla pozyskania środków na realizację Programów, które okazały się kluczowe z punktu widzenia osłony polskich przedsiębiorstw przed skutkami zamrożenia gospodarki wynikającego z walki z pandemią COVID-19.

Nadzór nad Grupą PFR sprawuje Rada Grupy. Stanowi ona platformę koordynacji współpracy sześciu instytucji rozwoju. W jej skład wchodzi prezesi ww. instytucji, a jej przewodniczącym jest Prezes Zarządu PFR.

Rys historyczny

2012

GRUDZIEŃ 2012

Powołanie Polskich Inwestycji Rozwojowych S.A.

2016

KWIECIEŃ 2016

Zmiana firmy na Polski Fundusz Rozwoju.

CZERWIEC 2016

PFR powołuje do życia PFR Ventures.

GRUDZIEŃ 2016

PFR i PZU S.A. przejmują od UniCredit 32,8% akcji Banku Pekao S.A. Udział PFR w kapitale zakładowym banku wynosi 12,8%.

LUTY 2017

Inwestycja funduszu zarządzanego przez PFR w budowę Trasy Łagiewnickiej w Krakowie.

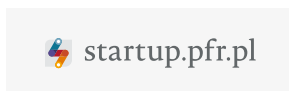
2017

SIERPIEŃ 2017

Inwestycja funduszu zarządzanego przez PFR w fabrykę rur stalowych Ferrum S.A.

WRZESIEŃ 2017

Uruchomienie portalu startup.pfr.pl.

PAŹDZIERNIK 2017

PFR nabył od BGK 100% akcji BGK TFI S.A. (obecnie PFR TFI).

LISTOPAD 2017

Inwestycja funduszu zarządzanego przez PFR w Grupę WB Electronics, zajmującą się produkcją wojskowych dronów i systemów łączności.

STYCZEŃ 2018

Inwestycja FIS FIZAN zarządzanego przez PFR w spółkę Sądeckie Wodociągi oraz MGKiM w Limanowej.

2018

LUTY 2018

PFR powołuje do życia Fundację Polskiego Funduszu Rozwoju.

CZERWIEC 2018

Rozpoczęcie pierwszej edycji „Szkoly Pionierów PFR”, międzynarodowego programu edukacyjnego dla wizjonerów technologicznych.

CZERWIEC 2018

PFR Ventures podpisał pierwsze umowy inwestycyjne z funduszami VC.

LIPIEC 2018

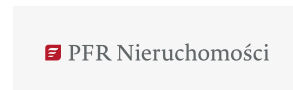
PFR zakupił niemal 100% akcji w firmie PESA S.A., największym producencie taboru szynowego w Polsce.

WRZESIEŃ 2018

PFR otrzymał tytuł Firmy Roku Forum w Krynicy.

PAŹDZIERNIK 2018

PFR został właścicielem 100% akcji BGK Nieruchomości S.A. (obecnie PFR Nieruchomości).

Rys historyczny

PAŹDZIERNIK 2018

Nabycie 99,77% akcji Polskich Kolei Linowych S.A. przez fundusz zarządzany przez PFR.

PAŹDZIERNIK 2018

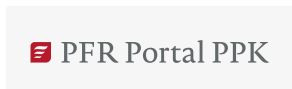
Przyjęcie ustawy o Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK).

GRUDZIEŃ 2018

Gdynia podpisała umowę inwestycyjną z PFR na sprzedaż 25% udziałów Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji.

STYCZEŃ 2019

Rozpoczęcie działalności przez spółkę PFR Portal PPK oraz uruchomienie portalu mojejppk.pl.

MARZEC 2019

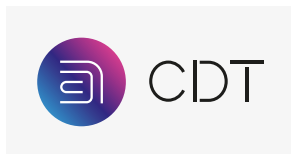
Inwestycja funduszy zarządzanych przez PFR w konsorcjum, które nabyło DCT Gdańsk S.A., będący największym terminalem kontenerowym w Polsce.

LIPIEC 2019

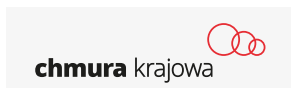
Weszła w życie Ustawa o SIR.

SIERPIEŃ 2019

Fundacja PFR otworzyła Centralny Dom Technologii.

SIERPIEŃ 2019

Podpisanie umowy inwestycyjnej, na podstawie której PFR objął 50% udziałów w spółce Operator Chmury Krajowej.

PAŹDZIERNIK 2019

Inwestycja funduszu zarządzanego przez PFR polegająca na zakupie 49,02% udziałów w Miejskim Zarządzie Budynków.

GRUDZIEŃ 2019

Inwestycja funduszu zarządzanego przez PFR polegająca na przejęciu 45% udziałów Tarnobrzekskich Wodociągów.

GRUDZIEŃ 2019

Zakończenie pierwszego etapu wprowadzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych dla firm zatrudniających powyżej 250 osób.

LUTY 2020

Inauguracja programu „PFR dla Miast”, skierowanego do innowacyjnych samorządów.

KWIECIEŃ 2020

PFR w ramach rządowej Tarczy Antykryzysowej rozpoczął prace nad Tarczą finansową dla MMŚP oraz Tarczą finansową dla dużych firm.

CZERWIEC 2020

Rozpoczęto działalność Centrum Doradztwa PFR w Chełmie.

PAŹDZIERNIK 2020

Zawiązanie spółki PFR Operacje, której zadaniem jest świadczenie usług IT i bezpieczeństwa na rzecz podmiotów GK PFR.

2020

2019

Tabela 1. Udział akcjonariuszy w kapitale podstawowym i w ogólnej liczbie głosów na walnych zgromadzeniach na dzień bilansowy

Akcyonariusze	Liczba akcji	Liczba głosów	Wartość nominalna akcji	Udział w kapitale podstawowym	Udział (%)
Skarb Państwa	11 460 907 779	11 461 207 779	11 460 907 779	99,87%	99,87%
BGK	15 000 000	15 000 000	15 000 000	0,13%	0,13%
Razem	11 475 907 779	11 475 907 779	11 475 907 779	100,00%	100,00%

1.2. Akcjonariat i kapitał akcyjny

Akcyonariuszami PFR na dzień bilansowy byli:

(i) Skarb Państwa, który posiadał:

- akcje Serii A o numerach od A 1 do A 300 000 o wartości nominalnej w wysokości 300 000,00 zł opłacone w całości,
- akcje Serii C o numerach od C 1 do C 1 143 062 525 o wartości nominalnej w wysokości 1 143 062 525,00 zł opłacone w całości,
- akcje Serii D o numerach od D 1 do D 1 294 964 028 o wartości nominalnej w wysokości 1 294 964 028,00 zł opłacone w całości,
- akcje Serii E o numerach od E 1 do E 2 499 926 000 o wartości nominalnej w wysokości 2 499 926 000,00 zł opłacone w całości,
- akcje Serii F o numerach od F 1 do F 6 522 655 226 o wartości nominalnej w wysokości 6 522 655 226,00 zł opłacone w całości,

(ii) Bank Gospodarstwa Krajowego, który posiadał akcje Serii B o numerach od B 1 do B 15 000 000 o wartości nominalnej w wysokości 15 000 000,00 zł opłacone w całości (tabela 1).

Do dnia sporządzenia niniejszego Raportu powyższe nie uległo zmianie.

Szczególne uprawnienia Skarbu Państwa

Każda akcja Serii A jest uprzywilejowana w ten sposób, że na jedną akcję przypadają dwa głosy. Wszystkie akcje imienne Serii A zostały objęte przez Skarb Państwa.

Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu na walnym zgromadzeniu

Prawo głosowania akcjonariuszy zostało ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na walnym zgromadzeniu więcej niż 10% ogólnej liczby głosów istniejących w PFR w dniu odbywania walnego zgromadzenia, z zastrzeżeniem, że ograniczenie nie znajduje zastosowania do akcjonariusza uprawnionego z wszystkich akcji Serii A.

Kapitał zakładowy PFR na dzień bilansowy wynosił 11 475 907 779,00 zł i dzielił się na:

- 300 000 akcji imiennych uprzywilejowanych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii A o numerach od A 1 do A 300 000,
- 15 000 000 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii B o numerach od B 1 do B 15 000 000,
- 1 143 062 525 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii C o numerach od C 1 do C 1 143 062 525,
- 1 294 964 028 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii D o numerach od D 1 do D 1 294 964 028,

- 2 499 926 000 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii E o numerach od E 1 do E 2 499 926 000,
- 6 522 655 226 akcji imiennych zwykłych o wartości nominalnej 1 zł każda, którymi są akcje serii F o numerach od F 1 do F 6 522 655 226.

Akcje serii A zostały objęte i opłacone przez Skarb Państwa przed zarejestrowaniem PFR.

Akcje serii B zostały objęte i opłacone wkładem pieniężnym przez Bank Gospodarstwa Krajowego.

Akcje serii C zostały objęte i pokryte wkładem niepieniężnym przez Skarb Państwa.

Akcje serii D zostały objęte i opłacone wkładem pieniężnym przez Skarb Państwa.

Akcje serii E zostały objęte i pokryte wkładem niepieniężnym przez Skarb Państwa.

Akcje serii F zostały objęte i pokryte wkładem niepieniężnym przez Skarb Państwa.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy PFR wynosi 11 475 907 779, 00 zł i został pokryty w całości.

1.3. PFR na rynku kapitałowym

W efekcie powierzenia PFR realizacji programów Tarcz Finansowych, Spółka przeprowadziła emisję obligacji o łącznej wartości do 100 mld zł.

Środki pozyskane w wyniku emisji zostały przeznaczone na sfinansowanie Tarcz Finansowych i tym samym na wsparcie przedsiębiorstw dotkniętych pandemią COVID-19.

Otrzymane wsparcie pomogło firmom utrzymać płynność i stabilność finansową oraz zachować miejsca pracy w okresie poważnych zakłóceń gospodarczych, spowodowanych pandemią COVID-19. Powierzenie PFR wiodącej roli w przeciwdziałaniu negatywnym skutkom COVID-19 w obszarze polskiej gospodarki zostało powiązane z wprowadzeniem rozwiązań legislacyjnych umożliwiających pełne zaangażowanie Spółki w działania antykryzysowe.

Podstawę programu emisji obligacji PFR stanowi art. 21 aa ust. 1 Ustawy o SIR w zw. z art. 39p – 39w ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz Krajowym Funduszu Drogowym. Emisja obligacji następuje seriami, przy czym wszystkie emitowane przez PFR obligacje z mocy ustawy są objęte gwarancją Skarbu Państwa.

Na 31 grudnia 2021 r. Spółka wyemitowała obligacje na łączną kwotę 73,9 mld zł.

28 maja 2020 roku na publicznym rynku obligacji ASO Catalyst zadebiutowały pierwsze obligacje wyemitowane przez PFR. Zgod-

Tabela 2. Podstawowe parametry obligacji PFR notowanych na rynku ASO Catalyst na koniec 2021 r.

Seria i kod ISIN obligacji	Informacje podstawowe		
	Wielkość emisji	Rodzaj i oprocentowanie w stosunku rocznym	Data wykupu
PFR0324 (ISIN: PLPFR0000019)	16 325 mln zł	stałe, 1,375%	29 marca 2024 r.
PFR0325 (ISIN: PLPFR0000027)	18 500 mln zł	stałe, 1,625%	31 marca 2025 r.
PFR0925 (ISIN: PLPFR0000035)	15 175 mln zł	stałe, 1,625%	22 września 2025 r.
PFR0627 (ISIN: PLPFR0000043)	10 000 mln zł	stałe, 1,750%	7 czerwca 2027 r.
PFR10927 (ISIN: PLPFR0000084)	900 mln zł	stałe, 1,325%	30 września 2027 r.
PFR0330 (ISIN: PLPFR0000050)	3 250 mln zł	stałe 2%	5 marca 2030 r.
PFR0827 (ISIN: PLPFR0000092)	5 250 mln zł	stałe, 1,375%	30 sierpnia 2027 r.
PFR 0927 (ISIN: PLPFR0000076)	2 000 mln zł	stałe, 1,5%	30 września 2027 r.

nie ze stanem na koniec 2021 r. na rynku ASO Catalyst notowanych było osiem serii obligacji PFR: PFR0324, PFR0325, PFR0925, PFR0627, PFR10927, PFR0330, PFR0827 oraz PFR0927 (tabela 2).

Szczegółowy opis dotyczący wyemitowanych obligacji został zawarty w punkcie „Finansowanie programów pomocowych” niniejszego raportu.

2. INFORMACJE O PODMIOTACH ZALEŻNYCH

PFR TFI

2.1. PFR TFI

PFR TFI specjalizuje się w tworzeniu i zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzaniu zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Działalność PFR TFI koncentruje się na czterech obszarach:

- zarządzaniu funduszami inwestycyjnymi zamkniętymi, które inwestują w polską gospodarkę i rozwój polskich przedsiębiorstw;
- zarządzaniu lokatami notowanymi na rynkach regulowanych znajdujących się w portfelach funduszy zamkniętych oraz płynnością funduszy zamkniętych;
- kapitałowej ekspansji zagranicznej (bezpośrednie inwestycje zagraniczne wychodzące);
- zarządzaniu specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym w ramach Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK).

Tworzy je zespół wysokiej klasy specjalistów, którzy posiadają wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu funduszami zamkniętymi i otwartymi oraz produktami oszczędnościowymi i inwestycyjnymi.

PFR TFI dynamicznie się rozwija. Na koniec 2021 r. Towarzystwo zarządzało w sumie 14 funduszami inwestycyjnymi, których wartość aktywów netto przekroczyła 13 mld zł wobec 9 mld zł w 2020 r. i 8 mld zł w 2019 r.

Fundusze inwestycyjne zamknięte:

- Fundusz Ekspansji Zagranicznej FIZAN
- Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZAN
- PFR Starter FIZ
- PFR BIZNEST FIZ
- PFR KOFFI FIZ
- PFR Otwarte Innowacje FIZ
- PFR NCBR CVC FIZAN

- Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem FIZAN
- Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZAN
- Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN
- Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy FIZAN
- PFR Fundusz Funduszy FIZ
- FIZAN Spółek ARP

Fundusze inwestycyjne otwarte:

- PFR PPK Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty z wydzielonymi subfunduszami: PFR PPK 2025, PFR PPK 2030, PFR PPK 2035, PFR PPK 2040, PFR PPK 2045, PFR PPK 2050, PFR PPK 2055, PFR PPK 2060, PFR PPK 2065

Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi to złożony proces, który obejmuje zarówno zarządzanie aktywami, jak i obsługę administracyjną związaną z ich działalnością, w tym: działania związane z prowadzeniem ksiąg rachunkowych oraz wyceną jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych, raportowanie, zarządzanie operacyjne, zarządzanie ryzykiem oraz procesy wspomagające.

Każdy z elementów zarządzania funduszami jest złożonym procesem. Obsługują je różne zespoły ekspertów PFR TFI, a nad całością czuwa depozytariusz, któremu ustawodawca powierzył dokonywanie niezależnej weryfikacji czynności realizowanych w zakresie wyceny aktywów funduszy inwestycyjnych.

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2021 r. Towarzystwo bezpośrednio zarządzało Funduszem Ekspansji Zagranicznej FIZ AN, FIZAN Spółek ARP i PFR PPK SFIO, a zarządzanie częścią portfela inwestycyjnego pozostałych funduszy powierzyło podmiotom z Grupy PFR:

- zarządzanie Funduszem Inwestycji Samorządowych FIZ AN, Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZ AN i Funduszem Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy FIZAN Towarzystwo powierzyło PFR;
- zarządzanie funduszami PFR Starter FIZ, PFR BIZNEST FIZ, PFR Otwarte Innowacje FIZ, PFR KOFFI FIZ, PFR NCBR CVC FIZAN, PFR Fundusz Funduszy FIZ Towarzystwo powierzyło PFR Ventures Sp. z o.o.;
- zarządzanie Funduszem Sektora Mieszkań na Wynajem FIZAN i Funduszem Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZAN Towarzystwo powierzyło PFR Nieruchomości S.A.

Zgodnie z Ustawą o funduszach inwestycyjnych PFR TFI ponosi odpowiedzialność za działania podmiotów zarządzających oraz zobowiązane jest do sprawowania nadzoru nad czynnościami pod-

Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi

Zarządzanie
aktywami

Zarządzanie
operacyjne

Wycena jednostek
uczestnictwa i certyfi-
katów inwestycyjnych

Zarządzanie
ryzykiem

Obsługa
prawno-podatkowa

Raportowanie regu-
lacyjne i do uczest-
ników funduszy

Procesy
wspomagające

miotów, którym zleciło zarządzanie. Towarzystwo realizuje swoje obowiązki m.in. poprzez: posiedzenia komitetów inwestycyjnych, podczas których weryfikuje i opiniuje wnioski inwestycyjne składane przez zarządzających i ma prawo wyrażenia wiążącego sprzeciwu. W 2021 r. miały miejsce 692 posiedzenia komitetów inwestycyjnych, w tym 445 dla funduszy zarządzanych zewnętrznie oraz 247 dla funduszy i lokat zarządzanych bezpośrednio.

Działalność podmiotów, którym powierzono zarządzanie, podlega również weryfikacji i ocenie jednostek systemu kontroli wewnętrznej PFR TFI. Biuro Nadzoru w ramach systemu zgodności działalności z prawem realizuje kontrole wewnętrzne na podstawie *Planu Kontroli* przyjętego na dany rok. Kontrole wewnętrzne dotyczą działalności Towarzystwa i zarządzanych przez nie funduszy, ale prowadzone są także w podmiotach, którym powierzono zarządzanie funduszami, m.in. w zakresie wykonywania umowy o zarządzanie oraz posiadania odpowiednich warunków technicznych i organizacyjnych.

Działalność podmiotów zarządzających jest objęta systemem zarządzania ryzykiem PFR TFI zgodnie ze *Strategią zarządzania ryzykiem*, wprowadzoną w 2021 r. Ponadto, Biuro Audytu, jako „trzecia linia obrony”, bada adekwatność i skuteczność procesów biznesowych oraz regulacji wewnętrznych we wszystkich obszarach działalności Towarzystwa, okresowo weryfikuje także realizowanie warunków umów o zarządzanie według kryterium prawidłowości i skuteczności wypełniania obowiązków wynikających z przepisów oraz rekomenduje działania mające na celu eliminację nieprawidłowości. Audyty odbywają się cyklicznie we wszystkich podmiotach, którym zlecono zarządzanie, zgodnie z *Planem Audytu* zatwierdzonym przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą.

Spełnienie wymagań regulacyjnych i rynkowych

PFR TFI jako instytucja nadzorowana stosuje się do wymagań Komisji Nadzoru Finansowego, Ustawy o funduszach inwestycyjnych i innych obowiązujących regulacji. Ze względu na zmiany regulacyjne, jakie nastąpiły w 2021 r., PFR TFI przeprowadziło zmiany w poniższych obszarach:

Struktura organizacyjna i podział kompetencji

PFR TFI zobowiązane jest do zapewnienia odpowiedniej struktury organizacyjnej oraz podziału kompetencji pomiędzy poszczególnymi jednostkami. Ustawa nowelizująca Ustawę o funduszach inwestycyjnych wprowadziła od 2021 r. nowe wymagania dla towarzystw funduszy inwestycyjnych. Jeden z obowiązków dotyczy rozdzielenia funkcji pełnionych przez członków zarządu. Zgodnie z artykułem

42a Ustawy o funduszach inwestycyjnych w towarzystwach funduszy inwestycyjnych nie mogą być łączone funkcje prezesa zarządu, członka zarządu ds. inwestycyjnych oraz członka zarządu ds. zarządzania ryzykiem. Aby spełnić te wymagania, PFR TFI w 2021 r. rozszerzyło skład zarządu o członka zarządu ds. ryzyka. Do pełnienia tej funkcji Rada Nadzorcza powołała Tomasza Bartmińskiego posiadającego wieloletnie doświadczenie w renomowanych instytucjach finansowych.

Wypełniając *Zasady ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych*, w 2021 r. PFR TFI przyjęło *Strategię Zarządzania Ryzykiem na lata 2021-2023*, w której określiło poziomy tolerancji na ryzyko. Zarządzanie ryzykiem w PFR TFI ma charakter ciągły i uczestniczą w nim wszystkie jednostki organizacyjne Towarzystwa. Proces zarządzania ryzykiem w PFR TFI składa się z kilku etapów: identyfikacji, pomiaru, szacowania, monitorowania oraz stosowania mechanizmów ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka. Ponadto Towarzystwo zarządza ryzykiem na poziomie każdego funduszu, w szczególności poprzez określanie profilu ryzyka funduszu, ustanowienie limitów ryzyka, dokonywania wnikliwej analizy uwarunkowań rynkowych i prawnych przy doborze lokat do poszczególnych funduszy.

Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu oraz warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych wskazuje na obowiązek rozdzielenia funkcji związanych z audytem wewnętrznym, zarządzaniem ryzykiem oraz zgodności działalności z prawem. Zgodnie z Rozporządzeniem delegowanym Komisji Europejskiej 231/2013 wszystkie wymienione powyżej komórki systemu kontroli wewnętrznej muszą mieć zapewnioną niezależność. Pracownicy komórek systemu kontroli wewnętrznej nie mogą wykonywać czynności operacyjnych, które mogą być przedmiotem ich kontroli lub nadzoru.

Ponadto, zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Finansowego odpowiednia struktura organizacyjna TFI zapewnia ochronę informacji poufnych („chińskie mury”), niezależność systemu kontroli wewnętrznej i niezależność wyceny, a także ma zapobiegać występowaniu konfliktów interesów. PFR TFI spełnia powyższe wymagania dzięki odpowiedniemu podziałowi kompetencji, kształtując swoją strukturę organizacyjną, z uwzględnieniem charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności, a także zasad polityki inwestycyjnej i strategii inwestycyjnej funduszy, którymi zarządza. Za realiza-

Normy ESG – ilustracja

cię zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej odpowiadają przede wszystkim:

- Biuro Nadzoru, które jest odpowiedzialne za zapewnienie zgodności działalności Towarzystwa i osób działających na jego rzecz z obowiązującymi przepisami prawa oraz procedurami i regulacjami, w strukturze organizacyjnej znajduje się w pionie prezesa zarządu;
- Biuro Audytu, usytuowane w pionie prezesa zarządu, odpowiada za systematyczną weryfikację systemów oraz procedur i regulaminów wewnętrznych obowiązujących w PFR TFI według kryterium prawidłowości i skuteczności wypełniania przez PFR TFI obowiązków wynikających z przepisów prawa i procedur wewnętrznych oraz podejmowanie czynności mających na celu eliminację nieprawidłowości;
- Biuro Zarządzania Ryzykiem i Analiz Ilościowych znajdujące się w pionie członka zarządu ds. ryzyka – jego głównym celem jest utrzymywanie systemu zarządzania ryzykiem prowadzenia działalności PFR TFI oraz zarządzanych funduszy.

W pionie prezesa zarządu znajdują się również funkcje wsparcia, m. in.: Departament Finansowy, Biuro Prawne, Biuro IT, Biuro Marketingu i Komunikacji, Departament Rozwoju i Operacji PPK, Biuro Modeli i Wycen, Biuro Zarządu i Administracji oraz Biuro Zarządzania Zasobami Ludzkimi.

Członek zarządu do spraw inwestycyjnych nadzoruje wszelkie procesy związane z podejmowaniem decyzji inwestycyjnych oraz realizację celów inwestycyjnych zarządzanych funduszy oraz portfeli zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, limitami inwestycyjnymi, limitami ryzyka oraz regulacjami wewnętrznymi obowiązującymi w PFR TFI, a w szczególności ze *Strategią Inwestycyjną*. W pionie członka zarządu ds. inwestycyjnych znajdują się Departamenty Zarządzania Funduszami Aktywów Niepublicznych, Zarządzania Funduszem Ekspansji Zagranicznej oraz Zarządzania Funduszami i Aktywami.

Członkowi zarządu do spraw operacyjnych podlegają: Departament Operacyjny, który zajmuje się obsługą administracyjną funduszy zamkniętych (w tym koordynowaniem współpracy z depozytariuszem, uczestnictwem w procesie wyceny składników aktywów funduszy zamkniętych, koordynowaniem badania ksiąg rachunkowych), a także Departament Administracji i Wyceny Aktywów odpowie-

dzialny za operacyjno-księgową, administracyjną i sprawozdawczą obsługę funduszu PFR PPK SFIO oraz obsługę księgową i sprawozdawczą funduszy zamkniętych, dla których PFR TFI prowadzi księgi rachunkowe.

Zrównoważony rozwój

Od 10 marca 2021 r. instytucje finansowe zobowiązane są do stosowania Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/2088 z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie ujawniania informacji związanych ze zrównoważonym rozwojem w sektorze usług finansowych (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*, SFDR), które służy większej przejrzystości w odniesieniu do uczestników rynku finansowego. Na mocy tych przepisów pojawiły się nowe obowiązki informacyjne dla instytucji finansowych nie tylko w zakresie raportowania i komunikacji z uczestnikami funduszy, lecz także w odniesieniu do komunikacji marketingowej prowadzonej do rynku.

Aby wypełnić obowiązki wynikające z powyższych przepisów, PFR TFI przyjęło zasady zrównoważonego rozwoju i normy ESG, które obejmują kwestie związane z ochroną środowiska (*Environmental*), odpowiedzialnością społeczną (*Social*) oraz zarządzaniem, ładem korporacyjnym i przeciwdziałaniem korupcji (*Governance*). Kwestie te zostały uwzględnione zarówno na poziomie działalności PFR TFI, jak i zarządzanych funduszy. W ich przypadku zakres i rodzaj uwzględnianych czynników zależy od polityki inwestycyjnej konkretnego funduszu. Szczegółowe zasady działania w tym zakresie określa przyjęta *Strategia wprowadzania do działalności ryzyk dla zrównoważonego rozwoju w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych przez PFR TFI*, która dostępna jest na stronie internetowej Towarzystwa w zakładce Zrównoważone inwestowanie.

W rozumieniu rozporządzenia SFDR, PFR TFI jako uczestnik rynku zobowiązane jest do monitorowania komunikacji odnoszącej się do funduszy inwestycyjnych w celu zapewnienia rzetelnej, wiarygodnej informacji, w tym szczególności w odniesieniu do produktów, których działalność związana jest ze zrównoważonym rozwojem, a w szczególności tzw. produktami „dark green”, których celem są zrównoważone inwestycje i tzw. produktami „light green”, które promują określone aspekty środowiskowe lub społeczne.

W kolejnych miesiącach wprowadzany będzie pełen zakres nowych przepisów, w tym aktów wykonawczych do Rozporządzenia (RTS), które w sposób szczegółowy będą określały treść i metodologię obliczania wskaźników podlegających raportowaniu zgodnie z Dyrektywą.

Dobre Praktyki Informacyjne

- 1 Publikowanie składów portfeli
- 2 Publikowanie danych o bilansie sprzedaży
- 3 Prezentowanie struktury portfela funduszu
- 4 Prezentowanie stóp zwrotu dla benchmarku funduszu
- 5 Publikowanie opłat dla wszystkich jednostek

Większa transparentność

PFR TFI jako aktywny uczestnik rynku finansowego angażuje się w inicjatywy samoregulacji branży funduszy inwestycyjnych w Polsce i było jednym z inicjatorów wdrożenia Dobrych Praktyk Informacyjnych. Od października 2021 r. subfundusze wydzielone w ramach PFR PPK SFIO spełniają wszystkie Dobre Praktyki Informacyjne. Nadzwanym celem inicjatywy jest poprawa dostępu przez inwestorów detalicznych do informacji o produktach inwestycyjnych. Każda z pięciu Dobrych Praktyk Informacyjnych dotyczy innego obszaru funkcjonowania branży funduszy, a nakierowana jest na zwiększenie przejrzystości funduszy.

Zgodnie z zaleceniami informacje o składzie portfela publikowane są kwartalnie do ostatniego dnia miesiąca następującego po końcu kwartału. Natomiast dane o bilansie sprzedaży oraz strukturze portfela PFR TFI publikuje co miesiąc, przy czym bilans sprzedaży

– do 15 dnia kolejnego miesiąca, a strukturę portfela do 20 dnia kolejnego miesiąca. Dane raportowane w ramach Dobrych Praktyk Informacyjnych są opracowywane i publikowane przy współpracy trzech komórek organizacyjnych: Departamentu Zarządzania Funduszami i Aktywami, Departamentu Administracji i Wyceny Aktywów oraz Biura Marketingu i Komunikacji.

Regularnie publikując na swojej stronie internetowej informacje o bilansie przepływów funduszy, strukturze i składzie portfela oraz pobieranych opłatach, PFR TFI dostarcza pełniejszych informacji na temat zarządzanych funduszy. Dzięki temu m.in. uczestnicy Pracowniczych Planów Kapitałowych zarządzanych przez PFR TFI mogą dowiedzieć się, jak realizowana jest polityka inwestycyjna funduszy oraz jak zmienia się skład portfela w poszczególnych kwartałach.

W skład Zarządu spółki wchodzi:

- Ewa Małyszko, prezes zarządu
- Piotr Kuba, członek zarządu ds. inwestycyjnych
- Tomasz Orlik, członek zarządu ds. operacyjnych
- Tomasz Bartmiński, członek zarządu ds. ryzyka.

PFR Ventures

2.2. PFR Ventures

PFR Ventures zarządza funduszami funduszy dedykowanymi dla rynku *venture capital* (VC) i *private equity* (PE). Jest największym podmiotem tego typu w Europie Środkowo-Wschodniej. Fundusze służą zwiększeniu finansowania innowacji w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw (start-upów), a także zapewniają kapitał dla dojrzałych spółek. Inwestycje są realizowane przez pośredników finansowych (zespoły zarządzające funduszami VC i PE). Środki, którymi dysponuje PFR Ventures, pochodzą z: Programu Operacyj-

Aktywne fundusze VC i PE z portfela PFR Ventures

nego Inteligentny Rozwój 2014-2020, Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy, Ministerstwa Gospodarki i Polskiego Funduszu Rozwoju. Łącznie PFR Ventures zarządza pulą ponad 3 mld zł.

Z końcem 2021 roku PFR Ventures miało w portfelu 61 funduszy VC i PE. 43 z nich wciąż pozostają aktywne inwestycyjnie, czyli poszukują kolejnych spółek do sfinansowania. Do tej pory, wsparty one 337 firm kwotą blisko 8 mld zł. 18 funduszy VC z portfela PFR Ventures znajduje się na etapie wyjść z transakcji (tzw. exitów). Średni wskaźnik cash-on-cash (CoC) dla wyjść dokonanych z 86 na 212 spółek wynosi 1,4 raza. Dziesięć najlepszych wyjść waha się od 2,8 do 34,8 raza.

PFR Ventures zarządza ośmioma programami inwestycyjnymi. Każdy z nich pobudza inny segment rynku: koinwestycje, aniołów biznesu czy też tworzenie funduszy z korporacjami (Corporate Venture Capital). W 2021 roku uruchomiony został program PFR Green Hub FoF, który ma na celu pobudzić inwestycje wspierające transformację energetyczną w Polsce oraz zapewnić finansowanie dla tzw. spółek pozytywnego wpływu.

W portfelach funduszy wspieranych przez PFR Ventures znajdują się m.in. takie firmy jak: Audioteka, Booksy, Brand24, Frisco.pl, Infermedica, iTaxi czy Oshee. Fundusze PFR Ventures sfinansowały rozwój 6 z 10 największych, polskich start-upów.

W skład Zarządu spółki wchodzi:

- Maciej Ćwikiewicz – Prezes Zarządu,
- Aleksander Mokrzycki – Wiceprezes Zarządu.

PFR Nieruchomości

2.3. PFR Nieruchomości

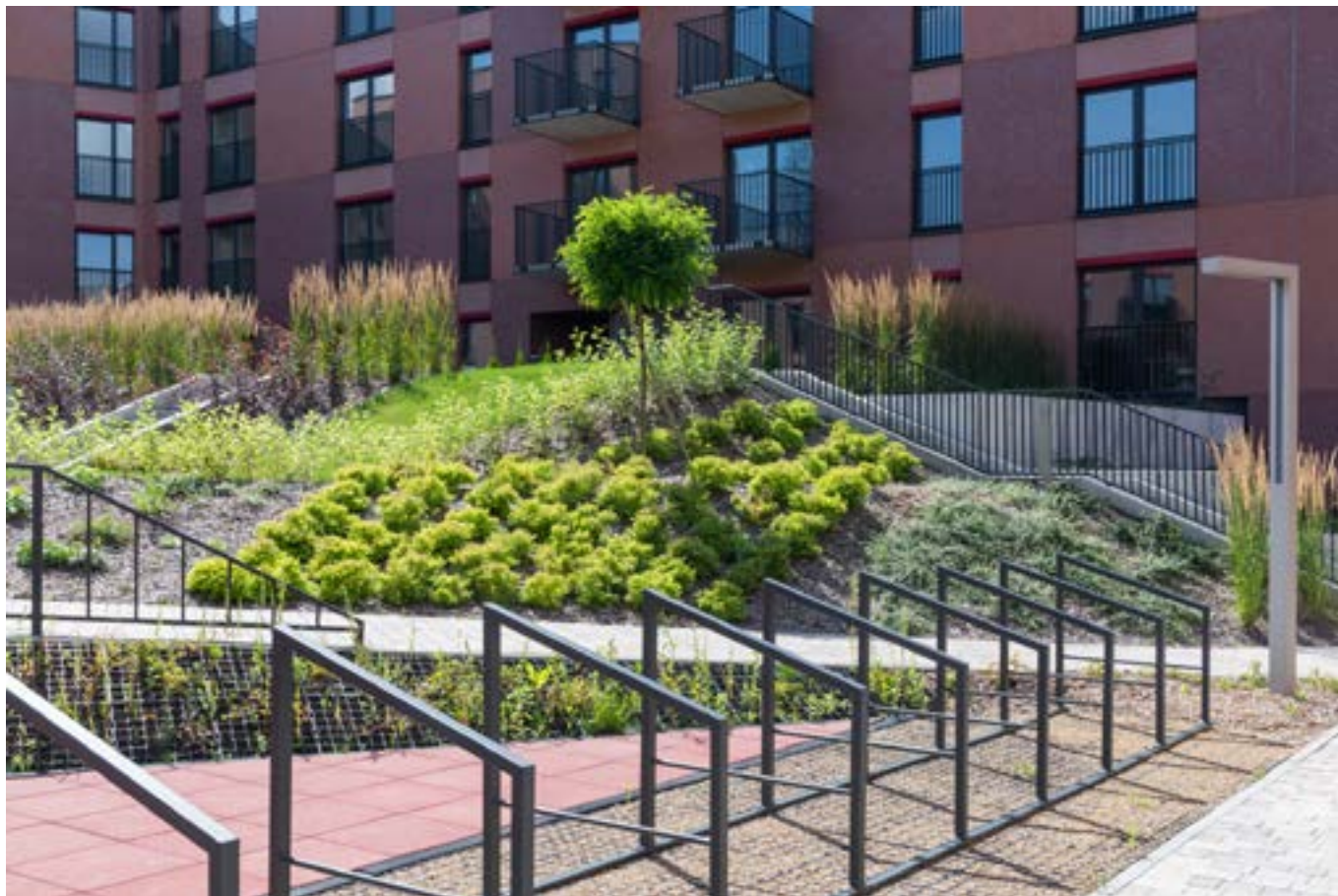
PFR Nieruchomości S.A. – polska spółka akcyjna wchodząca w skład Grupy Kapitałowej PFR. Odpowiada za inwestycje Funduszu Mieszkań na Wynajem i Funduszu Mieszkań dla Rozwoju finansującego rynkową część rządowego programu mieszkaniowego. Spółka jest liderem najmu instytucjonalnego w Polsce.

PFR Nieruchomości S.A. została utworzona w październiku 2017 roku na bazie, powołanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w 2013 roku, spółki BGK Nieruchomości.

Spółki Celowe Funduszu Mieszkań na Wynajem i Funduszu Mieszkań dla Rozwoju posiadają około siedem tysięcy mieszkań wybudowanych i w budowie w ponad 30 lokalizacjach w całej Polsce. Są to zarówno inwestycje w największych aglomeracjach: Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Trójmieście czy Łodzi, a także miastach średnich takich jak: Toruń, Radom, Wałbrzych czy Świdnik.

W skład Zarządu spółki wchodzi (na dzień 31 grudnia 2021 r.):

- Wojciech Caruk – Prezes Zarządu,
- Krystyna Wąchała-Malik – Członek Zarządu odpowiedzialny za obszar najmu,
- Krzysztof Pniewski – Członek Zarządu nadzorujący obszar finansowy spółki.

Osiedle Nowy Nikiszowiec w Katowicach

PFR Portal PPK

2.4. PFR Portal PPK

PFR Portal PPK jest spółką odpowiedzialną za gromadzenie i udzielenie informacji o Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK) zgodnie z treścią artykułu 77. Ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1342 z późn. zm.) („Ustawa o PPK”). Do głównych celów i zadań spółki należą: promocja programu prywatnych oszczędności emerytalnych pracowników zatrudnionych w Polsce w ramach PPK oraz prowadzenie portalu informacyjnego dedykowanego programowi. W celu osiągnięcia rynkowej stopy zwrotu zainwestowanego kapitału spółka zakłada prowadzenie dodatkowej działalności gospodarczej nie określonej w powyższej ustawie.

Działalność informacyjno-edukacyjna: portal internetowy MojePPK.pl

Portal MojePPK.pl jest najważniejszym oficjalnym źródłem informacji o Pracowniczych Planach Kapitałowych. Można w nim znaleźć szerokie spektrum publikacji: poradniki, odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, podcasty, filmy, wzory dokumentów, akty prawne, oferty instytucji finansowych, a także e-booki poświęcone zagadnieniom prawnym i przepisom kadrowo-płacowym oraz kalkulatory wpłat, oszczędności, podatków i kosztów zarządzania. Materiały dotyczące PPK publikowane są nie tylko po polsku, ale także w języku: angielskim, ukraińskim, białoruskim czy wietnamskim. Za pośrednictwem portalu uczestnicy PPK mogą uzyskać informację o wartości środków zgromadzonych na rachunkach PPK. Logowanie jest możliwe z wykorzystaniem Profilu Zaufanego. Serwis znajduje się pod adresem <https://rachunek.mojeppk.pl/>.

Działalność szkoleniowo-informacyjna

Działalność szkoleniowo-informacyjna spółki polega na prowadzeniu szkoleń dla pracodawców i pracowników, zapewniając wiedzę

m.in. w zakresie wdrożenia programu PPK. Przedstawiciele spółki uczestniczą merytorycznie również w różnorodnych konferencjach przybliżając warunki i zasady funkcjonowania PPK.

Działalność redakcyjno-prawna

Do głównych zadań spółki należy także interpretacja i objaśnianie przepisów z zakresu prawa pracy, systemu ubezpieczeń społecznych, a także publikacja poradników pomocnych dla pracodawców i pracowników, np. w procesie wdrażania PPK. Spółka zajmuje się również wypracowywaniem stanowisk w zakresie stosowania przepisów ustawy o PPK w konsultacji z właściwymi instytucjami, m.in. z Komisją Nadzoru Finansowego oraz Ministerstwem Finansów.

W skład Zarządu spółki wchodzi:

- Robert Zapotoczny – Prezes Zarządu,
- Małgorzata Smółkowska – Członek Zarządu.

PFR Operacje

2.5. PFR Operacje

PFR Operacje Sp. z o.o. (PFRO) została powołana w październiku 2020 r. do realizacji funkcji Centrum Usług Wspólnych (CUW) w zakresie obsługi teleinformatycznej oraz cyberbezpieczeństwa.

Utworzenie jednostki miało na celu optymalizację oraz poprawę bezpieczeństwa w obszarze realizowanych dla GK PFR usług IT.

W skład Zarządu spółki wchodzi:

- Radosław Hoc – Członek Zarządu.

Informacje o pozostałych podmiotach podporządkowanych

Operator Chmury Krajowej

Spółka technologiczna utworzona w 2018 roku z inicjatywy PKO Banku Polskiego i Polskiego Funduszu Rozwoju, aby zapewnić dostęp do zaawansowanych usług chmury obliczeniowej polskim firmom i instytucjom publicznym. Jest dziś najbardziej wyspecjalizowanym dostawcą rozwiązań chmurowych na polskim rynku. Dostarcza zarówno własne produkty i usługi w ramach autorskiej Platformy Chmury Krajowej, jak i rozwiązania strategicznych partnerów, globalnych dostawców chmury publicznej: Google i Microsoft. Dzięki temu zapewnia użytkownikom swobodę wyboru między dostępnymi wariantami adopcji rozwiązań chmurowych.

Z pomocą Chmury Krajowej firmy, niezależnie od skali działania, mogą optymalizować procesy i koszty IT skracając czas realizacji projektów i zwiększając efektywność działania. Rozwiązania chmurowe są bowiem dostępne w modelu usługowym, bez konieczności kosztownych inwestycji w infrastrukturę, jej utrzymanie i zarządza-

nie. Chmura Krajowa zbudowała zespół ponad stu pięćdziesięciu wysokiej klasy ekspertów, inżynierów i architektów chmurowych, specjalistów od analityki danych, sztucznej inteligencji, uczenia maszynowego i cyberbezpieczeństwa, których umiejętności i doświadczenie mogą być wykorzystane przy realizacji każdego projektu transformacyjnego. OChK łączy najnowsze technologie i ludzi, którzy potrafią je efektywnie wykorzystać. Dzięki temu potrafi skutecznie pomagać przedsiębiorstwom i instytucjom publicznym w procesach transformacji cyfrowej.

W skład Zarządu spółki wchodzi:

- Michał Potoczek – Prezes Zarządu,
- Dariusz Śliwowski – Wiceprezes Zarządu,
- Marcin Dzienniak – Wiceprezes Zarządu
- Paweł Ławecki – Wiceprezes Zarządu.

Sytuacja kadrowo-płacowa

1. PRZEDSIĘWZIĘCIA Z ZAKRESU ZMIANY ZATRUDNIENIA I JEGO STRUKTURY

Stan zatrudnienia w PFR na 31 grudnia 2021 r. wynosił 250 osób. W stosunku do stanu z końca 2020 r. zatrudnienie było wyższe o 31 osób, tj. o 14%. Zatrudnienie średnioroczne wyniosło 233,9 etatu lub 239 osób. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej PFR na koniec 2021 r. wzrosło o 8% (52 osoby) w porównaniu z 2020 r. i wyniosło 667 osób.

Struktura zatrudnienia według płci w roku 2021 pozostała na podobnym poziomie, jak w roku ubiegłym – 47% ogółu zatrudnionych w PFR stanowią kobiety. Stanowiły one 38% kadry kierowniczej.

Zdecydowaną większość zatrudnionych pracowników (63%) stanowiły osoby o stażu pracy od 1 roku do 5 lat. W roku 2020 odsetek ten był mniejszy i wynosił 46%.

Dla zwiększenia wydajności pracy, dbając przy tym o poziom satysfakcji pracowników, zorganizowano oprócz indywidualnych szkoleń podnoszących kompetencje pracowników również m.in. cykl szkoleń rozwojowych dla menedżerów i ich pracowników:

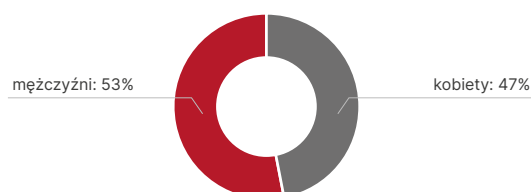
- „Pracownik przyszłości” – w którym uczestniczyło 95% pracowników PFR,
- „Lider przyszłości” – szkolenie dla kadry kierowniczej, w którym uczestniczyło 98% pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- „Efektywna obsługa klienta” – szkolenie realizowane dla pracowników Centrum Doradztwa, w którym uczestniczyło 97% pracowników zajmujących stanowisko doradcy,
- „Skuteczna rekrutacja” – szkolenie dla kadry kierowniczej, w którym uczestniczyło 80% kadry.

W grudniu 2021 zakończyliśmy proces centralizacji usług wspólnych dla GK PFR związanych z administracją personalną oraz płacami. Obecnie realizowane są one w jednym miejscu przez Departament zarządzania personelem PFR.

Wszelkie działania realizowane przez PFR były zgodne ze strategią, wartościami, regulacjami wewnętrznymi a w szczególności z regulaminem polityką wynagradzania pracowników PFR, regulaminem premiowania pracowników PFR oraz regulaminem pracy PFR.

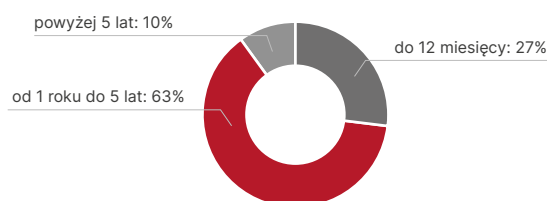
Struktura zatrudnienia w PFR według płci (na 31.12.2021)

	kobiety	mężczyźni
Kadra kierownicza	18	30
Pozostali pracownicy	100	102
Razem	118	132

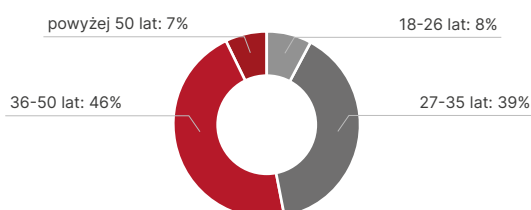
Struktura zatrudnienia w PFR według stażu pracy (na 31.12.2021)

	do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat
Kadra kierownicza	4	33	11
Pozostali pracownicy	64	125	13
Razem	68	158	24

Struktura zatrudnienia w PFR według wieku pracowników (na 31.12.2021)

	18-26 lat	27-35 lat	36-50 lat	powyżej 50 lat
Kobiety	12	42	58	6
Mężczyźni	8	56	58	10
Razem	20	98	116	16

	Średnioroczne zatrudnienie		Stan na 31.12.2021	
	W osobach	W etatach	W osobach	W etatach
PFR	239	233,9	250	245,74
PFR TFI	85	84,45	84	82,8
PFR Ventures	51,99	51,6	53	52,88
PFR Nieruchomości	190,4	187,5	180	177,63
PFR Portal PPK	45,26	41,6	43	39,4
PFR Operacje	30,06	28,2	46	44,75
Fundacja PFR	11,29	10,1	12	10,65

Ład korporacyjny

1. ZASADY ŁADU KORPORACYJNEGO

PFR jest spółką prawa handlowego, której 99,87% akcji należy do Skarbu Państwa. W swojej działalności przykłada ogromną wagę do transparentności działań oraz procesów decyzyjnych, które są wykonywane zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa i najlepszymi praktykami rynkowymi.

Zasady funkcjonowania PFR określone zostały w dokumentach korporacyjnych, których wdrożenie i przestrzeganie zapewnia właściwe i zgodne z obowiązującymi przepisami prawa zarządzanie Spółką.

Spółka prowadzi działalność zgodnie ze swoim Statutem.

W celu zapewnienia właściwego działania organów Spółki, uchwalone zostały regulaminy określające organizację i sposób wykonywania poszczególnych czynności przez te organy, tj. Regulamin Zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. oraz Regulamin Rady Nadzorczej Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.

Podmiotem prowadzącym rejestr akcjonariuszy Spółki jest Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski Spółka Akcyjna Oddział – Biuro Maklerskie w Warszawie z siedzibą w Warszawie.

W Spółce wdrożone zostały też liczne regulacje wewnętrzne regulujące działania pracowników w zgodzie z zasadami przez nią przyjętymi i przestrzeganymi. Wśród nich należy w szczególności wskazać: „Politykę zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów”, „Procedurę przeciwdziałania korupcji”, „Dobre praktyki w mediach społecznościowych” czy Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej PFR..

2. FIRMA AUDYTORSKA UPRAWNIONA DO BADANIA SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Rada Nadzorcza PFR dokonała wyboru PKF Consult sp. z o.o. sp. k. z siedzibą w Warszawie do badania sprawozdania finansowego Spółki, sprawozdania skonsolidowanego Grupy Kapitałowej PFR za lata 2021 i 2022 z opcją przedłużenia umowy na kolejne dwa lata obrotowe (2023 i 2024).

PKF Consult sp. z o.o. sp. k. jest również audytorem sprawozdań finansowych pozostałych spółek z Grupy Kapitałowej PFR.

3. WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZY

Kompetencje i przebieg Walnych Zgromadzeń PFR określają szczegółowo Statut PFR i Stały Regulamin Walnego Zgromadzenia.

Uchwały mogą być przyjęte, mimo braku formalnego zwołania Walnego Zgromadzenia, jeżeli cały kapitał zakładowy jest reprezentowany, a nikt z obecnych nie zgłosił sprzeciwu dotyczącego odbycia Walnego Zgromadzenia lub wniesienia poszczególnych spraw do porządku obrad.

Walne Zgromadzenie jest ważne, o ile reprezentowanych jest na nim co najmniej 50% akcji plus jedna, z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa. Wszystkie sprawy wnoszone na Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu powinny być uprzednio przedstawione Radzie Nadzorczej do zaopiniowania.

Uchwały Walnego Zgromadzenia muszą być powzięte kwalifikowaną większością 2/3 (dwóch trzecich) oddanych głosów, chyba że przepisy prawa lub postanowienia statutu przewidują surowsze wymogi dla powzięcia danej uchwały.

Uchwały Walnego Zgromadzenia wymagają sprawy zastrzeżone przepisami prawa, w tym w szczególności Kodeksu spółek handlowych lub postanowieniami Statutu. Do kompetencji Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, oprócz innych spraw zastrzeżonych przepisami prawa, w tym w szczególności Kodeksu spółek handlowych, należą:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
2. podjęcie uchwały o podziale zysku lub pokryciu straty,
3. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej,
4. udzielenie członkom Rady Nadzorczej i Zarządu absolutorium z wykonania przez nich obowiązków,
5. określenie dnia dywidendy oraz terminu wypłaty dywidendy,
6. zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
7. zmiana Statutu,
8. podwyższenie lub obniżenie kapitału zakładowego,
9. emisja obligacji, obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa objęcia akcji oraz emisja warrantów subskrypcyjnych,
10. umorzenie akcji i określenie warunków tego umorzenia,
11. połączenie, podział lub likwidacja,
12. zawiązanie i połączenie ze spółką europejską,
13. tworzenie i znoszenie funduszy specjalnych,
14. powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
15. ustalanie zasad wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej,
16. ustalanie zasad i wysokości wynagrodzenia członków Zarządu, w tym Prezesa Zarządu,
17. wyrażenie zgody na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, w przypadkach i na zasadach określonych przez Statut PFR,
18. wyrażenie zgody na nabycie składników aktywów trwałych w rozumieniu ustawy o rachunkowości, o wartości przekraczającej: (a) 100.000.000 złotych lub (b) 5% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości, ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,
19. wyrażenie zgody na objęcie albo nabycie akcji bądź udziałów innej spółki o wartości przekraczającej: (a) 100 000 000 zł lub (b) 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości ustalonych na podstawie ostatniego zatwierdzonego sprawozdania finansowego,

20. wyrażenie zgody na zbycie akcji bądź udziałów innej spółki o wartości przekraczającej: (a) 100 000 000 zł lub (b) 10% sumy aktywów w rozumieniu ustawy o rachunkowości ustalonych na podstawie ostatniego zatwierzonego sprawozdania finansowego,

nabycie i zbycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości nie wymagają uchwały walnego zgromadzenia z zastrzeżeniem punktów 17-18 powyżej.

4. RADA NADZORCZA

Rada Nadzorcza PFR działa na podstawie Statutu PFR oraz szczegółowych zasad funkcjonowania Rady Nadzorczej – Regulaminu Rady Nadzorczej PFR. Określa on również sposób procedowania i zakres kompetencji Rady Nadzorczej PFR.

Rada Nadzorcza może liczyć od trzech do siedmiu członków, powoływanych i odwoływanych na pięcioletnią wspólną kadencję przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Członkowie Rady Nadzorczej wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście. Rada Nadzorcza wybiera ze swego grona Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej w przypadku, w którym nie dokona tego Walne Zgromadzenie w uchwale o powołaniu danego członka Rady Nadzorczej. Tak długo, jak w skład Rady Nadzorczej wchodzi przynajmniej trzech członków, Rada Nadzorcza jest zdolna do podejmowania wszelkich czynności przewidzianych przez prawo oraz Statut.

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonują dwa Komitety powołane spośród członków Rady, pełniące stałe funkcje konsultacyjno-doradcze i opiniodawcze wobec Rady Nadzorczej PFR.

Od 16 września 2014 roku w ramach Rady Nadzorczej funkcjonuje Komitet Audytu, wykonujący zadania w zakresie następujących dziedzin funkcjonowania PFR:

- sprawozdawczości finansowej w Spółce,
- planowania finansowego rocznego oraz realizacji planów finansowych,
- badania sprawozdań finansowych przez biegłego rewidenta,
- systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego,
- relacji PFR z podmiotami powiązаныmi w rozumieniu ustawy o rachunkowości i przepisów kodeksu spółek handlowych.

27 lipca 2017 roku Rada Nadzorcza powołała spośród swoich członków Komitet Strategii.

Do zadań Komitetu Strategii należy w szczególności opiniowanie i przedstawianie rekomendacji Radzie Nadzorczej dotyczących wniosków lub informacji o charakterze strategicznym kierowanych do Rady Nadzorczej i wymagających jej akceptacji lub opinii. Ponadto, Komitet Strategii monitoruje realizację strategii Spółki, strategicznych planów wieloletnich oraz planów operacyjnych Spółki, działalność inwestycyjną Spółki istotną z punktu widzenia zadań Komitetu związanych z realizacją przyjętej w Spółce strategii oraz wykonuje inne zadania zlecone przez Radę Nadzorczą.

Komitet jest ponadto uprawniony w szczególności do: (i) badania wszelkiej pozostałej działalności Spółki istotnej z punktu widzenia

zadań Komitetu Strategii związanych z realizacją przyjętej w Spółce strategii, w tym planów, projektów oraz scenariuszy i umów o charakterze strategicznym, (ii) żądania od Zarządu Spółki wszelkich informacji, sprawozdań i wyjaśnień niezbędnych do wykonywania zadań Komitetu i występowania z wnioskiem do Rady Nadzorczej o zlecenie opracowania ekspertyz lub opinii na użytek Komitetu Strategii w celu właściwej realizacji jego zadań.

Na 1 stycznia 2021 roku skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Magdalena Piłat – Przewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Izabela Antos – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
- Kamila Majcher-Zalewska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Tomasz Dudek – Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Miazek – Członek Rady Nadzorczej,
- Piotr Szwarz – Członek Rady Nadzorczej.

W trakcie trwania roku obrotowego, 25 października 2021 r. rezygnację z funkcji Członka Rady Nadzorczej Spółki złożyła Izabela Antos. 12 listopada 2021 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej Grzegorza Pazurę. 2 grudnia 2021 r. Rada Nadzorcza wybrała Grzegorza Pazurę do pełnienia funkcji Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

Na 31 grudnia 2021 r. skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

- Magdalena Piłat – Przewodnicząca Rady Nadzorczej
- Grzegorz Pazura – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- Kamila Majcher-Zalewska – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Tomasz Dudek – Członek Rady Nadzorczej,
- Piotr Szwarz – Członek Rady Nadzorczej,
- Anna Miazek – Członek Rady Nadzorczej.

5. SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ZARZĄDU JAKO ORGANU

Kadencja i zmiany w składzie Zarządu, data powołania i skład osobowy Zarządu w bieżącej kadencji

Zgodnie z postanowieniami Statutu PFR Zarząd PFR może liczyć od jednego do pięciu członków.

W skład Zarządu mogą wchodzić Prezes Zarządu oraz pozostali członkowie Zarządu jako Wiceprezesi Zarządu wybierani na okres wspólnej kadencji, przy czym w każdym czasie w skład Zarządu powinien wchodzić Prezes Zarządu. Powołanie na członka Zarządu następuje po przeprowadzeniu przez Radę Nadzorczą postępowania kwalifikacyjnego, którego celem jest sprawdzenie i ocena kwalifikacji kandydatów oraz wyłonienie najlepszego kandydata na członka Zarządu. W trakcie postępowania sprawdza się w szczególności spełnianie przez kandydatów na członków Zarządu warunków określonych w Ustawie z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1933 z późn. zm.) („Ustawa o ztmp”), implementowanych do Statutu PFR.

Kadencja Zarządu wynosi pięć lat. Liczbę członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza PFR.

1 stycznia 2021 r. skład Zarządu drugiej kadencji przedstawiał się następująco:

- Paweł Borys – Prezes Zarządu powołany przez Radę Nadzorczą 1 maja 2016 roku (30 czerwca 2018 roku ponownie powołany na drugą kadencję),
- Bartłomiej Pawlak – Wiceprezes Zarządu powołany przez Radę Nadzorczą 16 października 2017 roku (30 czerwca 2018 roku ponownie powołany na drugą kadencję),
- Tomasz Fill – Wiceprezes Zarządu powołany przez Radę Nadzorczą 30 czerwca 2018 roku,
- Bartosz Marczuk – Wiceprezes Zarządu powołany przez Radę Nadzorczą 19 listopada 2018 roku.

Skład Zarządu w ciągu roku obrotowego nie uległ zmianie i 31 grudnia 2021 r. przedstawiał się jak wyżej.

Wewnętrzny podział zadań i pełnione funkcje przez Członków Zarządu

Zarząd PFR działa na podstawie Statutu PFR i Regulaminu Zarządu PFR.

Zarząd prowadzi sprawy PFR i reprezentuje PFR na zewnątrz. Zarząd jest uprawniony do prowadzenia wszystkich spraw PFR niezastrzeżonych do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej.

Obowiązkiem Zarządu jest opracowywanie rocznych planów działalności, rocznych planów finansowych oraz wieloletniej strategii rozwoju PFR.

Obowiązkiem Zarządu jest składanie Radzie Nadzorczej, co najmniej kwartalnych sprawozdań, dotyczących istotnych zdarzeń w działalności PFR. Każde sprawozdanie obejmuje również sprawozdanie o przychodach, kosztach i wyniku finansowym PFR.

Obowiązkiem Zarządu jest sporządzenie i przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu rocznego sprawozdania o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi związane z zarządzaniem a także sprawozdania ze stosowania dobrych praktyk, o których mowa w art. 7 ust. 3 pkt 2 Ustawy o zszmp.

Obowiązujący w PFR 1 stycznia 2021 r. podział kompetencji członków Zarządu został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą PFR 30 maja 2019 r.

Odbyte posiedzenia Zarządu i podjęte uchwały

W roku obrachunkowym 2021 Zarząd PFR odbył 67 posiedzeń, podczas których podjął 1063 uchwały, w tym 21 w trybie obiegowym, za pomocą środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Posiedzenia Zarządu były protokołowane, a protokoły przechowywane są w siedzibie PFR.

Informacja o odbytych Walnych Zgromadzeniach oraz realizacji uchwał Walnych Zgromadzeń oraz zaleceń podmiotu uprawnionego do wykonywania praw z akcji należących do Skarbu Państwa

W roku 2021 odbyło się 9 Walnych Zgromadzeń PFR. PFR zrealizował uchwały podjęte przez Walne Zgromadzenie w 2021 roku.

6. PROKURA

W roku obrotowym 2021 PFR miał czterech prokurentów. 4 czerwca 2019 r., prokury łącznej udzielono Joannie Dynysiuk – radcy prawnemu i Dyrektorowi Zarządzającemu Departamentem Prawnym. W dniu 12 października 2021 r. prokury łącznej we współdziałaniu z członkiem zarządu udzielono Annie Wawrzyńczak-Palynyczak – radcy prawnemu i Dyrektorowi Biura Prawnego Obsługi Korporacyjnej, pełniącej obowiązki Dyrektora Zarządzającego Departamentem Prawnym, Andrzejowi Kopyrskiemu – Dyrektorowi Zarządzającemu Pionem Inwestycji oraz Mariuszowi Jaszczkowi – Dyrektorowi Departamentu Finansów i Kontrolingu. 19 października 2021 r. zmieniono charakter prokury Joanny Dynysiuk z prokury łącznej na prokurę łączną we współdziałaniu z członkiem zarządu.

7. OPIS ISTOTNYCH POSTĘPOWAŃ TOCZĄCYCH SIĘ PRZED SĄDEM

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2021 r. brak było postępowań sądowych, prowadzonych z udziałem PFR, które mogłyby indywidualnie rzutować na działalność Spółki generując znaczne potencjalne ryzyko istotnego negatywnego wpływu na sytuację finansową, perspektywy, wyniki z działalności operacyjnej bądź zdolność do wypełniania zobowiązań.

Nadmienić należy, że wobec PFR kierowane są roszczenia związane z obsługą programów rządowych „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”, „Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” oraz „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm”, przy czym aktualna na 31 grudnia 2021 r. wartość roszczeń pieniężnych na etapie sądowym wynosi ok. 2 mln zł i żadne z nich nie ma indywidualnego wpływu na działalność Spółki i jej sytuację finansową.

8. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU ZE STOSOWANIA DOBRYCH PRAKTYK

Zgodnie z art. 7 ust. 3 pkt 2 Ustawy o zszmp z 16 grudnia 2016 r., Prezes Rady Ministrów może określić dobre praktyki w szczególności w zakresie ładu korporacyjnego, społecznej odpowiedzialności biznesu oraz sponsoringu, skierowane do spółek z udziałem Skarbu Państwa. Zgodnie ze Statutem PFR, Zarząd Spółki jest zobowiązany sporządzić i przedstawić Walnemu Zgromadzeniu PFR sprawozdanie ze stosowania ww. praktyk.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania dobre praktyki w wyżej wymienionym zakresie nie zostały określone przez Prezesa Rady Ministrów.

Paweł Borys

Prezes Zarządu PFR

Jest absolwentem Wydziału Finansów i Bankowości Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie o specjalności międzynarodowych rynków finansowych.

Pracę rozpoczął w 2000 roku jako główny ekonomista w Grupie Erste Bank w Polsce. Zajmował się prognozami makroekonomicznymi dla polskiej gospodarki oraz analizami rynków finansowych.

Od 2001 roku szef działu analiz, zarządzający funduszami, a następnie Dyrektor Departamentu Inwestycji w ramach funduszy inwestycyjnych w Grupie Deutsche Bank – Deutsche Asset Management oraz w DWS – drugiej największej firmie zarządzania aktywami na świecie. Zarządzał programami emerytalnymi dla wiodących polskich instytucji finansowych, takich jak Narodowy Bank Polski oraz GPW w Warszawie. Dwukrotnie otrzymał nagrodę za najlepsze wyniki inwestycyjne funduszy na polskim rynku.

Od sierpnia 2005 do kwietnia 2010 roku współtworzył polską firmę specjalizującą się w inwestycjach na rynku *private equity* i *venture capital*, pełniąc funkcję Wiceprezesa spółki inwestycyjnej i doradczej AKJ Capital S.A. oraz Prezesa Zarządu spółki AKJ Investment TFI.

Od maja 2010 do kwietnia 2016 roku Dyrektor Zarządzający w PKO Banku Polskim S.A., odpowiadający za obszar analiz ekonomicznych, strategię i rozwój grupy kapitałowej oraz relacje inwestorskie.

Uczestniczył w opracowaniu i wdrożeniu dwóch strategii rozwoju PKO BP S.A., w efekcie których znacząco umocnił on swoją pozycję lidera rynku bankowego w Polsce. Prowadził m.in. zakończony sukcesem proces restrukturyzacji Kredobank na Ukrainie, wdrożenie aliansu strategicznego pomiędzy amerykańską firmą płatniczą EVO Payments International a eService S.A., przejęcie i integrację Nordea Bank Polska S.A., wdrożenie nowego modelu sprzedaży ubezpieczeń w PKO BP S.A.

Od maja 2016 roku Prezes Zarządu PFR. Wdrożył reformę systemu polskich instytucji rozwojowych w ramach Grupy PFR oraz program Pracowniczych Planów Kapitałowych. Odpowiedzialny za opracowanie i wdrożenie działań antykryzysowych przeciwdziałających skutkom pandemii COVID-19, w tym Tarczy finansowej PFR.

Od 2016 roku Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku Gospodarstwa Krajowego. Od 2018 roku Przewodniczący Rady Naukowej Polskiego Instytutu Ekonomicznego.

Posiada szerokie kontakty z międzynarodowymi inwestorami i instytucjami finansowymi oraz rozległe doświadczenie korporacyjne, zdobyte podczas pracy w 18 radach nadzorczych spółek w Polsce i za granicą, w tym trzech banków, zakładu ubezpieczeń oraz TFI.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. do zakresu działania Prezesa Zarządu należało kierowanie pracą Zarządu i bieżącą działalnością PFR, w tym nadzór nad:

- pracą obszaru strategii i organizacji,
  - organizacją zarządzania i pracą biura zarządu,
  - przeprowadzaniem analiz,
  - realizacją strategii,
  - zarządzaniem zasobami ludzkimi,
  - obsługą prawną z wyłączeniem sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w których PFR zaangażowany jest kapitałowo,
  - zapewnieniem zgodności,
  - zarządzaniem ryzykiem,
  - realizacją programów rozwoju innowacji,
  - bezpieczeństwem,
  - audytem wewnętrznym w zakresie administracyjnym,
  - zapewnieniem ochrony danych osobowych,
  - realizacją przez PFR zadań powierzonych, w tym nad organizacją i wdrożeniem Programów,
  - pracą pionu inwestycji,
  - pracą obszaru inwestycji,
- a także
- udziałem w procesach inwestycyjnych PFR zgodnie ze Strategią PFR oraz Procedurą podejmowania decyzji inwestycyjnych,
  - pozyskiwaniem projektów inwestycyjnych,
  - realizacją inwestycji infrastrukturalnych,
  - realizacją inwestycji kapitałowych i dłużnych,
  - zarządzaniem portfelem inwestycyjnym,
  - obsługą prawną inwestycji.

Bartłomiej Pawlak

Wiceprezes Zarządu PFR

Jest absolwentem Uniwersytetu Warszawskiego, Executive Studies in Finance i Advanced Management Program na IESE Business School. Stypendysta Herbert Hoover Institute i Woodrow Wilson Center for Scholars.

Przed objęciem funkcji w PFR był członkiem zarządu BGK Nieruchomości. Wcześniej jako prezes BOŚ Eko Profit S.A. stworzył narzędzia kompleksowego wspierania inwestycji, oparte na zasadach *one-stop-shop*.

Był również związany z Grupą PKO BP S.A., gdzie odpowiadał m.in. za restrukturyzację i stworzenie nowego modelu zarządzania operacyjnego, oraz z PGNiG S.A., gdzie wdrożył strategię w obszarze konsolidacji działalności handlowej i upstreamu zagranicznego.

Pełnił też funkcję menedżera w międzynarodowych firmach doradczych (Arthur Andersen i Ernst & Young), gdzie był odpowiedzialny m.in. za usługi dla polskich przedsiębiorców.

Do zakresu obowiązków Wiceprezesa Zarządu właściwego dla obszaru finansów i rozwoju należał nadzór nad:

- pracą obszaru finansów i rozwoju,
- realizacją inwestycji samorządowych, w tym udział w procesach inwestycyjnych PFR zgodnie z Procedurą podejmowania decyzji inwestycyjnych dla inwestycji samorządowych,
- sprawozdawczością finansową PFR oraz kontrolingiem,
- przygotowaniem i weryfikacją wykonania rocznych i długoterminowych planów i prognoz finansowych PFR,
- kwestiami finansowania działalności PFR oraz kwestiami finansowania programów powierzonych do realizacji Spółce, w tym pozyskania finansowania do realizacji Tarczy finansowej PFR,
- zarządzaniem płynnością oraz relacjami PFR z podmiotami zabezpieczającymi jej usługi finansowe oraz usługi związane z dłużnymi papierami wartościowymi emitowanymi przez Spółkę,
- biurem administracji i zakupów,
- realizacją strategii transformacji energetycznej w Grupie PFR,
- koordynacją prac interdyscyplinarnego zespołu PFR Green Hub,
- inicjowaniem i monitoringiem działań w obszarze inwestycji kapitałowych – pośrednich i bezpośrednich, tworzenia programów rozwojowych, analityki i edukacji,
- rozliczeniem Tarczy Antykryzysowej, w tym nad systemami i zespołami wewnętrznymi, jak też współpracą z partnerami zewnętrznymi.

Tomasz Fill

Wiceprezes Zarządu PFR

Jest absolwentem Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego. Ukończył także podyplomowe studia z zakresu ubezpieczeń na Akademii Finansów w Warszawie oraz program Executive MBA we Francuskim Instytucie Zarządzania.

Pracował w największych polskich firmach, w tym notowanych na warszawskiej giełdzie, w branżach: finansowej, energetycznej i telekomunikacyjnej. Zarządzał zespołami komunikacji, marketingu i relacji inwestorskich. Odpowiadał także za komunikację strategiczną spółek na rynkach zagranicznych, w tym w Czechach, na Litwie i w Niemczech. W latach 2016-2017 pracował w PFR, gdzie odpowiadał za komunikację i marketing oraz koordynację współpracy podmiotów z Grupy PFR. W kwietniu 2018 r. powołany w skład Zarządu PFR, a 30 czerwca 2018 r. powołany na kolejną kadencję.

Do zakresu obowiązków Wiceprezesa Zarządu właściwego dla obszaru marketingu i technologii należał nadzór nad:

- pracą obszaru komunikacji, marketingu i technologii,
- komunikacją zewnętrzną i wewnętrzną oraz promocją działalności PFR oraz programów realizowanych przez PFR, w szczególności nad realizacją kampanii informacyjnych i mediowych dotyczących Pracowniczych Planów Kapitałowych i Tarczy finansowej PFR,
- utrzymaniem i rozwojem systemów teleinformatycznych,
- wykonywaniem obowiązków wynikających ze sprawowania nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w których PFR zaangażowany jest kapitałowo.

Bartosz Marczyk

Wiceprezes Zarządu PFR

Ukończył socjologię na Uniwersytecie Warszawskim, studia doktoranckie z ekonomii w Instytucie Pracy i Spraw Socjalnych oraz podyplomowe studia w zakresie stosunków międzynarodowych na UW i Akademii Obrony Narodowej.

Pracę zawodową rozpoczynał w jednym z OFE, później pracował w Urzędzie Nadzoru nad Funduszami Emerytalnymi. Następnie został dziennikarzem zajmującym się polityką społeczną w „Gazecie Prawnej”, gdzie kierował również działem Praca.

W swojej karierze był także szefem działu w „Dzienniku Gazecie Prawnej”, zastępcą redaktora naczelnego dziennika „Rzeczpospolita” oraz tygodnika „Wprost”. Prowadził w Telewizji Republika program „Ekonomia raport”.

W 2015 r. został powołany na podsekretarza stanu w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, gdzie odpowiadał za politykę rodzinną oraz cyfryzację. Z powodzeniem wdrożył m.in. Program 500+ i Program Dobry Start. Jest także współautorem digitalizacji procesu składania wniosków o świadczenia na rzecz rodzin.

W trakcie pracy w Ministerstwie był członkiem Komitetu Do Spraw Europejskich, Rady Mieszkalnictwa (program Mieszkanie+) oraz zespołu ds. opracowania „Polityki imigracyjnej RP”.

Do zakresu obowiązków Wiceprezesa Zarządu właściwego dla obszaru programów rozwojowych należał nadzór nad:

- pracą obszaru programów rozwojowych, w tym w szczególności w zakresie związanym z realizacją PPK,
- wdrożeniem systemu ewidencji i rozliczeń systemu PPK,
- funkcjonowaniem systemu ewidencji i rozliczeń systemu PPK,
- wdrożeniem systemu szkoleń oraz opracowanie materiałów dot.: (i) systemu PPK we współpracy ze spółką PFR Portal PPK, lub (ii) wybranych programów rozwojowych realizowanych w ramach obszaru programów rozwojowych,
- wsparciem kampanii informacyjnej na temat systemu PPK, realizowanej przez obszar marketingu i technologii oraz spółkę PFR Portal PPK,
- wsparciem funkcjonowania call center na potrzeby: (i) systemu PPK, wdrażanego przez obszar marketingu i technologii we współpracy ze spółką PFR Portal PPK, lub (ii) wybranych programów rozwojowych realizowanych w ramach obszaru programów rozwojowych,
- wsparciem i obsługą klienta,
- działalnością operacyjną i realizacją zadań spółki PFR Portal PPK,
- wdrożeniem systemu przyznawania i rozliczania subwencji w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP oraz Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0.

System zarządzania ryzykiem

Głównym celem procesu zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, że istotne ryzyka towarzyszące działalności Spółki są identyfikowane, odpowiednio mierzone, raportowane i kontrolowane.

Mając na uwadze działalność PFR na podstawie KSH i Ustawy o SIR, a także zaangażowanie Spółki w obsługę Programów, PFR jest narażony na prawdopodobieństwo materializacji opisanych poniżej czynników ryzyka. Dokładając należytej staranności w zakresie zarządzania ryzykiem, PFR implementuje na zasadzie proporcjonalności i adekwatności rozwiązania zmierzające do efektywnej minimalizacji ich materializacji, zgodnie z najlepszymi praktykami obowiązującymi na rynku.

Proces zarządzania ryzykiem w ramach Spółki zorganizowany został w ramach trzech, niezależnych, wzajemnie się uzupełniających linii obrony.

W ramach pierwszej linii obrony znajdują się wszystkie jednostki organizacyjne zarządzające poszczególnymi ryzykami, wynikającymi z realizowanych zadań, zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa oraz Regulaminem Organizacyjnym obowiązującym w PFR. Osoby kierujące jednostkami raportują bezpośrednio do Członków Zarządu, odpowiedzialnych za poszczególne obszary.

Drugą linię obrony stanowią jednostki wspierające, odpowiedzialne za proces koordynacji i zarządzania, tj. Dyrektor ds. Ryzyka odpowiedzialny za koordynację zarządzania portfelem ryzyk Spółki oraz Departament Zarządzania Zgodnością zarządzający ryzykiem braku zgodności. Jednostki te przedstawiają Zarządowi kwartalne podsumowania.

Rolą trzeciej linii obrony, którą w Spółce sprawuje Biuro Audytu Wewnętrzny, jest zapewnienie weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem i ocena efektywności systemu kontroli wewnętrznej. Zadanie realizowane jest zgodnie z zatwierdzonym przez Komitet Audytu planem kontroli. Wyniki poszczególnych audytów prezentowane są na posiedzeniach Zarządu oraz w ramach niezależnego Komitetu Audytu.

Wszystkie trzy linie obrony stosują odpowiednio mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują ich przestrzeganie.

1. RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe to ryzyko nieoczekiwane niewykonania, wykonania w części lub opóźnienia wykonania zobowiązania (w tym finansowego) przez kontrahenta. Bardzo istotne jest w tym przypadku badanie i ocena kontrahenta, a także bieżące monitorowanie spłat należności, szczególnie pod względem terminowości. Ważne jest także zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń zagwarantowanych umownie. W przypadku niespełniania obowiązków wynikających z umowy pojawia się ryzyko poniesienia straty finansowej przez Spółkę. Ryzyko kredytowe występuje zarówno bezpośrednio w PFR i dotyczy umów inwestycyjnych podpisanych przez Spółkę we własnym imieniu, jak i pośrednio poprzez certyfikaty inwestycyjne, za którymi stoi portfel inwestycji dokonywanych przez Spółkę w imieniu i na rzecz funduszy, w których PFR jest inwestorem. Ryzyko jest związane przede wszystkim z dłużnymi instrumentami finansowymi. Celem zarządzania ryzykiem jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i wartości portfela wierzycielności z tytułu udzielonych pożyczek oraz innych inwestycji

cji w dłużne instrumenty finansowe. Ograniczenie tego ryzyka jest możliwe dzięki zachowaniu odpowiedniej strukturyzacji transakcji.

2. RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności jest rozumiane jako brak możliwości regulowania zobowiązań finansowych w momencie ich wymagalności w ramach prowadzonej przez PFR działalności, spowodowane niewłaściwym planowaniem przepływów finansowych, a także brak możliwości pozyskiwania kapitału na rozwój lub dalsze prowadzenie działalności. Spółka na bieżąco monitoruje przepływy pieniężne oraz wykonuje prognozy płynności i zapewnia środki pieniężne w kwocie wystarczającej na pokrycie oczekiwanych wydatków operacyjnych i bieżących oraz długoterminowych zobowiązań inwestycyjnych, utrzymując odpowiednie kwoty na lokatach bankowych w strukturze czasowej dopasowanej do struktury zobowiązań, przy zachowaniu buforów elastyczności.

3. RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe polega na tym, że zmiany cen rynkowych, takich jak: kursy walutowe, stopy procentowe, płynność rynków kapitałowych będą wpływać na wyniki Spółki, wartość posiadanych instrumentów finansowych oraz możliwości wyjścia z inwestycji. Celem zarządzania ryzykiem rynkowym jest utrzymanie i kontrolowanie stopnia narażenia Spółki na ryzyko rynkowe w akceptowalnych granicach, przy jednoczesnym dążeniu do optymalizacji stopy zwrotu z inwestycji. Spółka zarządza tym ryzykiem zarówno w stosunku do umów inwestycyjnych zawartych bezpośrednio przez Spółkę, jak również w stosunku do umów inwestycyjnych zawieranych przez Spółkę w imieniu i na rzecz funduszy, w których PFR jest inwestorem.

Ryzyko walutowe

W chwili obecnej Spółka nie jest w materialny sposób narażona na ryzyko walutowe. Inwestycje, zarówno te dokonane bezpośrednio przez Spółkę, jak i te dokonane pośrednio poprzez fundusze, w których PFR jest inwestorem, są dokonane w złotych polskich, planowane przyszłe przepływy pieniężne planowane są również w złotych polskich. W przypadku projektów charakteryzujących się generowaniem części przepływów w walucie obcej, Spółka minimalizuje ryzyko walutowe poprzez odpowiednią strukturyzację transakcji oraz uwzględnianie ryzyka walutowego w modelach będących podstawą oceny projektów inwestycyjnych.

Ryzyko stopy procentowej

Działalność Spółki, zarówno w przypadku inwestycji dokonywanych bezpośrednio przez Spółkę, jak i tych dokonywanych pośrednio poprzez fundusze, w których PFR jest inwestorem, gdyż te wpływają na wartość posiadanych przez Spółkę certyfikatów inwestycyjnych, jest nierozdzielnie związana z długoterminowymi inwestycjami, z których część jest w naturalny sposób narażona na ryzyko stopy procentowej, poprzez ustalenie stałej stopy zwrotu z inwestycji. Ryzyko to może się materializować poprzez nieosiągnięcie zakładanej premii za ryzyko w stosunku do stopy wolnej od ryzyka. Spółka dąży do ograniczenia tego ryzyka poprzez uwzględnianie tego ryzyka w strukturze transakcji lub odpowiednich klauzulach pozwalających na renegotjowanie zwrotu z inwestycji w przypadku zaistnienia określonych przesłanek.

Ryzyko stopy procentowej może również zmaterializować się poprzez wzrost kosztów odsetkowych wynikający z pożyczki udzielonej przez PKO BP opartej o zmienne oprocentowanie. Ryzyko to częściowo

kompensowane jest poprzez odpowiednią dywersyfikację lokat oraz zarządzanie terminami zakładanych lokat. Dodatkowo w przypadku istnienia przesłanek do podwyżki stóp procentowych lokaty zakładane są na krótsze terminy.

4. RYZYKO BRAKU ZGODNOŚCI

Ryzyko braku zgodności jest tożsame z ryzykiem poniesienia sankcji prawnych, utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niestosowania się przez Spółkę lub jej pracowników do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych Spółki, przyjętych standardów postępowania (w tym zasad etycznych) i/lub kodeksów dobrych praktyk rynkowych. Materializacja ryzyka braku zgodności może prowadzić do materializacji ryzyka operacyjnego.

5. RYZYKO OPERACYJNE

Rozumiane jako ryzyko wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, które mogą zakłócić prawidłowe funkcjonowanie PFR. Do kategorii tej należy także ryzyko związane z bezpieczeństwem informacji i ciągłością działania oraz ryzyko nadużyć.

6. RYZYKO INWESTYCYJNE

Rozumiane jako ryzyko nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu z inwestycji w założonym czasie lub poniesienia straty związanej z inwestycją. Grupa Kapitałowa PFR monitoruje inwestycje własne i określa ścieżkę wyjścia z inwestycji, w przypadku inwestycji dokonywanych na rachunek własny powołuje przedstawicieli do organów podmiotu, w który dokonano inwestycji. Wprowadzane są limity inwestycyjne w zakresie działalności dotyczącej zarządzania portfelem lub częścią portfela funduszy. W celu prowadzenia skutecznego nadzoru dąży do wprowadzenia przedstawiciela funduszu do organów spółek portfelowych.

7. RYZYKO POLITYCZNE

Wynika głównie z nieprzewidywalnych zmian politycznych lub niestabilności politycznej w danym kraju. Może dotyczyć między innymi zmiany rządu lub zmian na innych wysokich stanowiskach państwowych, decyzji rządu co do uwarunkowań prawnych funkcjonowania przedsiębiorstw i gospodarki jako całości, np. zmiany podatków, wydatków rządowych. Aby zminimalizować ryzyko polityczne, Spółka na bieżąco monitoruje rządowe plany rozwoju gospodarczego, zmiany rządowej strategii oraz projekty lub proponowane zmiany do obowiązujących przepisów prawa z punktu widzenia wpływu na działalność prowadzoną przez PFR. Spółka aktywnie uczestniczy w konsultacjach publicznych i opiniowaniu w ramach rządowego procesu legislacyjnego, w szczególności w zakresie zmian mających potencjalny wpływ na działalność PFR.

8. RYZYKO PROJEKTOWE

Rozumiane jako nieoczekiwane opóźnienia w projekcie lub nieprzewidziane zdarzenia uniemożliwiające realizację części lub całości projektu, które mogą skutkować wystąpieniem dodatkowych kosztów

lub strat. System do zarządzania projektami działa w pełni operacyjnie, wspierając przebieg projektów realizowanych zgodnie z przyjętą metodyką zarządzania projektami. Grupa Kapitałowa PFR monitoruje realizację projektów, w szczególności bada wykonanie założonego budżetu oraz terminowość podejmowanych działań w ramach realizacji każdego z projektów.

9. RYZYKO STRATEGICZNE

Spowodowane niewłaściwymi decyzjami dotyczącymi strategii rozwoju Grupy Kapitałowej PFR, nieodpowiednią lub niepełną realizacją przyjętej strategii oraz brakiem podejmowania działań lub niewłaściwą reakcją na zmiany w otoczeniu Spółki. Grupa Kapitałowa PFR dokonuje analizy otoczenia rynkowego i gospodarczego oraz regularnie weryfikuje wykonanie założonych planów, monitorując aktualność założonych celów i działań przyjętych w strategii.

10. RYZYKO UTRATY REPUTACJI

Ryzyko utraty reputacji należy rozumieć jako negatywny odbiór wizerunku PFR przez klientów, kontrahentów, inwestorów, regulatorów, nadzór i/lub opinię publiczną. Ryzyko to może być pochodną każdego z pozostałych rodzajów ryzyka. Spółka poprzez działania różnych jednostek organizacyjnych oraz określoną strategię komunikacji zewnętrznej podejmuje szereg aktywności zmierzających do minimalizowania materializacji tego ryzyka. Jako podstawowe narzędzie zapobiegawcze powstawania tego ryzyka, w spółce w ramach pierwszej linii obrony wszyscy kierownicy jednostek organizacyjnych są zobowiązani do systematycznej kontroli funkcjonalnej.

11. RYZYKO PRAWNE

Ryzyko prawne identyfikowane przez Spółkę w ramach prowadzonej działalności związane jest przede wszystkim ze zmianami w powszechnie obowiązujących przepisach prawa i orzecznictwie lub też brakiem odpowiednich przepisów, w obszarach mających wpływ na funkcjonowanie i działalność Spółki. Wskazane zmiany w przepisach lub brak przepisów w odpowiednich obszarach, mogą mieć niekorzystny wpływ na działania Spółki. Mogą też spowodować brak możliwości sprawnej i efektywnej ich realizacji.

Dodatkową kategorią ryzyka prawnego, mogącą mieć wpływ na prowadzenie przez Spółkę działalności, jest ryzyko niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne Grupy Kapitałowej PFR z innymi podmiotami. W Spółce w celu minimalizacji ryzyka prawnego wskazanego wyżej wdrożone zostały odpowiednie procesy opiniowania umów, regulacji, procedur wewnętrznych i innych dokumentów. W ramach pracy wewnętrznego Departamentu Prawnego, PFR zapewnia odpowiednią obsługę prawną, natomiast w przypadku złożonych transakcji lub projektów korzysta z zewnętrznych, doświadczonych doradców prawnych. Spółka prowadzi też stały monitoring zmian w przepisach prawa i na bieżąco ocenia ich wpływ na swoją działalność.

System zarządzania zgodnością

1. STRATEGIA ZARZĄDZANIA ZGODNOŚCIĄ

Charakter działalności prowadzonej przez PFR, obowiązujące Spółkę przepisy oraz najnowsze standardy rynkowe spowodowały wdrożenie w roku 2021 Strategii Zarządzania Zgodnością. Jej elementem jest System Zarządzania Zgodnością (CMS), który ma na celu zwiększenie poziomu bezpieczeństwa oraz stabilności Spółki.

System Zarządzania Zgodnością (CMS) oparty jest na tzw. Filarach Zgodności PFR oraz zarządzany przez wyspecjalizowaną jednostkę organizacyjną – Departament Zarządzania Zgodnością. W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu niezależności, kierujący departamentem podlega bezpośrednio Prezesowi Zarządu PFR.

2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

PFR wprowadza rozwiązania zmierzające do efektywnego monitorowania ryzyka braku zgodności, które są zgodne z najlepszymi praktykami funkcjonującymi na rynku. PFR minimalizuje ryzyko braku zgodności poprzez działania:

- prewencyjne – służące zapobieganiu wystąpienia ryzyka braku zgodności,
- detekcyjne – zmierzające do wykrycia, badania i zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- analityczne – polegające na weryfikacji i analizie zidentyfikowanego ryzyka braku zgodności w tym podjęcia działań naprawczych zmierzających do wyeliminowania ryzyka braku zgodności.

Elementem wspierającym w tym obszarze są tzw. Matryce Zgodności – narzędzie do testowania i potwierdzania poprawności wykonywanych przez jednostki organizacyjne zadań, które są kluczowe do zapewnienia zgodności. Wyniki monitoringu raportowane są kwartalnie Zarządowi PFR. Ponadto jest to narzędzie wspierające model trzech linii obrony.

PFR dokłada wszelkiej staranności, aby w ramach prowadzonej działalności przestrzegać najlepszych praktyk, standardów i rozwiązań obowiązujących uczestników rynku na zasadach adekwatności i proporcjonalności. Jako instytucja działająca w ramach i na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz ustawy o Systemie Instytucji Rozwoju, Spółka dokłada wszelkiej staranności w zachowaniu zgodności z wymogami obowiązującego prawa, w ramach prowadzonej działalności. Kieruje się w niej nadrzędną zasadą – zgodność z prawem stanowi fundament każdego rozwoju.

W ramach Systemu Zarządzania Zgodnością w Spółce przykładą się najwyższą wagę do przeciwdziałania korupcji, ochrony sygnalistów, zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów oraz szeroko rozumianą zgodnością z prawem i regulacjami wewnętrznymi. Szczegółowe informacje poświęcone zarządzaniu zgodnością, w tym w szczególności:

- zgodnością z powszechnie obowiązującym prawem i standardami rynkowymi,
- zgodnością z regulacjami wewnętrznymi,
- zgodnością z etycznymi zasadami prowadzenia działalności,
- przeciwdziałaniu korupcji,
- ochronie sygnalistów,
- zapobieganiu i zarządzaniu konfliktami interesów,

oraz obowiązującemu w Grupie Kapitałowej Kodeksowi Etyki znajdują się w części niefinansowej niniejszego raportu na str. 114

3. TARCZA ANTYKORUPCYJNA

Ze względu na realizowany przez Spółkę rządowy program udzielania przedsiębiorcom wsparcia finansowego, tzw. Tarczy finansowej PFR, Spółka na wniosek Prezesa Zarządu została objęta programem Tarczy Antykorupcyjnej, tj. szeregiem działań operacyjnych realizowanych przez uprawnione podmioty w celu ochrony interesu ekonomicznego Polski. Ze względu na charakter, skalę oraz wartość środków publicznych zaangażowanych w realizację wszystkich wariantów Tarczy Finansowej, Spółka wystąpiła w kwietniu 2020 r. do Centralnego Biura Antykorupcyjnego (CBA) o objęcie ich działaniami mającymi na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia nieprawidłowości lub nadużyć.

W odpowiedzi CBA zadeklarowało podjęcie działań wspierających PFR w realizacji wspomnianych programów. Ochroną zostali objęci zarówno pracownicy PFR realizujący te działania, doradcy wspierający Spółkę oraz poszczególne podmioty, które ubiegały się i otrzymały wsparcie.

Jednocześnie zostali wyznaczeni koordynatorzy ds. współpracy zarówno po stronie CBA, jak i PFR (wyznaczone osoby w ramach Departamentu Zarządzania Zgodnością). W oparciu o przekazane przez CBA podstawy prawne do gromadzenia i przetwarzania przez CBA danych osobowych, PFR rozpoczął prace nad utworzeniem dedykowanego zasobu informatycznego przeznaczonego do przekazywania CBA określonych informacji. Uruchomiono go 24 kwietnia 2020 r., a dostęp otrzymali wybrani pracownicy CBA i PFR.

Jednocześnie rozpoczęto prace mające na celu podpisanie umów pomiędzy CBA a PFR dotyczących przekazywania informacji. Miało to miejsce we wrześniu 2020 r. Umowa była później aneksowa w marcu 2021 r. oraz w październiku 2021 r.

Zgodnie z ustaleniami poczynionymi z CBA, na zasobie sieciowym umieszczone zostały:

- procedury wewnętrzne PFR dotyczące obsługi programów,
- zestawienie podmiotów świadczących usługi na potrzeby programów (doradcy),
- zestawienia operacyjne dotyczące obsługi programów,
- dane osobowe dotyczące pracowników decyzyjnych, zaangażowanych w proces obsługi Tarczy finansowej dla dużych firm.

W wyniku podobnego wystąpienia, skierowanego do Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego (ABW) 17 kwietnia 2020 r., PFR został objęty specjalnym nadzorem w zakresie zabezpieczenia systemów teleinformatycznych oraz zapewnienia osłony kontrwywiadowczej. 27 kwietnia 2020 r. zawarte zostało porozumienie w sprawie włączenia PFR do systemu wczesnego ostrzegania o incydentach bezpieczeństwa ARAKIS, czego rezultatem było wdrożenie w 4 maja 2020 r. systemu ARAKIS w PFR i rozpoczęcie współpracy operacyjnej z CSIRT ABW w zakresie obsługi incydentów bezpieczeństwa. Ponadto, 28 lipca 2020 r. wystąpiono do ABW z wnioskiem o uwzględnienie PFR w rocznym planie ocen bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych w 2021 r., czego rezultatem było podpisanie 17 lutego 2021 r. porozumienia o przeprowadzeniu oceny bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych PFR w 2021 r. W okresie maj-czerwiec 2021 r. ABW przeprowadziło ocenę bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych PFR na podstawie ww. porozumienia.

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Rozdział 2: Dane ekonomiczno- -finansowe

Wynik finansowy Grupy Kapitałowej PFR	40
1. Omówienie wybranych pozycji przychodowych i kosztowych GK PFR	40
Sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej PFR	41
Wynik finansowy PFR	42
1. Omówienie wybranych pozycji przychodowych i kosztowych spółki	42
2. Stopień realizacji wyników ekonomiczno-finansowych w 2021 r.	42
Sprawozdanie z sytuacji finansowej PFR	43
1. Wykaz należności i zobowiązań przeterminowanych	44
2. Wykorzystanie kredytów bankowych w ciągu roku	44
3. Udzielone poręczenia i gwarancje	44
4. Wykaz przekazanych darowizn oraz zwolnień z długu	44
Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa PFR oraz GK PFR	45
Sprawozdania Zarządu o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi związane z zarządzaniem	46
1. Koszty reprezentacji, komunikacji i marketingu	46
2. Koszty usług prawnych	48
3. Koszty usług doradztwa związanych z zarządzaniem	48

Wynik finansowy Grupy Kapitałowej PFR

Zysk netto Grupy Kapitałowej PFR za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wyniósł 169,2 mln zł, co w porównaniu z wynikiem osiągniętym w roku ubiegłym (12,9 mln zł) było wartością wyższą o 156,3 mln zł. W 2021 r. PFR otrzymał dywidendę z Banku Pekao S.A. w kwocie 107,8 mln zł (w 2020 r. PFR dywidendy nie otrzymał, ze względu na rekomendację KNF dla sektora bankowego).

1. OMÓWIENIE WYBRANYCH POZYCJI PRZYCHODOWYCH I KOSZTOWYCH GK PFR

Przychody ze sprzedaży

W 2021 r. GK PFR osiągnęła przychody ze sprzedaży w kwocie 429,4 mln zł, tj. o 104,5 mln zł wyższe niż w roku ubiegłym, w którym wyniosły one 325 mln zł. Główną pozycję przychodów ze sprzedaży w Grupie Kapitałowej w 2021 r. stanowiły: wynagrodzenie z tytułu zarządzania aktywami funduszy inwestycyjnych w kwocie 213,3 mln zł oraz przychody z tytułu prowadzenia programów Tarczy finansowej PFR w kwocie 200,0 mln zł (tabela 1).

Tabela 1. Przychody ze sprzedaży

GK PFR – Struktura przychodów	01.01-31.12.2021	01.01-31.12.2020	2021-2020 (różnica)
Przychody z tytułu Tarczy finansowej	200 000 000	135 714 286	64 285 714
Przychody z tytułu zarządzania	213 349 122	178 156 283	35 192 838
Działalność wynikająca z ustawy o PPK	9 656 877	4 517 171	5 139 706
Przychody z tytułu realizacji umowy o partnerstwo publiczno-prawne	4 505 307	4 941 585	-436 278
Pozostałe przychody	1 898 445	1 626 021	272 424
Przychody ze sprzedaży ogółem	429 409 752	324 955 346	104 454 405

Tabela 2. Koszty działalności operacyjnej

GK PFR – Struktura kosztów operacyjnych	01.01-31.12.2021	01.01-31.12.2020	2021-2020 (różnica)
Amortyzacja	8 415 983	6 145 457	2 270 525
Zużycie materiałów i energii	1 931 628	2 261 156	-329 528
Usługi obce	79 395 009	60 010 970	19 384 039
Podatki i opłaty	3 717 691	3 413 868	303 823
Wynagrodzenia	143 301 875	127 562 016	15 739 859
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	28 969 742	23 196 082	5 773 660
Pozostałe koszty rodzajowe	24 464 112	27 894 449	-3 430 337
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	58 137	0	58 137
Koszty działalności operacyjnej ogółem	290 254 177	250 483 998	39 770 179

Sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej PFR

Na dzień 31 grudnia 2021 r. suma bilansowa Grupy Kapitałowej PFR wynosiła 89,3 mld zł i była wyższa o 17,0 mld zł w porównaniu ze stanem na koniec 2020 r., tj. 72,3 mld zł. Wzrost sumy aktywów w 2021 r. wynikał przede wszystkim ze zwiększenia wartości inwestycji długoterminowych o wzrost wartości akcji Banku Pekao S.A.

oraz nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych FSMdR przy jednoczesnym przeniesieniu 38 mld zł z inwestycji długoterminowych do aktywów obrotowych. Jest to umorzona część subwencji udzielonych przedsiębiorcom (*tabela 3*).

Tabela 3. Bilans GK PFR

GK PFR – Bilans	2021	udział (%)	2020	udział (%)
AKTYWA				
Aktywa trwałe	24 619 463 363	28%	54 697 123 419	76%
Wartości niematerialne i prawne	25 112 510	0%	28 773 221	0%
Rzeczowe aktywa trwałe	8 918 654	0%	10 635 446	0%
Należności długoterminowe	3 734 669	0%	3 555 888	0%
Inwestycje długoterminowe	24 546 870 615	27%	54 252 621 270	75%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	34 826 915	0%	401 537 594	1%
Aktywa obrotowe	64 708 984 423	72%	17 589 477 035	24%
Zapasy	546 703		8 800	
Należności krótkoterminowe	38 164 072 144	43%	845 794 120	1%
Inwestycje krótkoterminowe	26 537 043 097	30%	16 739 131 565	23%
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	7 322 479	0%	4 542 550	0%
Aktywa razem	89 328 447 786	100%	72 286 600 454	100%
PASYWA				
Kapitał (fundusz) własny	12 873 764 114	14%	4 459 734 812	6%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	76 454 683 672	86%	67 826 865 642	94%
Rezerwy na zobowiązania	115 132 460	0%	78 459 548	0%
Zobowiązania długoterminowe	73 371 738 289	82%	64 835 458 632	90%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 928 931 990	3%	2 901 594 144	4%
Rozliczenia międzyokresowe	38 880 933	0%	11 353 318	0%
Pasywa razem	89 328 447 786	100%	72 286 600 454	100%

Wynik finansowy PFR

Zysk netto Spółki za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wyniósł 189,3 mln zł, co w porównaniu z wynikiem osiągniętym w roku ubiegłym (49,7 mln zł) było wartością wyższą o 139,6 mln zł. W 2020 r. Spółka nie otrzymała dywidendy z Banku Pekao S.A. (w związku z rekomendacją KNF dla sektora bankowego), która miała znaczący wpływ na wynik zrealizowany przez PFR w 2020 r.

1. OMÓWIENIE WYBRANYCH POZYCJI PRZYCHODOWYCH I KOSZTOWYCH SPÓŁKI

Przychody ze sprzedaży

W 2021 r. Spółka osiągnęła przychody ze sprzedaży w kwocie 288,7 mln zł (213,6 mln zł w 2020 r.), tj. o 75,1 mln zł więcej niż w roku ubiegłym. Główną pozycję przychodów ze sprzedaży w Spółce w 2021 r. stanowiło wynagrodzenie z tytułu obsługi Tarczy finansowej PFR (podobnie jak w roku 2020), odpowiadające za 69% wszystkich przychodów ze sprzedaży. Na podstawie umowy ze Skarbem Państwa, za obsługę Programów PFR pobiera wynagrodzenie roczne w wysokości 0,2% całkowitej wartości Programów, tj. od 100 mld zł. W trakcie 2021 roku, Spółka zrealizowała przychód w kwocie 200 mln zł (tabela 4).

Drugą istotną kategorią przychodów były przychody z tytułu zarządzania częścią portfeli inwestycyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Przychody z tego tytułu wyniosły w 2021 r. 79,0 mln zł i były wyższe o 7,8 mln zł od przychodów osiągniętych w 2020 r. (71,2 mln zł).

Tabela 4. Przychody ze sprzedaży

PFR – Struktura przychodów	01.01-31.12.2021	01.01-31.12.2020	2021-2020 (różnica)
Wynagrodzenie z tytułu Tarczy finansowej PFR	200 000 000	135 714 286	64 285 714
Przychody z tytułu zarządzania	79 021 724	71 228 969	7 792 755
Pozostałe przychody	9 689 803	6 647 914	3 041 889
Przychody ze sprzedaży ogółem	288 711 527	213 591 168	75 120 359

Tabela 5. Koszty działalności operacyjnej

PFR – Struktura kosztów operacyjnych	01.01-31.12.2021	udział (%)	01.01-31.12.2020	udział (%)	2021-2020 (różnica)
Amortyzacja	5 664 890	3,9%	3 340 099	2,8%	2 324 791
Zużycie materiałów i energii	612 681	0,4%	750 145	0,6%	(137 464)
Usługi obce	53 374 887	37,2%	37 146 296	31,5%	16 228 591
Podatki i opłaty	443 235	0,3%	428 125	0,4%	15 111
Wynagrodzenia	54 922 259	38,3%	46 305 621	39,3%	8 616 638
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	10 329 024	7,2%	8 875 375	7,5%	1 453 649
Pozostałe koszty rodzajowe	18 141 905	12,6%	20 947 701	17,8%	(2 805 795)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	58 137	0,1%	-	-	58 137
Koszty działalności operacyjnej ogółem	143 547 018	100%	117 793 361	100%	25 753 658

Koszty działalności operacyjnej

W 2021 r. koszty działalności operacyjnej Spółki wyniosły 143,5 mln zł (117,8 mln zł w 2020 r.) i były wyższe od kosztów w roku ubiegłym o 25,8 mln zł, głównie ze względu na wzrost kosztów usług obcych oraz kosztów wynagrodzeń i ubezpieczeń społecznych, przy równoczesnym spadku kosztów zużycia materiałów i energii oraz pozostałych kosztów rodzajowych (tabela 5). Wyższe koszty wynagrodzeń wraz z ubezpieczeniami i innymi świadczeniami w 2021 r. były efektem m.in. wzrostu zatrudnienia w Spółce. Stan zatrudnienia w PFR na 31 grudnia 2021 r. wynosił 250 osób. W stosunku do stanu z końca 2020 r. zatrudnienie było wyższe o 31 osób, tj. 14%. Wzrost kosztów usług obcych był związany głównie z realizacją programów w ramach Tarczy finansowej PFR. W 2021 r. kontynuowane były prace nad obsługą programu, co związane było z wydatkami na doradztwo finansowe, prawne i podatkowe oraz nakłady na działania informacyjne na temat Programów (m.in. telewizyjne kampanie reklamowe).

Istotne pozycje przychodowe i kosztowe o charakterze incydentalnym

W 2021 r. Spółka otrzymała dywidendę od Banku Pekao S.A. z zysku osiągniętego przez Bank w 2020 r., kwota dywidendy wyniosła 107,8 mln zł. W 2020 r. Spółka nie otrzymała dywidendy.

2. STOPIEŃ REALIZACJI WYNIKÓW EKONOMICZNO-FINANSOWYCH W 2021 R.

Spółka wygenerowała przychody operacyjne (z działalności podstawowej i pozostałej) na poziomie 294,0 mln zł. Plan finansowy

na 2021 r. zakładał przychody operacyjne (z działalności podstawowej i pozostałej) na poziomie 295,0 mln zł. Zysk z działalności operacyjnej w 2021 r. wyniósł 144,0 mln zł i był wyższy od plano-

wanego w wysokości 123,1 mln zł o 20,9 mln zł. Zysk netto Spółki za 2021 r. wyniósł 189,3 mln zł i był wyższy od planowanego na poziomie 185,8 mln zł o 3,5 mln zł.

Sprawozdanie z sytuacji finansowej PFR

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2021 r. suma bilansowa PFR wyniosła 89 280,2 mln zł, co oznacza wzrost wartości aktywów i pasywów o 17,0 mld zł w porównaniu do stanu na koniec 2020 r. (tabela 6).

Wzrost sumy aktywów w 2021 r. wynikał przede wszystkim ze zwiększenia wartości inwestycji długoterminowych o wzrost wartości na wycenie akcji Banku Pekao S.A. oraz nabycia Certyfikatów Inwestycyjnych FSMdR przy jednoczesnym przeniesieniu 38 mld zł z inwestycji długoterminowych do aktywów obrotowych. Jest to umorzona część subwencji udzielonych przedsiębiorcom.

Spółka w 2020 r. udzieliła pomocy finansowej podmiotom gospodarczym zarejestrowanym na terenie kraju w postaci pożyczek i subwencji. Program został uruchomiony w 2020 r., aby przeciwdziałać skutkom pandemii COVID-19, i był nadal kontynuowany w 2021 r. W trakcie 2021 r. Spółka nadal rozpatrywała wnioski z Tarczy finansowej 2.0 oraz reklamacje z Tarczy finansowej 1.0.

W związku z zaistnieniem przesłanek do umorzenia do 75% wartości otrzymanych przez przedsiębiorców subwencji Spółka dokonała „umorzenia” części subwencji w kwocie 36,4 mld zł, prezentując

Tabela 6. Bilans PFR

Bilans	2021	udział %	2020	udział %
AKTYWA				
Aktywa trwałe	24 839 708 694	28%	54 883 795 277	76%
Wartości niematerialne i prawne	14 858 124	0%	14 005 810	0%
Rzeczowe aktywa trwałe	4 320 047	0%	6 053 753	0%
Należności długoterminowe	1 509 465	0%	1 363 405	0%
Inwestycje długoterminowe	24 786 808 253	28%	54 459 649 655	75%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	32 212 805	0%	402 722 654	1%
Aktywa obrotowe	64 440 534 747	72%	17 383 742 163	24%
Należności krótkoterminowe	38 149 671 911	43%	848 801 928	1%
Inwestycje krótkoterminowe	26 288 773 715	29%	16 532 785 100	23%
Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2 089 120	0%	2 155 135	0%
Aktywa razem	89 280 243 441	100%	72 267 537 440	100%
PASYWA				
Kapitał (fundusz) własny	12 962 675 902	15%	4 535 242 456	6%
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	76 317 567 539	85%	67 732 294 984	94%
Rezerwy na zobowiązania	81 888 451	0%	53 753 040	0%
Zobowiązania długoterminowe	73 318 399 485	82%	64 789 706 046	90%
Zobowiązania krótkoterminowe	2 915 699 617	3%	2 887 687 689	4%
Rozliczenia międzyokresowe	1 579 986	0%	1 148 209	0%
Pasywa razem	89 280 243 441	100%	72 267 537 440	100%

je w należnościach pozostałych do czasu spłaty pozostałej części udzielonych subwencji.

W inwestycjach długoterminowych PFR ujmuje również inwestycje w certyfikaty inwestycyjne, spółki zależne i stowarzyszone, akcje i udziały innych spółek, w tym akcje Banku Pekao S.A. oraz obligacje. Wartość pakietu akcji Banku Pekao S.A. prezentowanego w bilansie Spółki według kursu na koniec 2021 r. wyniosła 4 098,7 mln zł i była wyższa o 2 046 mln zł w porównaniu z rokiem ubiegłym. Wzrost wartości akcji Banku Pekao S.A. był spowodowany stabilizacją sytuacji na rynkach finansowych oraz podwyższeniem stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, co przełożyło się na wzrost wycen banków notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Po stronie pasywów Spółki najbardziej istotną pozycję stanowiły zobowiązania długo- i krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych, na które składają się obligacje wyemitowane przez PFR w związku z pozyskaniem środków na realizację Tarczy finansowej PFR. Wartość tych zobowiązań na dzień bilansowy wyniosła łącznie 74 470,4 mln zł. Wszystkie obligacje są w 100% zabezpieczone gwarancjami Skarbu Państwa. W 2021 r. nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego PFR o kwotę 6 522 655 226 zł, tj. z kwoty 4 953 252 553 zł do kwoty 11 475 907 779 zł. Dokapitalizowanie zostało przeprowadzone w drodze emisji 6 522 655 226 nowych akcji zwykłych imiennych serii F, o wartości nominalnej po 1 zł każda, a wartości emisyjnej 1,01 zł. Oferta objęcia akcji serii F została skierowana wyłącznie do Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Prezesa Rady Ministrów. Różnica między ceną nominalną, a emisyjną w kwocie 65 226 552,26 zł została w części przeznaczona na pokrycie kosztów emisji w postaci podatku od czynności cywilnoprawnych, a pozostała część podwyższyła wartość kapitału zapasowego. W dniu 27 września 2021 r. nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego PFR.

1. WYKAZ NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ PRZETERMINOWANYCH

Wykaz należności i zobowiązań na koniec 2021 r. według okresów przeterminowania został zaprezentowany w poniższej tabeli (tabela 7).

2. WYKORZYSTANIE KREDYTÓW BANKOWYCH W CIĄGU ROKU

W kwietniu 2021 roku Spółka podpisała aneks nr 4 z Bankiem PKO BP S.A. przedłużający okres dostępności kredytu w rachunku bieżącym o kolejny rok. Limit kredytu wynosi 30 mln zł. Kredyt został zaciągnięty w celu zabezpieczenia niespodziewanych płatności bez konieczności zrywania lokat. W ciągu roku nie wystąpiła konieczność trwałego wykorzystania tego kredytu.

30 maja 2017 r. PFR zawarł umowę pożyczki z Bankiem PKO BP S.A. na kwotę 3 132 mln zł, przeznaczonej na sfinansowanie nabycia pakietu akcji Banku Pekao S.A. Pożyczka została zabezpieczona poprzez ustanowienie zastawu finansowego oraz rejestrowego na akcjach Banku Pekao S.A., których właścicielem jest Spółka. W dniu 6 grudnia 2016 r. została podjęta uchwała, zgodnie z którą Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie przyjęło do wiadomości wyżej wspomniane warunki transakcji. W trakcie 2021 r. oprócz spłaty odsetek zgodnej z harmonogramem nastąpiła również częściowa spłata kapitału z dywidendy otrzymanej z Banku Pekao S.A. 11 maja 2021 r. podpisano Aneks nr 4 przedłużający okres obowiązywania umowy pożyczki o kolejny rok. Na dzień 31 grudnia 2021 roku zadłużenie Spółki z tytułu pożyczki wynosiło 1 725,6 mln zł. W chwili obecnej trwają prace nad kolejnym Aneksem z PKO Bankiem Polskim S.A., na mocy którego umowa pożyczki zostanie przedłużona do 30 maja 2024 roku.

3. UDZIELONE PORĘCZENIA I GWARANCJE

Na podstawie umowy z dnia 30 sierpnia 2019 r. PFR udzielił poręczenia spółce Operator Chmury Krajowej na poczet zobowiązań OChK wynikających z Umowy Gwarancji udzielonej przez PKO BP S.A. Poręczenie jest do kwoty 100 mln dolarów amerykańskich, tj. 50% kwoty gwarancji, przy czym kwota poręczenia ulega obniżeniu proporcjonalnie po redukcji kwoty gwarancji. Na dzień 31 grudnia 2021 r. kwota gwarancji wyniosła 97 502 463 dolarów amerykańskich. Poręczenie obowiązuje do dnia 2 grudnia 2027 r.

PFR udzielił poręczenia za gwarancje dobrego wykonania oraz gwarancje zwrotu zaliczki wystawione na zlecenie spółki portfelowej funduszu (PESA), którego częścią portfela inwestycyjnego zarządza PFR w związku z kontraktami realizowanymi przez ten podmiot. Wartość poręczenia nie przekracza 200 mln zł. Poręczenie udzielone zostało częściowo 23 kwietnia, a częściowo 10 maja 2021 r.

W 2019 roku PFR, PKO BP i Ferrum S.A. podpisały umowę poręczenia i wsparcia, która związana była z udzieleniem przez PKO BP na rzecz Ferrum kredytu obrotowego odnawialnego w łącznej kwocie do 61 mln zł. Zgodnie z treścią umowy PFR zobowiązał się do poręczenia za wszelkie zabezpieczone wierzytelności Ferrum S.A. względem PKO BP do maksymalnej kwoty 18 mln zł (poręczenie to już wygasło) oraz pokrycia niedoboru (deficytu) środków w odniesieniu do wyszczególnionych kosztów i zobowiązań po stronie Ferrum S.A. do maksymalnej kwoty 61 mln zł – zobowiązanie to dalej jest w mocy. Z tytułu udzielenia poręczenia oraz wsparcia na rzecz Ferrum S.A., PFR otrzymuje od spółki wynagrodzenie.

4. WYKAZ PRZEKAZANYCH DAROWIZN ORAZ ZWOLNIEŃ Z DŁUGU

W 2021 r. Spółka przekazała darowizny na rzecz Fundacji PFR w wysokości 5,0 mln zł.

W 2021 r. Spółka nie dokonała zwolnień z długu.

Tabela 7. Wykaz należności i zobowiązań przeterminowanych

Należności	31.12.2021	Udział (%)
Należności przeterminowane do 3 miesięcy	454 820	100%
Należności przeterminowane powyżej 3 do 6 miesięcy	-	-
Należności przeterminowane powyżej 6 do 12 miesięcy	-	-
Należności przeterminowane powyżej 12 miesięcy	-	-
Należności przeterminowane ogółem	454 820	100,0%
w tym: Należności sporne	-	-
Zobowiązania	31.12.2021	Udział (%)
Zobowiązania ogółem	17 150 493	100,0%
w tym: Zobowiązania przeterminowane powyżej 1 miesiąca	1 231 754	7,18%
w tym: Zobowiązania przeterminowane wobec budżetu	-	-

Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa PFR oraz GK PFR

Sytuacja finansowa Spółki oraz GK PFR jest stabilna. W roku 2021 GK PFR osiągnęła zysk netto w wysokości 169,2 mln zł, w porównaniu do wyniku netto z 2020 r., który zamknął się na poziomie 12,9 mln zł. Znaczny wzrost zysku netto związany jest głównie z wyższymi przychodami ze sprzedaży (wzrost na przychodach z tytułu prowadzenia Programu Tarczy Finansowej – pełne prowadzenie programu przez okres 12 miesięcy) oraz otrzymaniem w 2021 r. dywidendy od Banku Pekao S.A. w kwocie 107,8 mln zł (brak otrzymanej dywidendy w 2020 r.).

Zysk brutto osiągnięty przez Grupę wyniósł 204,0 mln zł (w 2020 r. 37,1 mln zł). GK PFR zanotowała zysk z działalności operacyjnej na poziomie 154,2 mln zł (w 2020 r. 69,8 mln zł). Przychody finansowe ukształtowały się na poziomie 133,4 mln zł (w 2020 r. 73,8 mln zł), zaś koszty finansowe na poziomie 60,7 mln zł (w 2020 r. 80,5 mln zł). Spółka osiągnęła również stratę finansową na sprzedaży obligacji otrzymanych w ramach podwyższenia kapitału w kwocie 26,4 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. suma bilansowa Grupy Kapitałowej PFR wynosiła 89 328,4 mln zł, w porównaniu do 31 grudnia 2020 r. gdzie suma bilansowa zamknęła się na poziomie 72 286,6 mln zł. Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2021 r. wynosiła 12 873,0 mln zł (4 458,9 mln zł na dzień 31 grudnia 2020 r.), zaś inwestycje długoterminowe wynosiły 24 546,9 mln zł (54 252,6 mln zł na koniec 2020 r.). Wzrost wartości kapitałów własnych spowodowany był w głównej mierze dokapitalizowaniem Spółki PFR (pomniejszony o negatywne skutki wyceny akcji Banku Pekao S.A.). Istotnym składnikiem inwestycji długoterminowych jest pakiet 33 596 166 akcji Banku Pekao S.A. reprezentujący 12,8% ogólnej liczby głosów na WZA Banku Pekao S.A.

Istotną pozycją w sumie bilansowej jest Tarcza finansowa PFR. Udzielone subwencje, pożyczki oraz zakupione akcje w ramach Programów wynoszą ok. 74,5 mld zł, natomiast po stronie pasywów odpowiada im kwota wyemitowanych przez PFR obligacji, które umożliwiły sfinansowanie pomocy dla polskich przedsiębiorstw. Obecnie kończy się etap rozpatrywania wniosków o udzielenie subwencji z Tarczy finansowej dla dużych firm 2.0, a równolegle zaczęto już prace nad sformalizowaniem procesu spłat i windykacji wypłaconej pomocy. Do obsługi procesu utworzono w strukturach PFR dwa nowe zespoły: Departament Obsługi Tarczy oraz Departament Windykacji.

Skutki pandemii COVID-19, która rozpoczęła się na początku 2020 r., miały wpływ na funkcjonowanie Spółki również przez cały 2021 rok, angażując dużą część pracowników Spółki w kontynuację zadań związanych z realizacją projektu Tarczy finansowej. Wynagrodze-

nie z tytułu obsługi Tarczy finansowej PFR wyniosło w 2021 roku 200 mln zł. Ze względu na duże zaangażowanie pracowników Spółki w ten projekt wiele innych projektów planowanych na 2021 r. zostało niezrealizowanych lub przesuniętych na kolejne lata. W związku z trwającą przez prawie cały okres pandemii pracą zdalną osiągnięto również pewne oszczędności, takie jak: niższe zużycie materiałów i energii, niższe zużycie materiałów biurowych i paliwa czy spadek kosztów delegacji oraz marketingu. Budżet na 2021 rok został przygotowany przy założeniu częściowego powrotu do funkcjonalności Spółki z czasów przed pandemią, tak się jednak nie stało. Większość pracowników przez większą część roku pracowała nadal zdalnie, nie odbyło się wiele zakładanych wydarzeń oraz konferencji.

Sytuacja gospodarcza kraju przekładająca się na znaczne obniżenie stóp procentowych (praktycznie do zera) niosła ze sobą znaczny spadek przychodów finansowych z lokat oraz mniejsze niż zakładano koszty finansowe z tytułu pożyczki na zakup akcji Banku Pekao S.A. Zarządzanie płynnością Spółki zostało utrudnione przez wprowadzenie przez banki dodatkowych opłat za wysokie saldo środków pieniężnych. Pod koniec 2021 r. wzrost stóp procentowych przełożył się na wzrost przychodów odsetkowych od lokat oraz, po stronie kosztowej, wzrost opłat z tytułu odsetek od pożyczki.

Plan na 2022 r. przygotowany przez Spółkę zakłada otrzymanie przez Spółkę dywidendy w kwocie 144 mln zł. Plan został przygotowany również przy założeniu wzrostu poziomu WIBOR. Spółka podeszła również indywidualnie do planowania kosztów na podstawie aktualnych ofert.

Pozostałe spółki z Grupy Kapitałowej PFR działają w środowiskach stabilnych, a ich Zarządy nie wskazały na istotne negatywne skutki pandemii na ich bieżące funkcjonowanie. Bieżące dane finansowe raportowane kwartalnie przez spółki z GK PFR również wskazują na ich stabilną sytuację finansową. Dodatkowo, w 2022 r. planowane są dalsze inwestycje w rozwój spółek zależnych, co wzmocni ich sytuację finansową.

Wyzwania stawiane przed PFR wynikają z jego kluczowej roli w ramach Strategii Grupy PFR oraz Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. W ostatnim okresie PFR z podmiotu zarządzającego aktywami funduszy inwestycyjnych stał się istotnym podmiotem w ramach realizowanych przez Grupę Programów, ośrodkiem koordynacji prac całej Grupy PFR oraz centrum kompetencji w zakresie inwestycji. Związane z tym działania mają istotny wpływ na strukturę organizacyjną i wyniki finansowe Spółki.

Sprawozdania Zarządu o wydatkach reprezentacyjnych, wydatkach na usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi związane z zarządzaniem

1. KOSZTY REPREZENTACJI, KOMUNIKACJI I MARKETINGU

W 2021 r. PFR przeznaczył na wydatki związane z marketingiem, reprezentacją, reklamą i PR 16 mln zł (*tabela 8*). Jest to spadek o ponad 20% w stosunku do wydatków poniesionych na te cele w 2020 r.

Przeważająca część zadań realizowanych w tym obszarze była kontynuacją działań podjętych w latach ubiegłych. Najważniejszymi

z nich były: przekazanie przedsiębiorcom korzystającym z subwencji w ramach wszystkich odsłon Tarcz Finansowych informacji o sposobach i terminach jej rozliczania oraz przekazania niezbędnej w tym celu dokumentacji. Poza tym PFR aktywnie promował korzyści płynące z długoterminowego oszczędzania na cele emerytalne i uczestnictwa w Pracowniczych Planach Kapitałowych (PPK).

Nabór wniosków do Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 rozpoczął się w styczniu 2021 r. Na bazie doświadczeń w Tarczy 1.0 równolegle

Tabela 8. Koszty reprezentacji, komunikacji i marketingu

PFR – Koszty reprezentacji, komunikacji i marketingu	2021
Monitoring mediów	41 645
Usługi graficzne i poligraficzne	298 324
Promocja i reklama	2 428 974
Sponsoring	1 264 366
Intranet / komunikacja wewnętrzna	33 305
Produkcja materiałów promocyjnych	54 729
Eventy	449 540
Social media / digital	291 483
PR	254 591
Działania w mediach	570 561
Usługi foto, audio, video	97 700
Marketing pozostałe	0
Koszty komunikacji związane z Green Hub	236 406
Koszty komunikacji związane z PPK	4 441 215
Koszty komunikacji związane z Tarczą Finansową	5 583 068
Wydatki reprezentacyjne	42 625
	16 088 533

ze startem naboru wniosków ruszyła kampania informacyjna i edukacyjna. W jej ramach w portalach internetowych, w prasie oraz w telewizji ukazały artykuły przygotowane przez Departament Komunikacji Korporacyjnej PFR dotyczące zasad i sposobu wnioskowania o Tarczę. Relacje z konferencji prasowej inaugurującej możliwość składania wniosków znalazły się m. in. w czołowych telewizjach, gazetach codziennych oraz portalach poświęconych gospodarce.

Powyzszym działaniom towarzyszyła kampania reklamowa. W jej ramach reklamy Tarczy pojawiły się w prasie codziennej oraz na najważniejszych stronach internetowych poświęconych gospodarce. Towarzyszyła im kampania radiowa w: RMF FM, Polskim Radiu, Radiu Wnet i Radiu Warszawa.

Natomiast 24 lutego 2021 r. ruszyła ogólnopolska kampania promocyjna dotycząca rządowej Tarczy Antykrzysowej, którą przygotowały wspólnie: ARP, BGK, PKO BP, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej, PFR oraz ZUS. Spoty wyemitowano w TV, Internecie oraz wybranych stacjach radiowych. Kampania trwała do końca marca. Przygotowano dwa spoty reklamowe przedstawiające problemy polskich przedsiębiorców w następstwie pandemii COVID-19. W obu filmach odpowiedzią na te trudności jest sprawnie i szybko działająca rządowa Tarcza Antykrzysowa, której częścią była Tarcza Finansowa PFR.

Kolejny etap kampanii promocyjnej Tarczy Finansowej rozpoczął się w listopadzie 2021 r. Jego zadaniem było poinformowanie o terminie startu rozliczeń Tarczy Finansowej 2.0, zapewnienie terminowego rozliczenia Tarczy Finansowej oraz poinformowanie o możliwości korzystania z innych programów realizowanych przez PFR, w szczególności PPK, PFR Green Hub i innowacje oraz wsparcie dla Samorządów.

Charakterystycznym elementem spotu jest wykorzystanie znanego utworu Michała Lorenca pt. *Taniec Eleny* z filmu *Bandyta*.

We wszystkich mediach kampania osiągnęła wyższy od przewidywanej zasięg. Kampania przyczyniła się również do osiągnięcia celów biznesowych – wysokiego stopnia rozliczeń Tarczy Finansowej 2.0.

II odsłona kampanii „Ja zostaję!”

23 marca br. rozpoczęła się emisja spotów w ramach kolejnej odsłony kampanii promującej Pracownicze Plany Kapitałowe pod hasłem „Ja zostaję!”.

Kampania była skierowana przede wszystkim do pracowników uczestniczących w IV etapie wprowadzania PPK, z podmiotów zatrudniających poniżej 20 osób oraz jednostek sektora finansów publicznych. To ok. 6 mln potencjalnych uczestników PPK.

Bannery reklamujące kampanię „Ja zostaję!”

W reklamie przedstawiono realnych uczestników programu, którzy są zadowoleni z jego efektów i osiągniętych zysków, swoistych ambasadorów PPK. Właśnie takie osoby wypowiadają się o korzyściach uczestnictwa w PPK w spotach, które emitowano w telewizji i internecie, a także w radiu. Kampanię opracował zespół DKK PFR oraz dział marketing PFR Portal PPK.

Pozostałe działania marketingowe i komunikacyjne

W 2021 r. działania komunikacyjne PFR zostały zdominowane przez kwestie związane z realizacją programu Tarczy finansowej dla MMŚP. Wpłynęła na nie również sytuacja epidemiczna. Większość konferencji prasowych i spotkań z mediami została zorganizowana zdalnie. W komunikacji wykorzystywane były materiały filmowe, relacje online oraz infografiki.

W 2020 r. większość wydarzeń konferencyjnych takich jak kongresy i konferencje poświęcone sprawom gospodarczym została odwołana lub przeniesiona się do świata wirtualnego. Jednym z nielicznych wydarzeń „na żywo” było Forum Ekonomiczne w Karpaczu. GK PFR była jego partnerem. Dzięki temu przedstawiciele PFR uczestniczyli w wielu panelach dyskusyjnych i debatach na tematy powiązane z działalnością Grupy oraz gospodarką.

W obszarze działania Departamentu Komunikacji Korporacyjnej PFR znajduje się również organizacja procesu komunikacji wewnętrznej skierowanej do pracowników. Jest ona prowadzona przede wszystkim za pośrednictwem Intranetu PFR, regularnego newslettera, wydarzeń z udziałem pracowników i ich rodzin oraz kampanii informacyjnych. Wydarzenia z fizycznym udziałem pracowników z powodu pandemii zostały ograniczone. Część z nich przeniesiono do świata wirtualnego. Taki charakter miało m. in. tradycyjne spotkanie strategiczne pracowników GK PFR, które odbyło się w lutym 2021 r. W jego ramach przedstawiono postępy w realizacji strategii dokonane przez wszystkie spółki wchodzące w skład GK PFR oraz najciekawsze projekty realizowane w poszczególnych spółkach. Na zakończenie spotkania odbył się wykład Piotra Koniecznego

z portalu Niebezpiecznik.pl, który w zabawny sposób przedstawił zagrożenia czyhające na pracowników korporacji w sieci. Taka tematyka wykładu wynikała z wyraźniej rosnącej ilości ataków mających na celu wyłudzenie informacji od pracowników PFR lub przedostanie się do wewnętrznej sieci komputerowej PFR.

2. KOSZTY USŁUG PRAWNYCH

Koszty usług prawnych poniesione przez PFR w 2021 r. wyniosły około 14 mln zł (*tabela 9*). Obejmowały one w szczególności: (i) koszty zewnętrznego doradztwa prawnego i transakcyjnego związanego z realizacją Tarcz finansowych PFR (stanowiących największą pozycję kosztową), (ii) koszty zewnętrznego doradztwa prawnego i transakcyjnego związanego z inwestycjami oraz bieżącą działalnością Spółki, w tym koszty sporządzania opinii prawnych oraz ekspertyz, (iii) reprezentowanie PFR w postępowaniach sądowych, administracyjnych lub sądowo-administracyjnych, (iv) koszty czynności notarialnych, opłat administracyjnych.

W celu kontrolowania wydatków w przedmiotowym zakresie oraz wyboru optymalnego doradcy (m.in. pod kątem doświadczenia w danej dziedzinie prawa) wybór doradców prawnych przeprowadzany jest w trybie konkurencyjnym, a wynagrodzenie w większości przypadków jest ustalane według stawek godzinowych przy jednoczesnym określeniu maksymalnej dopuszczalnej kwoty wynagrodzenia. Ukształtowanie zasad płatności w ten sposób, umożliwił bezpośredni i bieżący nadzór nad zleconymi pracami i wysokością ostatecznych kosztów oraz dokonywanie zapłaty wynagrodzenia za rzeczywiście wykonane czynności.

3. KOSZTY USŁUG DORADZTWA ZWIĄZANYCH Z ZARZĄDZANIEM

Koszty PFR poniesione w 2021 r. na usługi doradcze związane z zarządzaniem wyniosły 2,2 mln zł (*tabela 10*). Na wskazaną kwotę składają się głównie koszty doradztwa prawnego, finansowego i podatkowego, które związane są z przeprowadzeniem transakcji inwestycyjnej.

Tabela 9. Koszty usług prawnych

PFR – Koszty usług prawnych	01.01-31.12.2021
Koszty prawne związane z projektami	1 425 646
Wsparcie korporacyjne - koszty bieżącej obsługi prawnej	268 981
Wsparcie inwestycyjne - koszty bieżącej obsługi prawnej	49 235
Opłaty administracyjne, w tym opłata na rzecz Prokuratury Generalnej	109 200
Koszty prawne związane z PPK	-
Koszty prawne związane z Tarczą finansową PFR	12 212 836
Koszty ogółem	14 065 897

Tabela 10. Koszty usług doradztwa związanych z zarządzaniem

PFR – Koszty usług doradztwa związanych z zarządzaniem	01.01-31.12.2021
Usługi księgowo i podatkowe	2 144 322
Usługi przy transakcji dokapitalizowania	24 024
Koszty ogółem	2 168 346

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Rozdział 3: Działalność w 2021 roku

Zaangażowanie w przeciwdziałanie skutkom kryzysu COVID-19	50
1. Podsumowanie dotychczasowych działań pomocowych (na koniec 2021 r.)	50
2. Umorzenia subwencji w Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0 i 2.0	52
3. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw	52
4. Wsparcie dla PLL LOT	55
5. Finansowanie programów pomocowych	56
6. Wpływ na poziom zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw	56
7. Koszty obsługi Tarcz finansowych	57
Podsumowanie działalności inwestycyjnej	59
1. Inwestycje kapitałowe i infrastrukturalne	60
2. Fundusz Ekspansji Zagranicznej	61
3. Inwestycje w aktywa publiczne	63
4. Inwestycje samorządowe	63
5. Green Hub	65
6. Inwestycje w formie funduszu funduszy (FoF)	67
7. Inwestycje mieszkaniowe	69
8. Finansowanie działalności inwestycyjnej	69
Realizacja programu Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK)	70
1. Zasady i geneza Programu	70
2. Podsumowanie prac nad PPK w 2021 roku	71
3. Dalszy rozwój systemu informatycznego Ewidencji PPK	71
Działalność prorozwojowa	72
1. Rozwój innowacyjności i kapitału ludzkiego w Polsce	72
2. Wsparcie procesu digitalizacji polskiej gospodarki	76
3. Autorskie ekspertyzy ekonomiczne	77
Działalność Fundacji PFR	78
1. Opis Fundacji	78
2. Akcje i inicjatywy Fundacji	78
3. Wolontariat pracowniczy	81
4. Centralny Dom Technologii	81
Najważniejsze wydarzenia w spółkach zależnych i pozostałych podmiotach podporządkowanych	84
1. PFR TFI	84
2. PFR Ventures	87
3. PFR Nieruchomości	89
4. PFR Portal PPK	89
5. PFR Operacje	89
7. Operator Chmury Krajowej	90

Zaangażowanie w przeciwdziałanie skutkom kryzysu COVID-19

1. PODSUMOWANIE DOTYCHCZASOWYCH DZIAŁAŃ POMOCOWYCH (NA KONIEC 2021 R.)

W 2021 r. pandemia COVID-19 nadal była realnym zagrożeniem dla zdrowia i życia mieszkańców naszego kraju. Odnotowano kolejne fale zachorowań. Pierwsza z nich zaczęła się jeszcze jesienią 2020 r. Jej szczyt przypadł na 7 listopada 2020 r., kiedy dobową liczbę nowych przypadków COVID-19 zbliżyła się do 28 tysięcy. Od tego momentu liczba nowych zachorowań zaczęła spadać, by na początku lutego spaść do ok. 6 tysięcy dziennie. Od tego momentu dynamika dziennej liczby nowych przypadków znowu zaczyna rosnąć, by pod koniec marca 2021 r. przekroczyć 35 tysięcy.

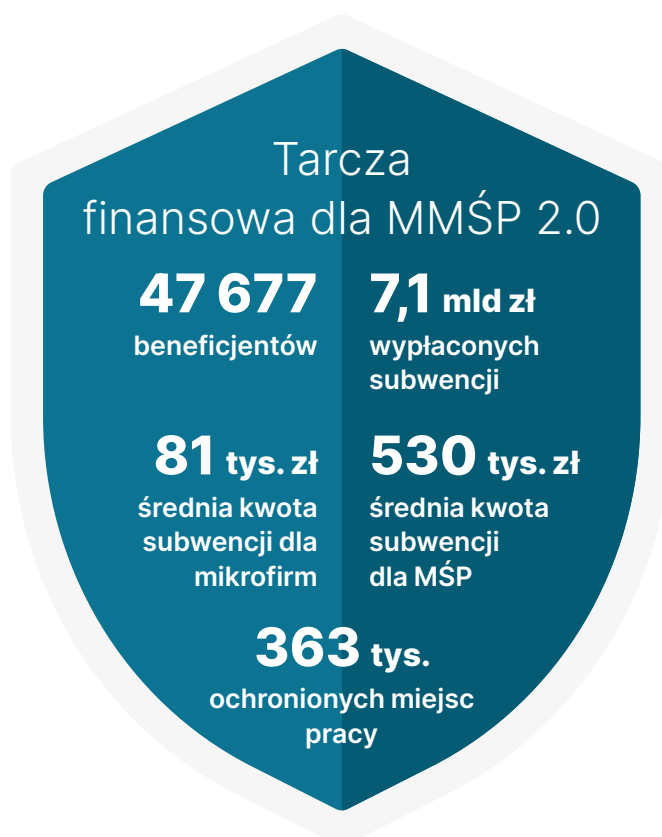
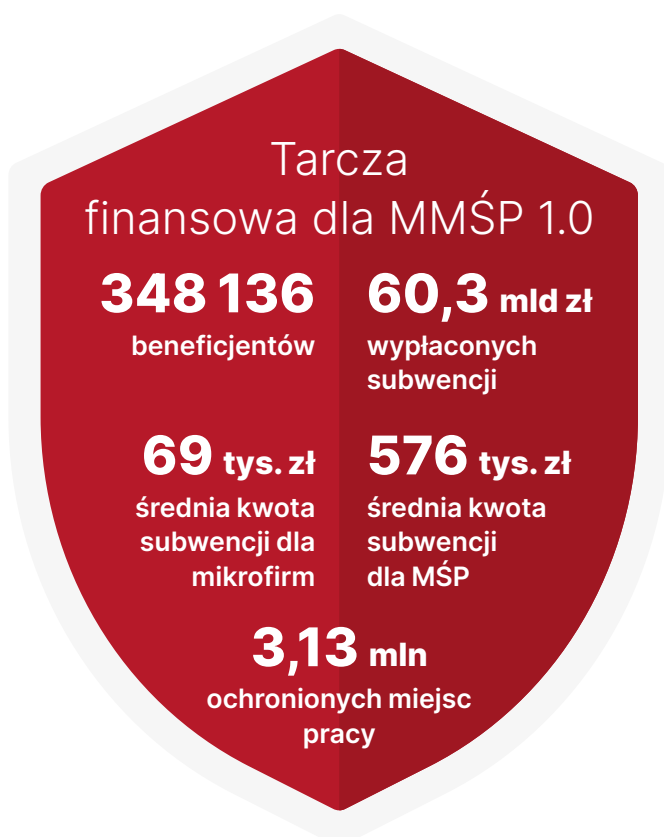
Przez cały ten okres obowiązywały obostrzenia gospodarcze, których celem było zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii. Działalność branż takich jak: handel detaliczny, hotelarstwo, gastronomia, usługi fryzjerskie i kosmetyczne, kultura, edukacja, działalność wystawiennicza, została mocno ograniczona. Normalnej działalności gospodarczej prowadzić nie mogły m.in.: galerie handlowe, sklepy budowlane, hotele, baseny czy instytucje kultury. Dlatego już 15 stycznia 2021 r. uruchomiono możliwość składania wniosków o subwencje w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0. Możliwość składania wniosków o subwencje objęła przedsiębiorstwa z 54 branż najbardziej poszkodowanych w wyniku zamrożenia gospodarki, które miało miejsce jesienią 2020 r. Nabór wniosków zakończono 28 lutego, natomiast procedura odwoławcza zakończyła się 31 marca 2021 r.

Tarcza finansowa dla MMŚP 2.0 korzystała z podobnych rozwiązań informatycznych co Tarcza finansowa dla MMŚP 1.0. Z tą jednak różnicą, że system weryfikował jeszcze zgodność deklarowanego przez przedsiębiorcę wpisu do Polskiej Klasyfikacji Działalności z danymi zawartymi w rejestrach rządowych oraz z listą PKD, którą obejmowało wsparcie.

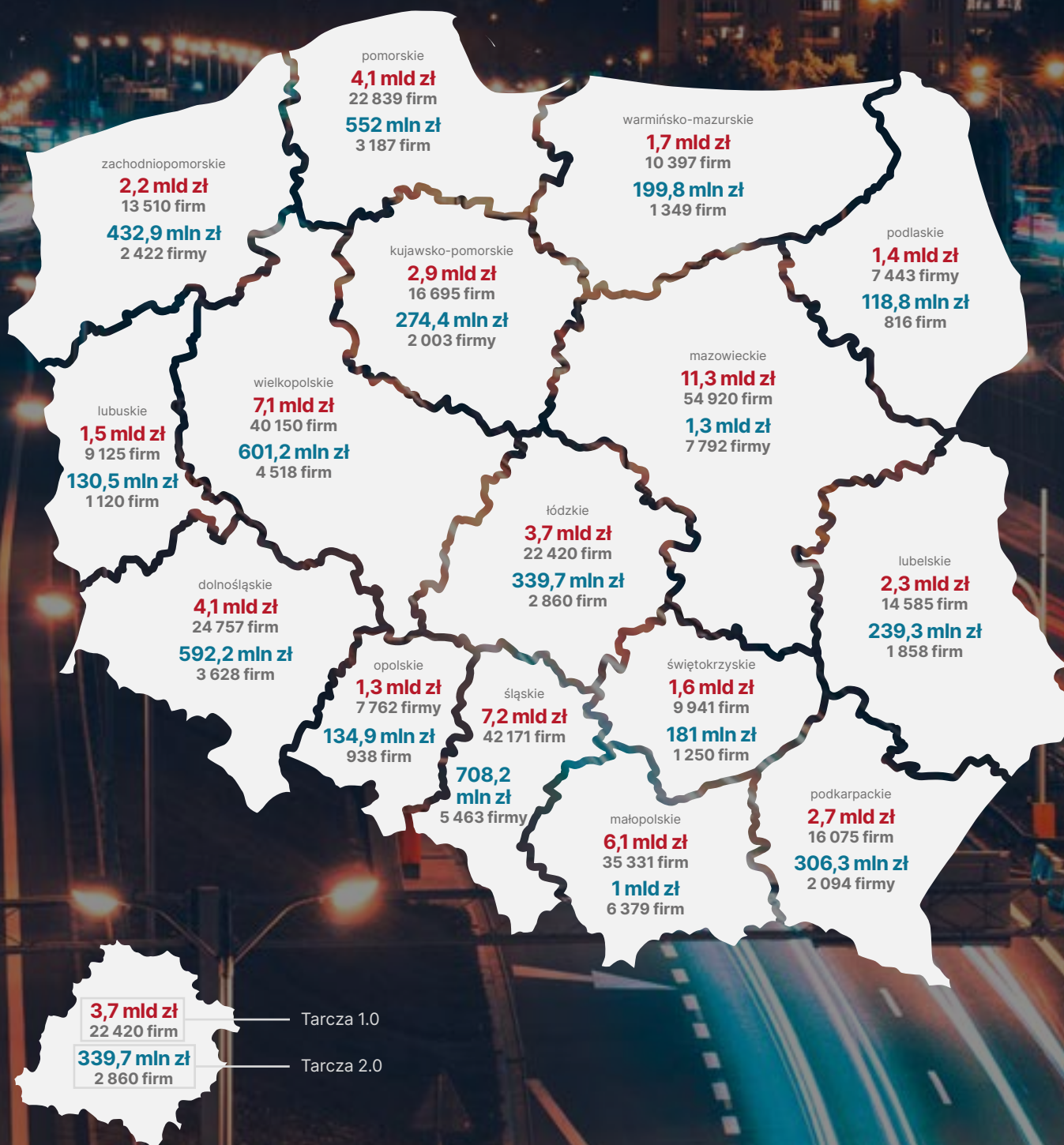
Różne natomiast były kryteria przyznania subwencji w obu programach. Inaczej definiowano beneficjentów programu, a poza tym podniesione zostały progi strat notowanych przez przedsiębiorców (z 25% do 30% i z 50% do 60%). Ponadto ograniczona została maksymalna kwota subwencji dla przedsiębiorstw, które już otrzymały wsparcie w Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0 (do 72 tys. zł dla mikrofirm i 144 tys. dla średnich przedsiębiorstw).

W drugiej odsłonie programu wnioski również składano przez systemy bankowości elektronicznej 16 banków komercyjnych i większości spółdzielczych. Dzięki sprawdzonemu systemowi informatycznemu wdrożenie Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 nie było tak dużym obciążeniem dla organizacji, jak pierwsza odsłona programu. Jednak podobnie wysoko ocenili ją polscy przedsiębiorcy, którzy podkreślali, że wsparcie było udzielane równie szybko.

Łącznie w ramach Tarczy finansowej PFR dla MMŚP 2.0 wypłacono kwotę 7,1 mld zł, która została rozdzielona pomiędzy 47 tysięcy firm (ok. 40 tysięcy mikrofirm i 7 tysięcy MŚP). Szacuje się, że program pozwolił uratować ok. 363 tysięcy miejsc pracy.

Tarcza finansowa dla MMŚP według województw

2. UMORZENIA SUBWENCJI W TARCZY FINANSOWEJ DLA MMŚP 1.0 I 2.0

PFR rozpoczął realizację Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0 w kwietniu 2020 r. Zgodnie z zasadami tego programu rok po wypłacie subwencji przedsiębiorca miał możliwość złożyć wnioszek o umorzenie całości lub części subwencji. W efekcie 30 kwietnia 2021 r. rozpoczął się proces przyjmowania tych wniosków. Część przedsiębiorców dostała od PFR informację o proponowanej kwocie umorzenia obliczonej na podstawie m.in. faktu utrzymania działalności gospodarczej oraz utrzymanego poziomu zatrudnienia. Na bazie tego oświadczenia przedsiębiorca mógł przygotować i odesłać informację o wartościach, które jego zdaniem powinny być brane pod uwagę przy obliczeniu wartości zwracanej subwencji. Dodatkowo przedsiębiorcy, którzy otrzymali wsparcie w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0, mogli ubiegać się o umorzenie 100% subwencji wypłaconej w ramach Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0.

Procesy rozliczenia i spłaty subwencji były zadaniami nowymi dla PFR. Dlatego konieczne było utworzenie w strukturze PFR jednostek organizacyjnych, które zajęły się obsługą tych procesów. W efekcie utworzono Departamenty Obsługi Rozliczeń oraz Windykacji. Zadaniem pierwszego z nich było zagregowanie źródeł informacji o rozliczeniach i harmonogramie spłaty oraz porównanie ich ze spływającymi z banków raportami o faktycznie przekazanych spłatach. W przypadku zaległości taka informacja przekazywana była Departamentowi Windykacji, którego zadaniem było podjęcie działań prowadzących do terminowego regulowania należności przez dłużnika.

Łącznie w Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0 umorzono subwencje o wartości 36,8 mld zł, czyli 61% z 60,3 mld zł, które zostały wypłacone przedsiębiorcom w programie. Umorzenia otrzymało 97,9% podmiotów, które dostały subwencję, czyli prawie 341 tysięcy firm.

W przypadku Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 proces umorzeń na poziomie technicznym wyglądał podobnie jak w Tarczy 1.0. Zmienił się jednak termin złożenia oświadczenia o rozliczeniu (nie następo-

wał po roku od uzyskania subwencji), obowiązkowe było złożenie oświadczenia oraz zmieniły się zasady umorzenia, które były pochodną kryteriów naboru.

Rozliczenia Tarczy 2.0 odbywały się w dwóch terminach:

Rozliczenia małych i średnich firm: od 18 listopada 2021 r. do 15 stycznia 2022 r. W tym okresie PFR udostępnił w bankowości elektronicznej formularz oświadczenia o rozliczeniu, na podstawie którego przedsiębiorca mógł dokonać rozliczenia subwencji. Ponieważ wiele firm nie zdążyło złożyć oświadczenia, PFR kilkakrotnie przedłużył możliwość składania oświadczeń.

Rozliczenia mikrofirm: w 2021 r. trwały przygotowania do uruchomienia procesu rozliczeń. Podobnie jak w przypadku rozliczenia małych i średnich firm PFR przedłużył możliwość składania oświadczeń dla mikrofirm. W okresie od 19 stycznia do 28 lutego 2022 r. PFR udostępnił w bankowości elektronicznej formularz oświadczenia o rozliczeniu dla mikrofirm, na podstawie którego przedsiębiorca mógł dokonać rozliczenia subwencji.

3. WSPARCIE DLA DUŻYCH PRZEDSIĘBIORSTW

9 czerwca 2020 r., po zakończeniu procesu notyfikacji oraz w oczekiwaniu na otrzymanie pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej dotyczącej instrumentu pomocowego finansowania kapitałowego, PFR uruchomił proces składania wniosków w ramach Tarczy finansowej dla dużych firm (TFDF). Był to pierwszy w krajach Unii Europejskiej tak rozbudowany program pomocy publicznej dla dużych przedsiębiorstw, tj. zatrudniających powyżej 249 osób lub osiągających roczny obrót za 2019 r. powyżej 50 mln euro oraz posiadających w 2019 r. sumę bilansową większą niż 43 mln euro. W ramach programu zagwarantowano także możliwość ubiegania się o wsparcie finansowe przez małe i średnie przedsiębiorstwa spełniające określone warunki.

**36,8 mld zł
(61%)**

kwota umorzeń w Tarczy 1.0

**6,2 mld zł
(87,3%)***

kwota umorzeń w Tarczy 2.0

* Prognoza umorzeń dla Tarczy finansowej dla MMŚP 2.0 (uwzględniono poziom umorzeń dla mikroprzedsiębiorstw przy założeniu redukcji zatrudnienia analogicznym do poziomu z programu 1.0) oraz Tarczy finansowej dla dużych firm.

Tarcza
finansowa dla dużych firm

161
firm
beneficjentów

5,8 mld zł
udzielonego
finansowania

120 tys.
ochronionych
miejsc pracy

0,8 mld zł
kwota umorzeń
(13,4%)

**Porównanie kluczowych zmian nowego instrumentu Tarczy finansowej dla dużych firm
(Pożyczka preferencyjna 2.0, wprowadzona w 2021 roku):**

	Pożyczka preferencyjna 1.0 (dotychczasowa)	Pożyczka preferencyjna 2.0 (nowy instrument wprowadzony w 2021 roku)
Beneficjenci programu	Duże przedsiębiorstwa, MŚP o określonych parametrach (>100 mln zł przychodów 2019 oraz >150 pracowników) (tzw. „Duże MŚP”)	Tylko duże przedsiębiorstwa; poza dotychczasowymi wyłączeniami sektorowymi, wyłączone dodatkowo firmy transportowe i związane z infrastrukturą transportową gdzie szkoda przekracza 4 mln euro miesięcznie; beneficjentami mogą być spółki, których działalność została de iure lub de facto zakazana poprzez działania polskich władz
Maksymalny okres szkody	marzec – sierpień 2020	listopad 2020 – kwiecień 2021
Indywidualny okres szkody	Od 1 marca do momentu wygaśnięcia ostatniej przesłanki powodującej szkodę	Wiele indywidualnych okresów szkody w ramach określonych przesłanek
Uwzględnienie częściowych restrykcji	Dopuszczone, zastosowanie do decyzji beneficjenta	Brak możliwości uwzględnienia restrykcji częściowych Kwalifikacja do programu: minimum 50% działalności objęta restrykcjami całkowitymi
Korekta IFRS16	Brak zapisów	Dopuszczalne korekty związane z IFRS16 – w praktyce zwiększające wartość szkody
Kalkulacja szkody	Negatywna EBITDA spółki w okresie od 1 marca 2020 roku do momentu ustania ostatniej z restrykcji	Objęcie restrykcjami co najmniej 50% działalności. Negatywna EBITDA w okresach objętych restrykcjami w poszczególnych segmentach działalności objętych restrykcjami (w poszczególnych terminach i lokalizacjach geograficznych)
Kalkulacja szkody powyżej 4 mln euro miesięcznie	Brak szczegółowych zapisów	W przypadku gdy szkoda przekracza 4 mln euro miesięcznie, kalkulacja powinna odnosić się do czynników ekonomicznych wpływających na niższe wyniki operacyjne (analiza ogólnego spadku popytu, wyższej niechęci konsumentów do zakupów, zasad dystansowania społecznego). Taki powinien zostać wyłączony z kalkulacji szkody.

W skład TDFD weszły następujące instrumenty finansowe:

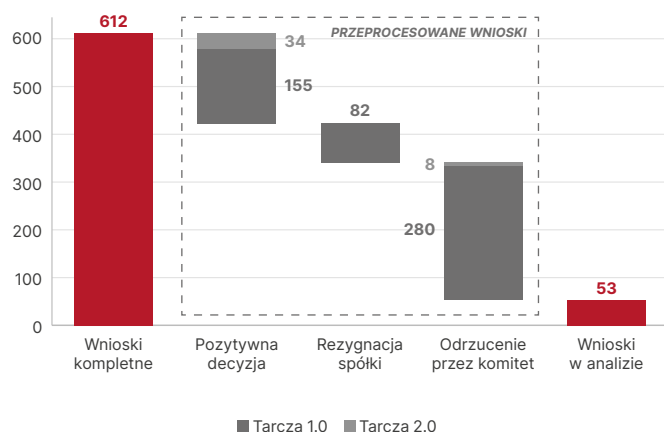
- pożyczki płynnościowe, preferencyjnie oprocentowane, o łącznej wartości 10 mld zł, których celem było zabezpieczenie płynności przedsiębiorstw. Pożyczki te mogły być udzielane na okres do 4 lat (wydłużone następnie decyzją Komisji Europejskiej do 6 lat), zaś maksymalna wartość pożyczki mogła wynieść 1 mld zł;
- pożyczki preferencyjne, będące rekompensatą szkód poniesionych na skutek decyzji administracyjnych i restrykcji sanitarnych związanych z COVID-19, o łącznej wartości 7,5 mld zł. Analogicznie jak pożyczki płynnościowe, mogły być udzielane na okres do 4 lat (wydłużone następnie decyzją Komisji Europejskiej do 6 lat),

do kwoty 750 mln zł, z możliwością umorzenia do 75% wartości pożyczki;

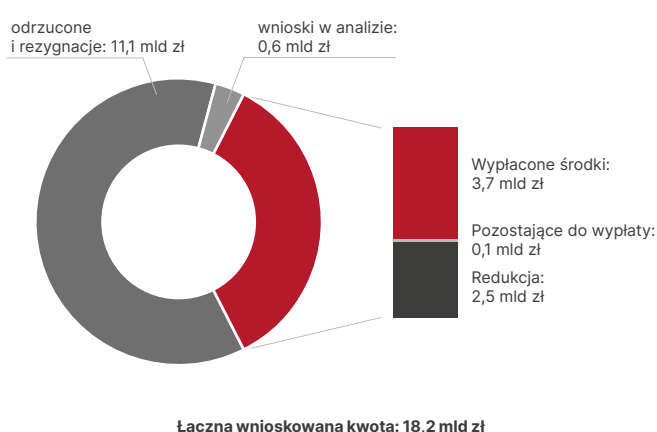
- instrumenty kapitałowe, w tym obligacje zamienne i podwyższenia kapitału o łącznej wartości 7,5 mld zł, których celem była poprawa struktury kapitałowej przedsiębiorstw, naruszonej na skutek pandemii COVID-19. Instrumenty kapitałowe mogły być udzielane do kwoty 1 mld zł, w dwóch trybach: (i) w reżimie pomocy publicznej lub (ii) na zasadach rynkowych.

Wnioski w programie mogły być składane poprzez formularz on-line, dostępny na stronie internetowej PFR. Obsługę rozliczenia zawartych umów powierzono PKO Bankowi Polskiemu S.A.

**Status złożonych wniosków – liczba
(stan na 10 lutego 2022 r.)**

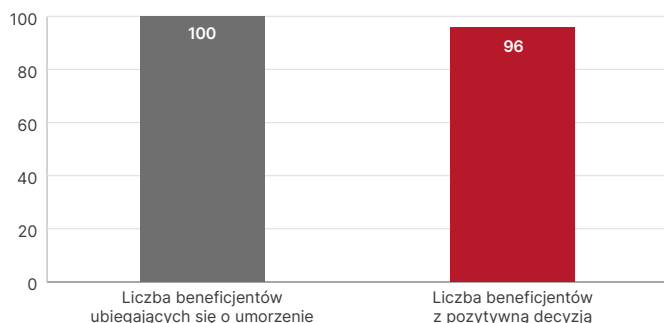

Status złożonych wniosków – kwoty wnioskowane i wypłaty (stan na 10 lutego 2022 r.)

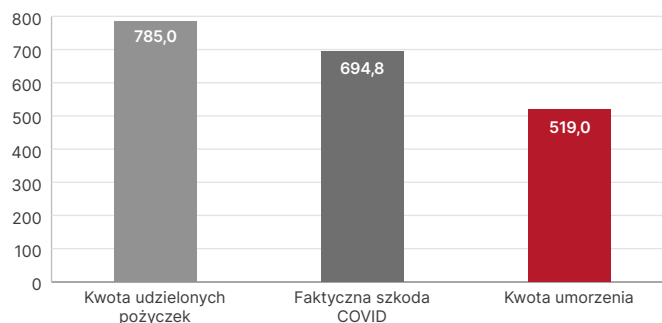

Wnioski o umorzenie – w liczbach

Proces umorzenia – w kwotach (mln zł)

TFDF wymagała indywidualnej, szczegółowej analizy każdego przedsięwzięcia, z akcentami położonymi na m.in.: spełnianie warunków udziału w programie, przeprowadzenie uproszczonych badań *due diligence*, analizę projekcji finansowych, czy zabezpieczenie zwrotu udzielonego finansowania.

Program pierwotnie zakładał wypłatę środków do 31 grudnia 2020 r., natomiast w związku z kolejną falą pandemii i tym samym koniecznością udzielenia przedsiębiorstwom dodatkowego wsparcia Polska podjęła rozmowy z Komisją Europejską zmierzające do wydłużenia obowiązywania antycovidowych programów pomocowych, w tym TFDF. Efektem rozmów była decyzja Komisji z dnia 15 grudnia 2020 r. przedłużająca m.in. możliwość wypłaty środków w ramach instrumentów do 30 czerwca 2021 roku. Osobną decyzją z dnia 1 marca 2021 r. możliwość podpisania umów pożyczek płynnościowych została wydłużona do 31 grudnia 2021 r., zaś możliwość wypłaty środków do 31 marca 2022 r. – w ramach notyfikacji obniżona została również wysokość oprocentowania.

Okres składania wniosków dla czterech powyższych instrumentów zakończył się w 30 kwietnia 2021 r.

Biorąc pod uwagę kolejne fale pandemii COVID-19 i związane z nimi kolejne restrykcje administracyjne, pod koniec 2020 r. państwo polskie rozpoczęło dodatkowo rozmowy z Komisją Europejską dotyczące uruchomienia nowego instrumentu obsługiwanego przez PFR – Pożyczki Preferencyjnej 2.0 (adresującej restrykcje administracyjne w okresie od 1 listopada 2020, do, ostatecznie, 30 kwietnia 2021 r.). W dniu 17 czerwca 2021 r. Komisja Europejska wydała decyzję zatwierdzającą nową pomoc. Składanie wniosków o nowy instrument było możliwe do końca września 2021 r., podpisanie umów do 31 grudnia 2021 r., a wypłaty do 31 marca 2022 r. W osobnej decyzji Komisji Europejskiej z 22 grudnia 2021 roku terminy na podpisanie umów i wypłaty środków zostały wydłużone o trzy miesiące (odpowiednio do 31 marca 2022 r. i 30 czerwca 2022 r.).

Do 31 grudnia 2021 roku w ramach wszystkich instrumentów TFDF złożonych zostało łącznie 612 wniosków na łączną kwotę około 18,2 mld zł, w tym:

- dla 168 wniosków na łączną kwotę 6,3 mld zł podjęto pozytywne decyzje komitetu ds. udzielania finansowania. Łączna rekomendowana kwota dla tych wniosków wyniosła 3,8 mld zł (40% redukcji odniesieniu do kwot wnioskowanych). 3,7 mld zł zostało wypła-

Wybrani beneficjenci programu Tarczy finansowej dla dużych firm na koniec 2021 r.

JSW S.A.
1 173,6 mln zł

Polska Grupa Górnicza S.A.
1 000,0 mln zł

Enter Air Sp. z o.o.
365,1 mln zł

CCC.EU Sp. z o.o.
71,3 mln zł

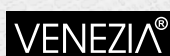
Nowa Itaka Sp. z o.o.
58,2 mln zł

Empik S.A.
52,7 mln zł

Międzynarodowe Targi Poznańskie Sp. z o.o.
52,4 mln zł

Venezia Oganowska Nachiło Sp. J.
45,6 mln zł

KROSS S.A.
45,0 mln zł

Mosty Łódź S.A.
43,0 mln zł

Fot. LOT

cone przedsiębiorcom, a pozostałe 0,1 mld zł było na etapie spełnienia warunków zawieszających;

- 286 wniosków na łączną kwotę 7,5 mld zł (47% całkowitej liczby złożonych aplikacji) zostało odrzuconych na różnym etapie analizy. Najczęstszą przyczyną odrzucenia był brak spełnienia wymagań formalnych programu, tj.: (i) brak tzw. „Szkody COVID” (według definicji programu), w tym ze względu na polepszenie sytuacji finansowej, (ii) brak zapotrzebowania płynnościowego oraz (iii) dostępność innych źródeł finansowania zewnętrznego;
- 82 wnioskodawców na łączną kwotę 3,6 mld zł zrezygnowało z udziału w programie na różnym etapie analizy. Najczęstszą przyczyną rezygnacji było pozyskanie finansowania z innych źródeł oraz brak zgody na niektóre obostrzenia związane z programem i wyrażone w zapisach umowy pożyczki (w tym w szczególności, w zakresie dystrybucji dywidend w okresie korzystania z instrumentu pomocowego);
- 76 wniosków dużych firm było w procesie analizy, z których wszystkie zostały złożone we wrześniu 2021 r. i dotyczyły Pożyczki preferencyjnej 2.0.

Informacje o wszystkich przyznanych pożyczkach w ramach TFDf znajdują się na stronie internetowej PFR.

Proces umorzenia wierzytelności pożyczkowych, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, Regulaminem Wsparcia, a także indywidualnymi zapisami umów pożyczek preferencyjnych obejmował analizę wstępną i pogłębioną. Ostateczna kwota „ex post” faktycznej szkody COVID została określona na podstawie zaudytowanych sprawoz-

dań finansowych za 2020 rok, a maksymalna kwota umorzenia nie mogła być wyższa niż niższa z dwóch kwot, tj. 75% kwoty udzielonej pożyczki oraz 75% faktycznej szkody COVID.

Do 31 grudnia 2021 r. umorzone zostały wierzytelności 96 beneficjentów na łączną kwotę 519 mln zł. Kwota umorzenia stanowi 66% kwoty udzielonych pożyczek preferencyjnych.

4. WSPARCIE DLA PLL LOT

Pandemia COVID-19 wywołała poważne zakłócenia w transporcie i turystyce, w tym powstanie luki płynnościowej i kapitałowej w Polskich Liniach Lotniczych LOT S.A. Narodowy przewoźnik samodzielnie, tj. bez zewnętrznego wsparcia finansowego ze strony Skarbu Państwa, mimo podejmowanych działań wewnętrznych, nie był w stanie ich uzupełnić.

Ze względu na powyższe, 21 grudnia 2020 r. Rada Ministrów przyjęła program wsparcia PLL LOT, stanowiący kompleksową pomoc dla polskiego narodowego przewoźnika w walce ze skutkami COVID-19, a 22 grudnia 2020 roku Komisja Europejska zatwierdziła pakiet wsparcia dla PLL LOT, obejmujący m.in. pożyczkę PFR na jego rzecz. Biorąc pod uwagę niezwykle istotną rolę firmy w polskim systemie transportowym oraz jej wpływ na gospodarkę kraju, podjęta została decyzja o dokapitalizowaniu PLL LOT z budżetu państwa w wysokości maksymalnie 250 mln euro oraz o udzieleniu pożyczki przez PFR w wysokości 1,8 mld zł.

31 grudnia 2020 r. PFR wypłacił na rzecz PLL LOT ok. 900 mln zł pierwszej transzy pożyczki w ramach rządowego programu pomocowego. Druga transza w wysokości ok. 900 mln zł została wypłacona PLL LOT 22 stycznia 2021 r. Otrzymane wsparcie pozwoliło zapewnić

spółce utrzymanie płynności i stosownego poziomu kapitałów niezbędnych do prowadzenia działalności operacyjnej. Ostateczna spłata finansowania udzielonego PLL LOT przez PFR planowana jest na 30 grudnia 2026 r.

5. FINANSOWANIE PROGRAMÓW POMOCOWYCH

W celu sfinansowania programów pomocowych PFR wyemitował w latach 2020-2021 obligacje na łączną kwotę 73,9 mld zł. Zestawienie poszczególnych emisji ujęte zostało w poniższej tabeli:

Lp. emisji obligacji	ISIN	Skrócona nazwa obligacji	Wielkość nominalna emisji (kapitał)
1	PLPFR0000019	PFR0324	16 325 000 000,00
2	PLPFR0000027	PFR0325	18 500 000 000,00
3	PLPFR0000035	PFR0925	15 175 000 000,00
4	PLPFR0000043	PFR0627	10 000 000 000,00
5	PLPFR0000050	PFR0330	2 000 000 000,00
6	PLPFR0000068	PFR1227	500 000 000,00
7	PLPFR0000076	PFR0927	2 000 000 000,00
8	PLPFR0000084	PFR092027	900 000 000,00
9	PLPFR0000092	PFR0827	5 250 000 000,00
10	PLPFR0000050	PFR0330B	1 250 000 000,00
11	PLPFR0000100	PFR0228	1 000 000 000,00
12	PLPFR0000118	PFR0228B	1 000 000 000,00
Łącznie			73 900 000 000,00

Szczegółowe warunki poszczególnych emisji zostały zawarte w publikowanych przez PFR listach emisyjnych:

- Emisja PFR0324 z 27 kwietnia 2020 r.: 16 325 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 16 325 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,375% i terminie wykupu 29 marca 2024 r.;
- Emisja PFR0325 z 8 maja 2020 r.: 18 500 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 18 500 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,625% i terminie wykupu 31 marca 2025 r.;
- Emisja PFR0925 z 22 maja 2020 r. 15 175 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 15 175 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,625% i terminie wykupu 22 września 2025 r.;

- Emisja PFR0627 z 5 czerwca 2020 r. 10 000 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 10 000 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,750% i terminie wykupu 7 czerwca 2027 r.
- Emisja PFR0330 z 5 czerwca 2020 roku 2 000 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 2 000 000 000 zł, oprocentowanych stawką 2,000% i terminie wykupu 5 marca 2030 r.;
- Emisja PFR1227 z 10 grudnia 2020 r.: skierowana do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EIB), 500 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 500 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,400% i terminie wykupu 10 grudnia 2027 r.;
- Emisja PFR0927 z 14 grudnia 2020 r.: 2 000 sztuk obligacji o łącznej kwocie nominalnej 2 000 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,500% i terminie wykupu 30 września 2027 r.;
- Emisja PFR092027 z 23 grudnia 2020 r.: 900 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 900 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,375% i terminie wykupu 30 września 2027 r.
- Emisja PFR0827 z 15 stycznia 2021 r.: 5 250 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 5 250 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,375% i terminie wykupu 30 sierpnia 2027 r.;
- Emisja PFR0330B z 3 lutego 2021 r.: 1 250 sztuk o łącznej wartości nominalnej 1 250 000 000 zł oprocentowanych stawką 2,000% i terminie wykupu 5 marca 2030 r.;
- Emisja PFR0228 z 5 lutego 2021 r.: skierowana do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EIB), 1 000 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,300% i terminie wykupu 5 lutego 2028 r.;
- Emisja PFR0228B z 12 lutego 2021 r.: skierowana do Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI), 1 000 sztuk obligacji o łącznej wartości nominalnej 1 000 000 000 zł, oprocentowanych stawką 1,375% i terminie wykupu 12 lutego 2028 r.

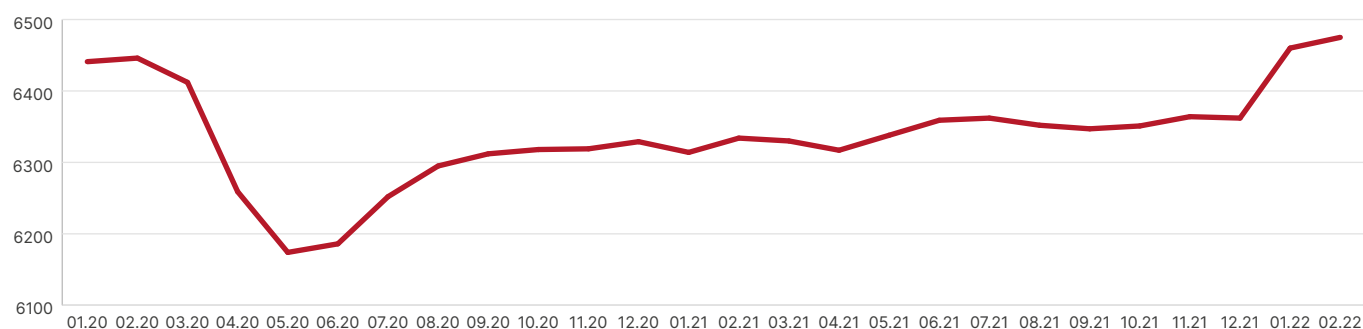
6. WPŁYW NA POZIOM ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW

W ostatnich kwartałach widoczny jest wzrost różnicy między stopą zatrudnienia w Polsce a przeciętną stopą zatrudnienia w strefie euro. W trzecim kwartale 2021 r. wynosiła ona dla Polski 76,1%, podczas gdy w krajach eurozony wskaźnik ten osiągnął wartość 73,5%.

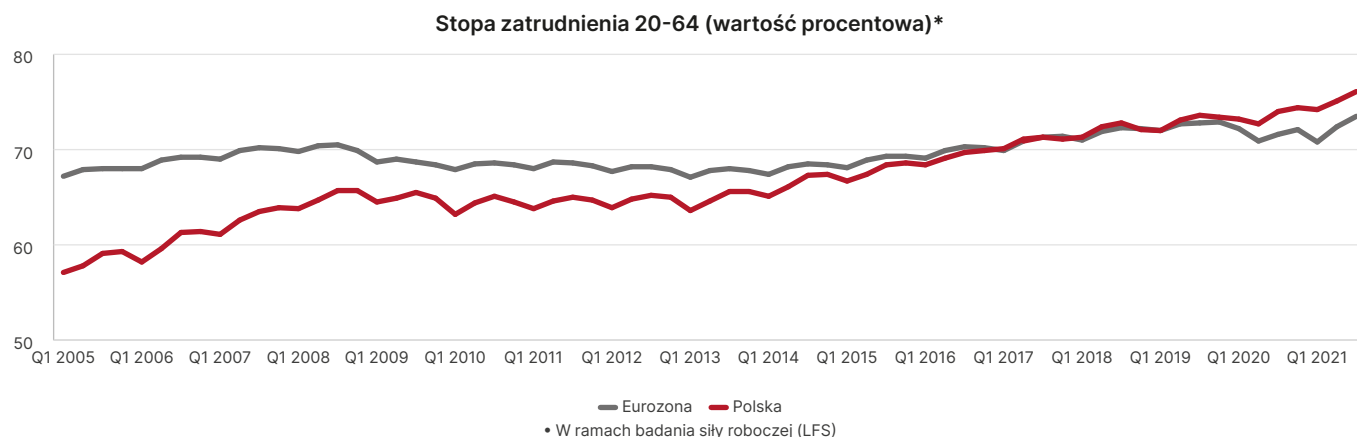
90% beneficjentów utrzymało zatrudnienie

4% wzrost zatrudnienia w firmach, które otrzymały subwencje

Zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w tysiącach, miesięcznie)

Stopa zatrudnienia w Polsce od 2020 r. wzrosła powyżej przeciętnej dla strefy euro

Na wykresie porównującym te dane widoczny jest wyraźnie głębszy spadek stopy zatrudnienia w strefie euro w pierwszym kwartale 2021 r. Opisująca sytuacja obrazuje między innymi efekty działania Tarcz Finansowych, których głównym celem była ochrona miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw.

Wsparcie w ramach Tarcz finansowych zostało udzielone przedsiębiorstwom, które zatrudniały łącznie ponad 3,2 mln pracowników. Szacuje się, że bez programu spadek zatrudnienia wyniósłby blisko 900 tys. zamiast 272 tysięcy w II kw. 2020 r. Oznacza to, że Tarcza uratowała około 600 tysięcy miejsc pracy. W efekcie 90% beneficjentów programu utrzymało zatrudnienie, a biorąc pod uwagę dane na koniec lutego 2022 r. – zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 30 tys. osób, czyli o 4 pp.

Warto zwrócić również uwagę na drugą wartość, która świadczy o skuteczności programów. Spośród ponad 353 tys. firm, które otrzymały subwencję w ramach Tarcz, tylko 186 czyli 0,05% nie zdołało poradzić sobie w sytuacji gospodarczej, która była następstwem pandemii COVID-19.

7. KOSZTY OBSŁUGI TARCZ FINANSOWYCH

Od samego początku prac nad realizacją programów Tarcz finansowych Spółka kładła nacisk na utrzymanie transparentności podejmowanych działań. Pomimo tego, że etap udzielania finansowania w ramach Tarcz już się zakończył, to zarówno obsługa spłat sub-

wencji przez przedsiębiorstwa, jak i obligacji wyemitowanych przez PFR, będą kontynuowane w kolejnych latach.

Koszty realizacji programu z perspektywy Skarbu Państwa można podzielić na umorzenia części udzielonych subwencji, koszt odsetek od obligacji, z których finansowany był program, a także koszt obsługi programu, tj. koszt wynagrodzenia PFR, z którego pokrywana jest organizacja programu oraz pozostałe koszty bezpośrednio ponoszone przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii. Warto podkreślić, że banki obsługujące wypłaty subwencji i realizację spłat regularnych nie pobierały opłat z tego tytułu. Podsumowując, koszt programu z perspektywy finansów publicznych w perspektywie 10 lat wyniesie mniej niż 2% PKB.

Wszystkie odsłony Tarcz finansowych charakteryzowały się olbrzymią skalą obsługi operacyjnej. W obu programach kierowanych do MMŚP wpłynęło ponad 628 tys. wniosków, spośród których 63% zostało rozpatrzonych pozytywnie. Większość decyzji negatywnych wynikała z wystąpienia błędów formalnych we wnioskach, co automatycznie było weryfikowane przez systemy analityczne. Warto zwrócić również uwagę na ogrom pracy wymaganej do przeprowadzenia postępowań wyjaśniających – 25 tys. zgłoszeń z etapu wnioskowania (w programach Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0 i 2.0) oraz 43 tys. postępowań wszczętych w Tarczy finansowej 1.0 na etapie umorzeń subwencji (w programie Tarczy finansowej dla MMŚP 1.0).

Wartość programu

100 mld zł

Wartość obligacji
wyemitowanych przez PFR

73,90 mld zł

Wartość przekazana do firm

73,22 mld zł

Umorzenia

43,88 mld zł

Pożyczki i subwencje do spłaty

29,34 mld zł

Koszty bezpośrednie MRiT

0,24 mld zł łącznie

0,24% wartości programu

Łączne koszty obsługi programu

1,69 mld zł

1,69% wartości programu

Wynagrodzenie PFR

150 mln zł rocznie (1,45 mld zł)

1,45% wartości programu

Łączne koszty odsetek od obligacji

6,53 mld zł

8,8% wartości wyemitowanych obligacji

Struktura kosztów obsługi Tarczy finansowej poniesionych przez PFR

Koszty obsługi programu dla PFR

Bez uwzględnienia kosztów wynagrodzeń pracowników zaangażowanych w realizację programu

Koszty telekomunikacyjne
i informatyczne

21%

Koszty usług
prawno-podatkowych

59%

Pozostałe
koszty

20%

Podsumowanie działalności inwestycyjnej

Wybrane inwestycje bezpośrednio i funduszowe PFR na koniec 2021 roku

Bank Pekao

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
4,1 mld zł

DCT GDANSK
A Member of the PSA Group

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
1,25 mld zł

pesa

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
1,7 mld zł

CCC

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
360 mln zł

PKL 85 LAT
POLSKIE
KOLEJE
LINOWE

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
257 mln zł

FERRUM S.A.

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
300 mln zł

WB ELECTRONICS
WB GROUP

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
130 mln zł

Polska Grupa Biogazowa

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
190 mln zł

Trasa Łągiwnicka SA
w Krakowie

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
135 mln zł

chmura krajowa

Wartość zaangażowania
PFR lub Funduszy:
77 mln zł

>11 mld zł

zainwestowanych w projekty dla firm z obszarów: energetyki, przemysłu, infrastruktury, biotechnologii

1. INWESTYCJE KAPITAŁOWE I INFRASTRUKTURALNE

W obszarze inwestycji działalność PFR w 2021 roku dotyczyła wszystkich elementów procesu inwestycyjnego: pozyskiwania nowych projektów, budowy wartości istniejących spółek portfelowych jak i wyjścia z inwestycji.

CCC / eObuwie

We wrześniu 2021 roku fundusz zarządzany przez PFR udzielił finansowania w łącznej kwocie 360 mln zł spółce CCC S.A. wchodzącej w skład Grupy CCC. Jest ona jednym z największych europejskich graczy w segmencie obuwia. Grupa posiada ponad 80 platform e-commerce i prawie 1000 sklepów w 29 krajach pod markami CCC, eobuwie.pl, Modivo i DeeZee. Od maja 2021 r. spółka ta poprzez sieć sklepów HalfPrice rozwija sprzedaż również w segmencie *off-price*. CCC S.A. jest notowana na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie od 2004 r. Udzielone wsparcie pomogło zapewnić długoterminowe finansowanie dalszego rozwoju Grupy oraz wzmocnić akcjonariat na poziomie bardzo innowacyjnej i dynamicznie rosnącej w skali międzynarodowej firmy eobuwie.pl.

Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem oraz Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju

W grudniu 2021 roku PFR nabył od Banku Gospodarstwa Krajowego za kwotę 2,2 mld zł certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych: Funduszu Sektora Mieszkań na Wynajem FIZAN („FSMnW”) oraz Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju FIZAN („FSMdR”), stając się jedynym inwestorem obu funduszy. Transakcja wpisuje się w strategię Grupy PFR na lata 2020–2025, która zakłada m.in. realizację inwestycji mieszkaniowych. Strategia Grupy PFR nawiązuje do Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, której celem jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym, a jednocześnie do projektu strategicznego jakim jest Narodowy Program Mieszkaniowy.

Działalność nabytych funduszy wpisuje się w inicjatywę prorozwojowe GK PFR, ograniczające deficyt mieszkań na rynku, oraz długo-

terminowy rozwój rynku najmu z docelową możliwością wykupienia mieszkań przez najemców. FSMnW, obecny w dużych aglomeracjach miejskich, zarządza obecnie ok. dwoma tysiącami mieszkań, a kolejne sześćset jest na etapie budowy lub planowania. Z kolei FSMdR, działający w mniejszych ośrodkach miejskich oraz współpracujący z lokalnymi gminami, zarządza ok. tysiącem mieszkań, a kolejne ok. dziewięć tysięcy jest na etapie budowy lub planowania.

Funduszami FSMnW oraz FSMdR zarządza PFR Nieruchomości S.A., spółka z Grupy Kapitałowej PFR.

PESA

W 2021 roku PFR kontynuował wsparcie spółki PESA Bydgoszcz S.A. w procesie optymalizacji działalności operacyjnej. Zapewniona stabilność finansowa umożliwiła koncentrację na poprawie procesów wewnętrznych, wyników finansowych oraz dalszym rozwoju produktów i technologii.

Według wstępnych danych w 2021 r. sukcesywnie poprawiały się wyniki finansowe oraz wskaźniki efektywności PESA. Po raz pierwszy od wielu lat część produktów dostarczona została przed terminami sprzedaży. Spółka kontynuowała rozwój produktowy oraz prace nad pojazdami z napędem wodorowym, w tym pierwszą w Polsce lokomotywą wodorową. Pracowano również nad nowymi rodzinami pojazdów, przy uwzględnieniu nowych technologii wytwarzania, nowych napędów oraz mając na uwadze niższe koszty wytwarzania. Dodatkowo, wspólnie ze spółką NEWAG S.A. zawiązane zostało konsorcjum w celu realizacji potencjalnego, unikalnego projektu dostawy pojazdów typu tzw. *push-pull* wraz z lokomotywami.

Polskie Koleje Linowe

Intensywne działania portfelowe podjęte zostały także w Polskich Kolejach Linowych S.A. Pomimo bezpośredniego wpływu pandemii COVID-19 na działalność firmy, w 2021 roku spółka prowadziła realizację trzech projektów inwestycyjnych:

Lokomotywa wodorowa PESA

PFR Life Science zainwestował w spółki: Mabion S.A. oraz Proteon Pharmaceuticals S.A.

- Zapora w Solinie – budowa kolei gondolowo-widokowej (plano- wane uruchomienie ośrodka zgodnie z harmonogramem w po- łowie 2022 roku),
- Palenica w Szczawnicy – rozbudowa budynku restauracyjno- ho- telowego przy dolnej stacji kolei krzeselkowej (projekt zrealizo- wany i oddany do eksploatacji w lipcu 2021 roku),
- Góra Parkowa w Krynicy-Zdroju – modernizacja budynku górnej stacji kolejowej.

W 2021 roku rozpoczęto również realizację kolejnego dużego pro- jektu inwestycyjnego – restauracji z własną produkcją piwa rze- mieślniczego przy dolnej stacji kolei na Gubałówkę (planowane zakończenie realizacji w 2023 roku).

Terminal kontenerowy DCT w Gdańsku

W 2021 roku terminal kontenerowy DCT w Gdańsku kontynuował stopniowy wzrost wolumenu przeładunków oraz dalszą poprawę wyników finansowych. Odbywało się to pomimo niestabilności wymiany międzynarodowej z uwagi na pandemię COVID-19 oraz blokadę Kanału Sueskiego przez kontenerowiec „Ever Given”. Po pierwszym kwartale 2021 roku DCT stał się największym por- tem kontenerowym na Morzu Bałtyckim (po raz pierwszy w histo- rii), wyprzedzając Sankt Petersburg.

Ze względu na ciągły wzrost wolumenu przeładunków DCT kontynu- ował prace w zakresie projektu dalszej rozbudowy mocy przeładun- kowych w oparciu o nowy, powstający na Morzu Bałtyckim terminal T3 (zwiększający moce przerobowe DCT o 1,5 miliona kontenerów rocznie), w tym prace dotyczące umowy dzierżawy, finansowania dłużnego, prac projektowych, pozwoleń administracyjnych oraz wyboru wykonawców.

Rail Capital Partners

W 2021 roku RCP, spółka udostępniająca lokomotywy przewoźni- kom kolejowym, odnotowała dwukrotny wzrost floty do poziomu 40 lokomotyw (w tym zakończone zostały odbiory 12 lokomotyw

nabytych w ramach dofinansowania ze środków Programu Ope- racyjnego Infrastruktura i Środowisko). Obserwowane jest istotne zainteresowanie ofertą RCP, które potwierdzone jest bardzo wysoką liczbą wypożyczonych lokomotyw.

PFR Life Science

W 2021 roku PFR Life Science (PFR LS) kontynuował aktywne zarządzanie portfelem, z naciskiem na inwestycję w Mabion S.A., który rozszerzał dotychczasową działalność o usługi kontrakt- owego wytwarzania i rozwoju produktów leczniczych. Istotnym wydarzeniem była również nowa inwestycja PFR LS w spółkę Pro- teon Pharmaceuticals S.A., lidera w rozwijaniu produktów leczenia i żywienia zwierząt hodowlanych opartych na bakteriofagach (wiru- sach atakujących bakterie). Inwestycja PFR LS została zrealizowana w ramach rundy finansowania, w ramach której spółka pozyskała ok. 100 mln zł od grupy międzynarodowych inwestorów w celu sfinanso- wania planów rozwojowych w zakresie R&D, rozbudowy mocy pro- dukcyjnych oraz aktywnego wejścia na globalne rynki. Zespół PFR LS kontynuuje również aktywne mapowanie rynku i identyfikację kolejnych celów inwestycyjnych.

Elektrownia Jaworzno (wyjście z inwestycji)

Innym istotnym wydarzeniem 2021 roku było wyjście Funduszu FIIK, którego częścią portfela inwestycyjnego zarządza PFR, z inwestycji w mniejszościowy pakiet udziałów spółki będącej operatorem bloku energetycznego o mocy 910 MW w elektrowni Jaworzno III (projekt realizowany wspólnie z Tauron Polska Energia S.A.). Na skutek reali- zowanego przez Tauron w grupie kapitałowej procesu uporząd- kowania struktury własnościowej jednostek węglowych (jako element realizacji rządowego programu utworzenia Narodowej Agencji Bez- pieczeństwa Energetycznego) Tauron zaproponował Funduszowi FIIK odkup jego udziałów w spółce projektowej. Transakcja została zawarta w dniu 22 grudnia 2021 roku.

2. FUNDUSZ EKSPANSJI ZAGRANICZNEJ

Zarządzany przez PFR TFI Fundusz Ekspansji Zagranicznej współ- finansuje inwestycje polskich firm za granicą. Fundusz oferuje wie- loletnie, stabilne finansowanie kapitałowe i dłużne na zasadach

Fundusz Ekspansji Zagranicznej PFR TFI rozpoczął wspólną inwestycję na rynku amerykańskim z firmą Elemental Holding (fot. Elemental Holding)

rynkowych. Co istotne, fundusz dzieli ryzyko biznesowe zagranicznej inwestycji z polską spółką w proporcji do swoich udziałów lub zaangażowania dłużnego. Fundusz Ekspansji Zagranicznej wypełnia lukę na rynku kapitałowym, oferując finansowanie odpowiadające na potrzeby przedsiębiorców – każdorazowo jego rodzaj, wielkość i czas są dopasowywane do modelu działania polskiego partnera oraz jego strategii na zagraniczny biznes.

Udział funduszu w transakcjach zwiększa możliwości polskich firm w zakresie inwestycji kapitałowych typu *greenfield* i *brownfield*, jak również transakcji M&A, pozwala im pozyskać finansowanie na nowe przedsięwzięcia. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne odgrywają bardzo istotną rolę w budowaniu globalnych łańcuchów wartości. Wspierając inwestycje zagraniczne, fundusz pomaga budować wartość polskich firm, a tym samym przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki.

W 2021 r. fundusz współpracował z trzema polskimi partnerami przy pięciu projektach:

Fundusz podjął kolejną wspólną inwestycję z grupą Elemental Holding przy akwizycjach na rynku amerykańskim.

Branża: recykling metali strategicznych

Kraj inwestycji: USA

W 2021 r. Fundusz współpracował z grupą w przejściu udziałów w dwóch amerykańskich spółkach: Maryland Core oraz Legend Smelting and Recycling. Obie działają w branży recyklingu metali strategicznych i mają silną pozycję na rynku amerykańskim. W sumie fundusz zaangażował się w pięć projektów tej spółki, z których trzy dotyczą rynku amerykańskiego. Wybór kierunku ekspansji był w przypadku tej spółki podyktowany przede wszystkim jego wielkością. Stany Zjednoczone mają największy rynek recyklingu katalizatorów, z około 40% udziałem w rynku światowym. Obecność Elemental w tym kraju przybliżyła polską spółkę do realizacji strategicznego celu, jakim jest osiągnięcie pozycji światowego lidera w branży recyklingu metali strategicznych i *urban mining*.

Fundusz udzielił finansowania dłużnego na rozwój projektów zagranicznych Victoria Dom

Branża: deweloperska

Kraj inwestycji: Niemcy

Finansowanie z funduszu: 10 mln euro

Na początku 2021 r. Victoria Dom S.A. uzyskała z Funduszu Ekspansji Zagranicznej pożyczkę na dalszy rozwój działalności na rynku niemieckim. Środki przeznaczone są na zakup gruntów inwestycyjnych w atrakcyjnych lokalizacjach w Berlinie i w Lipsku. W związku ze zwiększeniem skali realizowanych projektów, pod koniec 2021 r. fundusz podjął decyzję o rozszerzeniu współpracy i zwiększeniu ekspozycji dłużnej łącznie do 10 mln euro.

Z punktu widzenia spółki, Niemcy są bardzo ważnym, perspektywicznym kierunkiem, stanowiącym uzupełnienie działalności dewelopera w Polsce. Realizacja projektów za granicą pozwala spółce poszerzać kompetencje, co wspiera rozwój całej grupy. Wiele funkcjonalności i rozwiązań stosowanych w niemieckich projektach deweloper wdraża również w inwestycjach prowadzonych na krajowym rynku.

Fundusz podpisał umowę inwestycyjną dotyczącą objęcia udziałów w Laude Assets – spółce zależnej Laude Smart Intermodal

Branża: logistyczna

Kraj inwestycji: Niemcy

Całkowita kwota inwestycji: 20 mln euro

Finansowanie z funduszu: 10 mln euro

Pod koniec 2021 r. Fundusz Ekspansji Zagranicznej sfinalizował prace związane z projektem współfinansowania inwestycji Laude Smart Intermodal w Niemczech i podpisał umowę inwestycyjną dotyczącą objęcia udziałów w spółce zależnej Laude Assets GmbH z siedzibą w niemieckim Essen, która będzie skupiać aktywa i świadczyć usługi intermodalne na terenie Niemiec i Europy Zachodniej.

Transport intermodalny wykazuje duży potencjał wzrostu, zwłaszcza w wymiarze międzynarodowym. W związku z tym fundusz pozytywnie ocenił projekt i zdecydował o zaangażowaniu w projekt zwią-

Fundusz Ekspansji Zagranicznej PFR TFI podpisał umowę inwestycyjną dotyczącą objęcia udziałów w niemieckiej spółce Laude Assets z branży logistycznej

zany z uruchomieniem nowych połączeń w kolejnych krajach Europy Zachodniej. Wykorzystanie modelu biznesowego sprawdzonego na rynkach takich jak Rosja i Ukraina pozwoli spółce na szybszy rozwój i zwiększenie dywersyfikacji przychodów.

Na koniec 2021 r. w portfolio Funduszu Ekspansji Zagranicznej znajdowały się inwestycje zrealizowane w sześciu krajach świata.

3. INWESTYCJE W AKTYWA PUBLICZNE

PFR TFI oprócz nadzoru nad podmiotami z Grupy Kapitałowej PFR, którym powierzyło zarządzanie częścią portfela inwestycyjnego niektórych funduszy zamkniętych, samodzielnie zarządza płynnością tych funduszy oraz częścią portfela złożoną z aktywów publicznych, dokonując inwestycji na rynkach. Za obszar ten odpowiada Departament

Zarządzania Funduszami Aktywów Niepublicznych. W jego ramach monitorowane są lokaty w Bank Ochrony Środowiska S.A., Rafako S.A. i Ferrum S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych. W 2021 r. jedną z najważniejszych inicjatyw było zaangażowanie w proces restrukturyzacji Rafako S.A.

4. INWESTYCJE SAMORZĄDOWE

W 2021 r. obszar inwestycji samorządowych PFR zrealizował ze środków FIS FIZAN trzy transakcje inwestycyjne na łączną kwotę ok. 80 mln zł. Wszystkie trzy transakcje były inwestycjami w spółki celowe partnerów prywatnych, którzy wygrali postępowania prowadzone przez podmioty samorządowe na wybór partnera prywatnego celem realizacji projektów w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP):

Lokalizacje inwestycji Funduszu Ekspansji Zagranicznej

Budowa ITPO w Olsztynie

- Dobra Energia dla Olsztyna, spółka realizująca projekt budowy i eksploatacji instalacji termicznego przekształcania odpadów (ITPO) o przepustowości 110 tys. ton RDF rocznie, w rezultacie którego możliwa będzie utylizacja odpadów z województwa mazurskiego wraz z odzyskiem energii oraz głęboka modernizacja systemu ciepłowniczego miasta Olsztyna;
- dwie spółki celowe partnerów prywatnych realizujące projekty budowy płatnych parkingów w centrach dużych miast Polski;
- program „Ciepło z odpadów” we współpracy z Ministerstwem Klimatu, MFiPR oraz Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), którego celem jest opracowanie rozwiązań dotyczących inwestycji w utylizację odpadów;
- pilotażowy program poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych we współpracy z NFOŚiGW. Obydwie inicjatywy są kontynuowane w 2022 roku.

Inwestycje FIS FIZAN zostały ustrukturyzowane jako zapewnienie długu podporządkowanego spółkom celowym partnerów prywatnych. Zrealizowane inwestycje zapewniły funduszowi FIS FIZAN zwiększenie marżowości w stosunku do wcześniej realizowanych inwestycji.

Powyższe transakcje zwiększyły łączną liczbę inwestycji FIS FIZAN do 12. Całkowita wartość środków uruchomionych z funduszu wyniosła na koniec 2021 r. 435 mln zł.

Portfel FIS w trakcie 2021 r. w dalszym ciągu okazywał się odporny na kryzys wywołany pandemią COVID-19.

W ubiegłym roku kontynuowano realizację umowy z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (MFiPR). Na jej podstawie PFR doradza JST i innym podmiotom publicznym w przygotowaniu i realizacji projektów infrastrukturalnych w oparciu o formułę PPP. Na koniec 2021 r., w efekcie analiz i decyzji partnerów publicznych, PFR kontynuował doradztwo w dwóch postępowaniach PPP mających na celu realizację projektów o wartości kilkuset mln zł. Powinny one popularyzować partnerstwo publiczno-prywatne w Polsce oraz dodatkowo zapewniać przyszły strumień projektów – celów inwestycji dla FIS.

Priorytetem w obszarze inwestycji samorządowych było także poszukiwanie nowych, strategicznych kierunków działania o charakterze powtarzalnym, szczególnie w kontekście PFR Green Hub, w ramach którego kontynuowano zainicjowane w 2020 r. dwa projekty horyzontalne:

Owoce inicjatywy „Ciepło z odpadów” była inwestycja w projekt instalacji termicznego przekształcania odpadów w Olsztynie oraz wypracowanie strumienia projektów ITPO w Polsce, w których FIS upatruje możliwości inwestycyjnych w perspektywie najbliższych kilku lat.

Z kolei pilotażowy program poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych we współpracy z NFOŚiGW został uruchomiony w 2021 r. i oczekuje się, że w perspektywie kolejnych dwóch lat zaowocuje zgłoszeniami wnioskodawców, które przyniosą nowe możliwości inwestycyjne dla FIS.

Obszar inwestycji samorządowych, podobnie jak w 2020 r., włączył się również w realizację Tarczy finansowej dla dużych firm, spośród których wiele współtworzyło razem z samorządami atrakcyjną ofertę dla przedsiębiorców i mieszkańców (takich jak np. hotele, uzdrowiska, obiekty infrastruktury transportowej, firmy przewozowe, firmy wystawiennicze).

Łączne nakłady inwestycyjne projektów zainicjowanych przez FIS w 2021 r.

Inwestycja	Łączne nakłady inwestycyjne projektu
Dobra Energia dla Olsztyna	860 mln zł
Parking w Warszawie przy pl. Powstańców Warszawy	> 70 mln zł
Parkingi w Łodzi	>100 mln zł

5. GREEN HUB

PFR Green Hub jest strategicznym programem PFR. Jego celem jest wsparcie transformacji energetycznej Polski poprzez inwestycje na warunkach rynkowych i bez wypierania kapitału prywatnego. Program składa się z dwóch podstawowych elementów: wiedzy i kapitału.

W najbliższej dekadzie transformacja energetyczna będzie jednym z największych wyzwań stojących przed polską gospodarką. PFR Green Hub integruje działalność instytucji publicznych, samorządów i firm obecnych na rynku energetycznym, aby dążyć do rozwoju polskiego łańcucha wartości i wpływać na poprawienie jakości życia Polaków. Dostarcza finansowania projektom osadzonym w obszarze szeroko rozumianej transformacji energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju OZE i nowych technologii, a także gospodarki obiegu zamkniętego.

PFR Green Hub skupia ekspertów działających na pograniczu energetyki, marketingu, gospodarki odpadami oraz finansów. Posiadają oni unikalne kompetencje, aby pomagać nie tylko przedsiębiorcom, ale również samorządom w realizacji ich planów związanych z transformacją energetyczną.

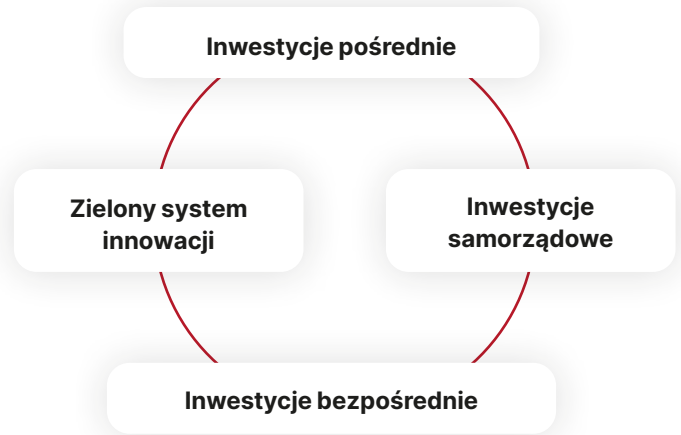
Zgodnie z misją Programu powstała oferta produktowa w każdym z czterech filarów wsparcia, która określiła instrumenty finansowe dla poszczególnych grup odbiorców.

PFR Green Hub zapewnia rozwiązania obniżające cenę energii elektrycznej dla biznesu:

- finansowanie najnowocześniejszej infrastruktury energetycznej zasilającej polską gospodarkę w zieloną energię;
- wsparcie samorządów w wykorzystaniu potencjału energetycznego odpadów poprzez obniżenie ich negatywnego wpływu na środowisko i optymalizację kosztów ich transportu;
- rozwiązania lokalnych problemów energetycznych związanych z niską emisją, rosnącymi kosztami ciepła oraz zagospodarowania odpadów.

Korzyści ze współpracy w ramach PFR Green Hub:

- rozwój współpracy z bankami, korzystając z najlepszych praktyk nabytych podczas wdrażania Tarczy finansowej dla dużych firm;
- merytoryczna i biznesowa ocena inwestycji, która wspomaga inwestorów poszukujących dodatkowego finansowania;
- komercjalizacja technologii, które dotychczas nie funkcjonowały w oparciu o zasady rynkowe;
- uzupełnienie prywatnych inwestycji kapitałem osadzonym w polskich wartościach.

PFR Green Hub angażuje się w takie inwestycje jak:

- biogazownie rolnicze,
- instalacje fotowoltaiczne (PV),
- farmy wiatrowe,
- instalacje hybrydowe wykorzystujące więcej niż jedną technologię OZE,
- zielony transport zasilany OZE,
- instalacje termicznego przekształcania odpadów,
- magazyny energii wspomagające integrację OZE z siecią,
- rozwiązanie przemysłowe niezbędne dla transformacji energetycznej związanej z OZE (łańcuch wartości),
- rozwój produktów i usług dla biznesu i lokalnych społeczności w obszarze transformacji energetycznej,
- zamykanie luki kapitałowej dla scale-upów sektora green-tech poprzez dedykowany FoF w oparciu o PFRV.

W 2021 roku, w ramach PFR Green Hub PFR uruchomił program „Zielona energia dla biznesu” skierowany do inwestorów z branży fotowoltaicznej i wiatrowej. Program kierowany jest dla projektów niebędących beneficjentami systemu wsparcia, sprzedających energię elektryczną na zasadach rynkowych. Rolą PFR jest wsparcie finansowe w formie pożyczki podporządkowanej lub udział w roli partnera kapitałowego dla inwestora i banku. PFR w ten sposób wypełniania lukę inwestycyjną wynikającą z oczekiwań banku co do wkładu własnego inwestora. Pilotażowa faza programu, w której zaangażowanie finansowe PFR wynosi 300 mln zł, oferuje rynkowi finansowanie oparte na ryzyku rynkowym.

PFR Green Hub finansuje projekty niezbędne do transformacji polskiej energetyki w formule:

pożyczki podporządkowanej, która uzupełnia kapitał inwestora, otwierając finansowanie bankowe

podwyższenia kapitału spółki, zabezpieczającego środki niezbędne do rozwoju przez inwestora nowych projektów

PFR Green Hub: Cztery filary wsparcia

**Zielona
infrastruktura
energetyczna**

**Energia
z odpadów**

**Zielony
Fundusz
Funduszy**

**Akademia
Miast
Przyszłości**

Podstawowe założenia programu

PFR Green Hub
PFR Ventures

200 mln zł

budżet
inwestycyjny

50%

maksymalny wkład
w jeden fundusz

4-5

inwestycji
w fundusze

Szczegółowe założenia dla funduszy VC można znaleźć [na stronie PFR Ventures](#).

Działania PFR Ventures w obszarze Green Hub

Z początkiem 2021 roku, uruchomiony został nowy program zarządzany przez PFR Ventures – PFR Green Hub FoF. To część projektu PFR Green Hub, która skupia się na zasileniu kapitałem funduszy VC. Na pieniądze mogą liczyć zespoły, które mają doświadczenie w inwestycjach związanych z transformacją energetyczną oraz w tzw. projekty z pozytywnym wpływem.

6. INWESTYCJE W FORMIE FUNDUSZU FUNDUSZY (FOF)

PFR Ventures jest ramieniem inwestycyjnym GK PFR dedykowanym alternatywnym inwestycjom *venture capital* (VC) i *private equity* (PE). Spółka zarządza funduszami VC, które do tej pory zapewniły środki dla 61 funduszy VC i PE.

Intensywne zasiewanie

W 2021 roku, na polskim rynku VC zrealizowano 368 transakcji o charakterze *preseed/seed*. Blisko co 3 z nich odbywała się przy zaangażowaniu funduszy z portfela PFR Ventures. Średnia wartość tych inwestycji to 3 mln zł – jest to istotna zmiana, ponieważ do tej pory na rynku w rundach *preseed/seed* dominowały fundusze z programu BRIDGE Alfa, których maksymalny wkład mógł wynosić 1 mln zł.

Rozkwit na lokalnym rynku VC

W 2021 roku polski rynek VC odnotował kolejny rekord finansowania. Do 379 spółek trafiło blisko 3,6 mld zł. Udział funduszy z portfela PFR Ventures w tej kwocie to blisko 20%. Jednocześnie około 1/3 transakcji (127 z 379) została zrealizowana właśnie przez te zespoły. Rośnie nie tylko sumaryczna wartość finansowania, ale zwiększa się też średnia kwota inwestycji. Na rynku widać też więcej spółek, które dynamicznie pozyskują kolejne rundy finansowania.

Lokomotywy polskiego rynku VC w 2021 r.:

Docplanner

600 mln zł [e]

Runda F

uncapped

301 mln zł

Runda B

Ramp

220 mln zł

Runda A

Packhelp

190 mln zł

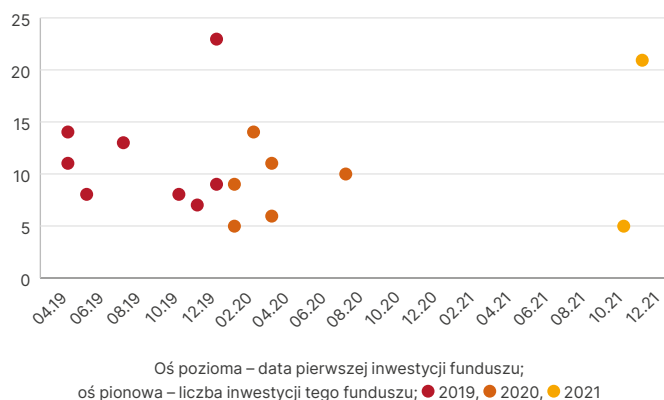
Runda B

Infermedica

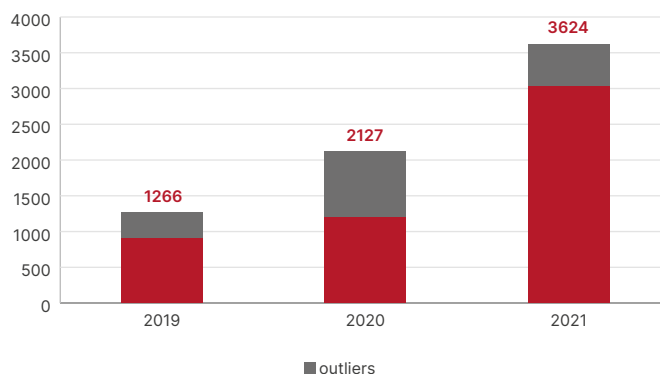
120 mln zł

Runda B

Inwestycje w formie funduszu funduszy

Inwestycje VC w Polsce 2019-2021

PFR Ventures

Aktywnie
inwestujące
fundusze VC:

36

Sfinansowane
spółki:

290

Blisko 300 inwestycji VC od 2019 roku

Od początku 2019 do końca 2020 roku fundusze VC z portfela PFR Ventures dokonały 148 inwestycji. W 2021 doszło blisko drugie tyle. Z każdym rokiem rynek finansowania młodych przedsiębiorstw przyspiesza, a środki wprowadzone przez PFR Ventures stymulują ten rozwój.

Aktywnie
inwestujące
fundusze PE:

10

Sfinansowane
spółki:

47

PFR Ventures inwestuje również w fundusze *private equity*. Strategia zakłada zapewnienie środków na rozwój lokalnych zespołów zarządzających oraz ekspozycję Polski w najlepszych funduszach międzynarodowych. Docelowo inwestycje te nie tylko mają przynieść dobry zwrot, ale też zapewnić rozwój najlepiej prosperujących firm z Polski.

Przykładowe
inwestycjeProteon
Pharmaceuticals

[VC | Runda B | 95,9 mln zł]

Wspólna inwestycja funduszu z portfela PFR Ventures (Montis Capital) i PFR LifeScience.

Technologia Proteon Pharmaceuticals pomaga w zmniejszeniu użycia antybiotyków w hodowli zwierząt oraz wspiera zrównoważoną produkcję białka i poprawę zdrowia ludzi. Firma rozwija i wprowadza na rynek całą gamę produktów, współpracując z światowymi liderami rynku karmy dla zwierząt.

SUNROOF

[VC | Runda seed | 20,4 mln zł]

Wspólna inwestycja funduszy z portfela PFR Ventures: SMOK Ventures i KnowledgeHub Starter.

Firma tworzy dachy solarne z oprogramowaniem wspierającym inteligentne zarządzanie energią. Spółka wytwarza i instaluje solarne dachy w nowych i remontowanych budynkach m.in w: Polsce, Szwecji i Niemczech. SunRoof planuje uruchomienie platformy e-commerce, która umożliwi użytkownikom sprzedaż nadwyżki energii. Start-up ma ambicje stać się europejskim odpowiednikiem Tesli na rynku dachów solarnych.

Bielenda
PROFESSIONAL

[PE | buyout | niejawne]

Inwestycja funduszu Innova z portfela PFR Ventures.

Bielenda działa na rynku od 1990 roku i produkuje gamę kosmetyków o różnych zastosowaniach. W swoim portfolio ma ponad kilkaset produktów dla kobiet, mężczyzn i dzieci. Inwestycja umożliwiła m.in. przejęcie dwóch marek od Orkla Group: Soraya i Dermika. Po połączeniu, spółki z grupy generują łączne przychody powyżej 200 mln zł rocznie.

7. INWESTYCJE MIESZKANIOWE

PFR Nieruchomości S.A., działając na zlecenie PFR TFI, zarządza dwoma funduszami, tj. Funduszem Mieszkań na Wynajem FIZAN i Funduszem Mieszkań dla Rozwoju FIZAN, których spółki oferują prawie 5 tys. mieszkań na wynajem. Razem Fundusze PFR są pionierami rynku najmu instytucjonalnego w Polsce i pozostają jego liderem. W 2021 roku w trakcie budowy znajdowało się ponad 2 tys. mieszkań.

Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem

Powołany w 2013 roku Fundusz Sektora Mieszkań na Wynajem jest pierwszym w Polsce funduszem, którego inwestycje oferują stabilny i długoterminowy najem instytucjonalny mieszkań o wysokim standardzie w atrakcyjnych lokalizacjach. Najem odbywa się na zasadach komercyjnych.

Pierwszą inwestycją uruchomioną przez Fundusz w 2015 roku były 124 mieszkania przy ul. Saperskiej w Poznaniu. Dziś do dyspozycji najemców jest 2048 mieszkań w 17 lokalizacjach. Projekty Funduszu Sektora Mieszkań na Wynajem są realizowane głównie w największych polskich miastach – m.in.: Warszawie, Krakowie, Wrocławiu, Katowicach, Gdańsku i Poznaniu. Latem 2021 roku Fundusz udostępnił inwestycję w nowej lokalizacji przy ul. Wspólnej w Łodzi, gdzie znajduje się 80 mieszkań.

Oferta Funduszu Mieszkań na Wynajem to mieszkania wykończone pod klucz z w pełni wyposażonymi kuchniami i łazienkami, w budynkach z garażami i komórkami lokatorskimi. W nieruchomościach spółek Funduszu funkcjonuje całodobowy serwis, który oferuje wsparcie w przypadku awarii lub usterek.

Oferta najmu skierowana jest zarówno do osób prywatnych, jak i biznesu. Korzystają z niej osoby, które pragną pozostać mobilne zawodowo, jak i pracownicy delegowani. Poziom wynajęcia mieszkań na koniec 2021 roku przekraczało 96% wszystkich oferowanych lokali.

Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju

Powołany w 2017 roku Fundusz Sektora Mieszkań dla Rozwoju inwestuje poprzez swoje spółki w nieruchomości i jest elementem rynkowej części rządowego programu mieszkaniowego. Celem Funduszu jest wzrost wartości aktywów poprzez budowę i najem dostępnych cenowo mieszkań, także z opcją dojścia do własności. Inwestycje – realizowane na zasadach rynkowych – powstają głównie we współpracy z samorządami, ale także ze spółkami Skarbu Państwa i podmiotami prywatnymi.

Mieszkania powstające ze środków Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju są skierowane do szerokiej grupy społecznej. Szacuje się, że aż 40 proc. społeczeństwa to rodziny, które są zbyt zamożne, by kwalifikować się do otrzymania mieszkań wspomaganych, czyli socjalnych i komunalnych, a jednocześnie nie posiadają zdolności kredytowej pozwalającej na samodzielny zakup mieszkania. Przy naborze do mieszkań brane są pod uwagę kryteria społeczne ustalone przez lokalny samorząd, a także zdolność czynszowa ubiegających się o najem mieszkania.

Inwestycje Funduszu Mieszkań dla Rozwoju wpisują się w działania wspierające realizację Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, której celem jest tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym i terytorialnym. Rozwój Funduszu może przyczynić się do przyspieszenia procesu dochodzenia do europejskiego standardu w dostępności mieszkań na wynajem. Co więcej, sprawi, że oferta rynkowa będzie lepiej dopasowana do oczekiwań społecznych, bo kierowana będzie nie tylko do osób najzamożniejszych, ale także do słabiej uposażonych, ale aktywnych zawodowo Polaków.

Inwestycje Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju powstają w całej Polsce, lecz preferowanymi lokalizacjami są miasta z istniejącym rynkiem mieszkań na wynajem. Pierwszą inwestycją w ramach rynkowej części rządowego programu mieszkaniowego było 186 mieszkań w Białej Podlaskiej, które zostały przekazane najemcom w maju 2018 roku. Na koniec 2021 roku Fundusz dysponował ponad trzema tysiącami mieszkań z uzyskanym pozwoleniem na użytkowanie – zasiedlonymi lub w trakcie komercjalizacji. Znajdują się one w: Białej Podlaskiej, Jarocinie, Kępnie, Kępicach, Katowicach, Krakowie, Wałbrzychu, Gdyni, Dębicy, Świdniku, Mińsku Mazowieckim, Łowiczu, Toruniu, Radomiu, Wrześni. Ponad 1,9 tysiąca mieszkań znajduje się w budowie w takich lokalizacjach jak: Katowice (ul. Korczaka), Wrocław (ul. Kolejowa), Oława, Sianów, Zgorzelec, Nowy Targ, Zamość czy Nakło nad Notecią.

8. FINANSOWANIE DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

W 2021 r. działalność inwestycyjna realizowana przez PFR była finansowana ze środków własnych. W ramach umowy zawartej 7 czerwca 2021 r. pomiędzy Skarbem Państwa a PFR, w wyniku objęcia akcji serii F spółka otrzymała wkład niepieniężny w postaci 6 600 000 zerokuponowych obligacji o skróconej nazwie OF0423 i łącznej wartości nominalnej 6 600 000 tys. zł, których wartość według wyceny dokonanej przez Deloitte Advisory sp. z o. o. sp. k. wynosiła 6 587 882 tys. zł. 3 marca 2021 roku obligacje OF0423 zostały zasymilowane z obligacjami o skróconej nazwie OK0423. W trakcie 2021 r. spółka sprzedała 5 492 408 obligacji po średniej cenie 993,36 zł, w 20 transakcjach, realizując przy tym łączną stratę 26 352 tys. zł względem wyceny dokonanej przez Deloitte.

Realizacja programu Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK)

PPK jest dobrowolnym, prywatnym systemem długoterminowego oszczędzania wchodzącym w skład tzw. III filaru systemu emerytalnego. Jest on tworzony wspólnie przez pracownika, pracodawcę oraz państwo. Program został utworzony ustawą z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, która weszła w życie 1 stycznia 2019 roku. Za wdrożenie oraz ewidencjonowanie całego programu odpowiedzialny jest PFR oraz powołana w drodze art. 77 ustawy o PPK spółka zależna od PFR, tj. PFR Portal PPK sp. z o.o. (PFR Portal PPK). Nadzór nad systemem sprawuje Komisja Nadzoru Finansowego.

Działalność instytucji wyznaczonej

Kluczowym aspektem w kontekście Pracowniczych Planów Kapitałowych jest efektywność w zarządzaniu funduszami. PFR TFI osiągnęło wyniki zarządzania wyższe od średniej rynkowej. Sześć z ośmiu subfunduszy zajęło pierwsze miejsca w swoich grupach wśród konkurencji¹ – subfundusze o zdefiniowanej dacie 2065 nie zostały uwzględnione w zestawieniu, gdyż instytucje zarządzające PPK tworzyły je w 2021 r. w różnych terminach, co nie pozwala na ich porównanie w pełnym dwunastomiesięcznym okresie. Od początku działalności fundusz PFR PPK SFIO plasuje się na wysokich pozycjach. Kluczem do osiągnięcia dobrego wyniku są m.in. odpowiednia decyzja dotycząca alokacji aktywów i aktywne dostosowywanie tej alokacji do zmian otoczenia rynkowego. Zarządzający w sposób systematyczny i zdyscyplinowany realizowali scenariusz zbudowany na bazie otoczenia makroekonomicznego.

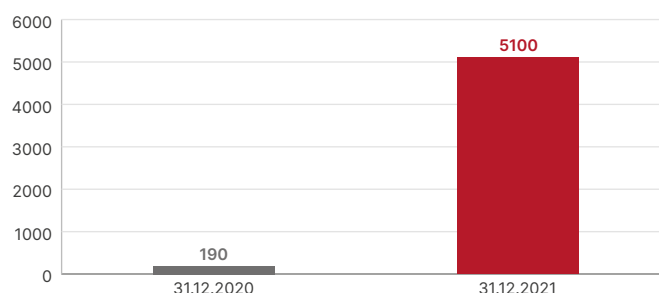
Wyniki w okresie 30.12.2020 r. – 30.12.2021 r.

W specyficznych uwarunkowaniach rynku, które są pochodną pandemii i towarzyszących jej zjawisk na rynkach światowych, najistotniejsze było utrzymanie wysokiej alokacji w instrumentach akcyjnych, wysokiego udziału portfela obligacji korporacyjnych oraz budowanie portfela obligacji skarbowych o możliwie niskiej wrażliwości na zmiany stopy procentowej. W części akcyjnej kluczowe było wykorzystanie wpływu sytuacji makroekonomicznej na wybór branż.

Stopy zwrotu dla subfunduszy PPK w 2021 r.

Zdefiniowana data	PFR TFI	Średnia w grupie	Pozycja w grupie
2025	2,9%	-0,6%	1/19
2030	8,5%	4,9%	1/19
2035	12,1%	9,8%	4/19
2040	14,7%	11,0%	1/19
2045	17,3%	14,3%	1/19
2050	17,5%	14,6%	3/19
2055	17,9%	14,5%	1/19
2060	20,3%	14,2%	1/19

Liczba klientów PPK obsługiwanych przez PFR TFI

Wypełniając zadania wynikające z roli instytucji wyznaczonej, PFR TFI zapewniło kompleksowe rozwiązania w zakresie obsługi podmiotów zatrudniających i uczestników, systemów informatycznych i efektywnego zarządzania środkami. Zespół ekspertów regionalnych, którzy odpowiadają za kontakt z klientami z poszczególnych regionów Polski: północnego i centralnego, wschodniego oraz południowego i zachodniego, zapewnia wsparcie merytoryczne dla obecnych oraz potencjalnych klientów, koordynuje proces wdrożenia programu, prowadzi szkolenia m.in. z obsługi systemów, a także upowszechniającą wiedzę o PPK i systematycznym oszczędzaniu.

Mimo że rolą PFR TFI jako instytucji wyznaczonej nie jest aktywne konkutowanie z innymi instytucjami w zakresie pozyskiwania klientów, ale zapewnienie powszechnego dostępu do PPK i zabezpieczenie systemu, w 2021 r. zdecydowanie wzrosła liczba podmiotów zatrudniających obsługiwanych przez PFR TFI. Co więcej partycypacja wśród klientów PFR TFI jest wyższa od średniej dla rynku PPK i wynosi 37,2 proc. wobec 31,2 proc. Jest to wynikiem działań podejmowanych przez Departament Rozwoju i Operacji PPK oraz Biuro Marketingu i Komunikacji w obszarze upowszechniania wiedzy z zakresu PPK, budowania relacji z podmiotami zatrudniającymi i rozwijania świadomości potrzeby oszczędzania wśród podmiotów zatrudniających i osób zatrudnionych, a także wysokiej efektywności w zarządzaniu, którą potwierdzają wyniki osiągnięte przez Departament Zarządzania Funduszami i Aktywami.

Wysoka partycypacja u klientów PFR TFI została doceniona w ramach inicjatywy Odpowiedzialny i Przyjazny Pracodawca. Wśród laureatów jesiennej edycji programu znalazł się Ośrodek Pomocy Społecznej w Janowie Lubelskim, w którym do PPK przystąpiło ponad 64% uprawnionych pracowników. O sukcesie PPK w tej instytucji zdecydowały przede wszystkim dobra współpraca PFR TFI z ośrodkiem oraz innymi jednostkami podlegającymi Urzędowi Miasta Janów Lubelski.

1. ZASADY I GENEZA PROGRAMU

Podmiot zatrudniający, w porozumieniu z działającą u niego zakładową organizacją związkową (a w razie jej braku – z reprezentacją

1 19 instytucji finansowych posiadających w swojej ofercie fundusze lub subfundusze zdefiniowanej daty w każdej z ośmiu możliwych do analizy grup.

osób zatrudnionych), wybiera instytucję finansową, która otwiera prywatne rachunki PPK dla osób zatrudnionych. Pracodawca tworzy Pracownicze Plany Kapitałowe, zawierając z instytucją finansową umowę o zarządzanie, a następnie – w imieniu i na rzecz osób zatrudnionych – umowę o prowadzenie PPK. Zawarcie umowy o prowadzenie PPK dla osoby zatrudnionej powoduje, że staje się ona uczestnikiem PPK. Prowadzenie Pracowniczych Planów Kapitałowych oferuje 19 rynkowych podmiotów zarządzających, które – aby mogły zarządzać oszczędnościami uczestników – muszą stale spełniać wymagania ustawowe. Oficjalna lista instytucji oferujących zarządzanie PPK, wraz z ich ofertą, dostępna jest na portalu mojeppk.pl.

Środki gromadzone w PPK lokowane są w specjalne fundusze, które dostosowują politykę inwestycyjną do wieku uczestnika (tzw. fundusze zdefiniowanej daty). Koszty zarządzania oszczędnościami zgromadzonymi w PPK są zazwyczaj niższe niż w przypadku innych produktów inwestycyjnych. Rachunki Pracowniczych Planów Kapitałowych są zasilane wpłatami finansowanymi przez osobę zatrudnioną i podmiot zatrudniający oraz dopłatami od państwa (wpłata powitalna i dopłaty roczne). Wpłaty osoby zatrudnionej i podmiotu zatrudniającego są naliczane procentowo od wysokości wynagrodzenia, natomiast państwo przekazuje na rachunek PPK ustalone w ustawie o PPK kwoty, niezależne od dochodów uczestnika PPK. Podmiot zatrudniający i osoba zatrudniona finansują wpłaty podstawowe oraz – jeśli tak zdecydują – wpłaty dodatkowe.

PPK zostały wdrożone, aby zwiększyć bezpieczeństwo finansowe Polaków, wpłynąć na rozwój gospodarki, przedsiębiorstw oraz miejsc pracy, a także pomnażać prywatne oszczędności osób zatrudnionych.

2. PODSUMOWANIE PRAC NAD PPK W 2021 ROKU

W 2021 r. został zakończony ostatni etap wdrożenia PPK, obejmujący największą grupę ponad 865 tys. podmiotów zatrudniających. Obowiązkiem utworzenia PPK zostały objęte podmioty zatrudniające, które zatrudniają nie więcej niż 19 osób zatrudnionych, oraz podmioty zatrudniające będące jednostkami sektora finansów publicznych.

Do końca 2021 r. spółka PFR Portal PPK przeprowadziła 5728 szkoleń z zakresu PPK dla 169 426 osób, reprezentujących 40 913 podmioty zatrudniające. W samym 2021 r. odbyło się 1 778 szkoleń z zakresu PPK dla 59 418 osób.

Zespół specjalistów PFR oraz PFR Portal PPK udzielili łącznie prawie 6 tys. odpowiedzi na zapytania oraz pisma od uczestników rynku (z czego w 2021 r. ponad 2 tys.), opracował 574 publikacje (z czego w 2021 r. – 208), w tym: artykuły, broszury, poradniki PPK oraz 600 innych materiałów merytorycznych o PPK (z czego w 2021 r. – 294). Przedstawiciele PFR oraz PFR Portal PPK uczestniczyli w 119 spotkaniach (z czego w 2021 r. – 37) z Ministerstwem Finansów oraz Komisją Nadzoru Finansowego poświęconych wyjaśnianiu wątpliwości z zakresu PPK (w 2021 r. zostało opublikowanych 33 nowych zagadnień prawnych).

W 2021 r. portal [MojePPK.pl](https://mojeppk.pl) miał 7,3 mln odsłon oraz 2,8 mln użytkowników. 30 grudnia 2021 r. w ramach realizacji obowiązku określonego w art. 77 ust. 3 pkt 4 Ustawy o PPK, PFR Portal PPK uruchomił na portalu [MojePPK.pl](https://mojeppk.pl) funkcjonalność umożliwiającą udzielanie informacji uczestnikom PPK o wartości środków zgromadzonych na rachunkach PPK. Logowanie do serwisu jest możliwe z wykorzystaniem serwisu [Login.gov.pl](https://login.gov.pl) – funkcjonalność znajduje się pod adresem <https://rachunek.mojeppk.pl/>.

W 2021 r. przeprowadzona została kampania reklamowa skierowana do pracowników pod hasłem „Zostałeś? Zyskałeś!”. Aby mogła ona dojść do skutku, konieczne było: przygotowanie reklamy do emisji w tele-

wizji ogólnopolskiej, realizacja spotów do kampanii radiowej, kampania internetowa wraz z publikacjami w mediach społecznościowych.

Kampania reklamowa została zrealizowana we współpracy z PFR oraz Ministerstwem Finansów w terminie od marca do kwietnia 2021 r., a jej całkowity zasięg (3+) w telewizji wyniósł 12,5 mln widzów.

PFR Portal PPK przygotował także kampanię reklamową przeznaczoną do emisji w Internecie, skierowaną do podmiotów zatrudniających. Jej celem było podkreślenie znaczenia podmiotów zatrudniających w promocji oszczędzania w PPK. W ramach kampanii reklamowej wyprodukowane zostały: spot radiowy, wywiady z podmiotami zatrudniającymi oraz grafiki do reklamy internetowej. Całkowity zasięg kampanii w Internecie wyniósł 2,5 mln użytkowników.

Pracownicze Plany Kapitałowe w liczbach (stan na 31 grudnia 2021 r.):

- 425,28 mln zł - zysk funduszy PPK od początku ich istnienia,
- 7,63 mld zł - wartość aktywów netto zgromadzonych w funduszach zdefiniowanej daty PPK,
- 280,80 tys. firm prowadzi PPK,
- 2,27 mln osób oszczędza w PPK.

3. DALSZY ROZWÓJ SYSTEMU INFORMATYCZNEGO EWIDENCJI PPK

Planowe uruchomienie Centralnej Ewidencji PPK oznaczało zamknięcie pierwszego etapu projektu. Jego zakończenie pozwoliło na rejestrację: podmiotów zarządzających instytucjami finansowymi (20), pracodawców (900 tys.), uczestników (ponad 13 mln uprawnionych) oraz składek przekazywanych na ich konta w centralnej bazie danych.

Kolejnym etapem wdrożenia w obszarze informatycznym było uruchomienie hurtowni danych. Umożliwiło ono rozpoczęcie świadczenia usług profesjonalnej analizy danych i raportowania na potrzeby PFR. Powstały tablice raportowe dla: rozliczeń finansowych, raportowania do instytucji wskazanych w ustawie o PPK, czyli: Narodowego Banku Polskiego, Ministerstwa Finansów, Komisji Nadzoru Finansowego, Państwowej Inspekcji Pracy. Hurtownia danych jest podstawowym źródłem informacji dla wdrożonego wspólnie z PFR Portal PPK narzędzia umożliwiającego sprawdzenie uczestnikom tego programu wartości zgromadzonych składek we wszystkich rejestrach PPK. Wdrożenie portalu rachunek.mojeppk.pl odbyło się zgodnie z zapisami ustawy 1 stycznia 2022 r. Dane gromadzone w Ewidencji PPK są podstawą dla publikowanych w comiesięcznym wydawnictwie „Biuletyn PPK” statystyk, analiz i opracowań.

Upowszechnienie idei dodatkowego oszczędzania na jesień życia stało za uruchomieniem przez PFR nowego projektu o nazwie Centralna Informacja Emerytalna (CIE). Jego celem jest podniesienie wiedzy Polaków o: zasadach systemu zdefiniowanej składki, produktach emerytalnych oraz zgromadzonych środkach na indywidualnych kontach emerytalnych. Zgodnie z założeniami ma być to system informatyczny, który będzie zbierał informacje o zgromadzonych środkach emerytalnych we wszystkich programach i instytucjach emerytalnych działających w Polsce (ZUS, KRUS, PPE, PPK, OFE, IKE, IKZE). Ponadto, umożliwi wykonanie skomplikowanych wyliczeń i symulacji dotyczących przyszłych świadczeń w oparciu o różne scenariusze i założenia definiowane przez użytkowników. Będą oni mieli możliwość skorzystania z szeregu usług w projektowanym systemie. Przewidywany termin uruchomienia CIE uzależniony jest od tempa prac nad ustawą, która określi szczegółowe zasady jego funkcjonowania, i szacowany jest na trzeci kwartał 2023 roku.

Działalność prorozwojowa

1. ROZWÓJ INNOWACYJNOŚCI I KAPITAŁU LUDZKIEGO W POLSCE

1.1. Działania na rzecz rozwoju innowacji w startupach oraz MŚP

W 2021 roku PFR kontynuował kluczowe inicjatywy rozwijające ekosystem innowacji w Polsce. Odbywało się to przede wszystkim poprzez budowanie nowych firm, pracę z przedsiębiorcami technologicznymi oraz zwiększenie liczby potencjalnych przedsiębiorstw będących przedmiotem inwestycji PFR Ventures. Dynamiczny rozwój rynku VC w sektorze ClimateTech, wynikający m.in. z Europejskiego Zielonego Ładu i strategii funduszu PFR GreenHub, spowodował, że w realizowanych programach dodano nowy cel – przygotowanie nowego pokolenia innowatorów do wyzwań stojących przed firmami w dobie transformacji energetycznej i rozwoju zielonych technologii.

„Szkoła Pionierów”

W 2021 roku flagowy program edukacyjny, realizowany wspólnie z firmą Allegro, po raz pierwszy został sprofilowany. W ramach tzw. zielonej edycji, nastawionej na tworzenie rozwiązań dla szeroko rozumianego sektora ekotech, zostały wydzielone trzy ścieżki wyzwań: zrównoważona logistyka, efektywna energetyka i świadoma konsumpcja. W dwuetapowym naborze wyłoniono 50 osób, które utworzyły 12 interdyscyplinarnych zespołów. Ich zadaniem było przygotowanie odpowiedzi na wybrane wyzwanie. Podczas niemal 90 godzin warsztatów, zorganizowanych w trzytygodniowym cyklu, uczestnicy rozwijali nowoczesne kompetencje biznesowe i technologiczne, równolegle korzystając ze wsparcia mentorów i ekspertów branżowych. Zespoły zaprezentowały wypracowane rozwiązania

w trakcie Gali Finałowej, a najlepsze z nich otrzymały nagrody finansowe o łącznej puli ponad 100 tys. zł.

Długoterminowym celem projektu jest budowanie tzw. pipeline'u inwestycyjnego dla funduszy PFR Ventures. Po dotychczasowych czterech edycjach skuteczność programu została potwierdzona wsparciem i finansowaniem firm pionierów w wysokości ponad 120 mln zł.

W czerwcu 2021 roku opublikowany został także e-book *Jak budujemy start-upy?*. Podręcznik tłumaczy, jak efektywnie stawiać pierwsze kroki na start-upowej scenie i na jakie obszary należy zwracać szczególną uwagę na drodze do sukcesu – uwzględniając m.in. budowanie zespołu, marketing czy walidację pomysłu. Przygotowany został przez organizatorów „Szkoły Pionierów PFR” we współpracy z jego absolwentami oraz partnerem programu – Allegro. W publikacji pojawiają się także głosy ważnych postaci świata nauki i biznesu, m.in. prof. Olafa Żylicza – obecnego rektora Wyższej Szkoły Bankowej, dr. Włodzimierza Świątka z SWPS, Marcina Tchórzewskiego – CEO i twórcy Coders Lab, czy Agnieszki Lewandowskiej, edukatorki i trenerki przedsiębiorczości oraz innowacji.

„Firmy Jutra”

W ramach programu „Firmy Jutra” organizowanego przez PFR wspólnie z Google oraz Operatorem Chmury Krajowej blisko 16 tys. firm skorzystało ze szkoleń dla mikroprzedsiębiorstw. Program dostarczył MŚP zaawansowanych materiałów i wsparcia edukacyjnego w zakresie e-commerce i rozwiązań chmurowych. Pozwolił uczestniczącym firmom na zwiększenie ich przychodów, zamówień, liczby klientów lub na rozpoczęcie nowych projektów internetowych.

Gala Finałowa Szkoły Pionierów PFR

Ocena programu „Firmy Jutra” według jego uczestników

OGÓLNY WPŁYW PROGRAMU

73%

z 15 915 przeszkolonych
czyli

11 452 przedsiębiorców

zauważyło pod wpływem programu wzrost biznesu/zatrudnienia, rozwój kariery zawodowej, wzmocnienie kompetencji cyfrowych

WZROST SPRZEDAŻY

28%

z 15 915 przeszkolonych
czyli

4 392 przedsiębiorców

potwierdza wzrost liczby klientów lub wzrost sprzedaży pod wpływem kursu

NOWE SKLEPY INTERNETOWE

20%

z 15 915 przeszkolonych
czyli

3 000 przedsiębiorców

otworzyło nowe sklepy internetowe i zaczęło sprzedawać w sieci

Ponadto „Firmy Jutra” zapewniły efektywne szkolenia szerokiej grupie mikro, małych i średnich firm zainteresowanych marketingiem online, biznesem i technologiami chmurowymi. Dodatkowo zaoferował stałe wsparcie w formie konsultacji indywidualnych, webinarów, materiałów e-learningowych, w tym bezpłatnych szkoleń Lean Canvas, oferowanych przez PFR

Pierwsze dziesięć miesięcy programu podsumowało badanie IPSOS przeprowadzone wśród uczestników. Według 73% z nich przyczynił się on do wzrostu sprzedaży i liczby składanych zamówień oraz zwiększania kompetencji cyfrowych. Potwierdzili oni także pozytywny wpływ programu na proces zatrudnienia oraz rozwój ich kariery zawodowej. Zrealizowano 1898 indywidualnych konsultacji chmurowych dla przedsiębiorstw. 78% badanych potwierdziło, że zwiększyła się ich świadomość możliwości zapewnianych przez chmurę obliczeniową, a 67% deklaruje zamiar zastosowania chmury w swoich firmach.

Doświadczenia 2021 roku pozwoliły stworzyć nowy format programu w formie akademii: e-commerce, eksport i chmura. Będzie on kontynuowany w 2022 roku.

„Projektanci Innowacji PFR”

Na przełomie 2020 i 2021 roku odbyła się również kolejna, trzecia edycja programu „Projektanci Innowacji PFR”, współorganizowanego z Google. Był on cyklem warsztatów *design thinking*, bazujących na metodzie CSI Lab, która jest stosowana w Google przy tworzeniu innowacyjnych produktów. W trzeciej edycji programu odbyło się 71 warsztatów podstawowych oraz 48 warsztatów zaawansowanych. W sumie zgromadziły one 2073 uczestników, których szkoliło 22 trenerów. Całkowita liczba zgłoszeń do trzech edycji programu wyniosła zaś aż 5499. Program wraz z zakończeniem trzeciej edycji został przekazany Fundacji PFR.

Portal startup.pfr.pl

Nadal rozwijany był portalu startup.pfr.pl, który cieszy się coraz większym zainteresowaniem. W ubiegłym roku odwiedziło go 308 tys. unikalnych użytkowników (230 tys. w 2020 roku), którzy wyświetlili stronę 660 tys. razy. W porównaniu do 2020 roku na stronie pojawia się zdecydowanie więcej materiałów pokazujących najciekawsze obszary i firmy polskiego ekosystemu, tłumaczące najważniejsze pojęcia biznesowe i technologiczne oraz ludzi tworzących nasz rynek start-upowy.

startup.pfr.pl

Zapisz się na kurs

i dowiedz się, w jaki sposób
chmura obliczeniowa
może usprawnić Twój biznes!

chmura krajowa

Ponadto oferta dostępnych na portalu startup.pfr.pl kursów poszerzyła się o dwa kolejne: „Chmura w biznesie” oraz „Jak założyć własną firmę? Wszystko, czego potrzebujesz wiedzieć, aby rozpocząć własną działalność”. W sumie czytelnicy startup.pfr.pl mogą skorzystać z oferty czterech bezpłatnych kursów online, która w 2022 roku będzie dalej rozbudowywana.

W ubiegłym roku, chcąc włączyć się w program PFR Green Hub, w połowie września opublikowany został e-book *Start-upy i ekologia. Jakie zielone rozwiązania tworzą polskie firmy technologiczne?*. To pierwsza w Polsce publikacja, która tak szeroko analizuje polski ekosystem innowacji w obszarze ekotech. Na ponad 100 stronach można znaleźć analizy, opinie, komentarze, zestawienia, najnowsze dane oraz prognozy stworzone przez ekspertów – przedstawicieli funduszy inwestycyjnych, osoby odpowiedzialne za rozwój polskiego ekosystemu innowacji i doświadczonych start-uperów.

1.2. Działania na rzecz rozwoju innowacji w dużych firmach

W 2021 r. działania PFR były również skierowane na zachęcenie tradycyjnych polskich przedsiębiorstw do transformacji cyfrowej i neutralności klimatycznej. Ponadto budowana była społeczność dużych firm wokół PFR. Z kolejnymi falami pandemii PFR wspierał przedsiębiorstwa nie tylko finansowo, ale też kompetencyjnie. W tym czasie powstała pierwsza oferta doradczo-edukacyjna dla dużych firm. Jej celem było wsparcie przedsiębiorstw, głównie tych korzystających z Tarczy dla dużych firm, w dostosowaniu strategii do postcovidowej rzeczywistości.

Działania te rozpoczęto od stworzenia złożonego z 38 pytań narzędzia analitycznego, które pozwoliło przeprowadzić Badanie Dojrzałości Innowacyjnej (BDI). Skorzystały z niego 94 firmy, czyli 66% spółek, które otrzymały wsparcie tarczowe. Każda z nich dostała raport doradczy, w którym znajdowały się: wynik badania, rekomendowana ścieżka rozwoju spółki oraz trendy przyszłości dla danej

branży. Dodatkowo mogły one skorzystać z indywidualnych spotkań ewaluacyjnych. Wzięło w nich udział dziesięć firm.

Dodatkowo powstał kurs on-line „Przedsiębiorstwo Gotowe na Przyszłość”, który został opublikowany na platformie kursy.pfr.pl. Jest on darmowym narzędziem szkoleniowym dla kadry zarządzającej i pracowników. Szkolenie składała się z pięciu modułów i przygotowanych przez 13 ekspertów. W terminie od 1 listopada do końca 2021 z kursu skorzystało ponad 200 kursantów.

PFR angażował się również w tworzenie społeczności firm skupionych wokół wyzwań przyszłości. Powstał cykliczny newsletter kierowany do dużych przedsiębiorstw. Obecnie dociera on do ponad 1000 odbiorców. Znajdują się w nim metody rozwoju innowacyjności firmy, narzędzi cyfrowych usprawniających procesy firmy oraz zestawienie najciekawszych wydarzeń w nadchodzącym miesiącu.

W 2021 roku, pięć razy odbyły się spotkania z przedsiębiorcami w ramach programów: „Akcelerator innowacji i ekspansji zagranicznej dla branży budowlanej” oraz „Infoweek Grupy PFR”. Celem tego uczestnictwa było kontaktowanie firm z instytucjami Grupy PFR i przedstawienie aktualnej oferty finansowo-doradczej. Łącznie podczas spotkań zaprezentowało się 13 spółek z Grupy PFR, a odbiorcami było ponad 1000 firm.

1.3. Działania na rzecz rozwoju innowacji w samorządach

W tym obszarze działania PFR skupiały się na wsparciu ich cyfrowej oraz energetycznej transformacji. Do celów Departamentu Rozwoju Innowacji w tym okresie należało:

- zwiększenie podaży nowych rozwiązań technologicznych dla samorządów,
- zwiększenie absorpcji nowych technologii w jednostkach samorządu terytorialnego,

Banner informacyjny „Klimatonu dla Miast”

Innowacje dla Miast

Ekosystem polskich firm technologicznych współpracujących z samorządami

The infographic is a grid of 15 categories, each with a title and several logos of partner companies. The categories are: Cyberbezpieczeństwo, Mobilność współdzielona, Inteligentne parkowanie, Partycypacja obywatelska, Gospodarka odpadami, Oświatenie i bezpieczeństwo, Transformacja cyfrowa, Zarządzanie transportem, Edukacja, Teleopieka medyczna, Czyste powietrze, Efektywność energetyczna, Transport zbiorowy, Informacja przestrzenna, Inwentaryzacja infrastruktury, and Meble miejskie. Each category lists several companies that provide services in that field.

PFR dla Miast

Wielkie pytania na temat rozwiązań prosimy kierować na adres e-mail: innowacje@pfr.pl. Famy zostały wyekscerpowane na podstawie kryteriów takich jak: model biznesowy (B2G i B2C2G), aktywność na rynku w ciągu ostatnich 12 miesięcy i innowacyjność usług/produktów. Zestawienie powstało w lutym 2021 roku.

- wzmacnianie współpracy między przedsiębiorcami technologicznymi a samorządami,
- doradztwo biznesowe i edukacyjne w zakresie transformacji energetycznej.

Pierwsze miesiące 2021 roku upłynęły na wdrażaniu rozwiązań wypracowanych w ramach „Hackathonu dla Miast”. Jeszcze w grudniu 2020 roku odbył się maraton programistyczny organizowany we współpracy z Centrum GovTech, w ramach którego przez 48 godzin blisko 50 zespołów informatycznych (200 osób) z całej Polski opracowało narzędzia mające na celu pomoc samorządom w walce ze skutkami pandemii COVID-19. Efektem tego wydarzenia było stworzenie prototypów aplikacji odpowiadających na wyzwania postawione przez cztery miasta średniej wielkości, wyłonione spośród ponad 30 nadesłanych zgłoszeń:

- Chełm – wyzwanie segregacji odpadów,
- Stargard – platforma dla rozwoju lokalnego biznesu,
- Świdnik – efektywny rozwój infrastruktury publicznej na podstawie analizy ruchu miejskiego,
- Zduńska Wola – narzędzie pomagające mieszkańcom w wyborze najbardziej opłacalnego źródła ciepła.

Wdrażanie tych rozwiązań w samorządach zakończyło się z końcem maja. Wypracowane narzędzia spotkały się z pozytywnym odbiorem zarówno urzędników, jak i społeczności lokalnych. Aplikacja „Stop Smog” zaprojektowana dla Zduńskiej Woli w ciągu pierwszych sześciu miesięcy od uruchomienia została użyta ponad 1600 razy.

W Świdniku został wdrożony „Agregator Mobilności Mieszkańców”. To oprogramowanie wewnętrzne dla pracowników Urzędu Miasta, które dzięki analizie obrazu z kamer miejskich dokonuje pomiarów liczby pieszych, rowerzystów i samochodów w danym punkcie. Aplikacja została wyróżniona w ramach V Ogólnopolskiego Konwentu Informatyków.

Natomiast w odpowiedzi na wyzwanie Stargardu powstała platforma on-line znani-lokalnie.pl, która stanowi miejsce promocji dla lokalnego biznesu. Umożliwia ona przedsiębiorcom prezentację oferty, a miastu na zarządzanie bazą produktów i usług.

W marcu 2021 rozpoczęła się druga edycja Akademii Miast Przyszłości, której tematem była zielona transformacja miast. Niemal 80 samorządowców z 41 miast poprzez udział w serii profesjonalnych warsztatów i spotkań z ekspertami miało możliwość poszerzenia swojej wiedzy w zakresie tworzenia innowacyjnych rozwiązań przyjaznych środowisku i spełniających normy energetyczne.

Podczas trzech miesięcy programu uczestnicy pracowali 21 koncepcji miejskich innowacji. Poznali również założenia strategicznego programu inwestycji w projekty OZE - PFR Green Hub.

Podczas Gali Finałowej wieńczącej program przedstawiono sześć najlepszych rozwiązań:

- powiększenia floty i infrastruktury dla autobusów elektrycznych dla poprawy jakości powietrza w Głogowie,
- dekarbonizacji ciepłownictwa i systemu transportu publicznego w Tarnowskich Górach,

- utworzenia wirtualnego hubu z pakietem usług dla mikrofirm, które zdecydują się zarejestrować online swoją działalność w Zduńskiej Woli.

Program umożliwił przeszkolenie 71 osób z zakresu kompetencji przyszłości i stworzenie platformy komunikacji łączącej instytucje publiczne kształtujące politykę miejską z miejskimi decydentami. Jego rozwinięciem było udostępnienie kursu „Ekspert Miast Przyszłości” na platformie www.kursy.pfr.pl dla samorządowców pragnących sięgnąć po profesjonalną wiedzę z zakresu wdrażania miejskich innowacji.

W grudniu 2021 roku odbył się także „Klimaton dla Miast” – pierwszy hackathon odpowiadający na wyzwania klimatyczne polskich miast, organizowany przez PFR oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Prawie 130 programistów z całej Polski wzięło udział w 48-godzinny hackathonie. Jury wyłoniło cztery zwycięskie rozwiązania, które odpowiadają na wyzwania czterech miast: Gniezna, Rybnika, Rzeszowa i Wrocławia. Zwycięskie zespoły otrzymały po 30 000 złotych nagrody oraz możliwość przetestowania i wdrożenia swojego rozwiązania w wybranym samorządzie. Wypracowane aplikacje wesprą miasta w zakresie monitoringu wody i odprowadzanych ścieków, analizy mobilności w transporcie publicznym, identyfikacji zagrożeń związanych m.in. ze smogiem i podtopieniami oraz w zwiększeniu bezpieczeństwa aktywnej mobilności uczniów.

Strona pfrdlamiast.pl, której celem jest informowanie samorządowców o programach realizowanych w ramach „PFR dla Miast”, jak również inspirowanie do innowacyjnych wdrożeń w miastach, w 2021 roku kontynuowała rozwój. Odwiedziło ją 26 tys. unikalnych użytkowników, którzy wyświetlili stronę 65 tys. razy. Na portalu ukazały się 24 prasówki miejskie, przekazujące najważniejsze informacje z kraju i ze świata w aspekcie rozwoju miast.

Na pfrdlamiast.pl opublikowana została także interaktywna mapa technologii dla miast, która w nowatorski, ale i przejrzysty sposób prezentuje rozwiązania blisko 300 polskich przedsiębiorstw.

2. WSPARCIE PROCESU DIGITALIZACJI POLSKIEJ GOSPODARKI

Celem działania Chmury Krajowej jest przyspieszenie cyfrowej transformacji polskich przedsiębiorstw oraz instytucji publicznych. Cyfryzacja zwiększa tempo rozwoju, obniża koszty działania i zapewnia narzędzia, dzięki którym przedsiębiorstwa zwinnie wprowadzają innowacje, dostosowując produkty i usługi do szybko zmieniającego się oczekiwań rynku. Aby organizacja mogła tak działać, potrzebuje dobrze przygotowanej i skutecznie przeprowadzonej cyfrowej transformacji. Chmura obliczeniowa jest niezbędnym elementem tego procesu, ponieważ coraz więcej nowoczesnych technologii rozwija się wyłącznie w takim środowisku. Chmura ściśle wiąże wydatki z faktycznie wykorzystywanymi zasobami. Zapewnia skalowalność, zwiększa niezawodność i bezpieczeństwo środowiska IT. Wspiera wykorzystanie zwinnych metodyk i umożliwia automatyzację powtarzalnych procesów.

Blisko trzy lata działalności OChK na polskim rynku pokazało, że wykorzystanie rozwiązań chmurowych oraz unikalnych kompetencji ekspertów Chmury Krajowej przynosi korzyści w każdym segmencie rynku. Spółka obsługuje już ponad 150 podmiotów, wśród których są zarówno technologiczne start-upy, niezależni dostawcy oprogramowania, dojrzałe przedsiębiorstwa z sektora prywatnego, jednostki samorządu terytorialnego, jak i duże instytucje publiczne.

W warunkach utrzymującej się pandemii i wynikającej z niej dużej zmienności sytuacji rynkowej między styczniem a grudniem 2021 roku miesięczny powtarzalny przychód OChK wzrósł aż o 210 proc., a dalszy rozwój ma solidne fundamenty, biorąc pod uwagę zarówno rosnącą świadomość korzyści wykorzystania modelu chmurowego, jak i wciąż umiarkowane, w porównaniu do średniej europejskiej, nasycenie rynku. Według najnowszych danych Eurostatu w Polsce z tej technologii korzysta 29 proc. przedsiębiorstw, podczas gdy w całej Unii Europejskiej 41 proc., a liderzy Szwecja i Finlandia osiągnęli już poziom 75 proc.

Jednym z kluczowych projektów realizowanych przez Chmurę Krajową w 2021 roku było stworzenie od podstaw, rozwój i utrzymanie systemu e-Rejestracji na szczepienia przeciwko COVID-19. Dostępna w chmurze publicznej nieograniczona moc obliczeniowa pozwoliła na obsługę skalowalnego, elastycznego i w pełni wydajnego systemu, który jest dostępny 24 godziny na dobę i umożliwił umówienie i zrealizowanie kilkudziesięciu milionów wizyt na szczepienia. W okresach szczytowej popularności systemu rejestrowano z jego pomocą ponad 880 tys. terminów na dobę i ponad 120 tys. w ciągu zaledwie jednej godziny. Rozwiązanie zostało zintegrowane z wieloma istniejącymi publicznymi systemami informatycznymi, m.in. z Systemem e-Zdrowie (P1) i Systemem Dystrybucji Szczepionek (SDS), oraz zaprojektowane w taki sposób, aby umożliwić jego łatwą integrację z innymi systemami ochrony zdrowia w przyszłości.

W ciągu roku działania systemu za jego pomocą zostało umówionych i zrealizowanych ponad 46 mln wizyt szczepiennych. Ten projekt pokazuje możliwą skalę wykorzystania chmury obliczeniowej w szeroko rozumianej cyfryzacji usług publicznych.

Popularyzacji rozwiązań chmurowych w Polsce sprzyja także realizacja umów strategicznych zawartych przez OChK. W tym kontekście kolejnym kamieniem milowym było uruchomienie w kwietniu 2021 roku tzw. regionu Google Cloud Warszawa. To pierwsza w Europie Środkowo-Wschodniej infrastruktura obliczeniowa globalnego dostawcy chmury publicznej. Powstała w wyniku partnerstwa strategicznego Google Cloud i Chmury Krajowej. Dzięki temu każda polska firma i instytucja może skorzystać z najnowszych światowych rozwiązań chmurowych dostępnych w regionie Google Cloud zlokalizowanym w Polsce. Warszawski region Google Cloud jest 25. takim ośrodkiem na świecie i jedynym, jaki firma otworzyła w 2021 roku w Europie.

Wartość (mld zł) i dynamika (%) rynku cloud computing w Polsce oraz udział chmury w wartości rynku IT (B2B), 2017-2021

	2017	2018	2019	2020	2021*	2022**
Wartość rynku	0,78	1,02	1,34	1,71	2,24	3,00
Dynamika rynku	28,0%	31,1%	31,5%	27,5%	30,7%	34,1%
Udział w rynku IT	2,8%	3,4%	4,1%	5,0%	6,1%	7,7%

Źródło: PMR, 2021; * – szacunek; ** – prognoza

Jak wynika z najnowszego raportu Głównego Urzędu Statystycznego *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w 2021 r.*, z płatnych usług chmury obliczeniowej korzystało 28,7% przedsiębiorstw w Polsce². To 4,3 pkt. proc. więcej w porównaniu z rokiem 2020 i o ponad 17 pkt. proc. więcej niż w 2018 roku, gdy wskaźnik ten wynosił zaledwie 11%. Posługując się tym wskaźnikiem, Eurostat ocenia poziom adopcji chmury w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej. Według najnowszych danych Eurostatu średnio w UE z usług chmurowych korzystało w 2021 roku 41% przedsiębiorstw wobec 24% w 2018 roku. Według danych PMR wartość rynku chmury w Polsce w 2021

2 Raport GUS *Spółeczeństwo informacyjne w Polsce w 2021 r.*

roku rosła w tempie przekraczającym 30% rok do roku. Prognozy PMR zakładają, że w 2022 roku wartość rynku *cloud computing* osiągnie 3 mld zł³. Natomiast z danych McKinsey wynika, że wdrożenie technologii chmurowych na szeroką skalę w polskich firmach i instytucjach publicznych może przynieść do 2030 r. dodatkowe 27 mld euro rocznie (121 mld zł) – odpowiednik 4% PKB w 2030 r.⁴

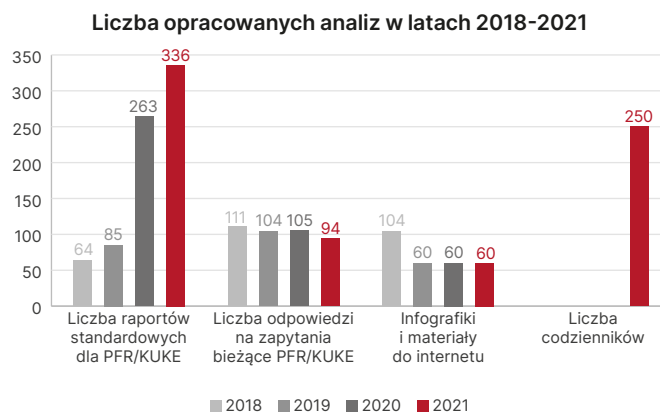
3. AUTORSKIE EKSPERTYZY EKONOMICZNE

Biuro Analiz PFR zatrudniało w roku 2021 głównego ekonomistę i dwóch analityków. W swoich pracach wspierało analizami zarząd, dyrektorów i poszczególne komórki PFR oraz KUKE i ZBH PAIH.

W roku 2021 Biuro Analiz PFR przygotowało 336 raportów standardowych oraz udzieliło 94 odpowiedzi na bieżące zapytania.

Raporty standardowe tworzoną są w trzech zuniformizowanych formatach, co pozwala szybko przeanalizować dane zagadnienie tematyczne, a następnie systematycznie rozwijać zakres opracowywanych danych i analitykę zagadnienia:

1. Chartbook:
  - Zestawienie głównych danych ze statystyki publicznej
  - Bez istotnego wkładu analitycznego
2. Zestawienie informacji
  - Zestawienie większości danych ze statystyki publicznej
  - Ograniczony komentarz analityczny

3. Kompedium
  - Kompletnie zestawienie danych ze statystyki publicznej
  - Dane z innych źródeł
  - Więcej analityki
4. Specjalistyczne raporty tematyczne, produkowane w miarę dostępnego czasu

Przez rok 2021 Biuro Analiz znacznie zwiększyło liczbę standardowych produktów analitycznych oraz zwiększyło ich zakres.

Podsumowanie i zakres produktów analitycznych przygotowanych w 2021 r.

MAKRO

Codziennik Makro

Codzienny przegląd danych makroekonomicznych, ok. 150 slajdów

Zestawienie „PKB, Inflacja, Deficyt”

Cokwartalnie ok. 5 stron

Chartbook prognoz „Parkiet”

Comiesięcznie ok. 20 slajdów

Zestawienie „Oszczędności”

Comiesięcznie ok. 70 slajdów

Chartbook „Innowacyjność Polski”

Cokwartalnie ok. 40 slajdów

HANDEL ZAGRANICZNY I ZAGRANICA

Zestawienie „Gospodarki UE”

Comiesięcznie ok. 140 slajdów

Zestawienie „Gospodarka Niemiec”

Comiesięcznie ok. 140 slajdów

Kompedium eksportu (wersje: polska, angielska i hiszpańska)

Comiesięcznie ok. 500 stron

BRANŻOWE

Zestawienie „Energia”

Comiesięcznie ok. 40 slajdów

Zestawienie „Transport”

Comiesięcznie ok. 40 slajdów

Kompedium meblowe

Cokwartalnie ok. 300 stron

Kompedium elektromobilności

Cokwartalnie ok. 70 stron

3 Raport PMR Rynek przetwarzania danych w chmurze w Polsce 2021. Analiza rynku i prognozy rozwoju na lata 2021-2026

4 <https://www.mckinsey.com/pl/~media/mckinsey/locations/europe%20and%20middle%20east/polska/raporty/chmura%202030/chmura%202030%20raport%20mckinsey.pdf>

Działalność Fundacji PFR

1. OPIS FUNDACJI

Fundacja Polskiego Funduszu Rozwoju jest organizacją non-profit powołaną w 2018 roku przez PFR. Została utworzona, aby realizować zadania w ramach społecznej odpowiedzialności Spółki. Działalność Fundacji opiera się na dwóch filarach: własnych przedsięwzięciach edukacyjnych oraz wsparciu inicjatyw społecznych innych podmiotów. Ważną rolą Fundacji jest również realizacja inicjatyw angażujących pracowników Grupy Kapitałowej PFR w wolontariat pracowniczy.

Najważniejszymi celami projektów prowadzonych przez Fundację są:

- przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu,
- wyrównywanie szans edukacyjnych,
- wyrównywanie szans na rynku pracy różnych grup społecznych, w tym dzieci-wychowanków ośrodków wychowawczych i pieczy zastępczej, a także seniorów.

Ponadto działania Fundacji wspierają kulturę, budują innowacyjność i przedsiębiorczość, motywują do zwiększania kompetencji różnych grup wiekowych oraz budują postawy prospołeczne i aktywizują zawodowo. Najważniejszymi odbiorcami tych aktywności są: dzieci, młodzież oraz osoby starsze. Ambicją Fundacji jest również współtworzenie ekosystemu dobrych praktyk i zaangażowanych instytucji, tak aby realizowane projekty miały jeszcze silniejszy wpływ na życie beneficjentów i ich otoczenie. Powyższe zadania realizowane są przede wszystkim poprzez programy edukacyjne bazujące na nowych technologiach.

Fundacja PFR działa na podstawie Ustawy o fundacjach z 6 kwietnia 1984 roku (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2167) oraz postanowień statutu. Jest wpisana do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych, publicznych zakładów opieki zdrowotnej prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy. Nadzór nad fundacją sprawuje minister właściwy do spraw gospodarki.

W skład Zarządu Fundacji wchodzi:

- Magdalena Grzankowska – Prezes Zarządu,
- Sebastian Zoła – Członek Zarządu.

2. AKCJE I INICJATYWY FUNDACJI

2.1. Projekty społeczno-edukacyjne

Projekty społeczno-edukacyjne realizowane przez Fundację dotyczyły przede wszystkim: aktywizacji zawodowej młodzieży, wsparcia lokalnych społeczności oraz edukacji dzieci i młodzieży. Wszystkie były autorskimi przedsięwzięciami Fundacji.

II edycja projektu „#SamoDZIELNI”

Jego głównym celem było wyposażenie młodzieży z pieczy zastępczej (17-19 lat), która wkracza na rynek pracy, w kluczowe umiejętności poruszania się po tym rynku, takie jak: wybór i planowanie ścieżki kariery, przygotowanie CV, prezentowanie się podczas procesu rekrutacji, negocjowanie warunków zatrudnienia, a także poruszanie się podczas pierwszych dni pracy zawodowej. Uczestnicy brali także udział w warsztatach dotyczących własnych finansów, działalności gospodarczej, oszczędzania i kredytów. Większość

Finale akcji „#SamoDZIELNI”

zajęć przeprowadzili wolontariusze GK PFR. Istotnym elementem projektu były warsztaty motywacyjne odkrywające talenty i mocne strony uczestników oraz autoprezentacji prowadzone przez trenerów biznesu.

Dodatkowo, aby realnie wesprzeć plany młodych ludzi i pomóc im w zdobyciu pierwszych kwalifikacji, każdy z nich na zakończenie otrzymał tzw. bon na rozwój, czyli pełne finansowanie wybranego kursu zawodowego. Była to już druga edycja akcji. Tym razem wzięło w niej udział 26 osób. W 2022 roku planowane jest zorganizowanie kolejnej edycji. Projekt otrzymał patronat Minister Rodziny i Polityki Społecznej oraz wsparcie techniczne firmy Samsung w postaci tabletów przekazanych wszystkim uczestnikom.

„Wakacyjna AktywAKCJA”

Program grantowy, który odpowiadał na wyzwania związane z ze skutkami pandemii i ograniczeniem aktywności ruchowej i społecznej dzieci i młodzieży. Celem Programu było także wsparcie lokalnych społeczności, szczególnie z Polski Wschodniej i miejscowości do 60 tys. mieszkańców, w realizacji działań sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych aktywizujących młodzież szkolną w czasie wakacji. Program cieszył się dużą popularnością – wpłynęło 1 200 wniosków, z czego sfinansowano 53 projekty. Każdy otrzymał wsparcie w wysokości do 5 000 zł brutto.

Ambasadorem akcji został znany podróżnik i działacz społeczny Jasiek Mela. Działania organizacji, które otrzymały grant były stale monitorowane, a niektóre z nich zostały uwiecznione w materiale filmowym.

„Świat pieniądza”

Projekt budował wiedzę o finansach, oszczędzaniu i wartości pieniądza wśród dzieci i młodzieży w wieku 8-14 lat. Uczestnikom przekazano umiejętności: mówienia o pieniądzach, planowania wydatków i zarządzania budżetem. Chęć udziału w projekcie zgłosiło 110 placówek edukacyjnych z całej Polski, wśród których znalazły się: szkoły podstawowe, domy dziecka i świetlice środowiskowe. Fundacja PFR wysłała do każdej placówki bezpłatne egzemplarze książki „Świat Pieniądza”, na podstawie których odbyły się lekcje z edukacji ekonomicznej. W sumie Fundacja przekazała 2 200 sztuk publikacji. Na zakończenie szkoły przygotowywały pracę konkursową w formie filmu lub prezentacji na temat oszczędzania. Fundacja nagrodziła najlepsze z nich.

Rok Lema

W ramach obchodów Roku Stanisława Lema Fundacja wraz z zespołem Centralnego Domu Technologii zorganizowała serię wydarzeń edukacyjnych i eksperckich związanych z twórczością pisarza:

- debatę ekspercką „Etyczne dylematy rozwoju technologii”, w której przedstawiciele świata nauki, biznesu oraz technologii rozmawiali o tym, jakie możliwości i zagrożenia niesie ze sobą postęp technologiczny;
- „Warsztaty lemowskie” – ponad 70 zajęć dla około 1300 uczniów z podstaw programowania i programowania chatbotów inspirowanych twórczością pisarza;
- prelekcje online – spotkania z nauczycielami dotyczące tworzenia własnych historii inspirowanych twórczością Stanisława Lema;
- warsztaty dla dzieci i nauczycieli podczas festiwalu „Bomba megabitowa” w Krakowie prowadzone przez edukatorów z CDT;
- konkurs „Edukacja Jutra” na najlepszy scenariusz lekcji inspirowanej twórczością Stanisława Lema. Konkurs skierowany był do nauczycieli i edukatorów z całej Polski;
- konkurs na mural, skierowany do artystów w wieku 18-30 lat. Jego hasło brzmiało „Technologia w edukacji”. Konkursowy projekt mógł być wykonany dowolną techniką malarską, a zwycięska praca została uwieczniona na ścianie w CDT;
- konkurs na prace plastyczne – inspiracją dla konkursu był wybrany cytat zaczerpnięty z utworów Stanisława Lema. W odpowiedzi na konkurs spłynęło 226 prac;
- konkurs literacki „Fan Fiction” polegający na przygotowaniu krótkiego dzieła literackiego (tzw. fanfika) inspirowanego twórczością Stanisława Lema. Na konkurs spłynęło ponad 160 prac.

„Pasjonaci edukacji”

Program stypendialny, który powstał z myślą o przyszłych nauczycielach oraz edukatorach. Miał on na celu wsparcie gorzej sytuowanych zdolnych studentów, którzy swoją przyszłość wiążą z nauczaniem dzieci i młodzieży. W 2021 zrealizowano dwie edycje projektu. Stypendystami zostało 36 studentów uczelni publicznych i niepublicznych.

Grafika promująca program „Wakacyjna AktywAKCJA”

Konkurs na prace plastyczne związane z twórczością Stanisława Lema

2.2. Projekty partnerskie

W 2021 roku Fundacja wzięła udział w 37 projektach partnerskich. Współpraca z organizacjami zewnętrznymi dotyczyła przede wszystkim obszarów związanych z: edukacją, innowacyjnością, przedsiębiorczością oraz kulturą i sztuką. Fundacja wspierała również osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej oraz instytucje realizujące działania społeczne.

Najważniejsze z nich to:

- „Akademia talentów” Związku Dużych Rodzin – program stypendialny skierowany do studentów powyżej 18 roku życia, pochodzących z dużych rodzin, którzy szczególnie angażują się w działania społeczne.
- „Stanisław Lem poleca” Fundacji „Nowoczesna Polska” – w ramach projektu powstała kolekcja utworów science fiction w ogólnodostępnej bibliotece Wolne Lektury (www.wolnelektury.pl). Były to teksty ważne dla pisarza i polecane przez niego młodym czytelnikom. Ponadto, Fundacja „Nowoczesna Polska” przetłumaczyła i wydała maszynopis jednej książki, opublikowała 18 e-booków i audiobooków, które zostały udostępnione na kanale Wolnych Lektur w serwisie YouTube.
- „Korki z Legią” Fundacji Legii – projekt skierowany był do maturzystów i zakładał przeprowadzenie cyklu zajęć on-line, dzięki którym w atrakcyjny sposób uczniowie przypomnieli sobie i utrwalili najważniejsze zagadnienia potrzebne na maturze z matematyki. Spotkania, nagrywane w salach warsztatowych CDT, poprowadził między innymi popularyzator matematyki, entuzjasta nowych technologii i edukator Krzysztof Chojecki.

- „Tropem Wilczym – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych” Fundacji Wolność i Demokracja – organizacja biegów upamiętniających Żołnierzy Wyklętych w ponad 300 miastach w Polsce i na świecie. W 2021 w wydarzeniu wzięło udział ok. 66 tys. osób.
- „Kolegium legislacji” Fundacji Inicjatyw Młodzieżowych – projekt skierowany do studentów prawa z całej Polski. Miał charakter edukacyjny i umożliwiał sześćdziesięciu wybranym w konkursie studentom udział w serii wykładów poświęconych zagadnieniom prawnym i społecznym. Prowadzili je prawnicy, politycy i urzędnicy.

2.3. Projekty związane z walką z pandemią COVID-19

W 2021 r. Fundacja PFR ponownie wsparła szpitale i inne instytucje zaangażowane w walkę z następstwami pandemii COVID-19.

Wojewódzkiemu Szpitalowi Klinicznemu w Lublinie Fundacja przekazała środki na zakup ambulansu do transportu, podstawowego leczenia i monitorowania pacjentów. Placówka w Wejherowie oraz oddział PCK w Gdyni otrzymały defibrylatory z funkcją kardiografii. Fundacja przekazała również darowiznę dla Fundacji „SOS Obrony Poczętego Życia” na wyposażenie sześciu łazienek dla matek samotnie wychowujących dzieci. Wsparcie otrzymał też Dom Pomocy Społecznej Michała Archanioła z siedzibą w Szydłaku, któremu pomoc Fundacji PFR pozwoliła wyposażać gabinet psychologa i zakupić środki ochrony przed COVID-19.

Fundacja PFR wsparła również projekt ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Stop Barrierom”. Trzecia edycja pod hasłem „STOP COVID”, realizowana była przez Fundację na Rzecz Umocnienia Więzi Rodziny i Społecznych Neuron+. Głównym celem kampanii była edukacja osób szczególnie zagrożonych COVID-19, narażonych na wykluczenie społeczne w zakresie możliwości i dostępności

Wolontariat PFR 2021

40zaangażowanych
wolontariuszy**8**akcji
wolontariackich**5**wspartych
organizacji**127**aktywnych
wolontariuszy**50 000 zł**zebranych na cel
charytatywny

usług medycznych (szczepień) oraz budowa narzędzi wsparcia społecznego w celu poprawy jakości i komfortu życia osób zagrożonych wykluczeniem w następstwie pandemii.

Łącznie w 2021 roku Fundacja PFR wsparła działalność ponad stu organizacji.

2.4. Wsparcie kultury i sztuki oraz inna działalność charytatywna

Fundacja PFR w 2021 wsparła finansowo sprowadzenie do Polski zbioru Zygmunta II Augusta. Dotychczas była ona eksponowana w Muzeum Narodowym w Budapeszcie, ponieważ błędnie sądzono, że należała do Ludwika II Jagiellończyka, króla Węgier. Dzięki Fundacji PFR to ważne świadectwo złotego wieku w historii Rzeczypospolitej znajduje się już w zbiorach Zamku Królewskiego na Wawelu.

Na początku roku 2021 Fundacja PFR we współpracy z Fundacją PKO Banku Polskiego podjęła decyzję o sfinansowaniu zakupu samochodu dla rodziców nowonarodzonych pięcioraczek.

3. WOLONTARIAT PRACOWNICZY

W 2021 roku Fundacja PFR zorganizowała program wolontariatu pracowniczego dla Grupy Kapitałowej PFR.

Powstał m.in. program grantowy „Wolontariusze na Start”, który umożliwia pracownikom składanie propozycji autorskich projektów, na realizację których mogą otrzymać grant w wysokości do 4 tys. zł. Dzięki temu wolontariusze zasadzili drzewa na niezazielenionej przestrzeni przy szkole podstawowej w Wyczółkach oraz przeprowadzili lekcje w szkołach pt. „Bezpieczny Internet od najmłodszych lat”. Wolontariat umożliwił również zaangażowanie w różne inicjatywy społeczne, takie jak: przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych i rekreacyjnych w gdańskim domu dziecka, urządzenie zielonego kąca na terenie praskiej świetlicy dla dzieci czy też mentoring i warsztaty dla podopiecznych projektu „SamoDZIELNI”.

Już po raz trzeci Fundacja PFR przeprowadziła akcję „Aktywny Wolontariat”. Wzięło w niej udział blisko 130 wolontariuszy ze wszystkich spółek GK PFR, którzy przez 5 miesięcy biegając i jeżdżąc na rowerze gromadzili pieniądze na rzecz ośrodków hospicyjnych w Chełmie i Kępie Zaleszańskim.

W „Aktywnym Wolontariacie” narzędziem służącym do rejestracji aktywności sportowych pracowników była aplikacja Activy. Przez całą akcję wolontariusze przejechali i przebiegli 56 tys. km, gromadząc blisko 50 tys. zł (każdy kilometr był przeliczany na złotówki) oraz spalili 3,5 mln kcal, oszczędzając przy tym 14,2 t CO₂.

W osiem akcji wolontariatu pracowniczego w GK PFR w 2021 r. zaangażowało się łącznie 170 pracowników. Dzięki temu Fundacja PFR wsparła 5 organizacji społecznych.

Ponadto w 2021 r. 287 pracowników z Grupy Kapitałowej zaangażowało się w ogólnopolską akcję „Szlachetna Paczka”, w ramach której wsparcie rzeczowe otrzymało sześć rodzin. Wartość 70 kartonów pomocy oszacowana została na 30 000 zł.

Również Fundacja zorganizowała wśród pracowników zbiórkę pluszowych maskotek dla małych pacjentów Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie. W ramach tej inicjatywy udało się zebrać 70 zabawek, które wspierają rekonwalescencję najmłodszych pacjentów, ułatwiają ich adaptację do szpitalnych warunków oraz wspierają ich psychicznie. Przekazane maskotki trafiły do sali wybudzeń pooperacyjnych.

Wolontariat pracowniczy stał się jednym z filarów budowania kultury organizacyjnej PFR. Podniósł poziom integracji pracowników oraz umożliwił im zdobycie nowych umiejętności zaangażowanie się w projekty istotne społecznie.

4. CENTRALNY DOM TECHNOLOGII

Od 2019 roku największym projektem Fundacji jest Centralny Dom Technologii („CDT”), poprzez który PFR prowadzi interdyscyplinarną, wielopokoleniową edukację i buduje wokół tego miejsca społeczność innowacyjnych edukatorów. Sponsorami działalności Centralnego Domu Technologii w 2021 roku byli: Operator Chmury Krajowej, Żabka Polska (partner ścieżki edukacyjnej „Ekologia”), oraz Allegro.pl (jako partner ścieżki edukacyjnej „Przedsiębiorczość”). Patronatem medialnym CDT objęła Polska Agencja Prasowa.

Samochód dla pięcioraczek

Zajęcia projektu „Cyfrowi debiutanci”

Działalność edukacyjna

Zespół CDT tworzy i prowadzi zajęcia edukacyjne metodą edukacyjną STEAM (ang. *Science, Technology, Engineering, Arts, Mathematics*) oraz popularyzuje nowe technologie. Przez cały 2021 r. w zajęciach prowadzonych przez zespół CDT wzięło udział ponad 14 tysięcy osób. Wśród uczestników zajęć byli: dzieci, młodzież, nauczyciele oraz seniorzy.

Trwająca pandemia przyspieszyła proces przejścia z działalności stacjonarnej na edukację zdalną, co ułatwiło dotarcie z ofertą edukacyjną CDT do szerokiej publiczności w całej Polsce. Wszystkie kursy i warsztaty były bezpłatne, a nagrania z zajęć zbudowały ogromną bazę materiałów dydaktycznych, które publikowane są na kanale YouTube oraz w bazie wiedzy na stronie www CDT. Baza wiedzy miała swój debiut w 2021 r. i obecnie zawiera prawie 240 elementów.

Dzieci i młodzież

W 2021 roku działalność edukacyjna obejmowała organizację warsztatów dla klas i grup zorganizowanych z: programowania, projektowania 3D, robotyki, cyfrowej przedsiębiorczości (w partnerstwie z Allegro), ekologii (w partnerstwie z Żabką). Warsztaty odbywają się w formie stacjonarnej, hybrydowej i on-line.

Ponadto CDT organizował cykl webinarów dla dzieci i młodzieży „Lekcja z CDT” oraz osób zainteresowanych technologią pt. „Codzienna Dawka Technologii”.

W 2021 roku odbywały się również warsztaty rodzinne skierowane do opiekunów i dzieci, podczas których wspólnie uczyli się technologii i pracy projektowej.

Łączna liczba uczniów przeszkolonych w 2021 wyniosła 9 740.

Seniorzy

- „Cyfrowi debiutanci” – projekt skierowany do seniorów, obejmujący zajęcia w formie online i stacjonarnej oraz dodatkowe działania wspierające wejście osób dojrzałych do świata cyfrowego.
- „Konsultacje technologiczne dla cyfrowych debiutantów” – projekt indywidualnych konsultacji otwarty przede wszystkim na seniorów, którzy chcieliby uzyskać wsparcie w rozwiązaniu konkretnych problemów w korzystaniu z komputera, tabletu czy telefonu.

Działania skierowane do nauczycieli, edukatorów i osób związanych zawodowo z edukacją

„Piątki dla nauczycieli w CDT” – warsztaty prowadzone przez cenionych ekspertów i nauczycieli, podczas których przekazywane były praktyczne wskazówki na temat narzędzi niezbędnych do pracy zdalnej, współpracy z uczniami, tworzenia zespołów, skutecznego motywowania i oceniania pracy uczniów. W projekcie wzięło udział ponad 3 tys. nauczycieli z całej Polski.

Centrum edukacyjno-konferencyjne CDT jest miejscem rozwoju społeczności edukacyjnych innowatorów. W tym gronie znajdują się: nauczyciele, pasjonaci edukacji, przedsiębiorcy, założyciele start-upów, naukowcy, mentorzy, liderzy i wizjonerzy. Społeczność ta służy wymianie wiedzy i doświadczeń, nauce, networkin-gowi, a także działalności Fundacji PFR. W 2021 r. odbyło się ponad 50 dyskusji na żywo i on-line tej grupy, które były impulsem do rozwoju nowych inicjatyw edukacyjnych.

Projekty realizowane z grantów

W 2021 roku Fundacja pozyskała także publiczne środki na realizację projektów, dzięki którym prowadzone warsztaty i zajęcia były bezpłatne i dostępne dla szerszego grona odbiorców.

Koncert Karoliny Cichej

„Cyfrowi debiutanci – oswajamy technologię”

Projekt został utworzony, aby umożliwić osobom powyżej 60 roku życia zdobycie umiejętności w zakresie korzystania z nowych technologii w codziennym życiu. Uczestnicy zyskali całkiem nowe umiejętności, ale także pogłębili swoją wiedzę na temat obsługi komputera, smartfona oraz aplikacji służących do komunikowania się przez Internet. Dodatkowo udział w projekcie pozwolił każdemu uczestnikowi poznać i zrozumieć podstawowe zasady bezpiecznego poruszania się w Internecie. Projekt był finansowany z programu „Aktywni+” Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

„Wakacje technologiczne w CDT”

Projekt był współfinansowanego z programu „Lato w Mieście” Urzędu m.st. Warszawy, dzięki któremu Fundacja zorganizowała w CDT prawie 70 warsztatów dla ponad 900 uczestników. W ich ramach uczono dzieci programowania robotów, tworzenia gier komputerowych, chatbotów, a także projektowania w 3D.

„Cyfrowy kierunkowskaz”

Były to bezpłatne kursy z obszaru programowania, robotyki, modelowania 3D dla uczniów warszawskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Projekt współfinansował Urząd m.st. Warszawy. Ponadto kurs kształtował umiejętności, takie jak: współpraca z innymi, inteligencja emocjonalna, kreatywność, rozwiązywanie złożonych problemów, kompetencje cyfrowe, myślenie krytyczne. Projekt został rozpoczęty w 2021 roku i jest kontynuowany w 2022.

„Edukacja STEAM w szkole”

Jest to program skierowany do nauczycieli i edukatorów kładący nacisk na aktywne wykorzystanie metody STEAM, samodzielne tworzenie i projektowanie lekcji oraz budowanie współpracy między nauczycielami i uczniami. Podczas trzydniowych warsztatów prowadzonych przez trenerów z Polski i Norwegii uczestnicy poznali narzędzia i stworzyli innowacyjny scenariusz lekcji lub projekt edukacyjny, który był realizowany w ich szkole przy wsparciu meryto-

rycznym i organizacyjnym CDT. Projekt był sfinansowany ze środków norweskiego funduszu EOG.

Wydarzenia okolicznościowe o tematyce społecznej

Miejskie Innowacje w CDT to inicjatywa stworzona we współpracy z polskimi firmami działającymi w obszarze smart city, której celem była prezentacja wybranych rozwiązań smart city w przestrzeni CDT.

W części wystawienniczej CDT można było zobaczyć m.in.: solarne ławki, inteligentne kosze na śmieci, szafę do ładowania baterii, przenośny panel fotowoltaiczny czy też budownictwo modułowe (ściana z prefabrykatów).

Działalność biznesowo-konferencyjna

Centralny Dom Technologii to również nowoczesna przestrzeń eventowa, w której znajdują się zaawansowane systemy multimedialne oraz elegancki design połączony z żywą zielenią. Jednocześnie Centrum jest fundamentem rozwoju ekosystemu innowacji i polskich startup-ów.

W 2021 roku w CDT zostało zrealizowanych ok. 150 wydarzeń komercyjnych i społecznych. Przez cały rok w CDT odbywały się konferencje, również z tłumaczeniem symultanicznym, konferencje prasowe i debaty z udziałem przedstawicieli rządu, samorządu, organizacji pozarządowych oraz warsztaty i szkolenia dla firm i organizacji społecznych.

CDT był też partnerem „Immersion Festival”, podczas którego przestrzeń zmieniła się w kino VR. Ponadto w ofercie CDT pojawiła się usługa streamingu i pełnej obsługi multimedialnych wydarzeń hybrydowych. Na uwagę zasługują również koncerty: m.in. Karoliny Cichej w ramach rozdania nagród im. Ireny Sendlerowej, jak również spektakle multimedialne, np. „Dopokąd idę...” – adaptacja wierszy C.K. Norwida w interpretacji aktorskiej Jerzego Zelnika.

Najważniejsze wydarzenia w spółkach zależnych i pozostałych podmiotach podporządkowanych

1. PFR TFI

Pracownicze Plany Kapitałowe

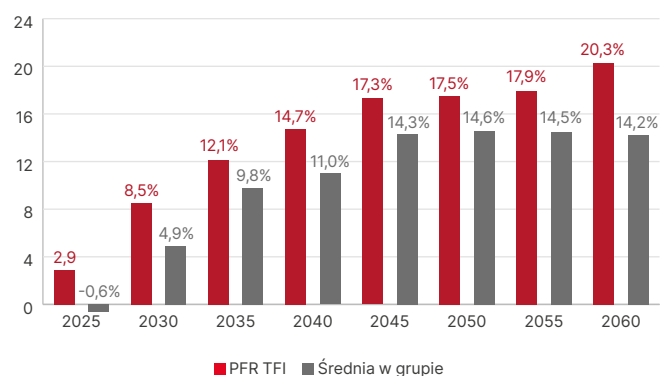
W systemie PPK PFR TFI pełni rolę wyznaczonej instytucji finansowej. Zgodnie z Ustawą z 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych fundusz zdefiniowanej daty zarządzany przez wyznaczoną instytucję finansową nie może odmówić zawarcia umowy o zarządzanie PPK, zapewniając w ten sposób dostępność PPK dla każdego pracodawcy. Towarzystwo utworzyło PFR PPK Specjalistyczny Fundusz Inwestycyjny Otwarty z dziewięcioma wydzielonymi subfunduszami, każdy dla innej grupy wiekowej uczestników. Subfundusz o zdefiniowanej dacie 2065 dla najmłodszych uczestników PPK został utworzony z początkiem 2021 r. Utworzenie subfunduszu każdorazowo wymaga spełnienia szczegółowych wymagań określonych w Ustawie o pracowniczych planach kapitałowych. Ten złożony proces, obejmujący m.in. nadanie statutu, podpisanie umowy z depozytariuszem, wpisanie funduszu do rejestru funduszy inwestycyjnych, będzie procesem powtarzanym cyklicznie, przy wchodzeniu na rynek pracy kolejnych roczników uprawnionych do zawarcia umów o prowadzenie PPK.

PFR TFI ma świadomość odpowiedzialności wynikającej z pełnienia roli instytucji wyznaczonej. W związku z tym PPK stanowią jeden z priorytetowych obszarów działalności. Towarzystwo koncentruje się na zapewnieniu jak najwyższej jakości obsługi oraz efektywnym zarządzaniu powierzonymi środkami. Zapewnia pracodawcom zestaw kompletnych rozwiązań umożliwiających w pełni zdalne wdrożenie i obsługę PPK, w tym system do zawierania umów online oraz system pozwalający na sprawną obsługę programu, wypełnienie obowiązków wobec pracowników oraz automatyzację procesów. Uczestnikom programu udostępnia serwis internetowy umożliwiający dostęp do rachunku PPK i składanie dyspozycji dotyczących uczestnictwa w PPK. Nowoczesne narzędzia oraz koncentracja na potrzebach klientów i zapewnieniu jak najwyższego poziomu obsługi pozwoliło PFR TFI na nawiązanie współpracy z pracodawcami, którzy uznali ofertę PFR TFI za atrakcyjną i spełniającą oczekiwania ich pracowników.

Istotnym przedsięwzięciem w obszarze zarządzania PPK w 2021 r. było przygotowanie do obsługi dużej liczby wniosków o zawarcie umów o zarządzanie w związku z procesem wezwań wysyłanych przez PFR do pracodawców, którzy nie wdrożyli programu w terminie wynikającym z ustawy. Obsługa około 3800 pracodawców w krótkim czasie wymagała pełnej mobilizacji zespołu. Ponadto niezbędne było przygotowanie techniczne – PFR TFI przeprowadziło testy wydajnościowe platformy do zawierania umów online oraz proces hurtowej akceptacji wniosków o zawarcie umowy.

PFR TFI osiągnęło wyniki zarządzania wyższe od średniej rynkowej. Sześć z ośmiu subfunduszy zajęło pierwsze miejsca w swo-

Stopy zwrotu dla subfunduszy PPK w roku 2021

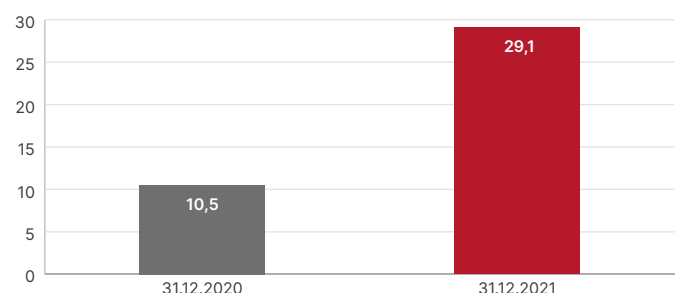
ich grupach wśród konkurencji – subfundusze o zdefiniowanej dacie 2065 nie zostały uwzględnione w zestawieniu, gdyż instytucje zarządzające PPK tworzyły je w 2021 r. w różnych terminach, co nie pozwala na ich porównanie w pełnym dwunastomiesięcznym okresie. Od początku działalności fundusz PFR PPK SFIO plasuje się na wysokich pozycjach. Celem na kolejne lata jest generowanie wyników z zarządzania powyżej średniej rynkowej.

Wyniki w okresie 30.12.2020 r. – 30.12.2021 r.

Aktywa netto funduszu PFR PPK SFIO na 31.12.2021 r. wyniosły 29,1 mln zł. Wpłaty netto uczestników, czyli nabycia pomniejszone o umorzenia, wyniosły około 16,6 mln zł. Dodatkowo pozytywnie na wielkość aktywów wpłynęły wysokie dodatnie stopy zwrotu z inwestycji osiągnięte w 8 na 9 subfunduszy pomimo bardzo trudnego roku na rynku obligacji skarbowych.

Na koniec 2021 r. Towarzystwo współpracowało z 5 100 pracodawcami i obsługiwało ok. 8 350 rachunków PPK. Średnia partycypacja u klientów PFR TFI wyniosła 37,2%, co jest wynikiem wyższym od średniej dla całego rynku, która wynosi 31,2%

Wartość aktywów PPK zarządzanych przez PFR TFI (mln zł)

Fundusz Ekspansji Zagranicznej

Fundusz współinwestuje z polskimi przedsiębiorcami w ich zagraniczne spółki zależne lub udziela finansowania dłużnego na warunkach rynkowych, dzieląc z nimi ryzyko projektu. Fundusz jest zawsze pasywnym inwestorem mniejszościowym i pozostawia zarządzanie operacyjne w rękach polskiego partnera.

W 2021 r. Fundusz Ekspansji Zagranicznej prowadził aktywne działania na rzecz wspierania ekspansji zagranicznej polskich firm. Pomimo wyzwań związanych z trwającą pandemią COVID-19 Fundusz prowadził negocjacje biznesowe i procesy inwestycyjne zmierzające do rozpoczęcia nowych przedsięwzięć. W ich rezultacie podpisał dwie nowe umowy inwestycyjne: z Victoria Dom Holding sp. z o.o. na finansowanie dłużne ekspansji w sektorze budownictwa wielorodzinnego w Niemczech (na łączną kwotę 10 milionów euro) oraz z Laude Smart Intermodal S.A. na rozwój działalności w sektorze transportu intermodalnego w Niemczech (na kwotę 10 milionów euro). Ponadto fundusz współpracował ze swoim dotychczasowym partnerem Elemental Holding przy przejęciu udziałów w dwóch amerykańskich spółkach: Maryland Core oraz Legend Smelting and Recycling. W wyniku tych transakcji Grupa Elemental stała się jednym z największych polskich inwestorów w Stanach Zjednoczonych.

Na koniec 2021 r. Fundusz posiadał w portfelu 13 wypłaconych lokat, natomiast wartość portfela wyniosła ponad 75 milionów euro. W 2022 r. Fundusz planuje podpisać kolejne 4 umowy inwestycyjne.

Działalność operacyjna

Działalność operacyjna stanowi istotny element zarządzania funduszami. Wiele zadań to procesy długookresowe wymagające spełnienia rygorystycznych regulacji i procedur. W 2021 r. PFR TFI zrealizowało szereg projektów w tym obszarze.

Jednym z najbardziej wymagających procesów było połączenie Funduszu Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy FIZAN (fundusz przejmujący) i PFR Inwestycje FIZ (fundusz przejmowany) oraz przystąpienie do prac związanych z kolejnym połączeniem (Funduszu Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy FIZAN oraz Funduszu Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN). Połączenia mają na celu przede wszystkim zwiększenie skali działalności funduszu wynikowego.

Połączenie wskazanych funduszy inwestycyjnych zamkniętych było jedną z pierwszych operacji tego rodzaju na rynku polskim. Realizacja tego projektu ze względu na skomplikowany charakter funduszy, dużą liczbę złożonych lokat portfelowych oraz na wysokie wymagania uczestników była zadaniem trudnym, zarówno koncepcyjnie, jak i operacyjnie. Sukces przedsięwzięcia był możliwy dzięki zaangażowaniu zespołów po stronie PFR TFI, inwestorów, audytora oraz innych podmiotów wspierających proces merytoryczny.

Powodzenie pierwszego połączenia było motywatorem do przystąpienia do drugiego etapu, jakim było połączenie Funduszu Inwestycji Infrastrukturalnych – Kapitałowy FIZAN z Funduszem Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN. Połączenie to nastąpiło 14 kwietnia 2022 r. Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw FIZAN działał jako fundusz przejmujący.

Kolejnym istotnym przedsięwzięciem w 2021 r. był aktywny udział w procesie zmiany struktury własnościowej trzech funduszy. W wyniku sprzedaży przez Bank Gospodarstwa Krajowego certyfikatów inwestycyjnych Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju, Funduszu Sektora Mieszkań na Wynajem oraz Funduszu Inwestycji Samorządowych jedynym uczestnikiem tych funduszy został PFR. Zawarcie przedmiotowych transakcji było efektem kilkumiesięcz-

Przykłady inwestycji Funduszu Ekspansji Zagranicznej:

Objęcie udziałów w spółce Laude Assets

Kraj inwestycji: **Niemcy**
Udział Funduszu: **10 mln euro**
Branża: **logistyczna**
Data: **2021**

Finansowanie dłużne na rozwój zagranicznych projektów

Kraj inwestycji: **Niemcy**
Udział Funduszu: **10 mln euro**
Branża: **deweloperska**
Data: **2021**

elemental

Objęcie akcji spółki Elemental USA

Kraj inwestycji: **USA**
Udział Funduszu: **49%**
Branża: **recykling**
Data: **2019**

Objęcie udziałów w fabryce FTO Fertigteilwerk Obermain

Kraj inwestycji: **Niemcy**
Udział Funduszu: **2,94 mln euro**
Branża: **budowlana**
Data: **2020**

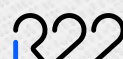
Finansowanie dłużne na rozwój spółki Samasz North America

Kraj inwestycji: **USA**
Udział Funduszu: **2 mln dolarów**
Branża: **produkcja maszyn**
Data: **2019**

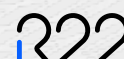
Objęcie akcji spółki White Olive

Kraj inwestycji: **Grecja**
Udział Funduszu: **9 mln euro**
Branża: **turystyczna**
Data: **2021**

Finansowanie dłużne na zakup spółki Avalon

Kraj inwestycji: **Chorwacja**
Udział Funduszu: **0,9 mln euro**
Branża: **IT hostingowa**
Data: **2019**

Finansowanie dłużne na zakup trzech spółek hostingowych

Kraj inwestycji: **Rumunia**
Udział Funduszu: **2,1 mln euro**
Branża: **IT hostingowa**
Data: **2018**

nego procesu wdrożeniowego we współpracy pomiędzy stronami oraz zaangażowania Towarzystwa w długotrwały i wymagający proces *due diligence*.

W ramach prowadzonych działań operacyjnych PFR TFI przeprowadziło jedenaście emisji certyfikatów inwestycyjnych funduszy o wartości około 5,3 mld złotych.

W 2021 roku PFR TFI zrealizowało proces migracji ksiąg rachunkowych pięciu funduszy z firmy zewnętrznej do PFR TFI – celem tej zmiany jest poprawa efektywności i szybkości działania oraz zapewnienie rzetelnego procesu raportowania do uczestników funduszy i rynku. W tym celu niezbędne było rozbudowanie systemu ewidencyjno-księgowego i dodanie nowych funkcjonalności umożliwiających m.in. wyceny w różnych walutach. W celu usprawnienia procesów weryfikacji kosztów Towarzystwo wprowadziło częściową automatyzację ewidencji faktur dotyczących operacji funduszy. PFR TFI zaimplementowało zasady prowadzenia rachunkowości funduszy zgodnie ze znalezionym Rozporządzeniem Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej o szczególnych zasadach rachunkowości funduszy inwestycyjnych, w tym zmiany polityk rachunkowości dla wszystkich zarządzanych funduszy.

W związku ze spełnieniem celu zaplanowanego dla Funduszu Spółek ARP FIZAN PFR TFI rozpoczęło przygotowanie do procesu likwidacji tego funduszu.

Organizacja pracy

W 2021 r. nastąpiły istotne zmiany w zakresie obsługi kadrowo-płacowej, która została przeniesiona z podmiotu zewnętrznego do PFR – proces obejmował przede wszystkim migrację danych, przeniesienie dokumentacji kadrowej oraz teczek osobowych, instalację systemu obsługi HR, co pozwoliło na częściową cyfryzację tego obszaru.

PFR TFI, wypełniając zalecenia wskazane w rozporządzeniu Ministra Finansów z 18 listopada 2020 r. w sprawie sposobu, trybu i warunków prowadzenia działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych i kontynuując dobre praktyki rozwoju kompetencji oraz poszerzenia wiedzy w obszarze zarządzania instytucjami finansowymi, w 2021 r. przyjęło *Politykę w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji członków Zarządu i Rady Nadzorczej PFR TFI S.A.* oraz plan szkoleń dla członków Zarządu i Rady Nadzorczej. Dzięki precyzyjnemu określeniu wymagań i celów wszyscy członkowie organów spółki posiadają adekwatny do zakresu wykonywanych czynności poziom wiedzy i kompetencji.

Ponadto PFR TFI umożliwia pracownikom rozwijanie kompetencji i zapewnia narzędzia mające na celu usprawnianie i unowocześnianie pracy. Zgodnie z przepisami Ustawy o funduszach inwestycyjnych w zakresie utrzymywania i doskonalenia wiedzy i kompetencji zarządzających funduszami pracownicy pozyskali kolejne licencje i certyfikaty międzynarodowych instytucji potwierdzające ich kompetencje.

W ramach przeciwdziałania zjawisku mobbingu PFR TFI przyjęło *Politykę Antymobbingową i Antydyskryminacyjną*. Ponadto dla wszystkich pracowników zostało zorganizowane szkolenie w tym obszarze.

Sytuacja związana z pandemią koronawirusa oznaczała konieczność utrzymania modelu pracy hybrydowej w Towarzystwie. Kluczowym zadaniem w tym okresie było zapewnienie bezpieczeństwa pracowników i obiegu informacji oraz utrzymanie poziomu efektywności.

Zarządzanie zespołami w czasie długotrwałej pracy hybrydowej wymagało odpowiedniego podejścia. Dlatego w 2021 r. rozwijano kulturę organizacyjną nastawioną na bezpieczeństwo informacji, zaufanie, dzielenie się wiedzą, a także organizowano procesy w taki sposób, by zapewnić efektywność pracy w zespole rozproszonym. Wsparciem dla pracowników były warsztaty online rozwijające kompetencje miękkie, a tym samym wspierające pracowników podczas pracy zdalnej, m.in. w zakresie: budowania odporności psychicznej, budowania i utrzymywania dobrych relacji, utrzymywania motywacji i efektywności, kultury doceniania.

Towarzystwo przyjęło *Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych* i wprowadziło system kafeterijny benefitów dla pracowników – MyBenefit. To rozwiązanie, które zapewnia pracownikom większą swobodę w wyborze benefitów pozapłacowych.

W celu zapewnienia sprawnej i spójnej komunikacji wewnętrznej, a także bardziej efektywnego wykorzystania narzędzi umożliwiających współpracę w środowisku online, w 2021 r. PFR TFI uruchomiło intranet. Wewnętrzna sieć telekomunikacyjna pozwala na odciążenie skrzynek mailowych, a także usystematyzowanie treści oraz zapewnić pracownikom stały dostęp do niezbędnych informacji.

Bezpieczeństwo i zgodność

Od IV kwartału 2021 r. usługi w zakresie IT oraz bezpieczeństwa świadczy na rzecz PFR TFI spółka z grupy kapitałowej – PFR Operacje. W związku z tym od 1 września 2021 r. nastąpiło przeniesienie do PFR Operacje określonych pracowników Biura Informatyki, a następnie od 1 października spółka w pełnym wymiarze rozpoczęła świadczenie usług Service Desk.

Kwestia bezpieczeństwa danych ma dla PFR TFI kluczowe znaczenie, w szczególności w okresie pracy zdalnej i hybrydowej. Przedstawiciele PFR TFI biorą czynny udział w pracach trzech komitetów utworzonych w ramach Grupy Kapitałowej PFR: bezpieczeństwa, architektury oraz projektów. W ramach wspólnych prac z PFR Operacje w 2021 oraz zgodnie z przyjętymi rekomendacjami Komitetu Bezpieczeństwa GK PFR oraz Komitetu IT PFR TFI rozpoczęło proces wdrażania ulepszonych technologii, które poprawią poziom bezpieczeństwa infrastruktury teleinformatycznej oraz ochrony informacji w Towarzystwie np. infrastruktury klucza publicznego (PKI), nowego systemu do ochrony poczty elektronicznej, nowego systemu do ochrony informacji (DLP), centralizację dostępu do sieci Internet. W związku z powierzeniem do PFR Operacje zarządzania usługami IT oraz usługami z zakresu bezpieczeństwa informacji PFR TFI rozpoczęło prace nad redefinicją strategii IT na lata 2022-2025.

Ponadto PFR TFI wdrożyło rozwiązania, które usprawniają obieg dokumentów i informacji w Towarzystwie, takie jak: utworzenie nowych rejestrów z wykorzystaniem usług Power Automate i Power Apps, wdrożenie robota na potrzeby automatyzacji procesu obsługi faktur, uruchomienie intranetu w oparciu o usługę SharePoint Online.

W zakresie Compliance Biuro Nadzoru w trybie ciągłym analizuje zmiany w prawie na poziomie krajowym i europejskim, które mogą mieć wpływ na działalność Towarzystwa i nadzoruje proces ich wdrożenia w Spółce. W 2021 r. do kluczowych należały nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania unikaniu opodatkowania (klauzula GAAR), ochrony sygnalistów oraz przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowania terroryzmu. Wszystkie dokumenty i procesy w Towarzystwie zostały dostosowane do nowych wymagań.

2. PFR VENTURES

2021

w świecie *private equity* i *venture capital*

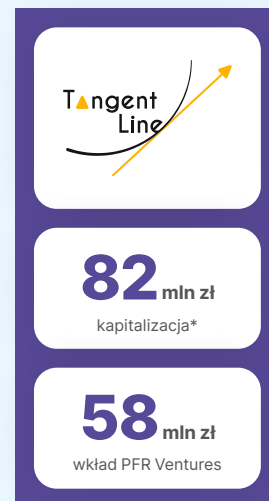

lut

PFR Ventures zainwestowało 340 mln zł w cztery fundusze *private equity*

PFR Ventures zainwestowało w cztery kolejne fundusze *private equity* (PE): Apax Partners, H.I.G, PAI Partners i Avallon MBO. Najnowsze inwestycje w Apax Partners, H.I.G i PAI Partners zapewniły ekspozycję u zarządzających, których można określić jako najlepszych w swoich kategoriach. Avallon MBO to lokalny, polski zespół specjalizujący się w wykupach menedżerskich (MBO), który uruchamia już trzeci fundusz. Wśród jego poprzednich inwestycji znalazły się m.in. Velvet Care, GoodFood (lider rynku pieczywa ryżowego) oraz Organic Farma Zdrowia.

kwiecień

* z uwzględnieniem wkładu koinwestorów w modelu deal-by-deal

PFR Ventures inwestuje w dwa nowe fundusze *venture capital*

PFR Ventures podpisało umowy z dwoma nowymi zespołami: Freya Capital i Tangent Line. Otrzymały od publicznego inwestora w sumie 110 mln zł. Ich łączna kapitalizacja wynosi ponad 145 mln zł. Negocjacje prowadzone były zdalnie, ze względu na ograniczenia i reżim sanitarny. Mimo utrudnień proces trwał krócej niż średni czas od złożenia oferty do podpisania dokumentów.

maj

Uruchomienie PFR Green Hub FoF

PFR GreenHub FoF to nowy program, którym zarządza PFR Ventures. Jego celem jest rozbudzenie inwestycji funduszy VC w sektor zielonych (proekologicznych) innowacji. Na realizację tego zadania przeznaczonych zostanie 200 mln zł. Projekt realizowany jest w ramach szerokiej strategii PFR Green Hub koordynowanej przez Polski Fundusz Rozwoju.

200

mln zł
na realizację
projektu

wrzesień

Trzy nowe międzynarodowe fundusze VC

PFR Ventures podpisało umowy z trzema międzynarodowymi funduszami *venture capital*, które będą inwestować w polskie, innowacyjne spółki. To DN Capital, Finch Capital i White Star Capital. Publiczny inwestor alokował w trzy zespoły łącznie 115 mln zł. Zainwestują one w Polsce dwukrotność tej kwoty.

Zwiększenie budżetu programu PFR Private Equity

PFR Ventures rozbudowuje program PFR Private Equity. Do zainwestowanych już blisko 600 mln zł dochodzi ponad 500 mln zł. Łącznie, na inwestycje w lokalne i międzynarodowe zespoły zarządzające funduszami *private equity* PFR Ventures przeznaczy ponad 1,1 mld zł. Z nowej puli środków dokonano już pierwszej inwestycji w polski zespół Syntaxis.

listopad

Nowa ulga podatkowa – do 50% odliczenia dla inwestorów w funduszach VC i aniołów biznesu

Nawet 50% kwoty inwestycji odliczą od podstawy opodatkowania inwestorzy w funduszach *venture capital* i aniołowie biznesu. Nowa ulga dla osób wspierających innowacyjne polskie spółki zaprezentowana w programie „Polski Ład” została przygotowana przez Ministerstwo Finansów, we współpracy z PFR Ventures.

List intencyjny NCBR, PFR i PFR Ventures

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polski Fundusz Rozwoju oraz PFR Ventures podpisały porozumienie o współpracy na rzecz rozwoju technologii proekologicznych i środowiskowych, aby wspierać transformację polskiej gospodarki w kierunku neutralności klimatycznej. To ważny krok w kierunku budowania platformy współpracy między instytucjami, które oferują wiedzę i kapitał na różnych etapach rozwoju innowacyjnego projektu.

3. PFR NIERUCHOMOŚCI

W 2021 roku spółka PFR Nieruchomości rozpoczęła nabory do mieszkań w 10 inwestycjach w całej Polsce. Zainteresowanie ofertą było ogromne – na 2,2 tysiąca lokali zgłosiło się ponad 12 tysięcy chętnych. Rekordowa liczba wniosków wpłynęła w miastach średniej wielkości, w których nie funkcjonują podmioty oferujące mieszkania w formule najmu instytucjonalnego.

W 2021 roku PFR Nieruchomości rozpoczęła kolejne inwestycje obejmujące 1,4 tysiąca mieszkań. 221 powstaje przy ul. Lubańskiej w Zgorzelcu. Projekt jest realizowany w ścisłej współpracy z samorządem, który wskazał teren pod realizację osiedla oraz przeprowadzi nabór najemców. Latem ruszyła także budowa Nowej Kolejowej – pierwszego wrocławskiego osiedla w ramach rynkowej części rządowego programu mieszkaniowego. Na terenie – niegdyś należącym do Poczty Polskiej – powstaje osiem budynków, w których znajdzie się 469 mieszkań. O atrakcyjności tej inwestycji przesądza nie tylko nowoczesna architektura i bardzo dobra lokalizacja (około 1,5 kilometra od wrocławskiego Starego Miasta), ale także jej walor historyczny. Na terenie inwestycji znajduje się m.in. zabytkowa hala oraz kotłownia, które zostaną zrewitalizowane i przystosowane do współczesnych funkcji – usługowych, gastronomicznych, handlowych.

2021 rok przyniósł także kolejną inwestycję w Katowicach. Jesienią ruszyła budowa 523 mieszkań przy ul. Korczaka. Projekt osiedla – składającego się z niskiej, kameralnej zabudowy zatopionej w zieleni – został wyłoniony w konkursie na modelowy dom wielorodzinny. Będą to kolejne mieszkania oferowane przez PFR Nieruchomości w stolicy Górnego Śląska. Pierwszym osiedlem, które zostało przekazane najemcom w sierpniu 2021 roku, był Nowy Nikiszowiec. Inwestycja zyskała rozgłos nie tylko dzięki swojej skali, ale także rozwiązaniom architektonicznym i urbanistycznym. Najlepszym dowodem uznania dla katowickiego osiedla była nominacja do prestiżowej nagrody im. Miesa van der Rohe określanej mianem „architektonicznego Oskara”. Nowy Nikiszowiec otrzymał także nagrodę dziennika „Rzeczpospolita” w kategorii „Wizja zmieniająca oblicze miasta”

Nowy Nikiszowiec jest pierwszą inwestycją, w której zastosowano elementy sztuki. W styczniu 2021 roku zamontowano 11-metrowy relief na fasadzie jednego z budynków okalających centralny plac osiedla. Płaskorzeźba składa się z 33 płyt o wymiarach metr na metr i jest formą abstrakcji geometrycznej z motywami łączącymi ją z historią i tradycją regionu. Można w niej szukać odniesień związanych bezpośrednio z górnictwem – takich jak godło górnicze, węgiel, szyby kopalniane – a także skojarzeń z urbanistyką i rozwojem miast.

W 2021 poszerzyła się także oferta Funduszu Mieszkań na Wynajem. Do grona miast, w których Fundusz oferuje mieszkania – Warszawy, Krakowa, Poznania, Katowic, Trójmiasta – dołączyła Łódź z inwestycją na 80 lokali. Nowa nieruchomość jest położona u zbiegu ulic Zgierskiej i Wspólnej na Bałutach – jednej z najpopularniejszych łódzkich dzielnic.

Miasta według liczby zebranych wniosków		Miasta według liczby chętnych na jeden lokal	
Miasto	Liczba wniosków	Miasto	Liczba chętnych
1. Kraków	2 576	1. Świdnik	9,5
2. Katowice	2 116	2. Radom	9,0
3. Toruń	2 046	3. Nowy Targ	7,5
4. Radom	1 139	4. Września	6,7
5. Świdnik	1 035	5. Toruń	6,4

Miniony rok przyniósł pierwszą inwestycję, która będzie realizowana na terenie wniesionym przez PKP S.A.. We Wrocławiu przy ul. Biało-wieskiej, na nabrzeżu Odry, w odległości 3,5 kilometra od centrum Wrocławia powstanie około 400 mieszkań na wynajem. W 2021 r. ruszyło postępowanie, które wyłoni pracownię architektoniczną do zaprojektowania osiedla.

PFR Nieruchomości S.A. planuje rozwijać ofertę obu Funduszy. W przypadku Funduszu Mieszkań dla Rozwoju już jesienią 2022 roku ruszy kolejny duży projekt we Wrocławiu – pierwszy etap obejmujący budowę 414 mieszkań na Zakrzowie. Rozpoczęty zostanie również pierwszy projekt w Lublinie na blisko 400 mieszkań, który pod koniec 2021 r. uzyskał pozwolenie na budowę.

Fundusz Mieszkań na Wynajem także pojawi się w nowych lokalizacjach. Będzie to kolejny projekt w Łodzi – druga inwestycja spółki w tym mieście, ale pierwsza o podwyższonym standardzie. Zgodnie z założeniami powstanie butikowy projekt zlokalizowany w Nowym Centrum Łodzi, po sąsiedzku ze zrewitalizowanym dworcem Łódź Fabryczna. Budynek powstanie na wzór XIX-wiecznej kamienicy, która stała kiedyś w tym miejscu. Kolejna planowana inwestycja to czwarta nieruchomość w Poznaniu – mieście, w którym oferta Funduszu cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Będzie to ponad 300 mieszkań przy ul. Śniadeckich w ścisłym centrum miasta.

9 grudnia 2021 roku nastąpiła sprzedaż certyfikatów inwestycyjnych obu funduszy od dotychczasowego uczestnika BGK S.A. do PFR. W efekcie sprzedaży PFR stał się jedynym uczestnikiem Funduszu Mieszkań na Wynajem oraz Funduszu Mieszkań dla Rozwoju.

4. PFR PORTAL PPK

W 2021 r. Spółka kontynuowała działania zapoczątkowane w 2020 r., w zakresie zapobiegania negatywnym skutkom dla polskiej gospodarki wywołanych pandemią COVID-19. W ramach tych działań PFR Portal PPK prowadził bezpłatne szkolenia on-line na temat rządowej Tarczy Antykryzysowej oraz bezpłatne szkolenia z zakresu Tarczy finansowej dla MŚP, wspierając przedsiębiorców zainteresowanych uzyskaniem pomocy w okresie przestoju gospodarczego. W ramach tych szkoleń w 2021 r. zostało przeszkolonych ponad 60 tys. osób z ok. 21 tys. firm.

5. PFR OPERACJE

PFRO działa zgodnie z przyjętym w Grupie Kapitałowej PFR modelem ładu korporacyjnego. Został on przełożony na strukturę organizacyjną spółki i zastosowane w niej mechanizmy kontroli czynników ryzyka.

Proces realizowany jest w oparciu o wytyczne normy PN-ISO/IEC 27005:2018 i wytyczne KNF, oraz stanowi element funkcjonującego w PFRO Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI).

Zarządzanie ryzykiem w PFRO odbywa się zgodnie z zasadami określonymi „Polityką zarządzania ryzykiem w zakresie cyberbezpieczeństwa”. Determinuje ona podejście do zarządzania ryzykiem w zakresie cyberbezpieczeństwa PFRO, cyberbezpieczeństwa stron trzecich oraz podmiotów współpracujących z PFRO.

W pierwszym pełnym roku funkcjonowania PFR Operacje skupiały się na:

- integracji zespołów IT oraz bezpieczeństwa przejętych ze spółek GK PFR;
- wdrażaniu nowych modeli operacyjnych w obszarach IT/Sec zgodnie z przyjętymi na poziomie GK PFR strategiami bezpieczeństwa oraz IT;

- wsparciu projektów biznesowych realizowanych przez spółki GK PFR;
- rozbudowie katalogu usług świadczonych na rzecz spółek GK PFR.

W rezultacie tych działań dojrzałość organizacji w/w obszarów, mierzona zgodnie z metodyką NCF (National Institute of Standards and Technology Cybersecurity Framework), przekroczyła średnią dla europejskich organizacji z sektora publicznego oraz finansowego.

Najważniejsze wydarzenia:

1. Uruchomienie Centrum Operacji Bezpieczeństwa (SOC) odpowiedzialnego za monitorowanie w trybie 24/7 zdarzeń oraz incydentów cyberbezpieczeństwa w infrastrukturze GK PFR. SOC zapewnia bezpieczeństwo GK PFR poprzez ciągłe monitorowanie systemów oraz infrastruktury przy współpracy z rządowymi jednostkami CSIRT.
2. Transformacja z modelu własnej infrastruktury do modelu wykorzystującego rozwiązanie chmury hybrydowej.
3. Wdrożenie jednolitego modelu obsługi użytkowników końcowych (help-desk) dla wszystkich spółek GK PFR. Wdrożony model poprawił czas reakcji na zgłoszenia użytkowników oraz znacząco zmniejszył liczbę zgłoszeń obsługiwanych powyżej czasu zdefiniowanego w SLA.
4. Wdrożenie jednolitego modelu bezpieczeństwa obejmującego m. in.:
  - zabezpieczenie urządzeń końcowych;
  - nowy model zarządzania uprawnieniami i dostęпами;
  - MFA, VPN – always-on;
  - e-mail gateway & sandbox – ochrona poczty;
  - agregacje, korelacje oraz analiza zdarzeń w modelu 24/7;
  - reakcja na zdarzenia 24 h/7 dni w tygodniu;
  - podnoszenie świadomości, szkolenia i ćwiczenia w oparciu o scenariusze realnych (kontrolowanych) ataków.
5. Wdrożenie Polityki Zarządzania Ryzykiem w zakresie cyberbezpieczeństwa i ustanowienie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Ryzykiem w oparciu o normę PN-ISO/IEC 27005:2018 oraz wytyczne KNF w zakresie organizacji obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa Środowiska Teleinformatycznego.

7. OPERATOR CHMURY KRAJOWEJ

STYCZEŃ

e-Rejestracja – Chmura Krajowa oddała do użytku system e-Rejestracja, zbudowany od podstaw dla Centrum e-Zdrowia, służący do elektronicznej obsługi pacjentów w ramach Narodowego Programu Szczepień. Z systemu korzysta kilkadziesiąt tysięcy pracowników punktów szczepień i infolinii oraz miliony osób uprawnionych do szczepień.

KWIECIEŃ

Otwarcie Regionu Google Cloud Warszawa – 14 kwietnia uruchomiony został region Google Cloud Warszawa. To pierwsza w Europie Środkowo-Wschodniej infrastruktura obliczeniowa globalnego dostawcy chmury publicznej. Powstała w wyniku partnerstwa strategicznego Google Cloud i Chmury Krajowej.

Podpisanie listu intencyjnego z PKP IC – Chmura Krajowa podpisała list intencyjny z PKP Intercity. Jego celem jest opracowanie i wdrożenie narzędzia informatycznego w chmurze publicznej służącego do tworzenia harmonogramów technicznej obsługi floty oraz wizualizacji przyszłej dostępności taboru.

MAJ

Podpisanie listu intencyjnego z ZUS – Chmura Krajowa podpisała list intencyjny z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych w zakresie transferu wiedzy dotyczącej sposobu wykorzystania możliwości chmury hybrydowej, budowy, funkcjonowania i rozwoju systemów informatycznych wykorzystujących usługi chmurowe.

CZERWIEC

Podpisanie umowy z PGNiG S.A. – Chmura Krajowa podpisała umowę z PGNiG S.A. w celu realizacji projektu „Smart Field”. Zakłada on wykorzystanie chmury obliczeniowej i technologii takich, jak sztuczna inteligencja oraz uczenie maszynowe do modelowania złóż węglowodorów.

LIPIEC

Chmura od A do Z. Przemysł 4.0 w Rozszerzonej Rzeczywistości – spotkanie biznesowe dla klientów z sektora produkcyjnego i przemysłowego współtworzone wspólnie z Google Cloud, TKM Projekt oraz nsFlow. Wydarzenie miało na celu przybliżyć tematykę rozszerzonej rzeczywistości oraz wskazać szeroki wachlarz zastosowań tej technologii w firmach produkcyjnych.

SIERPIEŃ

Współpraca z Bankiem Ochrony Środowiska – Bank Ochrony Środowiska opracował we współpracy z Chmurą Krajową koncepcję transformacji swoich rozwiązań IT do modelu chmurowego.

WRZESIEŃ - GRUDZIEŃ

Roadshow „Chmura od A do Z” – cykl spotkań z obecnymi i potencjalnymi klientami biznesowymi w dużych miastach (Katowice, Kraków, Poznań, Trójmiasto, Łódź, Wrocław) na terenie Polski będący kontynuacją działań związanych z otwarciem regionu Google Cloud w Warszawie.

PAŹDZIERNIK

Google Cloud Customer Award – Chmura Krajowa została laureatem globalnego konkursu Google Cloud Customer Award w kategorii opieka zdrowotna i nauki przyrodnicze za system e-Rejestracji na szczepienia przeciw COVID-19 opracowany dla Centrum e-Zdrowia.

GRUDZIEŃ

Serwis MojePPK – Chmura Krajowa zaprojektowała (architektura, UX) i wykonała aplikację internetową działającą w chmurze publicznej, która umożliwi użytkownikom zapisanym do Pracowniczych Planów Kapitałowych sprawdzenie salda zgromadzonych oszczędności.

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Rozdział 4: Istotne zdarzenia mające wpływ na PFR i GK PFR w 2021 roku oraz po dniu bilansowym

Istotne zdarzenia w 2021 r.	92
Istotne zdarzenia po dacie bilansowej	94

Istotne zdarzenia w 2021 r.

PFR realizuje program emisji obligacji o łącznej wartości do 100 mld. zł w związku z powierzeniem na mocy umowy wykonania rządowych programów: „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm”, przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 50/2020 z 27 kwietnia 2020 r., „Tarcza finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla dużych firm” przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 51/2020 z 27 kwietnia 2020 r., „Programu wsparcia Polskich Linii Lotniczych LOT S.A.” przyjętego uchwałą Rady Ministrów nr 189/2020 z 21 grudnia 2020 r. oraz „Tarcza finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm” na mocy uchwały nr 2/2021 z 5 stycznia 2021 r.

W celu sfinansowania Programów PFR wyemitował w 2020 r. obligacje na łączną kwotę 65,4 mld zł. Dodatkowo w 2021 r. Spółka wyemitowała obligacje na łączną kwotę 8,5 mld zł. Szczegóły dotyczące wyemitowanych serii obligacji zostały przedstawione szerzej w punkcie „Finansowanie programów pomocowych” niniejszego raportu. Szczegółowe warunki poszczególnych emisji zostały zawarte w publikowanych przez PFR listach emisyjnych dostępnych na stronie internetowej www.pfr.pl.

5 stycznia 2021 r. została podjęta Uchwała Nr 2/2021 Rady Ministrów w sprawie programu rządowego „Tarcza finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla mikro, małych i średnich firm”. Realizację tego programu powierzono PFR. Łączna wartość finansowania programowego w ramach programu mogła osiągnąć 13 mld zł, z zastrzeżeniem możliwości pozyskania przez PFR finansowania zewnętrznego we wskazanej wyżej wysokości. Program przewiduje dwa rodzaje działań pomocowych:

- Tarczę finansową dla mikrofirm 2.0 o wartości nieprzekraczającej, według stanu na datę programu, kwoty 6,5 mld zł; oraz
- Tarczę finansową dla MŚP 2.0 o wartości nieprzekraczającej, według stanu na datę programu, kwoty 6,5 mld zł.

Program jest częścią wsparcia dla przedsiębiorców w ramach Tarczy Finansowej PFR oraz w ramach dotychczas notyfikowanej pomocy publicznej, do kwoty 100 mld zł.

PFR otrzymał informację o możliwych sprawach sądowych, które mogą być wszczęte przeciwko niej, a dotyczą decyzji PFR w zakresie wypłat pożyczek i subwencji z programów rządowych Tarczy Finansowej PFR. W razie negatywnego rozstrzygnięcia nie stanowią dla PFR ryzyka wypływu własnych środków finansowych.

22 lutego 2021 roku Ministerstwo Finansów przekazało na rachunek powierniczy PFR obligacje oznaczone jako OF0423 (następnie zasymilowane z OK0423) o nominalnej wartości 6,6 mld zł. PFR zlecił wycenę otrzymanych papierów niezależnemu ekspertowi, tj. Deloitte Advisory sp. z o.o. sp. k, który na 1 marca 2021 r. wycenił te obligacje do wartości rynkowej, która na dzień wyceny wynosiła 6,58 mld zł. Wycena została następnie zweryfikowana przez niezależnego biegłego rewidenta wyznaczonego przez sąd rejestrowy. Biegły rewident wydał opinię, w której potwierdził prawidłowość sporządzonej wyceny, a formalnie Sprawozdania Zarządu z wyceny.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PFR 27 maja 2021 r. podjęło uchwałę w sprawie jego podwyższenia poprzez emisję w trybie subskrypcji prywatnej nowych akcji zwykłych imiennych serii F z wyłą-

czaniem w całości prawa poboru dotychczasowych akcjonariuszy PFR oraz zmiany Statutu PFR w związku z podwyższeniem kapitału zakładowego. 27 września 2021 r. kapitał zakładowy PFR został podwyższony z kwoty 4 953 252 553 zł do kwoty 11 475 907 779 zł., tj. o kwotę 6 522 655 226 zł, w drodze emisji 6 522 655 226 nowych akcji zwykłych imiennych serii F, o wartości nominalnej po 1 zł każda, a wartości emisyjnej 1,01 zł. Oferta objęcia Akcji Serii F została skierowana wyłącznie do Skarbu Państwa, reprezentowanego przez Prezesa Rady Ministrów. Różnica między ceną nominalną a emisyjną w kwocie 65 226 552,26 zł została w części przeznaczona na pokrycie kosztów emisji w postaci podatku od czynności cywilnoprawnych.

PFR skorzystał z prawa przewidzianego w umowie pożyczki z 30 maja 2017 r. zawartej z PKO Bankiem Polskim S.A. do przedłużenia okresu obowiązywania tej umowy na kolejny rok. W dniu 10 marca 2021 r. PFR otrzymała informację z PKO Banku Polskiego S.A. o wyrażeniu zgody przez bank na wydłużenie okresu pożyczki. Stosowny aneks z PKO Bankiem Polskim S.A. został podpisany przez Zarząd PFR 11 maja 2021 r.

30 marca 2021 r. została podjęta Uchwała nr 260/2021 przez Zarząd PFR w sprawie: (i) podjęcia decyzji inwestycyjnej dot. nabycia akcji w kapitale zakładowym spółki Międzynarodowe Targi Gdańskie S.A. z siedzibą w Gdańsku („MTG”) od FIS reprezentowanego przez PFR TFI S.A., (ii) wyrażenia zgody na podpisanie w imieniu PFR dokumentacji transakcyjnej obejmującej w szczególności: umowę sprzedaży oraz umowę przystąpienia do umowy inwestycyjnej z 8 grudnia 2015 r., (iii) wyrażenia zgody na dokonanie wszelkich innych czynności faktycznych lub prawnych koniecznych lub wymaganych do nabycia akcji MTG.

30 października 2020 r. w Krajowym Rejestrze Sądowym została zarejestrowana spółka pod firmą PFR Operacje, której jedynym współnikiem jest PFR. PFR objął 100% udziałów w kapitale zakładowym PFR Operacje, o łącznej wartości 2 500 000,00 zł. Zawiązanie spółki PFR Operacje jest elementem realizacji Strategii Grupy Kapitałowej PFR oraz implementacji przyjętych przez Zarząd PFR dokumentów Strategii Bezpieczeństwa oraz Strategii IT. PFR Operacje świadczy obecnie na rzecz spółek Grupy Kapitałowej PFR usługi związane z bezpieczeństwem oraz IT. 26 lutego 2021 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podwyższyło kapitał zakładowy o kwotę 14 500 000,00 zł, tj. do kwoty 17 mln zł. Kapitał został w całości opłacony. 30 marca 2021 r. została podpisana umowa sprzedaży aktywów między spółkami GK PFR a PFR Operacje, która przeniosła niezbędne licencje oraz inne aktywa na PFR Operacje, w celu prowadzenia przez spółkę działalności operacyjnej.

9 marca 2021 r. PFR dokonał zapisu na 181 818 akcji spółki Mabion S.A. po cenie 55 zł za jedną akcję. Łączna kwota inwestycji wyniosła 9 999 990 zł. Na dzień 31.12.2021 r. Spółka posiadała 90 909 akcji.

W kwietniu 2021 r. PFR objął 21 401 certyfikatów inwestycyjnych PFR Koffi FIZ za kwotę 22 000 tys. zł, stając się jednym z inwestorów funduszu. W październiku PFR objął emisję kolejnych 56 815 certyfikatów inwestycyjnych funduszu za kwotę 53 599 tys. zł.

5 maja 2021 r. PFR został wpisany przez BM PKO BP do rejestru akcjonariuszy w miejsce FIS. W tym samym dniu została opłaconą przez PFR cena sprzedaży w wysokości 56 238 954,29 zł, tj.

281,194771 zł za akcję, ustalona w oparciu o wartość wynikającą z wyceny akcji na 15 marca 2021 r.

PFR udzielił poręczenia za gwarancje dobrego wykonania oraz gwarancje zwrotu zaliczki wystawione na zlecenie spółki portfelowej funduszu zarządzanego przez PFR w związku z kontraktami realizowanymi przez ten podmiot. Wartość poręczenia nie przekracza 200 mln zł. Poręczenie udzielone zostało częściowo 23 kwietnia, a częściowo 10 maja 2021 r.

Dnia 11 czerwca 2021 r. PFR dokonał dokapitalizowania spółki Operator Chmury Krajowej w kwocie 17,5 mln zł. Kapitał został w całości opłacony.

23 czerwca 2021 r. agencja S&P Global Ratings dokonała oceny ratingowej Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. na poziomie A w walucie lokalnej i A- w walucie obcej, z perspektywą stabilną. Jest to najwyższa możliwa ocena, równa ocenie ratingowej Polski, jako kraju. W swojej ocenie agencja S&P zwraca uwagę na kluczową rolę PFR przy wdrażaniu strategicznych projektów gospodarczych rządu RP, takich jak wdrożenie prywatnego filara emerytalnego w postaci Pracowniczych Planów Kapitałowych czy realizacja programu pomocowego Tarcza Finansowa PFR dla polskich przedsiębiorstw dotkniętych skutkami pandemii COVID-19.

26 lipca 2021 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki Portal PPK podwyższyło kapitał zakładowy o kwotę 7 000 000,00 zł, tj.

do kwoty 27 mln zł poprzez utworzenie 7 000 udziałów o wartości nominalnej 1 tys. zł. Kapitał został w całości opłacony.

W lipcu 2021 r. PFR objął nowe emisje certyfikatów inwestycyjnych PFR Fundusz Funduszy FIZ (łącznie 37 978 certyfikatów) za łączną kwotę 39 999 tys. zł.

W październiku 2021 r. nastąpiło przejęcie funduszu PFR Inwestycje FIZ przez fundusz FIİK FIZAN. Proporcja udziału ustalona została na podstawie wyceny z 15 września 2021 r. Po połączeniu PFR posiada 69,09% certyfikatów w funduszu FIİK FIZAN po przejęciu.

W listopadzie PFR wypłacił 1 transzę pożyczki na podstawie umowy z MDR Inwestycje 5 SP. z o.o. na kwotę 30 mln zł.

W grudniu 2021 r. PFR odkupił od BGK wszystkie należące do BGK certyfikaty inwestycyjne funduszy FSMdR FIZAN oraz FSMnW FIZAN za łączną kwotę 2 195 870 tys. zł. W grudniu PFR objął kolejną emisję funduszu FSMdR FIZAN na kwotę 175 000 tys. zł. Na 31 grudnia 2021 r. PFR pozostaje jedynym inwestorem tych funduszy.

W grudniu 2021 r. nastąpiło odkupienie 197 500 certyfikatów inwestycyjnych funduszu FIS FIZAN od BGK za kwotę 196 582 tys. zł. Pozostała część certyfikatów BGK w ilości 112 500 sztuk została umorzona. Na 31 grudnia 2021 r. PFR pozostaje jedynym inwestorem funduszu.

Istotne zdarzenia po dacie bilansowej

W lutym 2022 r. Rosja dokonała zbrojnej inwazji na Ukrainę, co wywarło duży wpływ na światowe ceny aktywów finansowych i surowców, a także wpłynęło na zwiększenie niepewności w gospodarce światowej. Zarząd PFR na bieżąco monitoruje wpływ sytuacji polityczno-gospodarczej na Ukrainie na działalność Spółki w 2022 r. W zakresie potencjalnych ryzyk Zarząd identyfikuje negatywny wpływ zmian na rynkach finansowych na wartość portfela instrumentów finansowych Spółki, w tym w szczególności na: akcje spółek notowanych na GPW, obligacje skarbowe, certyfikaty inwestycyjne.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie można przewidzieć, jak będzie się rozwijała sytuacja na Ukrainie, i nie jest jeszcze możliwa wiarygodna ocena jej wpływu na przyszłe sprawozdania finansowe Spółki.

W ocenie Zarządu Spółki na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego powyższa sytuacja nie wpływa na wartości liczbowe zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym PFR za rok zakończony 31 grudnia 2021 r.

W dniu 10 stycznia 2022r. MDR Inwestycje 5 SP. z o.o. dokonała spłaty udzielonej pożyczki w wysokości 30 000 000,00 mln zł wraz z naliczonymi odsetkami.

W dniu 4 lutego 2022 r. PFR Nieruchomości S.A. dokonał wcześniejszej spłaty obligacji o wartości nominalnej 10 000 000,00 mln zł.

W dniu 10 lutego PFR udzielił zabezpieczenia w formie poręczenia finansowania linii gwarancyjnych dla spółki portfelowej funduszu FIPP FIZAN, tj. Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. w związku z realizowanymi kontraktami (w tym m.in. gwarancje zwrotu zaliczek, gwarancje dobrego wykonania) na kwotę 65 914 754,40 zł.

W dniu 14 kwietnia 2022 r. nastąpiło przejęcie funduszu FIIK FIZAN przez fundusz FIPP FIZAN. Proporcja udziału ustalona została na podstawie wyceny z dnia 15.03.2022 r. Po połączeniu PFR posiada ok. 61,69% certyfikatów funduszu FIPP FIZAN. W maju 2022 r. nastąpiła zmiana nazwy funduszu na PFR Fundusz Inwestycyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych.

Dnia 25 kwietnia 2022 r. PFR dokonał dokapitalizowania spółki PFR Operacje w kwocie 4 mln zł. Kapitał został w całości opłacony.

W dniu 29 kwietnia 2022 r. PFR dokonał zapisu oraz opłacił nową emisję certyfikatów inwestycyjnych FSMdR FIZAN (541 785 certyfikatów) za kwotę 119 999 959,65 zł.

W dniu 29 kwietnia 2022 r. PFR dokonał zapisu oraz opłacił nową emisję certyfikatów inwestycyjnych PFR Fundusz Funduszy FIZ (53 169 certyfikatów) za kwotę 54 999 076,98 zł.

W dniu 17 maja PFR udzielił zabezpieczenia w formie poręczenia finansowania linii gwarancyjnych dla spółki portfelowej funduszu PFR Fundusz Inwestycyjny FIZ AN tj. Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A. w związku z realizowanymi kontraktami (w tym m.in. gwarancje zwrotu zaliczek, gwarancje dobrego wykonania) na kwotę 67 013 333,64 zł.

Planowane jest przedłużenie pożyczki udzielonej przez PKO Bank Polski na zakup akcji Banku Pekao. Aktualna data wygaśnięcia pożyczki to 30.05.2022. Pożyczka zostanie przedłużona o 2 lata, z datą spłaty określoną na 30.05.2024. Obecnie trwają finalne prace nad podpisaniem Aneksu.

W czerwcu 2022 roku planowana jest sprzedaż udziałów PPP Venture sp. z o.o. oraz pożyczek właścicielskich przypadających PFR. S.A. z zastrzeżeniem uzyskania zgód korporacyjnych.

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, PFR zostało powierzone zadanie dokonywania wypłat w ramach planu rozwojowego, o którym mowa w art. 5 pkt 7aa ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, w tym poprzez zapewnienie finansowania planu rozwojowego w zakresie wypłat wsparcia o charakterze bezzwrotnym. W tym celu PFR może otrzymywać płatności z budżetu środków europejskich oraz może pozyskiwać lub wykorzystywać środki finansowe na zasadach określonych w art. 16a ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju, do wysokości określonej w planie finansowym Krajowego Planu Odbudowy (KPO).

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Rozdział 5: Przewidywane kierunki rozwoju PFR i GK PFR

1. Status realizacji strategii Grupy PFR na lata 2020-2025	97
2. Strategia Grupy Kapitałowej PFR	97

Kierunki strategiczne działalności Grupy PFR

1. STATUS REALIZACJI STRATEGII GRUPY PFR NA LATA 2020-2025

Od 2019 r. PFR realizuje swą działalność, będąc fundamentem Grupy Polskiego Funduszu Rozwoju (**Grupa PFR**). Podstawy prawne dla wspólnej działalności Grupy PFR stworzyła przyjęta w lipcu 2019 r. Ustawa o Systemie Instytucji Rozwoju. Według niej w skład Grupy PFR wchodzi:

- Polski Fundusz Rozwoju S.A.,
- Agencja Rozwoju Przemysłu,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Korporacja Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych,
- Polska Agencja Inwestycji i Handlu,
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości,

oraz spółki zależne tych podmiotów. Prezes PFR jest przewodniczącym Rady Grupy PFR, w której skład wchodzi prezesi wszystkich wymienionych spółek.

Instytucje rozwoju w Polsce realizują wspólną strategię, przyjętą przez Radę Grupy PFR maju 2020 r. Strategia Grupy PFR na lata 2020-2025 (**Strategia Grupy PFR**), identyfikuje dziesięć podstawowych kierunków strategicznych działalności oraz jeden specjalny – będący odpowiedzią na kryzys gospodarczy spowodowany pandemią COVID-19. W ramach każdego z kierunków, dokument identyfikuje inicjatywy strategiczne, realizowane wspólnie bądź indywidualnie przez poszczególne instytucje rozwoju.

2. STRATEGIA GRUPY KAPITAŁOWEJ PFR

W 2021 roku zakończyła się realizacja dotychczasowej Strategii Grupy Kapitałowej PFR na lata 2019-2021 (**Strategia GK PFR 2019**).

Misja i wizja GK PFR

Misja

GK PFR. Inwestycje dla Polski.
Razem tworzymy praktyczne rozwiązania dla wspólnego sukcesu i bezpiecznej przyszłości.

Wizja

Grupa PFR to system instytucji rozwoju udzielających wsparcia finansowego i doradczego dla przedsiębiorców, samorządów, osób fizycznych, inwestujących na rzecz zrównoważonego rozwoju gospodarczego Polski.

Misja GK PFR, jako instytucji wspierającej zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy kraju, od roku 2020 nabrała szczególnego znaczenia. GK PFR skutecznie uzupełnia lukę rynkową, podejmując działania antycykliczne i aktywizujące sektory objęte stagnacją. W dobie globalnej pandemii Polski Fundusz Rozwoju wspierał gospodarkę i polskie przedsiębiorstwa poprzez wdrażanie Tarczy

Skład Grupy PFR

	INWESTYCJE	BANKOWOŚĆ	ROZWÓJ PRZEMYSŁU
Instytucja rozwoju	PFR Polski Fundusz Rozwoju	BGK BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	arp AGENCJA ROZWOJU PRZEMYSŁU
Obszary działalności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Aktywa niepubliczne ▪ Aktywa publiczne ▪ Formuła Funduszu Funduszy ▪ Inwestycje mieszkaniowe 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Finansowanie rozwoju przedsiębiorstw i JST ▪ Gwarancje i poręczenia ▪ Finanse publiczne / Przepływ środków europejskich ▪ Finansowanie infrastruktury transportowej 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Specjalne Strefy Ekonomiczne Polska Strefa Inwestycji ▪ Finansowanie dłużne i kapitałowe ▪ Restrukturyzacja rozwojowa i nadzór korporacyjny ▪ Innowacje
	UBEZPIECZENIA EKSPORTOWE	EKSPORT, INWESTYCJE, PROMOCJA	ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
Instytucja rozwoju	KUKE Grupa PFR	PAIH Grupa PFR	PARP Grupa PFR
Obszary działalności	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ubezpieczenie należności ▪ Ubezpieczenie inwestycji ▪ Gwarancje kontraktowe ▪ Zabezpieczenie kredytu bankowego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ekspert ▪ Inwestycje ▪ Promocja ▪ Partnerstwo ▪ Polska Strefa Inwestycji 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Innowacje ▪ Startupy ▪ Internacjonalizacja ▪ Rozwój kompetencji ▪ Infrastruktura

Finansowej PFR. Działania te stanowiły uzupełnienie aktywności GK PFR w ramach strategicznych centrów kompetencji, takich jak: działalność inwestycyjna, prorozwojowa oraz społeczna odpowiedzialność biznesu.

Kierunki działania obowiązujące w dotychczasowej strategii będą kontynuowane oraz wzmacniane w Strategii Grupy Kapitałowej PFR na lata 2022-2025 (**Strategia GK PFR 2022**). Prace nad dokumentem miały miejsce w drugim półroczu 2021 roku. Poprzedzone były m.in. diagnozą społeczno-ekonomiczną wybranych obszarów gospodarczych oraz analizą działalności instytucji rozwoju na świecie. Strategia GK PFR 2022 podkreśla znaczenie zrównoważonego rozwoju, transformacji cyfrowej i zaawansowanych technologii oraz transformacji energetycznej i konkurencyjności gospodarki. Strategia GK PFR 2022 została przyjęta przez Radę Nadzorczą 22 grudnia 2021 r.

2.1. Podsumowanie realizacji poprzedniej strategii

Przez ostatnie dwa lata cele określone w Strategii GK 2019 pozostawały pod silną presją pandemii i zmian w otoczeniu gospodarczym oraz regulacyjnym, a także nowych obowiązków, których realizacji podjęła się Spółka.

Komitety działające w Grupie Kapitałowej PFR

W ramach realizacji inicjatyw zawartych w strategii GK PFR zarząd PFR powołał w 2021 roku Komitety Bezpieczeństwa, Architektury IT oraz Projektowy. Komitety są zespołami eksperckimi, w których każdy z podmiotów GK PFR jest reprezentowany na równych prawach przez swojego przedstawiciela.

2 września 2021 roku Zarząd PFR powołał uchwałą Komitet Bezpieczeństwa GK PFR. Celem jego działalności jest zapewnienie na poziomie Grupy Kapitałowej koordynacji i integracji strategii, inicjatyw, projektów i działań z zakresu bezpieczeństwa informacji i ciągłości działania, inicjowanych i realizowanych przez poszczególne spółki, a także zapewnienie standaryzacji, synergii oraz optymalizacji funkcjonalnej i kosztowej rozwiązań bezpieczeństwa. Komitet realizuje swoją działalność według zasad określonych w „Regulaminie Komitetu Bezpieczeństwa Grupy Kapitałowej PFR”. Posiedzenia Komitetu odbywają się raz w miesiącu.

26 października 2021 r. Zarząd PFR powołał uchwałą Komitet Architektury IT GK PFR. Celem jego działalności jest wypracowywanie zunifikowanych standardów oraz określanie priorytetów i kierunków rozwoju IT w GK PFR oraz wydawanie rekomendacji dotyczących wdrażania tych standardów w podmiotach GK PFR. Komitet prowadzi swoją działalność według zasad określonych w „Regulaminie Komitetu Architektury IT Grupy Kapitałowej PFR”.

4 listopada 2021 r. Zarząd PFR powołał uchwałą Komitet Projektowy GK PFR. Jego celem jest stworzenie platformy do wzajemnej dyskusji pomiędzy podmiotami GK PFR na temat prowadzonych projektów, wymiany dobrych praktyk prowadzenia projektów, współdzielenia produktów projektów oraz identyfikacji potencjalnych projektów interdyscyplinarnych w ramach GK PFR. Komitet realizuje swoją działalność według zasad określonych w „Regulaminie Komitetu Projektowego Grupy Kapitałowej PFR”.

Działalność inwestycyjna

28 mld zł

wartość ponad 30 projektów inwestycyjnych zrealizowanych z udziałem PFR w obszarach infrastruktury, energetyki, samorządów oraz polskich przedsiębiorstw

400+

liczba spółek, które pozyskały finansowanie z funduszy PFR Ventures

6,7 tys.

liczba mieszkań w lub po procesie projektowania

19

liczba inwestycji o wartości ponad 90 mln euro w ramach Funduszu Ekspansji Zagranicznej

Działalność prorozwojowa

500 tys.

liczba innowatorów zgromadzonych na platformie startup.pfr.pl

15 tys.

liczba uczestników szkoleń na temat cyfryzacji

50+

liczba miejskich innowacji w bazie PFR dla Miast

2,5 mln

liczba aktywnych uczestników PPK

250 tys.+

liczba uczestników szkoleń dot. PPK

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

90+

liczba projektów zrealizowanych przez Fundację PFR

165 tys.

liczba uczestników zajęć edukacyjnych przygotowanych w ramach Centralnego Domu Technologii

213 tys.

liczba wyświetleń materiałów edukacyjnych na kanale YT CDT

Zaangażowanie GK PFR w inicjatywy strategiczne wskazane w Strategii Grupy PFR

Grupa Kapitałowa PFR jest zaangażowana w realizację 26 z 53 inicjatyw strategicznych.

Cyfryzacja polskiej gospodarki

Operator Chmury Krajowej
Polskie 5G
Smart City Hub
Instrumenty finansowe na rzecz rozwoju cyfryzacji

Dynamiczny rozwój innowacyjności

„Start in Poland”
Finansowanie innowacji
Sektor gier wideo
Transfer technologii

Nowoczesna infrastruktura

Infrastruktura transportowa
Infrastruktura energetyczna
Mieszkalnictwo
Centra biznesu

Ekspansja zagraniczna polskich firm

Obsługa rynków zagranicznych
International Desk
Product of Poland
Finansowanie ekspansji zagranicznej
Polskie MŚP na rynkach zagranicznych

Inwestycje i przemysł

Polska Strefa Inwestycji
Strategiczne parki przemysłowe
Pozyskiwanie wysokiej jakości inwestycji
Promocja polskiej gospodarki

Uczący się rynek pracy

Centralny Dom Technologii
Młodzi liderzy
Kadry dla przemysłu
Ekosystem uczenia się przez całe życie
Kredyty studenckie i wsparcie edukacji

Zdrowe i aktywne społeczeństwo

Finansowanie zdrowia w Polsce
Bezpieczeństwo emerytalne Polaków

Zrównoważona gospodarka

PFR Green Hub
Gospodarka obiegu zamkniętego

Nowoczesne samorządy i PPP

Rozwój formuły PPP
Programy dla JST
Edukacja dla samorządów

Konkurencyjne MŚP

Centrum Rozwoju MŚP
Innowacyjne MŚP
Finansowanie MŚP:
Gwarancje *de minimis*
Finansowanie MŚP:
Programy europejskie
Rozwój MŚP

Odpowiedź na globalną pandemię

Tarcza finansowa PFR dla MMŚP
Tarcza finansowa PFR dla dużych firm
Pokrycie ubezpieczeniowe
Rozszerzenie ubezpieczenia obrotu handlowego
Finansowanie leasingu firm transportowych
Pożyczka obrotowa
Pożyczka na wypłatę wynagrodzeń

Rozszerzony system gwarancji dla MŚP
Fundusz Gwarancji Płynnościowych
Finansowe UE dla MŚP
Fundusz przeciwdziałania COVID-19
System dopłat do odsetek kredytów
Dotacje na kapitał obrotowy
Wsparcie biznesowe w dobie pandemii
Kampania informacyjno-edukacyjna dla przedsiębiorców

Transformacja cyfrowa i zaawansowane technologie

Zrównoważony rozwój

Transformacja energetyczna i konkurencyjność

Polski Fundusz Rozwoju

PFR. Inwestycje dla Polski

PFR. Inwestycje dla... zrównoważonego rozwoju

Zapewnienie niezbędnego poziomu bezpieczeństwa realizacji usług podstawowych i zwiększenie produktywności gospodarki

PFR. Inwestycje dla... transformacji cyfrowej i zaawansowanych technologii

Rozwój potencjału do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zwiększenie potencjału badawczego

PFR. Inwestycje dla... transformacji energetycznej i konkurencyjności

Wsparcie kapitałowe, doradcze i organizacyjne w budowie nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej klimatycznie gospodarki

PFR. Inwestycje dla... rentownego wzrostu

Utrzymanie wysokiego ratingu kredytowego i efektywne wykorzystanie kapitału

Działalność inwestycyjna

Działalność prorozwojowa

Spółeczna odpowiedzialność biznesu

Działalność korporacyjna

Zasoby ludzkie

IT

Ryzyko

Bezpieczeństwo

Komunikacja

Obsługa klienta

Finanse i kontroling

Prawo

Zgodność

Audyt

Wsparcie Zarządu

Administracja

Strategia i zarządzanie wiedzą

Księgowość

Wspieranie realizacji celów zrównoważonego rozwoju i polityk prorozwojowych państwa

CELE ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

2.2. Kierunki rozwoju i priorytety biznesowe

Działalność Spółki niezmiennie oparta jest o funkcjonowanie Systemu Instytucji Rozwoju, powołanego w 2019 r., w którym GK PFR odpowiada za obszar inwestycji. Zarówno misja, wizja, zasady działania, jak i wartości są spójne między Grupą Kapitałową PFR a Grupą PFR.

Strategia wskazuje obszary działalności organizacji, które ściśle powiązane są z kierunkami strategicznymi dla całej Grupy PFR, wspomnianymi w poprzednim podrozdziale.

Działania strategiczne określone w dokumencie będą wypełniać cele w ramach obszarów: zrównoważonego rozwoju, transformacji cyfrowej i zaawansowanych technologii oraz transformacji energetycznej i konkurencyjności – tj.:

- zapewnienie niezbędnego poziomu bezpieczeństwa realizacji usług podstawowych i zwiększenie produktywności gospodarki;
- rozwój potencjału do tworzenia i absorpcji innowacji oraz zwiększenie potencjału badawczego;
- wsparcie kapitałowe, doradcze i organizacyjne w budowie nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej klimatycznie gospodarki.

Centra kompetencji, które powstały podczas realizacji poprzedniej strategii, pozostały niezmiennie. Są to: działalność inwestycyjna, działalność prorozwojowa, społeczna odpowiedzialność biznesu oraz działalność korporacyjna. Strategia realizuje również cele zrównoważonego rozwoju, zarówno w wymiarze środowiskowym, społecznym, jak i ładu korporacyjnego.

Istotnym elementem Strategii jest również rozwój wewnętrzny organizacji. Dokument przewiduje stopniowy rozwój kompetencji spółki PFR Operacje, co pozytywnie wpłynie na efektywność działalności korporacyjnej całej Grupy Kapitałowej. W latach 2022-2025 realne jest przeniesienie do centrum usług wspólnych dodatkowych kompetencji, w zależności od potrzeb i możliwości Grupy Kapitałowej. Celem w zakresie rozwoju wewnętrznego jest utrzymanie wysokiego ratingu kredytowego i efektywne wykorzystanie kapitału.

Nadrzędną zasadą, którą kieruje się PFR, jest hasło: „Zgodność z prawem stanowi fundament każdego rozwoju”. Z tego względu przyjęta została Strategia Compliance PFR, która określa ramy zgodności działalności Polskiego Funduszu Rozwoju, zarówno z wymogami powszechnie obowiązującego prawa, regulacjami wewnętrznymi jak i standardami rynkowymi.

Sprawozdanie Zarządu z działalności PFR S.A. i Grupy Kapitałowej PFR za rok 2021

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Wspomagamy zrównoważony rozwój gospodarki	103
1. Grupa Kapitałowa PFR w liczbach	103
2. Strategia biznesowa	103
4. Wpływ realizowanych inwestycji na transformację społeczną, klimatyczną i środowiskową	104
5. Innowacyjne działania GK PFR	108
6. Udział w stowarzyszeniach międzynarodowych	110
Zarządzanie i nadzór nad obszarami ESG w GK PFR	111
1. Zarządzanie obszarem zrównoważonego rozwoju	111
2. Kluczowi interesariusze Grupy Kapitałowej PFR	111
3. Istotne obszary środowiskowe, społeczne i zarządcze Grupy Kapitałowej PFR	112
Transparentna organizacja	113
1. Zarządzanie ryzykiem korporacyjnym i ciągłość działania	113
2. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności	114
Zrównoważone środowisko pracy	117
1. Pracownicy PFR – skala i struktura zatrudnienia	117
2. Wynagrodzenia	118
3. Rozwój pracowników	119
4. Wsparcie lokalnych społeczności	119
Klimat i środowisko	122
1. Zużycie energii	122
2. Informacja dotycząca kwalifikacji działalności zgodnie z Taksonomią	122
O części niefinansowej raportu	123
Indeksy wskaźników	124
1. Tabela z indeksami wskaźników GRI	124

Wspomagamy zrównoważony rozwój gospodarki

[GRI 2-22]

W 2021 roku Grupa Kapitałowa Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. („Grupa Kapitałowa PFR” lub „GK PFR”) kontynuowała kluczowe inicjatywy rozwijające ekosystem innowacji w Polsce oraz rozwijała inwestycje integrujące cele zrównoważonego rozwoju, które obejmują kwestie związane z ochroną środowiska (*Environmental*), odpowiedzialnością społeczną (*Social*) oraz ładem korporacyjnym i przeciwdziałaniem korupcji (*Governance*) (ESG). Europejski Zielony Ład (*Green Deal*) postawił nowe wyzwania przed polską gospodarką w zakresie transformacji klimatycznej i środowiskowej, której celem jest zrównoważony rozwój. Realizacja założeń Green Deal oraz warunków Porozumienia Paryskiego wymaga wprowadzenia nowoczesnych oraz innowacyjnych rozwiązań i technologii, które umożliwią gospodarce osiągnięcie celów klimatycznych i innych celów środowiskowych a także celów społecznych.

W realizowanych w ramach Grupy Kapitałowej PFR programach dodano nowy cel – przygotowanie nowego pokolenia innowatorów do wyzwań stojących przed firmami w dobie transformacji energetycznej i rozwoju zielonych technologii. W 2021 roku Grupa Kapitałowa PFR uruchomiła program PFR Green Hub FoF, który ma na celu pobudzenie inwestycji wspierających transformację energetyczną w Polsce oraz zapewnienie finansowania dla spółek z pozytywnym wpływem na planetę. Do tego programu mogą zgłaszać się fundusze VC, które chcą inwestować w zielone projekty z pozytywnym wpływem na planetę. Wartość programu wynosi 200 mln zł, które zostaną przeznaczone na około 4-5 inwestycji. Zrównoważony rozwój społeczny oraz gospodarczy wymaga inwestycji w obszary infrastrukturalne, technologiczne, informatyczne oraz w obszary umożliwiające społeczne włączenie, ochronę i dobrobyt regionów. W 2021 roku Grupa Kapitałowa PFR kontynuowała lub dokonała inwestycji w ramach funduszy inwestycyjnych zamkniętych oraz poprzez inwestycje bezpośrednie PFR w łącznej kwocie ponad 3,9 mld zł, które przyczyniają się do realizacji celów klimatycznych, środowiskowych lub społecznych. Dzięki tym inwestycjom ogranicza się niekorzystne oddziaływanie środowiskowe i przyspiesza się proces zmian w przedsiębiorstwach, które mogą bezpośrednio przyczyniać się do łagodzenia zmian klimatu lub wspomagać realizację celów klimatycznych lub innych celów środowiskowych, w tym poprzez wspieranie transformacji energetycznej. Łączna pula inwestycji, które realizują lub wspomagają cele środowiskowe oraz społeczne, stanowi 35,20% wszystkich inwestycji Grupy Kapitałowej PFR.

1. GRUPA KAPITAŁOWA PFR W LICZBACH

Działalność Polskiego Funduszu Rozwoju w 2021 roku

- ponad **3,9 mld zł** inwestycji przyczyniających się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju
- **45** projektów autorskich, partnerskich i wolontariackich realizowanych przez Fundację PFR
- **ponad 13 000** uczestników zajęć edukacyjnych

2. STRATEGIA BIZNESOWA

W 2021 roku Grupa Kapitałowa PFR przyjęła strategię na lata 2022-2025. W ramach strategii zdefiniowano następujące podstawowe zasady działania:

- **Uzupełnianie sektora komercyjnego i pozarządowego** oraz współpraca przy przygotowaniu i dystrybucji programów w obszarach, w których występują luki w rynku przejawiające się brakiem dostępu do usług finansowych,
- **Prowadzenie programów rozwojowych dostosowanych do potrzeb odbiorców:** przedsiębiorstw, jednostek samorządu terytorialnego, sektora publicznego, sektora pozarządowego oraz osób indywidualnych,
- **Zwiększanie wartości dla akcjonariuszy** poprzez inwestowanie kapitału celem zapewnienia stopy zwrotu,
- **Dążenie do samofinansowania** poprzez osiągnięcie pozytywnego wyniku finansowego na prowadzonej działalności oraz możliwość finansowania zewnętrznego.

Misją Grupy Kapitałowej PFR jest tworzenie praktycznych rozwiązań dla wspólnego sukcesu i bezpiecznej przyszłości, w oparciu o cztery przyjęte wartości:

Partnerstwo i współpraca

Traktujemy innych w swojej pracy tak samo, jak chcielibyśmy być traktowani. Szanujemy i doceniamy pracę innych, wsłuchując się w ich potrzeby. Współpracując, dzielimy się doświadczeniem i informacjami, aby zaufanie było fundamentem rozwoju polskiego społeczeństwa i gospodarki.

Odpowiedzialność

Analizujemy i rozumiemy otaczającą nas rzeczywistość, potrafimy powiązać własne zadania z celami zespołu i firmy, tak aby osiągać zamierzone rezultaty, a we wszystkich działaniach mamy na uwadze dobro Polski. Wyciągamy wnioski ze swoich sukcesów i porażek oraz podejmujemy konieczne ryzyko. Realizujemy to, co zadeklarowaliśmy, w sposób konsekwentny.

Profesjonalizm

Konsekwentnie dążymy do realizacji celów, dostarczając naszym klientom produkty i usługi najwyższej jakości. Jesteśmy zawsze przygotowani, a sprawy doprowadzamy do końca.

Rozwój

Tworzymy nowe idee, usługi oraz rozwiązania przez co wspieramy rozwój polskiej gospodarki i społeczeństwa. Śledzimy najnowsze trendy i wykraczamy poza utarte schematy myślenia i działania. Przekraczamy granice, osiągając niezwykle i nowe rezultaty.

Grupa Kapitałowa PFR jest grupą spółek finansowych i doradczych dla przedsiębiorców, samorządów i osób prywatnych inwestujących w rozwój społeczny i gospodarczy kraju. W jej skład wchodzi:

- Polski Fundusz Rozwoju S.A.,
- PFR Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.,
- PFR Ventures sp. z o.o.,
- PFR Nieruchomości S.A.,
- PFR Portal PPK sp. z o.o.,
- PFR Operacje sp. z o.o.,
- PPP Venture sp. z o.o.

Priorytetami GK PFR są: inwestycje infrastrukturalne, innowacje, rozwój przedsiębiorczości, eksport i ekspansja zagraniczna polskich przedsiębiorstw, wsparcie samorządów, realizacja programu Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz obsługa inwestycji zagranicznych.

Grupa Kapitałowa PFR realizuje swoją działalność przede wszystkim w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych oraz ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju. Zgodnie z art. 11 ustawy, Polski Fundusz Rozwoju wykonuje działalność gospodarczą (w oparciu o zasady dobrej praktyki handlowej, dążąc w długim terminie do osiągnięcia rynkowej stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału) oraz dodatkowo jest wykonawcą innych zadań, w tym zadań powierzonych przez organy administracji rządowej.

Grupa Kapitałowa PFR w ramach swojej działalności realizuje 10 z 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju (*Sustainable Development Goals – SDGs*) Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ), ze szczególnym uwzględnieniem **celu nr 9: Promowanie zrównoważonego, inkluzywnego modelu rozwoju gospodarczego oraz wspieranie innowacyjności oraz celu nr 4: Zapewnienie wszystkim edukacji włączającej na wysokim poziomie i promowanie uczenia się przez całe życie.**

Lista wszystkich SDGs realizowanych przez Grupę Kapitałową PFR:

Grupa Kapitałowa PFR przyczynia się do realizacji celów zrównoważonego rozwoju przede wszystkim poprzez realizowane inwestycje, prowadzoną działalność – edukacyjną, doradczą, współpracę z partnerami biznesowymi i samorządami – skoncentrowaną wokół stymulowania innowacyjności oraz wyrównywanie szans w dostępie do finansowania. Wśród głównych obszarów działań można wymienić te związane z inwestycjami infrastrukturalnymi, transformacją cyfrową i energetyczną.

3. INWESTYCJE REALIZOWANE PRZEZ GRUPĘ KAPITAŁOWĄ PFR

[GRI 203-1]

Grupa Kapitałowa PFR uwzględniła w swojej działalności inwestycyjnej czynniki zrównoważonego rozwoju, o ile takie czynniki są istotne dla dokonywanych inwestycji. Troska o planetę i społeczeństwo jest wpisana w wiele realizowanych przez Grupę Kapitałową PFR inwestycji, które integrując czynniki ESG, wywierają pozytywny wpływ na klimat, środowisko i społeczność. Inwestycje Grupy Kapitałowej PFR, zarówno pośrednie, jak i bezpośrednie, zgodnie ze strategią nakierowane są na zwiększanie konkurencyjności, innowacyjności, wyrównywanie szans społecznych poprzez umożliwianie dostępu do finansowania oraz edukowanie i wspieranie w rozwoju sektorów publicznego i prywatnego. Inwestycje pośrednie realizowane są m.in. z udziałem PFR TFI S.A., które tworzy i zarządza funduszami inwestycyjnymi o bardzo szerokim spektrum inwestycji oraz zróżnicowanym profilu działalności. W związku z powyższym sposób, w jaki uwzględniane są ryzyka dla zrównoważonego rozwoju, różni się w zależności od danego funduszu inwestycyjnego zarządzanego przez Towarzystwo. Zgodnie ze Strategią wprowadzania do działalności ryzyk dla zrównoważonego rozwoju w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych przez PFR TFI S.A., Towarzystwo dąży do uwzględnienia zasad zrównoważonego rozwoju w procesie podejmowania decyzji inwestycyjnych, kierując się interesem uczestników funduszy. W ramach monitoringu inwestycji prowadzona jest ocena ryzyk finansowych i niefinansowych, w tym dotyczących ryzyka dla zrównoważonego rozwoju i jego wpływu na sytuację danej lokaty funduszu inwestycyjnego. W ramach wykonywania polityki zaangażowania w akcje spółek dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, oraz poza rynkiem regulowanym Towarzystwo stale monitoruje spółki pod względem wpływu społecznego i na środowisko naturalne oraz stosowanych zasad ładu korporacyjnego.

4. WPŁYW REALIZOWANYCH INWESTYCJI NA TRANSFORMACJĘ SPOŁECZNĄ, KLIMATYCZNĄ I ŚRODOWISKOWĄ

[GRI 203-2]

Grupa Kapitałowa PFR w ramach prowadzonej działalności realizuje szereg inwestycji (w tym inwestycji dokonywanych za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez spółki z Grupy Kapitałowej PFR), które mają istotny wpływ na społeczeństwo oraz środowisko. Poniżej zostały przedstawione te inwestycje, których znaczenie dla obszaru ESG uznano za szczególnie istotne. Szczegóły w zakresie kluczowych inwestycji znajdują się na stronie 59 niniejszego raportu. Wyboru prezentowanych inwestycji dokonano biorąc pod uwagę ich skalę (wartość) oraz cele, do realizacji których się przyczyniają.

Pozostałe inwestycje, które przyczyniają się do realizacji celów środowiskowych lub społecznych, zostały opisane w formie zbiorczej ze wskazaniem konkretnych celów środowiskowych i społecznych.

Zrównoważony rozwój społeczny oraz gospodarczy wymaga inwestycji w obszary infrastrukturalne, technologiczne, informatyczne oraz w obszary umożliwiające społeczne włączenie, ochronę i dobrobyt regionów. Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania na środowisko i przyspieszenie zmian w przedsiębiorstwach, które mogą bezpośrednio przyczyniać się do łagodzenia zmian klimatu lub wspomagać realizację celów klimatycznych lub innych celów środowiskowych, jest realizowane przez wiele inwestycji.

Poniżej przedstawiamy wybrane inwestycje przyczyniające się do realizacji celów klimatycznych poprzez wprowadzanie rozwiązań zeroemisyjnych, niskoemisyjnych lub ograniczających emisje gazów cieplarnianych do atmosfery. Uwzględnione zostały także cele środowiskowe związane z zasobooszczędnością, dążeniem do tworzenia gospodarki o obiegu zamkniętym oraz inne cele środowiskowe, do realizacji których mogą przyczyniać się poszczególne inwestycje. W przypadku każdej inwestycji podawany jest cel klimatyczny lub środowiskowy, do którego realizacji przyczynia się dana inwestycja.

Inwestycja

PESA – wsparcie spółki PESA Bydgoszcz S.A. w procesie optymalizacji działalności operacyjnej. Wsparcie produkcji pojazdów z napędem wodorowym (w tym pierwszej w Polsce lokomotywy wodorowej) oraz rozwoju produkcji pojazdów kolejowych, w tym z napędem elektrycznym.

Terminal kontenerowy DCT w Gdańsku – rozbudowa mocy przeładunkowych w oparciu o nowy, powstający na Morzu Bałtyckim terminal T3, zwiększający moce przerobowe DCT o 1,5 mln standardowych kontenerów rocznie, rozbudowa bocznic kolejowej z czterech do siedmiu torów, wydłużenie torów z 618 do 750 metrów, zakup pięciu elektrycznych suwnic placowych.

Rail Capital Partners – wsparcie spółki udostępniającej lokomotywy przeźnikom kolejowym. Rozwój zielonego transportu kolejowego: flota Rail Capital Partners to głównie elektryczne, nowoczesne lokomotywy zero- lub niskoemisyjne. Zakończenie w 2021 roku odbioru dwunastu lokomotyw współfinansowanych z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Elemental – współpraca z grupą Elemental Holding w ramach inwestycji w spółki Maryland Core oraz Legend Smelting and Recycling działające w branży recyklingu metali strategicznych i mające silną pozycję na rynku amerykańskim.

Program poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych – renowacja z gwarancją oszczędności EPC (Energy Performance Contract) Plus realizowana we współpracy z NFOŚiGW – uruchomiony w 2021 r. instrument wsparcia inwestycji poprawiających efektywność energetyczną budynków realizowanych w formule EPC. PFR umożliwi pozyskanie przez przedsiębiorstwo ESCO finansowania w formie wykupu wierzytelności lub w innej, alternatywnej formie.

Cele środowiskowe i klimatyczne, do realizacji których przyczynia się dana inwestycja

- Lokomotywa wodorowa będąca przełomowym rozwiązaniem dla transportu, przyczyniającym się do rozwoju niskoemisyjnego przewozu towarowego i pasażerskiego. Wsparcie nowych rodzin pojazdów kolejowych przyczyni się do zmniejszenia intensywności wykorzystania transportu drogowego i emisji spalin, np. poprzez koncepcję wprowadzenia na pojazdach HSPREMIUM250 przestrzeni ładunkowej, realizację platformy / rodziny Regio i lokomotyw z wykorzystaniem alternatywnych napędów, realizację projektów pojazdów spalinowych spełniających normę Euro Stage V (i związane z tym ograniczenie emisji NO_x i CO₂).
- Dalsza realizacja założeń i działań pod hasłem „Zielona PESA 2030+” – spółka pracuje nad długoterminową strategią, której celem jest maksymalne obniżenie śladu węglowego we wszystkich obszarach działania organizacji.
- Zmniejszenie intensywności wykorzystania transportu drogowego i pośrednie wspomaganie celów klimatycznych poprzez ograniczenie emisji dwutlenku węgla pochodzącego z drogowego transportu towarowego.
- Zwiększenie znaczenia bardziej przyjaznego środowisku transportu drogą morską i kolejową (obsługa ~5,5 tys. pociągów rocznie).
- Lokomotywy zeroemisyjne przyczyniają się bezpośrednio do łagodzenia zmian klimatu. Dodatkowo model oferowania lokomotyw, który stwarza możliwość ich użytkowania w zależności od potrzeb klientów bez konieczności posiadania własnych jednostek, wspiera gospodarkę o obiegu zamkniętym poprzez ograniczanie liczby wprowadzanych pojazdów i tym samym zmniejszenie zużycia surowców. Wyposażenie większości lokomotyw RCP w silniki dojazdowe ogranicza konieczność wykorzystywania starych lokomotyw manewrowych na bocznicach.
- Działalność w obszarze recyklingu metali strategicznych przyczynia się do oszczędności ograniczonych zasobów naturalnych i w ten sposób przybliża do realizacji celów środowiskowych związanych z gospodarką o obiegu zamkniętym.
- Materiały wytwarzane z odzyskanych surowców wtórnych mają niższy wskaźnik zużycia energii na jednostkę produktu, co prowadzi do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.
- Działalność ta przyczynia się do ograniczenia produkcji metali z surowców naturalnych, co zmniejsza szkodliwy wpływ produkcji metali na środowisko. Metale te są wykorzystywane w ogniwach paliwowych pojazdów hybrydowych, a także w elektrolizie wody, w wyniku której powstaje zielony wodór. Tym samym stają się kluczowymi surowcami na drodze do osiągnięcia czystej, w pełni bezemisyjnej gospodarki.
- Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych poprzez zapewnienie rozwiązań obniżających zużycie energii elektrycznej.
- Zmniejszenie zużycia energii końcowej budynku na potrzeby ogrzewania, wentylacji i ciepłej wody użytkowej.

Green Hub – program inwestycyjny PFR wspierający finansowanie projektów transformacji energetycznej, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju OZE i nowych technologii, a także gospodarki obiegu zamkniętego na warunkach rynkowych i bez wypierania kapitału prywatnego. Realizacja programów wspierających rozwój zielonych rozwiązań technologicznych i łączących technologie z potrzebami samorządów (Szkoła Pionierów PFR oraz Klimaton dla Miast). Wspieranie rozwoju polskiego *local content*, wspieranie rozwoju spółek technologicznych poprzez program dla funduszy *private equity/venture capital*, które chcą inwestować w spółki z obszarów czystych technologii wspierających transformację energetyczną i mających pozytywny wpływ na środowisko.

Polska Grupa Biogazowa – inwestycja polegająca na budowie portfela 30 biogazowni działających w ramach Polskiej Grupy Biogazowej.

Polska Grupa Biogazowa jest liderem produkcji energii elektrycznej z biogazu w Polsce. Głównym obszarem działalności jest produkcja energii elektrycznej i ciepła z biogazu rolniczego oraz świadczenie usług powiązanych z sektorem odnawialnych źródeł energii. Biogaz powstaje w wyniku beztlenowej fermentacji metanowej materii organicznej. Surowcem wykorzystywanym do jego produkcji jest biomasa (odpady biodegradowalne), pochodząca głównie z przetwórstwa rolno-spożywczego oraz hodowli. Biogaz jest paliwem gazowym, wykorzystywanym do produkcji energii elektrycznej i ciepła. Biogazownie w bezpieczny i profesjonalny sposób umożliwiają utylizację odpadów rolnych i spożywczych, wpisując się tym samym w realizację modelu gospodarki obiegu zamkniętego.

Dobra Energia dla Olsztyna, Ciepło z odpadów – projekt budowy i eksploatacji instalacji termicznego przekształcania odpadów.

Trasa Łagiewnicka – obwodnica Krakowa – projekt budowy drogi wraz z układem torowym w Krakowie o długości ok. 3,5 km, stanowiącej istotny fragment wewnętrznej obwodnicy Krakowa. Inwestycja realizowana w formule spółki celowej.

- Rozwijanie energetyki odnawialnej oraz energetyki niskoemisyjnej. Przyczynianie się do łagodzenia zmian klimatu poprzez ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.
- Budowanie świadomości wśród społeczności lokalnych, klientów i konsumentów, prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu klimatu.
- Pośrednie finansowanie dla firm przyczyniających się do ograniczenia zmian klimatycznych działaniami takimi jak np. rozwój rozwiązań przeciwdziałających wytwarzaniu toksycznych materiałów.

- Rozwijanie energetyki niskoemisyjnej i znaczące ograniczanie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery.
- W 2021 r. udało się wyprodukować ponad 80 GWh zielonej energii elektrycznej, która może zaspokoić potrzeby około 40 tys. gospodarstw domowych w Polsce. Produkcja energii elektrycznej w inwestycjach finansowanych przez PFR pozwoliła uniknąć emisji ponad 72 tys. ton dwutlenku węgla.

- Zagospodarowanie odpadów komunalnych z województwa warmińsko-mazurskiego wraz z odzyskiem energii.
- Obniżenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko.
- Zabezpieczenie źródła ciepła sieciowego i stworzenie efektywnego systemu ciepłowniczego.

- Zmniejszenie natężenia ruchu w ścisłym centrum Krakowa i połączenie południowych dzielnic miasta.
- Z 3,5 km długości trasy aż 2,1 km prowadzi poprzez tunele, co ogranicza istotnie uciążliwość dla mieszkańców Krakowa.
- Oprócz samej trasy projekt zakłada wybudowanie 5,3 km ciągów pieszych, 3,2 km ścieżek rowerowych oraz 3,1 km ścieżek pieszo-rowerowych, co wspiera mobilność osobistą i logistykę rowerową łagodzące zmiany klimatu.
- Nad tunelami biegnącymi pomiędzy terenami Sanktuarium Bożego Miłosierdzia oraz Centrum Jana Pawła II powstanie teren rekreacyjny z licznymi nasadzeniami nowych drzew. Powstaną tam także alejki spacerowe oraz ciągi pieszo-rowerowe. Nad odcinkiem tuneli które powstaną w rejonie ulic Falowej, Zbrojarzy oraz Ludwisarzy powstaną tereny rekreacyjno-sportowe, gdzie znajdują się m.in. boiska sportowe, place zabaw dla dzieci oraz skatepark. Stworzenie przestrzeni dla mieszkańców poprzez powstanie terenów rekreacyjno-sportowych z nasadzeniami nowych drzew, licznych alejek spacerowych oraz ciągów pieszo-rowerowych.

Lokomotywa wodorowa PESA

Społeczne włączenie, wyrównywanie różnic, zapewnienie dobrej jakości życia oraz dobrobytu regionów, które są mniej uprzemysłowione i na których obszarze występuje wyższy poziom bezrobocia, to cele społeczne, do realizacji których mogą przyczynić się poniższe inwestycje. Przedstawiamy najważniejsze z nich.

Inwestycja

Inwestycje realizowane za pośrednictwem Funduszu Sektora Mieszkań na Wynajem oraz Funduszu Sektora Mieszkań dla Rozwoju – planowanie, budowa i zarządzanie mieszkaniami w dużych aglomeracjach i mniejszych ośrodkach miejskich z docelową możliwością wykupienia mieszkań przez najemców.

Polskie Koleje Linowe i projekt kolejki linowej w Bieszczadach – budowa kolei gondolowo-widokowej.

Operator Chmury Krajowej

Spółka technologiczna utworzona w 2018 roku z inicjatywy PKO Banku Polskiego S.A. i Polskiego Funduszu Rozwoju S.A., aby zapewnić dostęp do zaawansowanych usług chmury obliczeniowej polskim firmom i instytucjom publicznym.

Operator Chmury Krajowej w 2021 roku oddał do użytku system e-Rejestracja dla Centrum e-Zdrowia służący do elektronicznej obsługi pacjentów w ramach Narodowego Programu Szczepień.

Podpisanie listu intencyjnego z PKP Intercity S.A. – Chmura Krajowa podpisała list intencyjny z PKP Intercity S.A. Jego celem jest opracowanie i wdrożenie narzędzia informatycznego w chmurze publicznej służącego do tworzenia harmonogramów technicznej obsługi floty oraz wizualizacji przyszłej dostępności taboru.

Podpisanie umowy z PGNiG S.A. – Chmura Krajowa podpisała umowę z PGNiG S.A. w celu realizacji projektu "Smart Field". Zakłada on wykorzystanie chmury obliczeniowej i technologii takich jak sztuczna inteligencja oraz uczenie maszynowe do modelowania złóż węglowodorów.

Inwestycja w PFR Life Science – poprzez którą zostały przeprowadzone inwestycje m.in. w Selvita S.A., Mabion S.A. i Proteon Pharmaceuticals S.A.

Parking w Warszawie – podziemny parking wielokondygnacyjny przy Placu Powstańców Warszawy, który będzie obejmował 420 miejsc postojowych.

Parkingi w Łodzi – inwestycje obejmujące cztery podziemne, wielokondygnacyjne parkingi w centrum miasta. Projekt parkingów wpisuje się w strategię miasta w zakresie rewitalizacji centrum.

Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. w Limanowej – nabycie od miasta Limanowa 40% udziałów w spółce Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej sp. z o.o. i udzielenie pożyczki w celu współfinansowania wkładu własnego miasta m.in. w inwestycje w sieci i urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne oraz budowę budynku wielorodzinnego.

Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. – nabycie mniejszościowego pakietu (25%) udziałów w spółce Wodociągi i Kanalizacja w Opolu Sp. z o.o. w celu realizacji inwestycji istotnych dla rozwoju oraz jakości życia mieszkańców.

Cele społeczne, do realizacji których przyczynia się dana inwestycja

- Zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych i poprawa warunków bytowych mieszkańców Polski.
- Wsparcie polskich rodzin i ludzi młodych.
- Wyrównywanie szans – współpraca również z mniejszymi ośrodkami i lokalnymi gminami.
- Rozwój infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej spełniającej potrzeby polskich rodzin.
- Tworzenie nowych miejsc pracy w regionie o niskim poziomie uprzemysłowienia i wyższym wskaźniku bezrobocia.
- Umożliwienie sprawnego i efektywnego załatwiania spraw milionów pacjentów, w szczególności zapisujących się na szczepienia przeciw COVID-19, przez kilkadziesiąt tysięcy pracowników punktów szczepień i infolini.
- Zwiększenie tempa rozwoju polskich przedsiębiorstw i instytucji publicznych poprzez zapewnienie narzędzi, dzięki którym przedsiębiorstwa sprawnie wprowadzają innowacje, dostosowując produkty i usługi do szybko zmieniającego się oczekiwań rynku.
- Zwiększenie dostępności do nowoczesnych leków i terapii, a przez to poprawa zdrowia ludzi i zwierząt.
- Obniżenie konsumpcji antybiotyków w łańcuchu produkcji żywności, co zapewnia dostęp do zdrowszej żywności.
- Poprawa dostępności parkowania w ważnym miejscu Warszawy, sprzyjająca poprawie komunikacji mieszkańców, co przyczyni się do obniżenia emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń, a jednocześnie poprawi jakość życia mieszkańców Śródmieścia.
- Teren po parkingach naziemnych będzie dogodnym miejscem do zagospodarowania na przestrzeń przeznaczoną mieszkańcom.
- Poprawa dostępności parkowania w ważnych miejscach centrum Łodzi, sprzyjająca poprawie komunikacji mieszkańców i poprawie jakości ich życia.
- Optymalizacja ruchu pojazdów w mieście, ograniczenie poszukiwania miejsc parkingowych, a co za tym idzie spalania i emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń do atmosfery.
- Inwestycja FIS FIZAN stanowiła wkład do rozwoju sieci wodno-kanalizacyjnej w mieście Limanowa, przyczyniając się do zmniejszenia strat sieciowych wody oraz zwiększyła zabezpieczenie mieszkaniowe dla mieszkańców miasta.
- Środki z transakcji zostały dostarczone przez miasto Opole na budowę centrum przesiadkowego oraz budowę miejskiego stadionu sportowego, poprawiając warunki społeczne dla mieszkańców.

Pozostałe inicjatywy w 2021 roku były związane głównie z działalnością edukacyjną, w tym w ramach Centralnego Domu Technologii – interdyscyplinarnego ośrodka szkoleniowego dla dzieci, młodzieży i dorosłych, pełniącego funkcję łącznika pomiędzy światem nauki i biznesu. Pozostałe inicjatywy wspierają więc przede wszystkim cele społeczne związane z dostępem do dobrej jakości edukacji, w tym edukacji zawodowej, co wspiera kształcenie nowego pokolenia ludzi nauki lub biznesu działających na rzecz innowacyjnego rozwoju gospodarczego i społecznego.

Łącznie opisane inwestycje stanowią 35,20% wartości wszystkich realizowanych inwestycji.

Grupa Kapitałowa PFR w 2021 roku posiadała również inwestycje w spółkach prowadzących działalność gospodarczą związaną z wydobyciem węgla kamiennego i budową węglowych bloków energetycznych. Branża ta zapewnia bezpieczeństwo energetyczne i niezakłócone dostawy prądu, umożliwiając sprawne działanie polskiej gospodarki. PFR ma świadomość wyzwań stojących przed tym sektorem i koniecznej transformacji jego działalności. Zdajemy sobie sprawę z niekorzystnego oddziaływania na klimat, jednakże podkreślić należy, że Grupa Kapitałowa PFR koncentruje swoje wysiłki na działalności inwestycyjnej, która uwzględni cele klimatyczne

Innowacja

PFR wspólnie z PKO Bankiem Polskim **utworzył spółkę Operator Chmury Krajowej sp. z o.o.** – dostawcę rozwiązań chmurowych na polskim rynku. Dostarcza zarówno własne produkty i usługi w ramach autorskiej Platformy Chmury Krajowej, jak i rozwiązania strategicznych partnerów, globalnych dostawców chmury publicznej: Google i Microsoft. Tworzy rozwiązania cyfrowe, które dają użytkownikom swobodę wyboru między dostępnymi wariantami adopcji rozwiązań chmurowych.

Działania na rzecz rozwoju innowacji w samorządach – wsparcie cyfrowej transformacji – w ramach projektu „Hackathon dla Miast”.

II edycja Akademii Miast Przyszłości – projekt strategicznego wsparcia skierowany do przedstawicieli średnich miast (między 20 a 100 tys. mieszkańców) przygotowujący samorządowców do tworzenia miasta uważnego, odpornego na kryzysy i gotowego na sprostanie nowym wyzwaniom. Tematem II edycji była zielona transformacja miast.

„Klimaton dla Miast” – pierwszy hackathon odpowiadający na wyzwania klimatyczne polskich miast, organizowany przez PFR oraz Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Wyłoniono cztery rozwiązania, które odpowiadają na wyzwania czterech miast: Gniezna, Rybnika, Rzeszowa i Wrocławia.

i środowiskowe, a inwestycje w te sektory, które mają istotnie niekorzystny wpływ na klimat, stanowiły jedynie 8% wszystkich inwestycji Grupy Kapitałowej PFR (z tych inwestycji PFR całkowicie wyszedł po dacie bilansowej, w marcu 2022 r.).

5. INNOWACYJNE DZIAŁANIA GK PFR

Grupa Kapitałowa PFR prowadzi działania wspierające innowacyjność polskiej gospodarki. Grupa koncentruje się na obszarze nowoczesnych rozwiązań cyfrowych i technologicznych, a także na obszarze rozwoju przedsiębiorczości. Wprowadzane rozwiązania wzmocniają infrastrukturę, kapitał ludzki i ochronę środowiska. W roku 2021 r. realizowano projekty dedykowane dla samorządów, administracji państwowej oraz przedsiębiorców. Dedykowane dla organów administracji rozwiązania rozbudowują ich potencjał w obszarze technologicznym, co prowadzi do zwiększenia efektywności ich działania. Realizowane dla samorządów programy tworzą rozwiązania odpowiadające potrzebom społeczności lokalnych, a jednocześnie sprzyjają środowisku. Rozwój nowoczesnych kompetencji biznesowych i technologicznych jest szczególnie istotny w przypadku osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej lub dokonujących zmian w tej działalności. Dla tej ostatniej grupy dedykowane są programy i podręczniki stanowiące wsparcie przy zakładaniu nowego biznesu, transformacji technologicznej lub energetycznej oraz rozwoju opartego na innowacjach.

Innowacyjne osiągnięcia

- Pomoc przedsiębiorstwom i instytucjom publicznym w procesach transformacji cyfrowej, zapewnienie skalowalności, zwiększenie niezawodności i bezpieczeństwa środowiska IT.
- Optymalizacja procesów i kosztów IT przedsiębiorstw i instytucji publicznych poprzez skracanie czasu realizacji projektów i zwiększanie efektywności działania
- Wsparcie wykorzystania efektywnych metodyk prowadzenia projektów w przedsiębiorstwach oraz umożliwienie automatyzacji powtarzalnych procesów.
- Chełm – zaprojektowano rozwiązanie „System Zarządzania Odpadami (SZO)”, czyli zintegrowany system łączący w jednym miejscu dane pochodzące m.in. z Sanepidu, Urzędu Miasta czy firm odbierających odpady.
- Stargard – platforma on-line znani-lokalnie.pl, która stanowi miejsce promocji dla lokalnego biznesu, umożliwiając przedsiębiorcom prezentację swojej oferty, a miastu zarządzanie bazą produktów i usług dla rozwoju lokalnego biznesu.
- Świdnik – wdrożenie oprogramowania dla Urzędu Miasta – „Agregator Mobilności Mieszkańców”, które dzięki analizie obrazu z kamer miejskich dokonuje pomiarów liczby pieszych, rowerzystów i samochodów w danym punkcie. Oprogramowanie przyczynia się do efektywnego rozwoju infrastruktury publicznej na podstawie analizy ruchu miejskiego.
- Zduńska Wola – narzędzie aplikacja „Stop Smog” pomagająca mieszkańcom w wyborze najbardziej opłacalnego źródła ciepła. W ciągu pierwszych 6 miesięcy od uruchomienia została użyta ponad 1600 razy.
- Wsparcie miast średniej wielkości we wdrażaniu innowacji związanych z ich rozwojem.
- Rozwój kompetencji pracowników jednostek samorządu terytorialnego poprzez m.in. kursy on-line.
- Wypracowane aplikacje wesprą miasta w zakresie monitoringu wody i odprowadzanych ścieków, analizy mobilności w transporcie publicznym, identyfikacji zagrożeń związanych m.in. ze smogiem i podtopieniami oraz w zwiększeniu bezpieczeństwa aktywnej mobilności uczniów.

<p>IV edycja „Szkoły Pionierów PFR” – flagowy program edukacyjny PFR, realizowany wspólnie z firmą Allegro. W ramach tzw. zielonej edycji, nastawionej na tworzenie rozwiązań dla szeroko rozumianego sektora ekotech, zostały wydzielone 3 ścieżki wyzwań: zrównoważona logistyka, efektywna energetyka i świadoma konsumpcja.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podczas niemal 90 godzin warsztatów, zorganizowanych w trzytygodniowym cyklu, uczestnicy rozwijali nowoczesne kompetencje biznesowe i technologiczne, równolegle korzystając ze wsparcia mentorów i ekspertów branżowych.
<p>Publikacja e-booka <i>Jak budujemy start-upy?</i> – podręcznik przygotowany przez organizatorów „Szkoły Pionierów PFR” we współpracy z jej absolwentami oraz partnerem programu – Allegro. W publikacji, pojawiają się także głosy ważnych postaci świata nauki i biznesu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ogólnodostępny podręcznik tłumaczący, jak efektywnie stawiać pierwsze kroki w obszarze start-upów i na jakie obszary należy zwracać szczególną uwagę.
<p>Program Firmy Jutra – organizowany przez PFR wspólnie z Google oraz Operatorem Chmury Krajowej. Program zapewnił szkolenia szerokiej grupie mikro, małych i średnich firm zainteresowanych marketingiem online, biznesem i technologiami chmurowymi. Zrealizowano 1898 indywidualnych konsultacji chmurowych dla przedsiębiorstw. 78% badanych potwierdziło, że zwiększyła się ich świadomość możliwości zapewnianych przez chmury obliczeniowe, a 67% deklaruje zamiar zastosowania chmury w swoich firmach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przeszkolenie blisko 16 tys. firm z zakresu działalności e-commerce i rozwiązań chmurowych. • Umożliwienie uczestniczącym firmom zwiększenia ich przychodów, zamówień, liczby klientów lub rozpoczęcia nowych projektów cyfrowych.
<p>III edycja projektu Projektanci Innowacji PFR – cykl warsztatów Design Thinking we współpracy z Google, bazujących na metodzie CSI Lab stosowanej przy tworzeniu innowacyjnych produktów. Przeprowadzono 71 warsztatów podstawowych oraz 48 warsztatów zaawansowanych. W sumie zgromadziły one 2073 uczestników, których szkoliło 22 trenerów. Całkowita liczba zgłoszeń do trzech edycji programu wyniosła zaś aż 5499.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie odbiorców z metodyką Design Thinking wspierającą tworzenie innowacji poprzez usystematyzowany proces zawierający w sobie kolejne etapy rozwoju pomysłu: od początkowej idei do przygotowania i przetestowania prototypu.
<p>Działalność portalu startup.pfr.pl – portal prezentujący najciekawsze obszary i firmy polskiego ekosystemu, tłumaczący najważniejsze pojęcia biznesowe i technologiczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta czterech bezpłatnych kursów online z obszaru prowadzenia biznesu, rozpoczynania działalności oraz przenoszenia działalności do obszaru cyfrowego. • Publikacja darmowego e-booka <i>Start-upy i ekologia. Jakie zielone rozwiązania tworzą polskie firmy technologiczne?</i> analizującego polski ekosystem innowacji w obszarze ekotech.
<p>Działalność portalu kursy.pfr.pl – bezpłatna baza wiedzy dla przedsiębiorstw i samorządów zawierająca kursy odpowiadające na bieżące potrzeby i wyzwania organizacji, tj. cyfryzacją, transformacją energetyczną i rozwojem innowacji. Wszystkie kursy dostępne na portalu, można zakończyć certyfikatem PFR. Wiedza teoretyczna z kursów może zostać pogłębiona podczas warsztatów praktycznych z oferty PFR.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzanie wiedzy przedsiębiorców i samorządów w zakresie najbardziej aktualnych tematów, udostępnianie materiałów i narzędzi pozwalających na dokonanie zmian w przedsiębiorstwie i/lub samorządzie.
<p>Projekt Badania Dojrzałości Innowacyjnej – Projekt polegał na zachęceniu tradycyjnych polskich przedsiębiorców do transformacji firmy w kierunku innowacyjnej, cyfrowej i neutralnej klimatycznie. W toku realizacji projektu zbadano poziom innowacyjności 93 przedsiębiorstw (66% firm, które skorzystało z Tarczy Finansowej dla dużych firm) oraz uruchomiono cykl webinarów promujących produkty PFR. Dla badanych przedsiębiorstw przygotowano indywidualne raporty i przeprowadzono spotkania doradcze, które pozwolą wdrożyć rekomendacje PFR w życie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Przy zastosowaniu działań analitycznych, edukacyjnych i doradczych zidentyfikowano główne wyzwania przedsiębiorstw i wyznaczono dla nich ścieżki rozwoju w formie raportu Badania Dojrzałości Innowacyjnej i spotkań doradczych. • Wsparcie przedsiębiorstw korzystających z Tarczy finansowej dla dużych firm w dostosowaniu strategii do nowej post Covidowej rzeczywistości. Przedsiębiorstwa biorące udział w programie otrzymały: narzędzie do autoanalizy działalności (raport z Badania Dojrzałości Innowacyjnej zawierający rekomendacje usprawnień); doradztwo indywidualne podczas spotkań podsumowujących badanie; listę start-upów z rozwiązaniami technologicznymi; sieciowanie z instytucjami z Grupy PFR; cykliczne informacje o ofercie Grupy PFR (Infoweek i Newsletter); darmowy dostęp do narzędzia szkoleniowego Przedsiębiorstwo Gotowe na Przyszłość (kurs online).

6. UDZIAŁ W STOWARZYSZENIACH MIĘDZYNARODOWYCH

[GRI 2-28]

PFR angażuje się w działalność organizacji i stowarzyszeń międzynarodowych. W ten sposób prowadzona jest wymiana doświadczeń i najlepszych praktyk pomiędzy podmiotami prowadzącymi działalność

na podobnych płaszczyznach. Tego typu współpraca służy również pozyskaniu wiedzy i uruchamianiu wspólnych inicjatyw, które pozwalają mówić całemu środowisku jednym głosem w istotnych dla jego funkcjonowania sprawach.

D20-LTIC / D20 Long-Term Investors Club

D20-LTIC jest stowarzyszeniem zrzeszającym wiodące światowe instytucje rozwoju, przede wszystkim z państw należących do grupy G20. Jego celem jest zachęcanie do współpracy i tworzenie warunków sprzyjających długoterminowym inwestycjom, które wspierają zrównoważony wzrost gospodarczy. Klub powstał w 2009 r. z inicjatywy francuskiego CDC, włoskiego CDP, niemieckiego KfW oraz Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Obecnie w skład D20-LTIC wchodzi 21 podmiotów, które dysponują łączną sumą bilansową przekraczającą 5,4 bln dolarów. PFR dołączył do organizacji w czerwcu 2018 r.

UNGC / United Nations Global Compact

UNGC jest największą na świecie inicjatywą skupiającą biznes działający na rzecz zrównoważonego rozwoju, w której uczestniczy 13 000 firm i interesariuszy ze 170 państw. Pakt zobowiązuje firmy do dostosowania ich strategii i działalności do dziesięciu zasad odnoszących się do: praw człowieka, standardów pracy, środowiska naturalnego i przeciwdziałania korupcji oraz podejmowania inicjatyw wspierających realizację „Celów Zrównoważonego Rozwoju ONZ”. PFR przystąpił do UNGC w grudniu 2020 r.

Invest Europe

Invest Europe (znany dawniej jako EVCA) to największe stowarzyszenie na świecie, reprezentujące europejskie fundusze private equity PE, venture capital i infrastrukturalne oraz ich inwestorów, w tym część największych funduszy emerytalnych i ubezpieczycieli w Europie. Invest Europe jest zaangażowany w tworzenie i opiniowanie regulacji oraz ustaw w obszarze inwestycji, dostarczanie analiz dotyczących roli swoich członków w gospodarce i badania trendów i zmian w branży. Stowarzyszenie publikuje również Professional Standards Handbook, stanowiący zestaw norm i wytycznych dla branży PE. PFR stał się członkiem organizacji w styczniu 2018 r.

ILPA / Institutional Limited Partners Association

ILPA jest stowarzyszeniem branżowym z siedzibami w Waszyngtonie i Toronto, skupiającym komandytariuszy instytucjonalnych (tzw. LPs) w klasie aktywów PE. Do organizacji należy ponad 500 instytucji zarządzających łącznie 2 bln dolarów, co stanowi ok. 50% wszystkich aktywów PE na świecie. Stowarzyszenie jest jedyną globalną organizacją zajmującą się wyłącznie ochroną interesów LPs i ich beneficjentów poprzez edukację, występowanie w ich imieniu i organizację wydarzeń. Polski Fundusz Rozwoju jest członkiem ILPA od maja 2018 r.

Zarządzanie i nadzór nad obszarami ESG w GK PFR

1. ZARZĄDZANIE OBSZAREM ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

[GRI 2-9] [GRI 2-10] [GRI 2-11] [GRI 2-12] [GRI 2-13] [GRI 2-17] [GRI 2-18]

Zarząd PFR odpowiada za zarządzanie spółką oraz wyznaczenie kierunków działań Grupy Kapitałowej PFR, w tym osiągnięcie wyznaczonych celów wieloletnich, zgodnie z przyjętą strategią. Zarząd zapewnia również, że Grupa Kapitałowa prowadzi swoją działalność w sposób odpowiedzialny i zrównoważony poprzez monitorowanie zmieniających się wymagań prawnych i standardów w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnianie w podejmowanych decyzjach czynników ESG, zgodnie z najlepszymi praktykami branżowymi, oczekiwaniami interesariuszy oraz posiadaną i stale rozwijaną wiedzą. Członkowie Zarządu delegują obowiązki dotyczące aspektów zrównoważonego rozwoju do dyrektorów pionów i kierowników poszczególnych departamentów. Zarząd PFR jest wspierany w prowadzeniu działań Grupy Kapitałowej przez Komitet Bezpieczeństwa, Komitet Architektury IT oraz Komitet Projektowy.

Członkowie Zarządu PFR są zróżnicowani pod kątem zdobytych doświadczeń i kwalifikacji. Z uwagi na swój wieloletni staż zawodowy oraz ciągły rozwój posiadanych kompetencji, są gwarantem efektywnego zarządzania Grupą Kapitałową we wszystkich aspektach jej działania.

Szczegółowe informacje w zakresie składu, organizacji oraz sposobu działania Zarządu są określone na stronie 30 niniejszego raportu oraz w Regulaminie Zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.

Rada Nadzorcza PFR sprawuje stały nadzór nad działalnością Grupy Kapitałowej, w tym ocenia skonsolidowane sprawozdanie finansowe,

zatwierdza strategię Grupy Kapitałowej oraz rozlicza Zarząd w cyklu rocznym z realizacji wszystkich założeń i celów strategicznych, również w obszarze zrównoważonego rozwoju. Nadzór Rady Nadzorczej jest sprawowany przy wsparciu dwóch Komitetów: Komitetu Audytu oraz Komitetu Strategii, których działalność jest regulowana przez przyjęte uchwałą Rady Nadzorczej regulaminy.

Szczegółowe informacje w zakresie składu, organizacji oraz sposobu działania Rady Nadzorczej są określone na stronie 30 niniejszego raportu oraz w Regulaminie Rady Nadzorczej Polskiego Funduszu Rozwoju S.A.

Sposób wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej określa Statut PFR.

2. KLUCZOWI INTERESARIUSZE GRUPY KAPITAŁOWEJ PFR

[GRI 2-29]

Działalność Grupy Kapitałowej PFR wywiera istotny wpływ na szereg podmiotów z otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego, a jednocześnie sama Grupa Kapitałowa PFR znajduje się pod wpływem ich oddziaływania. Bez tych wzajemnych relacji, nie tylko nie byłaby możliwa realizacja strategii Grupy Kapitałowej, ale również prowadzenie jakichkolwiek działań o charakterze zrównoważonym. Mając na uwadze harmonijną współpracę z otoczeniem oraz budowanie długotrwałych, zrównoważonych relacji, Polski Fundusz Rozwoju identyfikuje kluczowych interesariuszy oraz prowadzi działania mające na celu ich zaangażowanie w proces dialogu i współpracy.

Kluczowi interesariusze Grupy Kapitałowej PFR w 2021 roku:

Interesariusze	Kanały dialogu
Akcjonariusze PFR	Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy oraz inne spotkania i okresowe prezentacje wyników (telekonferencje, spotkania osobiste).
Spółki zależne i stowarzyszone	Regulaminy i polityki, badania potrzeb / kwestionariusze, raporty, spotkania i wymiana doświadczeń i dokumentów, komunikacja mailowa i telefoniczna.
Fundusze inwestycyjne (zarządzane przez PFR, zarządzane przez PFR TFI oraz fundusze, których zarządzanie jest zlecone przez PFR TFI do innych podmiotów)	Raporty, spotkania i wymiana doświadczeń i dokumentów, komunikacja mailowa i telefoniczna.
Pracownicy	Formalne spotkania z kierownictwem (roczna ocena pracownika), badania satysfakcji pracowników, cykliczne spotkania w ramach zespołów, spotkania typu town hall, szkolenia dla pracowników, komunikaty dla pracowników, warsztaty dla nowych pracowników, kontakt mailowy i telefoniczny, spotkania i osobiste rozmowy, newsletter.
Fundacja PFR	Spotkania, inicjatywy i wydarzenia, raporty, komunikacja mailowa i telefoniczna.
Przedsiębiorstwa (duże, małe i średnie)	Ankiety, badania potrzeb, satysfakcji, spotkania i osobiste rozmowy, kontakt telefoniczny, e-mail, ulotki i broszury, strony internetowe, media społecznościowe, infolinia, newsletter.
Jednostki samorządu terytorialnego	Ankiety, badania potrzeb, satysfakcji, spotkania i osobiste rozmowy, kontakt telefoniczny, e-mail, ulotki i broszury, strony internetowe, media społecznościowe, infolinia, newsletter.
Regulatorzy i organy nadzoru (w tym UE)	Raporty i audyty, formalna korespondencja (w tym mailowa), bieżąca współpraca podczas kontroli.
Uczestnicy programu PPK (pracodawcy i pracownicy)	Ankiety, spotkania i osobiste rozmowy, komunikacja mailowa i telefoniczna, ulotki i broszury, strony internetowe i dedykowane portale (portal PPK), media społecznościowe, infolinia, newsletter.

Osoby fizyczne (klienci indywidualni korzystający m.in. z dostępnych kursów online, podcastów)	Strony internetowe i dedykowane portale, infolinia, newsletter.
Jednostki administracji rządowej	Formalne spotkania, komunikacja mailowa i telefoniczna, prezentacje.
Spółki portfelowe funduszy i PFR (beneficjenci inwestycji)	Spotkania i osobiste rozmowy, komunikacja mailowa i telefoniczna, ulotki i broszury, strony internetowe i dedykowane portale, media społecznościowe, infolinia, newsletter.

Do grona interesariuszy Grupy Kapitałowej PFR, z którymi prowadzony jest dialog przy pomocy zróżnicowanych kanałów komunikacyjnych, należą także: podmioty współinwestujące w inwestycje bezpośrednie PFR, inni inwestorzy Funduszy, obligatariusze, partnerzy biznesowi (np. dostawcy usług itp.), organizacje i stowarzyszenia międzynarodowe (UNGC, D20, Invest Europe, ILPA), media i agencje informacyjne, Instytucje finansowe (w tym banki), agencje ratingowe.

3. ISTOTNE OBSZARY ŚRODOWISKOWE, SPOŁECZNE I ZARZĄDCZE GRUPY KAPITAŁOWEJ PFR

[GRI 2-29] [GRI 3-1] [GRI 3-2]

Komunikacja z interesariuszami odbywa się poprzez dedykowane kanały komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej oraz w formie działań wymaganych przepisami prawa, w tym poprzez publikację informacji w raportach bieżących i okresowych. Stały kontakt z wewnętrznymi i zewnętrznymi podmiotami z otoczenia organizacji, a także transparentność w prezentowaniu kluczowych informacji pozwalają na dobre rozpoznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy, również w zakresie tematów istotnych i ujawnień.

Analiza istotności tematów materialnych do ujawnienia została przeprowadzona w ramach warsztatów z przedstawicielami Grupy Kapitałowej PFR, podczas których dokonano m.in. oceny poszczególnych obszarów, w oparciu o pięciostopniową skalę (znaczenie bardzo niskie, średnie, wysokie i bardzo wysokie), w kontekście znaczenia danego obszaru dla interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych.

Do obszarów o znaczeniu wysokim zakwalifikowano następujące kwestie:

- **Inwestycje** – w zakresie znacznego bezpośredniego i pośredniego wpływu działalności spółek Grupy Kapitałowej PFR oraz realizowanych inwestycji na kwestie środowiskowe i społeczne,
- **Innowacje** – w zakresie działań w obszarze nowoczesnych rozwiązań cyfrowych dla biznesu oraz samorządów,
- **Ład korporacyjny** – w odniesieniu do tematów związanych z ryzykiem, korupcją, konfliktem interesów oraz niezgodnością z regulacjami zewnętrznymi dotyczącymi działalności Grupy Kapitałowej PFR, w tym dotyczącymi zarządzania danymi osobowymi,
- **Pracownicy** – w zakresie podstawowych wskaźników różnorodności, realizowanych programów rozwojowych, wynagrodzenia, benefitów, rotacji oraz zagadnień dyskryminacji,
- **Partnerstwo lokalne** – w zakresie realizowanych działań na rzecz społeczności lokalnych,
- **Środowisko** – w odniesieniu do podstawowych wskaźników dotyczących zużycia energii elektrycznej.

Matryca tematów istotnych

Znaczenie dla interesariuszy PFR

bardzo wysokie	<ul style="list-style-type: none"> • Realizowane działania na rzecz społeczności lokalnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośredni i pośredni wpływ realizowanych inwestycji na realizację celów środowiskowych • Bezpośredni i pośredni wpływ realizowanych inwestycji na realizację celów społecznych i gospodarczych • Antykorupcja, konflikt interesów • Zarządzanie ryzykiem braku zgodności z regulacjami zewnętrznymi dotyczącymi działalności Grupy Kapitałowej PFR jako podmiotu regulowanego, w tym dotyczącymi zarządzania danymi osobowymi
	<ul style="list-style-type: none"> • Działania w obszarze nowoczesnych rozwiązań cyfrowych dla gospodarki, biznesu oraz samorządów 	<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie ryzykiem, kontrola wewnętrzna i audyt wewnętrzny • Wynagrodzenia • Rotacja pracowników
	<ul style="list-style-type: none"> • Strategia i podejście PFR do zagadnień różnorodności • Realizowane programy rozwojowe dla pracowników • Dodatkowe benefity pracownicze • Zagadnienia dyskryminacji • Zużycie energii elektrycznej 	
bardzo niskie		
	bardzo niskie	bardzo wysokie

Znaczenie dla PFR

• Obszar ładu korporacyjnego • Obszar społeczny • Obszar środowiskowy

Transparentna organizacja

1. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM KORPORACYJNYM I CIĄGŁOŚĆ DZIAŁANIA

1.1. Zarządzanie ryzykiem

Świadomość ryzyk związanych z realizowaną działalnością oraz ich wpływ na ciągłość działania organizacji jest niezwykle istotna nie tylko w kontekście realizacji celów strategicznych, ale także w kontekście informacji przekazywanych interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym oraz w budowaniu wzajemnego zaufania.

Grupa Kapitałowa PFR identyfikuje, ocenia i monitoruje ryzyka zagrażające realizacji jej celów na poziomie procesowym i strategicznym oraz podejmuje działania prowadzące do ich eliminowania lub

minimalizowania. Rolę wspierającą w zarządzaniu ryzykiem pełni Biuro Audytu Wewnętrznego. Audyt Wewnętrzny w PFR dostarcza należytego wsparcia Komitetowi Audytu Rady Nadzorczej poprzez racjonalne zapewnienie, że system kontroli wewnętrznej w PFR jest skuteczny, a zidentyfikowane ryzyka są mitygowane.

Szczegóły w zakresie procesu zarządzania ryzykiem oraz opis ryzyk strategicznych zidentyfikowanych w 2021 roku znajdują się na stronie 35 niniejszego dokumentu.

Poniżej znajdują się zidentyfikowane istotne ryzyka niefinansowe, wraz z opisem działań mitygujących.

Istotne ryzyka niefinansowe

Ryzyko	Opis ryzyka i działań
Ryzyko inwestycyjne	Ryzyko związane z inwestycjami własnymi, głównie dotyczące nieosiągnięcia oczekiwanej stopy zwrotu, ale również związane z negatywnym wpływem inwestycji na środowisko. <i>PFR dąży do powołania przedstawiciela funduszu do organów spółek portfelowych oraz na bieżąco monitoruje inwestycje własne oraz ich realizację, również pod kątem wpływu na środowisko.</i>
Ryzyko braku zgodności	Ryzyko poniesienia sankcji finansowych, prawnych, utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niestosowania się do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, przyjętych standardów postępowania (w tym zasad etycznych) i/lub kodeksów dobrych praktyk rynkowych. <i>Grupa Kapitałowa PFR wdrożyła System Zarządzania Zgodnością oraz wyznaczyła osoby odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań związanych z procesem zarządzania zgodnością, w tym za monitorowanie zmian w przepisach oraz opracowywanie i stosowanie właściwych polityk i procedur wewnętrznych. Więcej w punkcie „2.1. Strategia zarządzania zgodnością” i „2.2. System zarządzania zgodnością”.</i>
Ryzyko prawne	Ryzyko niekorzystnych rozstrzygnięć sądów lub organów administracji publicznej rozstrzygających sprawy sporne Grupy Kapitałowej PFR z innymi podmiotami. <i>W PFR wdrożono procesy opiniowania umów, regulacji, procedur wewnętrznych i innych dokumentów. Wewnętrzny Departament Prawny zapewnia odpowiednią obsługę prawną, natomiast w przypadku złożonych transakcji lub projektów jest on wspierany przez zewnętrznych doradców prawnych.</i>
Ryzyko polityczne	Ryzyko nieprzewidywalnych zmian politycznych lub niestabilności politycznej w danym kraju. <i>PFR na bieżąco monitoruje rządowe plany rozwoju gospodarczego, zmiany rządowej strategii, uczestniczy w konsultacjach publicznych i opiniowaniu w ramach rządowego procesu legislacyjnego, w szczególności w zakresie zmian mających potencjalny wpływ na działalność PFR.</i>
Ryzyko projektowe	Nieoczekiwane opóźnienia w projekcie lub nieprzewidziane zdarzenia uniemożliwiające realizację części lub całości projektu, które mogą skutkować wystąpieniem dodatkowych kosztów lub strat. <i>PFR monitoruje realizację projektów, w szczególności bada wykonanie założonego budżetu oraz terminowość podejmowanych działań. Zwraca także uwagę na czynniki środowiskowe, społeczne i zarządcze związane z danym projektem.</i>
Ryzyko strategiczne	Ryzyko związane z niewłaściwymi decyzjami dotyczącymi strategii rozwoju Grupy Kapitałowej PFR, nieodpowiednią lub niepełną realizacją przyjętej strategii oraz brakiem podejmowania działań lub niewłaściwą reakcją na zmiany w otoczeniu. <i>PFR dokonuje analizy otoczenia rynkowego i gospodarczego oraz regularnie weryfikuje wykonanie założonych planów, monitorując aktualność założonych celów i działań przyjętych w strategii, również w odniesieniu do obszaru ESG.</i>
Ryzyko utraty reputacji	Negatywny odbiór wizerunku PFR przez klientów, kontrahentów, inwestorów, regulatorów, nadzór i/lub opinię publiczną. <i>PFR opracowuje określoną strategię komunikacji zewnętrznej oraz wyznacza osoby odpowiedzialne za jej realizację.</i>

1.2. Strategia i podejście do ryzyka podatkowego

[GRI 207-1] [GRI-207-2] [GRI-207-3]

Wśród ryzyk procesowych Grupa Kapitałowa PFR identyfikuje również ryzyka podatkowe. Zgodnie ze strategią podatkową, przyjętą uchwałą Zarządu PFR, celem PFR jest eliminowanie ryzyka podatkowego w bieżącej działalności m.in. poprzez:

- monitorowanie zmian w przepisach podatkowych we własnym zakresie i ze wsparciem doradców zewnętrznych,
- analizę wydawanych interpretacji indywidualnych oraz wyroków sądów administracyjnych z punktu widzenia działalności wykonywanej przez PFR,
- subskrypcję serwisów prawnych, portali i czasopism podatkowych,
- organizację szkoleń z zakresu podatkowego dla pracowników.

W celu zapewnienia prawidłowości rozliczeń Grupa Kapitałowa PFR wdrożyła szereg procedur wewnętrznych regulujących m.in. realizację obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych, obiegu dokumentów księgowych, weryfikacji kontrahentów i dokonywania zakupów. Dodatkowo, aby wzmocnić kontrolę wewnętrzną w obszarze podatkowym, PFR planuje w 2022 roku wdrożyć szczegółowe regulacje w zakresie rozliczania podatku VAT, podatku dochodowego od osób prawnych, podatku od czynności cywilnoprawnych, oraz w zakresie podatku u źródła i należytej staranności.

Grupa Kapitałowa PFR dokonuje bieżących analiz wszystkich transakcji gospodarczych i innych zdarzeń w celu prawidłowego określenia obowiązków podatkowych oraz minimalizacji ryzyka. W przypadku skomplikowanych zagadnień podatkowych, zwłaszcza tych będących przedmiotem rozbieżności w praktyce organów podatkowych lub sądów administracyjnych, PFR korzysta ze wsparcia zewnętrznych doradców podatkowych lub występuje z wnioskiem o uzyskanie odpowiedniej interpretacji indywidualnej. PFR współpracuje z organami podatkowymi w sposób otwarty i w dobrej wierze, udzielając w razie potrzeby wszelkich koniecznych informacji i wyjaśnień.

Z uwagi na odpowiedzialność społeczną i wysokie wartości etyczne, PFR nie korzysta z optymalizacji podatkowych w celu zwiększenia zysków.

Za obszar podatkowy odpowiada Departament Rachunkowości oraz Wiceprezes Zarządu właściwy ds. finansów i rozwoju. Strategia podatkowa jest aktualizowana raz w roku, a informacja z jej realizacji jest publikowana w sposób wymagany przez obowiązujące przepisy prawa.

1.3. Ciągłość działania i zarządzanie kryzysowe

[GRI 2-16]

W Grupie Kapitałowej PFR wdrożono proces zarządzania ciągłością działania, określony w dokumencie: Zasady zarządzania ciągłością działania. Dokument opisuje podejście Grupy Kapitałowej do przewidywania i reagowania na zdarzenia, które mogą prowadzić do zakłóceń działalności PFR. Zgodnie z tym dokumentem została wykonana analiza wpływu BIA (*Business Impact Analysis*), w wyniku której zidentyfikowano procesy oraz zasoby krytyczne dla funkcjonowania Grupy Kapitałowej, których niedostępność może w sposób istotny przeszkodzić w realizacji jej celów. Dla każdego z procesów krytycznych opracowano szczegółowe plany ciągłości działania oparte na trzech różnych scenariuszach możliwych zagrożeń. Plany ciągłości działania podlegają cyklicznym testom ich skuteczności.

W Grupie Kapitałowej PFR wdrożono również proces zarządzania kryzysowego, który zapewnia, że każde zdarzenie krytyczne będzie odpowiednio zakomunikowane organom zarządzającym, a odpowiednie działania zostaną podjęte przez powołany dedykowany sztab kryzysowy. W 2021 roku nie wystąpiło żadne zdarzenie wymagające powołania sztabu kryzysowego.

1.4. Ocena ryzyk klimatycznych

Z uwagi na charakter prowadzonej działalności Grupa Kapitałowa PFR nie zidentyfikowała istotnych ryzyk klimatycznych zagrażających realizacji jej celów strategicznych. Prowadzi jednak ciągle monitoring zmian regulacyjnych związanych z zakresem ujawnień dotyczących środowiska, w celu dostosowania się do wszelkich wymogów w tym zakresie już na wstępnym etapie prac legislacyjnych.

2. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM BRAKU ZGODNOŚCI

2.1. Strategia zarządzania zgodnością

[GRI 2-27] [GRI 206-1]

PFR jako instytucja działająca w ramach i na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych oraz ustawy o Systemie Instytucji Rozwoju, dokłada wszelkiej staranności, aby w ramach prowadzonych działań przestrzegać najlepszych praktyk, standardów i rozwiązań obowiązujących uczestników rynku na zasadach adekwatności i proporcjonalności. Kieruje się przy tym nadrzędną zasadą - zgodność z prawem stanowi fundament każdego rozwoju.

Zgodnie ze stanem na 31 grudnia 2021 r. brak było postępowań sądowych, prowadzonych z udziałem PFR, które mogłyby indywidualnie rzutować na działalność PFR generując znaczne potencjalne ryzyko istotnego negatywnego wpływu na sytuację finansową, perspektywę, wyniki z działalności operacyjnej bądź zdolność do wypełniania zobowiązań.

Nadmienić należy, że wobec PFR kierowane są roszczenia związane z obsługą programów rządowych „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Małych i Średnich Firm”, „Tarcza Finansowa 2.0 Polskiego Funduszu Rozwoju dla Mikro, Małych i Średnich Firm” oraz „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm”, przy czym aktualna na dzień 31 grudnia 2021 r. wartość roszczeń pieniężnych na etapie sądowym wynosi ok. 2 mln zł i żadna z nich nie ma indywidualnego wpływu na działalność PFR i jego sytuację finansową.

W kwietniu 2021 roku PFR opracowała i wdrożyła Strategię Zarządzania Zgodnością, na mocy której został ustanowiony System Zarządzania Zgodnością (Compliance Management System - CMS), mający na celu jeszcze skuteczniejsze zarządzanie ryzykiem braku zgodności oraz zwiększenie poziomu bezpieczeństwa oraz stabilności PFR z uwagi na charakter prowadzonej działalności, obowiązujące przepisy prawne oraz najnowsze standardy rynkowe. Funkcjonowanie CMS zapewnia zgodność z prawem, standardami rynkowymi, etycznymi zasadami prowadzenia działalności oraz ciągłe doskonalenie w tym zakresie. Pełna informacja o strategii zarządzania zgodnością została opublikowana na oficjalnej stronie internetowej PFR.

2.2. System zarządzania zgodnością

[GRI 2-23] [GRI 2-24]

Za zarządzanie zgodnością w PFR odpowiada Departament Zarządzania Zgodnością (DZZ) na czele z Dyrektorem ds. Zarządzania Zgodnością.

System Zarządzania Zgodnością w PFR opiera się na tzw. Filarach Zgodności PFR, które stanowią:

- powszechnie obowiązujące prawo,
- dobre praktyki i standardy obowiązujące na rynku,
- normy i wartości określone przez Kodeks Etyki Grupy Kapitałowej PFR,
- hierarchiczny system regulacji wewnętrznych.

Proces identyfikacji zmian w przepisach prawnych realizowany jest przez Departament Prawny, który przygotowuje i rozpowszechnia w Spółce newsletter przedstawiający zmiany w przepisach, które mają wpływ na funkcjonowanie i działalność PFR i Grupy Kapitałowej. Dodatkowo, każdy kierujący jednostką organizacyjną zobowiązany jest do monitorowania zmian w środowisku legislacyjnym w zakresie nadzorowanego przez siebie obszaru.

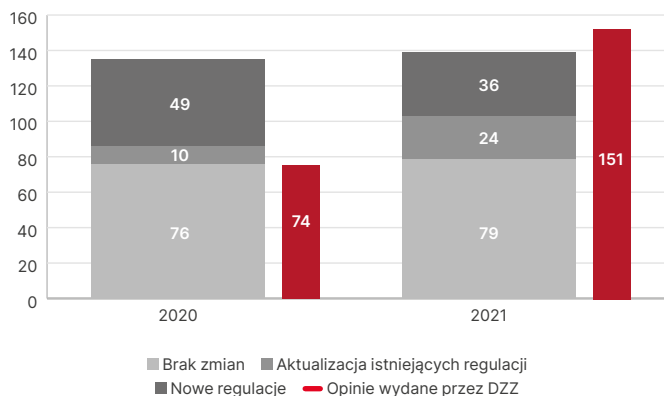
System Zarządzania Zgodnością w PFR czerpie również z zasad zawartych m.in. w: Dobrych praktykach spółek notowanych na GPW, zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, rekomendacji KNF oraz wytycznych CBA.

PFR w ramach wdrożonego Systemu Zarządzania Zgodnością podejmuje także działania zmierzające do budowy organizacji opartej o określony system wartości, który definiuje w opracowanym Kodeksie Etyki. Wśród nich szczególne miejsce zajmują wartości budujące kulturę organizacyjną, takie jak poszanowanie praw człowieka, wzajemna pomoc, równe traktowanie innych, a także odpowiedzialność w relacjach z interesariuszami zewnętrznymi. Budowa percepcji zgodności, tj. odpowiedzialności za działanie w zgodzie z powszechnie obowiązującym prawem, standardami rynkowymi, ale przede wszystkim normami etycznymi, oparta została na programie szkoleń i spotkań z pracownikami (patrz punkt „2.3. Przeciwdziałanie korupcji”).

Kodeks Etyki został wdrożony na poziomie Grupy Kapitałowej PFR.

W zakresie regulacji wewnętrznych PFR wdrożył zasady definiujące tryb opracowywania, uzgadniania oraz przyjmowania polityk i procedur szczegółowych. Każda jednostka organizacyjna, w zakresie dotyczącym swojej działalności, jest odpowiedzialna za identyfikację obszarów wymagających uregulowania. Departament Zarządzania Zgodnością oraz Departament Prawny wspierają je, informując o zmianach w przepisach, które mają wpływ na działalność PFR. Departament Zarządzania Zgodnością jest odpowiedzialny za zarządzanie procesem legislacyjnym, koordynowanie procesu opiniowania regulacji wewnętrznych oraz monitorowanie przeglądów aktualizacji regulacji. Dane dotyczące wydanych i odwołanych regulacji

Proces legislacyjny – lata 2020 i 2021 (regulacje wewnętrzne)

wewnętrznych oraz statusy ich aktualizacji są kwartalnie raportowane Zarządowi PFR.

Liczba obowiązujących regulacji wewnętrznych wynosiła na koniec 2021 roku 139 dokumentów.

2.3. Przeciwdziałanie korupcji

[GRI 205-2] [GRI 205-3]

W Grupie Kapitałowej PFR nie toleruje się korupcji pod żadną postacią oraz aktywnie się jej przeciwdziałają. Nadrzędną zasadą jest: zero tolerancji dla korupcji. W tym celu wprowadzono wewnętrzne regulacje, które obowiązują wszystkich pracowników Grupy Kapitałowej PFR oraz określają zasady współpracy z odpowiednimi organami państwa.

Zapobieganie wszelkim działaniom noszącym znamiona korupcji jest jednym z elementów przyjętej Strategii Zarządzania Zgodnością PFR oraz Kodeksu Etyki Grupy Kapitałowej PFR. Mając to na uwadze, w PFR wdrożono *Politykę prezentową i przeciwdziałania korupcji*, która określa zasady i tryb postępowania w tym obszarze. W 2021 roku regulacja została zaktualizowana o zasady dotyczące wręczenia lub otrzymania upominku w formie elektronicznej oraz obowiązek dołączania biletu #ZgodnyPFR (z kodem QR linkującym do strony www prezentującej zasady Polityki oraz Strategię Zgodności) w przypadku wręczenia upominków o wartości nie wyższej niż 200 zł. W 2021 roku w rejestrze prezentów zaewidencjonowano 11 zgłoszeń, rozpatrzonych zgodnie z obowiązującymi przepisami wewnętrznymi.

W 2021 roku Departament Zarządzania Zgodnością przeprowadził 25 obowiązkowych sesji szkoleniowych dla 83 nowozatrudnionych pracowników (na platformie MS Teams). Każdy uczestnik szkolenia otrzymał pakiet on-boarding zawierający prezentację „Compliance – czyli zarządzanie ryzykiem braku zgodności”. Ponadto w październiku 2021 roku uruchomiono obowiązkowe szkolenie e-learning dla wszystkich pracowników pt. „#ZgodnyPFR – zgodność z prawem jako fundament dalszego rozwoju naszej firmy”. Do końca grudnia 2021 roku w szkoleniu wzięło udział ok. 80% pracowników, w tym członkowie organów zarządzających. Szkolenia zawierały elementy dotyczące przeciwdziałania korupcji.

W 2021 roku w PFR nie odnotowano żadnych przypadków korupcji, rozumianej jako obiecywanie, proponowanie lub wręczenie jakichkolwiek nienależnych korzyści, a także ich żądanie lub przyjmowanie.

2.4. Konflikt interesów

[GRI 2-15]

PFR zarządza częścią portfela inwestycyjnego funduszy inwestycyjnych zamkniętych, dlatego tak istotne są odpowiednie mechanizmy kontrolne i zarządcze dotyczące możliwych sprzeczności między interesami, w tym między interesem PFR, a interesem własnym. W PFR zostały wdrożone regulacje wewnętrzne, takie jak zaktualizowana w 2021 roku Polityka zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów oraz Kodeks Etyki. Pracownicy PFR są zobowiązani do zgłaszania możliwości wystąpienia potencjalnego lub rzeczywistego konfliktu interesów, w szczególności w przypadku, w którym interesy osobiste kolidują lub mogłyby kolidować z należytą i właściwą realizacją obowiązków służbowych. Ponadto PFR wdrożył Politykę Poznaj swojego klienta (KYC) jako jeden z mechanizmów zapobiegania i zarządzania konfliktem interesów w ramach procesu zakupowego oraz wyboru dostawców. Ze względu na specyfikę działalności, Polityka Poznaj swojego klienta ma także zastosowanie w obszarze inwestycji. W 2021 roku dodatkowo PFR wzmocnił obszar zarządzania konfliktem interesów poprzez powiązanie Procedury weryfikacji kontrahenta z Regulaminem zakupów, włączając składanie oświadczeń o braku powiązań osobowych lub innych

o charakterze wskazującym na potencjalny konflikt interesów pomiędzy pracownikiem PFR, a kontrahentem przy każdorazowym składaniu wniosku zakupowego w systemie e-Zakupy.

Zapisy dotyczące konfliktu interesów zostały także ujęte w Regulaminie Rady Nadzorczej oraz Regulaminie Zarządu Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. Członkowie tych organów są zobowiązani do unikania sytuacji, w których mógłby powstać konflikt interesów, przy czym interes jest rozumiany jako źródło każdego rodzaju korzyści: zawodowych, finansowych, rzeczowych, osobistych lub innych korzyści niematerialnych. W razie wystąpienia konfliktu interesów PFR z osobistymi interesami członka organu, jego małżonka, krewnych i powinowatych do drugiego stopnia oraz osobami, z którymi jest powiązany osobiście, lub możliwości powstania takiego konfliktu, członek organu ma obowiązek niezwłocznie poinformować o tym odpowiednie osoby oraz powstrzymać się od wszelkich głosowań i dyskusji dotyczących danej wrażliwej kwestii.

W 2021 roku, zgodnie z wymogami „Polityki zapobiegania i zarządzania konfliktami interesów”, zarejestrowano:

- 29 zgłoszeń dotyczących potencjalnego konfliktu interesów (zgłoszenia odpowiednio zarządzane i zakończone),
- 47 zgłoszeń dotyczących transakcji własnych pracowników (zgłoszenia zweryfikowane z listami restrykcyjnymi oraz zarządzane),
- 91 oświadczeń o braku konfliktu interesów w ramach prowadzonych przez zespoły transakcyjne projektów inwestycyjnych.

W zakresie zadań wspierających realizację Programu Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla Dużych Firm (Tarcza DP), Departament Zarządzania Zgodnością wziął udział w posiedzeniach Komitetów Inwestycyjnych Tarczy DP, podczas których odpowiedzialny był za:

- sprawowanie nadzoru nad przebiegiem komitetów w zakresie zarządzania potencjalnymi konfliktami interesów, dotyczących członków komitetu oraz członków zespołów transakcyjnych w świetle obsługi spółek, których wnioski były rozpatrywane (14 zgłoszeń),
- wydawanie opinii w zakresie członków zespołów transakcyjnych (6 rekomendacji),
- przygotowywanie tzw. „listy kontrolnej” zawierającej informacje o spółkach będących przedmiotem posiedzenia, ocenie ryzyka KYC, składzie ZT i potwierdzenie złożenia oświadczenia o braku konfliktu interesów oraz występowanie na LO/LR, itp. (63 listy).

Departament Zarządzania Zgodnością oszacował ogólny poziom ryzyka braku zgodności – w zakresie realizacji procesu zarządzania konfliktami interesów – na poziomie niskim.

2.5. Zgłaszanie nieprawidłowości

[GRI 2-25] [GRI 2-26]

W PFR działa system zgłaszania nieprawidłowości wraz z nadrzędną zasadą ochrony sygnalistów. Umożliwia on anonimowe zgłoszenie nieprawidłowości zarówno w formie wiadomości elektronicznej wysyłanej na dedykowane adresy e-mail: sygnalista@pfr.pl oraz compliance@pfr.pl, jak i tradycyjnej wiadomości papierowej umieszczonej w dedykowanych skrzynkach rozmieszczonych w głównej siedzibie PFR. W roku 2021 w ramach wdrożonej Strategii #ZgodnyPFR uruchomiony został kolejny, zewnętrzny kanał do zgłaszania nieprawidłowości poprzez [formularz dostępny na oficjalnej stronie internetowej PFR](#).

Zasady zgłaszania naruszeń oraz innych nieprawidłowości, a także zasady rozpatrywania i zarządzania zgłoszeniami, w tym dotyczące prowadzenia postępowań wyjaśniających, są opisane w Polityce informowania o naruszeniach PFR. Wszystkie zgłoszenia mają charakter poufny, podlegają wnikliwej analizie i są prowadzone z zachowaniem należytej staranności, niezależności i obiektywizmu. W 2021 roku zarejestrowano trzy anonimowe zgłoszenia. Były to zgłoszenia wewnętrzne niespełniające definicji naruszenia.

Pod koniec 2021 roku Grupa Kapitałowa PFR rozpoczęła projekt aktualizacji dotychczasowego modelu zgłaszania nieprawidłowości w spółkach, którego celem jest dostosowanie do projektu Ustawy o ochronie osób zgłaszających naruszenia prawa opublikowanego 18 października 2021 r. w celu wdrożenia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1937 z 23 października 2019 r. w sprawie ochrony osób zgłaszających naruszenia prawa Unii.

2.6. Zarządzanie danymi osobowymi

[GRI 418-1]

W PFR powołano Biuro Ochrony Danych Osobowych, którego celem jest ocena zgodności w zakresie przepisów dotyczących danych osobowych i poziomu bezpieczeństwa czynności przetwarzania danych osobowych oraz informowanie Zarządu o poziomie ryzyka związanego z operacjami przetwarzania. Biuro Ochrony Danych Osobowych odpowiada w szczególności za zapewnienie przestrzegania w PFR przepisów o ochronie danych osobowych oraz wykonywanie przez wyznaczoną przez Zarząd osobę odpowiedzialną obowiązków w zakresie Inspektora Ochrony Danych (IOD).

W Polskim Funduszu Rozwoju, zgodnie z Instrukcją realizacji praw podmiotów danych, będącą załącznikiem do przyjętej przez Zarząd Polityki ochrony danych osobowych, każde naruszenie można zgłosić na adres e-mail: iod@pfr.pl lub pocztą tradycyjną. W 2021 roku nie odnotowano żadnych zgłoszeń dotyczących naruszeń w zakresie danych osobowych.

Zrównoważone środowisko pracy

Zaangażowanie w zrównoważony rozwój obejmuje działania wspierające środowisko pracy. Pracownicy stanowią jedną z kluczowych grup interesariuszy PFR. Spółka realizuje cele strategiczne Grupy Kapitałowej PFR poprzez swoją politykę zatrudnienia stosując zasadę równości szans w zatrudnieniu. Zgodnie z przyjętym w PFR Regulaminem Pracy pracownicy są równo traktowani w zakresie nawiązywania i rozwiązywania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansów oraz dostępu do szkoleń w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

1. PRACOWNICY PFR – SKALA I STRUKTURA ZATRUDNIENIA

PFR

Pracownicy w 2021 roku

250 pracowników (14,2% wzrost do 2020 roku)

90 nowych pracowników

58 pracowników, z którymi zakończył się stosunek pracy (27,4% osób przeszło do spółek GK PFR)

18,95% wskaźnik rotacji¹

Grupa Kapitałowa PFR

Pracownicy w 2021 roku

667 pracowników (11,4% wzrostu do 2020 roku)

214 nowych pracowników

144 pracowników, z którymi zakończył się stosunek pracy

17,91% wskaźnik rotacji

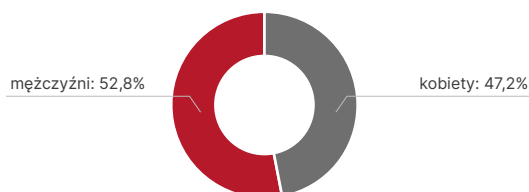
[GRI 2-7] [GRI 2-8]

W 2021 roku w PFR 47,2% pracowników stanowiły kobiety, a 52,8% mężczyźni.

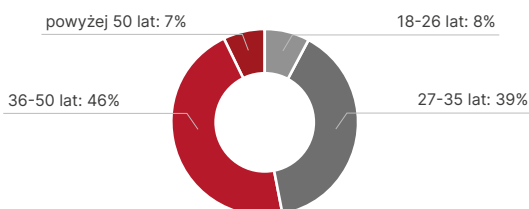
PFR kieruje się określonym zestawem wartości i w zgodzie z nimi dobiera zarówno pracowników, jak i benefity, tym samym dbając o właściwą kulturę organizacyjną oraz zaangażowanie pracujących profesjonalistów. Jednym z oczekiwań kandydatów jest zatrudnienie na podstawie umowy na czas nieokreślony, dlatego większość umów z pracownikami po okresie próbnym zawierana jest na czas nieokreślony.

W roku 2021 spośród grupy osób zatrudnionych na umowę o pracę oraz umowę zlecenie, aż **95,42%** stanowiły osoby będące pracownikami PFR, zatrudnionymi na umowę o pracę. Osoby zatrudnione na umowę zlecenie stanowiły **4,58%**², wykonywały one prace doradcze oraz analityczne.

Struktura zatrudnienia w PFR według płci (stan na dzień 31.12.2021)

Struktura zatrudnienia w PFR według wieku (stan na dzień 31.12.2021)

Przedstawione dane dotyczące liczby pracowników zostały obliczone jako liczba wszystkich pracowników na dzień 31 grudnia 2021 r.

Całkowita liczba pracowników w podziale na płeć i typ zatrudnienia (pełny etat, niepełny etat) w PFR

PFR	2021	2020
Liczba pracowników zatrudnionych na pełny etat	241	204
Kobiety	115	90
Mężczyźni	126	114
Liczba pracowników zatrudnionych na niepełny etat	9	15
Kobiety	3	4
Mężczyźni	6	11
Liczba pracowników bez gwarantowanej liczby godzin	0	0
Kobiety	0	0
Mężczyźni	0	0
Całkowita liczba pracowników	250	219

[GRI 405-1] [GRI 406-1]

PFR w procesie rekrutacji pracowników przestrzega zasad przeciwdziałania dyskryminacji w zatrudnieniu. Zasady te są sformułowane w Regulaminie Pracy PFR, który opisuje równe traktowanie pracowników ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie oraz orientację seksualną,

¹ W przypadku nieuwzględniania osób, które przeszły do spółek GK PFR, wskaźnik rotacji wynosi 13,73%.

² Grupa ta nie zawiera członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej PFR.

zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony albo w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy.

W 2021 roku nie otrzymano żadnych zgłoszeń związanych z dyskryminacją pracowników.

[GRI 405-1]

Różnorodność organów zarządzających i pracowników w PFR

Kategorie różnorodności	2021	2020
Kierownicy raportujący bezpośrednio do zarządu	9,64%	8,64%
Poniżej 30 lat	0,40%	0,00%
Kobiety	0,00%	0,00%
Mężczyźni	0,40%	0,00%
Od 30 do 50 lat	6,83%	6,82%
Kobiety	3,22%	3,64%
Mężczyźni	3,61%	3,18%
Powyżej 50 lat	2,41%	1,82%
Kobiety	0,40%	0,45%
Mężczyźni	2,01%	1,35%
Kierownicy nie raportujący bezpośrednio do zarządu	9,24%	4,55%
Poniżej 30 lat	0,00%	0,00%
Kobiety	0,00%	0,00%
Mężczyźni	0,00%	0,00%
Od 30 do 50 lat	8,84%	4,55%
Kobiety	3,22%	2,73%
Mężczyźni	5,62%	1,82%
Powyżej 50 lat	0,40%	0,00%
Kobiety	0,40%	0,00%
Mężczyźni	0,00%	0,00%
Pozostali pracownicy	81,12%	86,82%
Poniżej 30 lat	23,29%	26,36%
Kobiety	12,45%	11,36%
Mężczyźni	10,84%	15,00%
Od 30 do 50 lat	54,22%	59,09%
Kobiety	26,10%	24,09%
Mężczyźni	28,11%	35,00%
Powyżej 50 lat	3,61%	1,36%
Kobiety	1,60%	0,45%
Mężczyźni	2,01%	0,91%

Metodyka: procentowy udział pracowników w każdej z grup w podziale na kategorię pracownika, płeć oraz wiek.

[GRI 401-1]

W roku 2021 zatrudniono 90 nowych pracowników, w tym samym roku pracę zakończyło 58 pracowników, co przekłada się na 29,41% udział nowych pracowników oraz 18,95% wskaźnik rotacji. Wskaźnik rotacji został obliczony na podstawie całkowitej liczby odejść pracowników podzielonej przez całkowitą liczbę zatrudnionych pracowników w roku sprawozdawczym. Dane zawierają osoby, które rotowały pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej PFR. Wzrost zatrudnienia oraz zmiany w jego strukturze wynikają m.in. ze wzrostu skali

działań PFR, dopasowywania kwalifikacji pracowników do nowych zadań stawianych przed Grupą Kapitałową PFR oraz zmian w strukturze Grupy Kapitałowej służących optymalizacji jej działania jako całości.

Zatrudnienie nowych pracowników oraz rotacja pracowników w PFR

	2021	2020
Całkowita liczba nowych* pracowników w podziale na płeć i wiek	90	114
Wskaźnik zatrudnienia**	29,41%	46,34%
Poniżej 30 lat	27	42
Kobiety	15	22
Mężczyźni	12	20
Od 30 do 50 lat	55	69
Kobiety	32	28
Mężczyźni	23	41
Powyżej 50 lat	8	3
Kobiety	3	1
Mężczyźni	5	2
Całkowita liczba odejść* pracowników w podziale na płeć i wiek	90	114
Wskaźnik odejść**	18,95%	12,30%
Poniżej 30 lat	18	8
Kobiety	6	5
Mężczyźni	12	3
Od 30 do 50 lat	38	20
Kobiety	18	11
Mężczyźni	20	9
Powyżej 50 lat	2	2
Kobiety	0	0
Mężczyźni	2	2

* Nowych, czyli zatrudnionych od 1 stycznia do 31 grudnia raportowanego okresu (podobnie odejścia)

** Metodyka: wskaźnik rotacji obliczony jako procent odejść pracowników w raportowanym okresie, w rozbięciu na płeć oraz grupę wiekową (np. <30; 30-50; >50) uwzględniając rotacje pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej PFR; wskaźnik zatrudnienia obliczony jako procent nowozatrudnionych pracowników w raportowanym okresie, w rozbięciu na płeć oraz grupę wiekową (np. <30; 30-50; >50) uwzględniając nowozatrudnionych pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej PFR.

[GRI 2-30]

Spółka troszczy się o przestrzeganie prawa oraz dobrostan pracowników. Pracownicy spółki wybierają Przedstawiciela Pracowników na dwuletnią kadencję.

2. WYNAGRODZENIA

[GRI 2-19] [GRI 2-20]

Zasady oraz wysokość wynagradzania członków Rady Nadzorczej, a także członków Zarządu ustalane są przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a w przypadku Zarządu także przez Radę Nadzorczą. Szczegółowe informacje na temat całkowitego wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej zostały opublikowane w Sprawozdaniu finansowym PFR o wynagrodzeniach członków Zarządu i Rady Nadzorczej za 2021 rok.

PFR realizuje politykę wynagradzania pracowników, której założenia są zgodne ze strategią i wartościami Grupy Kapitałowej PFR. Do klu-

czowych regulacji wewnętrznych w tym zakresie należą Regulamin wynagradzania pracowników PFR oraz Regulamin Premiowania Pracowników PFR, które określają zasady wynagradzania pracowników oraz przyznawania innych świadczeń związanych z zatrudnieniem.

Regulamin wynagrodzeń opisuje szczegółowo zasady dotyczące wszystkich składników wynagrodzenia, składające się z poniższych części:

1. wynagrodzenie zasadnicze – miesięczne wynagrodzenie pieniężne określone w stawce miesięcznej, odzwierciedla wymagane na danym stanowisku kompetencje, złożoność pracy, zakres odpowiedzialności i doświadczenie zawodowe oraz praktykę stosowaną na adekwatnych rynkach odniesienia,
2. premia roczna lub miesięczna – uzależniona od stopnia realizacji celów wyznaczonych danemu Pracownikowi i/lub stopnia realizacji celów wspólnych w danym roku obrotowym, wypłacana w oparciu o zbadane sprawozdanie finansowe,
3. świadczenia niepieniężne – na przykład dofinansowanie przejazdów do pracy, opieki medycznej,
4. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

[GRI 405-2]

Stosunek wynagrodzenia kobiet do wynagrodzenia mężczyzn w PFR

	2021	2020
Kierownicy jednostek organizacyjnych raportujący bezpośrednio do zarządu	87,86%	67,35%
Kierownicy jednostek organizacyjnych nie raportujący bezpośrednio do zarządu	98,84%	144,42%
Pozostali pracownicy	73,01%	66,35%

Metodyka: wskaźnik obliczony jako stosunek wynagrodzenia kobiet do wynagrodzenia mężczyzn w podziale na kategorię pracownika.

[GRI 401-2]

Świadczenia przyznawane pracownikom pełnoetatowym są w takim samym stopniu przyznawane pracownikom zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin.

3. ROZWÓJ PRACOWNIKÓW

3.1. Działania i procesy HR

W przyjętej w grudniu 2021 roku strategii Grupy Kapitałowej Polskiego Funduszu Rozwoju na lata 2022-2025, rozwój kapitału ludzkiego jest wpisany jako jeden z elementów zrównoważonego rozwoju GK w obszarze zarządzania personelem. Grupa Kapitałowa PFR, w tym PFR, realizuje działania mające na celu pozyskanie oraz utrzymanie kluczowych talentów wewnątrz organizacji. Działania te to m.in. organizacja cyklu szkoleń opartych o wartości GK PFR wzmacniających kompetencje przyszłości.

3.2. Polityka szkoleń i programy rozwojowe

[GRI 404-1] [GRI 404-2]

Rozwój kompetencji przyszłości to kluczowy priorytet Polskiego Funduszu Rozwoju w obszarze zarządzania personelem. Programy szkoleniowe dedykowane kadrze kierowniczej i pracownikom przeprowadzone w 2021 roku miały za zadanie wyrównanie różnicowego poziomu wiedzy i umiejętności wśród pracowników związanego ze znacznym wzrostem zatrudnienia w okresie pandemii, wynikającym z powierzenia Spółce nowych zadań.

[GRI 404-2]

W 2021 roku, oprócz indywidualnych szkoleń podnoszących umiejętności pracowników wynikających ze specyfiki stanowiska pracy, PFR zorganizował szkolenia grupowe dedykowane poszczególnym grupom stanowiskowym:

- „Pracownik przyszłości” – w którym uczestniczyło 98,21% pracowników PFR;
- „Lider przyszłości” – szkolenie dla kadry kierowniczej, w którym uczestniczyło 95,12% pracowników zajmujących stanowiska kierownicze;
- „Efektywna obsługa klienta” – szkolenie dla pracowników Centrum Doradztwa, w którym uczestniczyło 97% pracowników zajmujących stanowisko doradcy;
- „Skuteczna rekrutacja” – szkolenie dla kadry kierowniczej, w którym wzięło udział 80% kadry kierowniczej.

45,25 – średnia liczba godzin szkoleniowych na pracownika

3.3. Regularna ocena pracowników

[GRI 404-3]

Regularna ocena wyników oraz jakości pracy stanowi kluczowe wsparcie dla pracowników w kontekście rozwoju oraz efektywności wykonywanej pracy. Informacja zwrotna pozwala wyrównać luki kompetencyjne, a także odkrywać pracowników o najwyższym potencjale rozwoju. PFR przeprowadza regularną ocenę swoich pracowników w momencie rozliczania celów rocznych lub miesięcznych (w zależności od przyjętego systemu premiowego). Stopień realizacji celów jest ściśle powiązany z zasadami przyznawania premii, które zostały określone w Regulaminie Premiowania.

4. WSPARCIE LOKALNYCH SPOŁECZNOŚCI

[GRI 413-1]

PFR wraz ze swoimi spółkami zależnymi koordynuje działania wspierające zrównoważony rozwój społeczny i gospodarczy kraju. Priorytetami Grupy Kapitałowej PFR są inwestycje infrastrukturalne, innowacje, rozwój przedsiębiorczości, eksport i ekspansja zagraniczna polskich przedsiębiorstw, wsparcie samorządów, realizacja programu Pracowniczych Planów Kapitałowych oraz obsługa inwestycji zagranicznych. Za pośrednictwem powołanej przez PFR w 2018 roku Fundacji PFR prowadzone są działania mające na celu zarówno wspieranie jak i inicjowanie pozytywnych zmian w otoczeniu społecznym Grupy Kapitałowej PFR.

Spółeczna odpowiedzialność wpisuje się ściśle w system wartości określony na poziomie Grupy Kapitałowej PFR, którego jednym z podstawowych filarów jest rozumienie otaczającej rzeczywistości oraz odpowiedzialność za działania mając przede wszystkim na uwadze dobro Polski, a tym samym polskiego społeczeństwa.

Podsumowanie działań, wynikających z realizacji strategii w latach 2019-2021 w obszarze społecznej odpowiedzialności biznesu:

90+ – liczba projektów zrealizowanych przez Fundację PFR

ponad 165 tys. – liczba uczestników zajęć edukacyjnych przygotowanych w ramach Centralnego Domu Technologii

213 tys. – liczba wyświetleń materiałów edukacyjnych na kanale YT CDT

W strategii na kolejne lata (2022-2025) kierunki działania PFR będą kontynuowane, a także w dalszym ciągu wzmacniane, w szczególności mając na uwadze znaczenie zrównoważonego rozwoju, transformacji cyfrowej i zaawansowanych technologii oraz transformacji energetycznej i konkurencyjności gospodarki.

Realizacja zadań w ramach społecznej odpowiedzialności Spółki odbywa się za pośrednictwem Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju. Działalność Fundacji opiera się na dwóch filarach: własnych przedsięwzięciach edukacyjnych oraz wsparciu inicjatyw społecz-

nych innych podmiotów. Szczegółowy opis Fundacji oraz prowadzonych przez nią działań został szczegółowo opisany w raporcie w punkcie „Działalność Fundacji PFR”.

Zapewnienie edukacji wysokiej jakości oraz promowanie uczenia się przez całe życie, zmniejszenie nierówności oraz zapewnienia równego dostępu do edukacji są kluczowymi celami zrównoważonego rozwoju realizowanymi przez Fundację PFR. Poniżej przedstawiamy wybrane działania wspierające realizację celów społecznych.

Projekt	Realizowane cele społeczne	SDGs
<p>1. Projekty społeczno-edukacyjne wspierające lokalne społeczności, edukację wśród dzieci i młodzieży, a także aktywizację zawodową młodzieży:</p>		
<p>a. „#SamoDZIELNI!” (II edycja), kierowany do młodzieży z rodzin zastępczych wspierający zdobycie pierwszych kwalifikacji zawodowych. W projekcie wzięło udział 26 osób w wieku 17-19 lat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie polskich rodzin i ludzi młodych w zdobyciu kwalifikacji zawodowych • Wyrównywanie szans – współpraca również z mniejszymi ośrodkami i lokalnymi gminami 	
<p>b. „Wakacyjna AktywAKCJA”, którego celem zwiększenie aktywności ruchowej i społecznej dzieci i młodzieży oraz wsparcie lokalnych działań sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych aktywizujących młodzież szkolną w czasie wakacji. Sfinansowano 53 projekty o łącznej wartości 265 tys. zł.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Promowanie zdrowego stylu życia oraz zwiększenie przewidywanej długości życia wśród dzieci • Poprawa zdrowia ludzi i zmniejszenie negatywnych skutków pandemii 	
<p>c. „Świat pieniądza”, mający na celu rozwijanie wiedzy o finansach, oszczędzaniu i wartości pieniądza wśród dzieci i młodzieży w wieku 8-14 lat. W ramach akcji do domów dziecka, szkół, świetlic zostało nieodpłatnie przekazanych 2 200 książek, na podstawie których odbyły się lekcje z edukacji ekonomicznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby młodzieży, którzy posiadają odpowiednie umiejętności, w tym techniczne i zawodowe, potrzebne przy uzyskaniu zatrudnienia, znalezieniu godziwej pracy i rozwoju przedsiębiorczości 	
<p>d. „Pasjonaci edukacji”, program stypendialny skierowany dla gorzej sytuowanych przyszłych nauczycieli i edukatorów. Z programu skorzystało w 2021 roku 36 studentów.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie ograniczeń w dostępie do edukacji w związku z ubóstwem • Zwiększenie dostępu do edukacji na uczelniach wyższych 	
<p>2. Projekty partnerskie w obszarze wsparcia edukacji, innowacyjności, przedsiębiorczości oraz kultury i sztuki. W 2021 roku Fundacja PFR wzięła udział w 37 projektach partnerskich:</p>		
<p>a. „Akademia talentów”, program stypendialny skierowany do studentów pochodzących z dużych rodzin, angażujących się w działania społeczne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wyrównywanie szans młodzieży i osób dorosłych w dostępie do edukacji 	
<p>b. „Stanisław Lem poleca” – w ramach projektu powstała kolekcja utworów w ogólnodostępnej bibliotece Wolne Lektury.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępu do edukacji na wszystkich poziomach, promowanie edukacji przez całe życie 	
<p>c. „Korki z Legią” – cykl zajęć on-line, skierowany dla maturzystów, mających na celu utrwalenie w atrakcyjny sposób zagadnień potrzebnych na maturze z matematyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby młodzieży i dorosłych, którzy posiadają kluczowe umiejętności potrzebne do dalszego rozwoju edukacji 	
<p>d. „Tropem Wilczym” – Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych – organizacja biegów upamiętniających Żołnierzy Wyklętych. W biegu wzięło udział ok. 66 tys. osób w ponad 300 miastach.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie wysiłków na rzecz ochrony i zabezpieczenia dziedzictwa kulturowego 	
<p>e. „Kolegium legislacji” – projekt organizowany w partnerstwie z Forum Inicjatyw Młodzieżowych polegających na organizacji serii wykładów i warsztatów poświęconych zagadnieniom prawnym i społecznym skierowany do wybranych w drodze konkursu studentów prawa z całej Polski.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie liczby młodzieży i dorosłych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności, w tym techniczne i zawodowe, potrzebne przy uzyskaniu zatrudnienia 	

3. **Projekty związane z walką z pandemią COVID-19**, m.in. wsparcie finansowe dla szpitali i innych instytucji walczących z pandemią. W ramach projektu zostały przekazane środki m.in. na zakup ambulansu, defibrylatory z funkcją kapnografii, a także środki ochrony przed COVID-19. Fundacja PFR wsparła również projekt ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „STOP COVID”, której celem była edukacja oraz budowa narzędzi wsparcia społecznego osób zagrożonych wykluczeniem ze względu na pandemię. W 2021 roku Fundacja wsparła działalność ponad 100 organizacji walczących ze skutkami pandemii COVID-19.

4. **Centralny Dom Technologii**, prowadzący działalność edukacyjną oraz popularyzację nowych technologii skierowaną dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i seniorów. W 2021 roku zorganizowano warsztaty edukacyjne, w których udział wzięło 14 299 osób.

- Poprawa zdrowia ludzi i zmniejszenie negatywnych skutków pandemii
- Zmniejszenie liczby zgonów w wyniku katastrof naturalnych, oraz zmniejszenie liczby osób nimi dotkniętych

- Zwiększenie liczby młodzieży, osób dorosłych, a także osób starszych, którzy posiadają odpowiednie umiejętności techniczne poprzez wzrost kompetencji cyfrowych

PFR podejmuje również szereg działań mających na celu zaangażowanie pracowników w działalność charytatywną. Według Regulaminu Wolontariatu Pracowniczego każdy pracownik ma prawo do wykonywania działalności wolontariackiej w Dniu Wolontariatu, z zachowaniem prawa do wynagrodzenia za Dzień Wolontariatu Pracowniczego. Niezwykle istotną rolę w inicjowaniu działań w ramach wolontariatu pracowniczego pełni Fundacja PFR. W 2021 roku Fundacja zrealizowała łącznie osiem akcji w ramach wolontariatu pracowniczego Grupy Kapitałowej PFR, w których łącznie wzięło udział 170 pracowników, w tym m.in.:

- **„Wolontariusze na Start”**, umożliwiający stworzenie własnego projektu oraz uzyskania wsparcia finansowego w wysokości 4 tys. zł. Dzięki wysokiemu zaangażowaniu pracowników PFR udało się zrealizować działania wspierające zrównoważony rozwój takie jak: sadzenie drzew przy szkole podstawowej w Wyczółkach, urządzenie zielonego kąpieliska dla dzieci na terenie praskiej świetlicy, przeprowadzenie warsztatów edukacyjnych i rekreacyjnych w gdańskim domu dziecka, czy zorganizowanie lekcji w szkołach pt. „Bezpieczny Internet od najmłodszych lat”;
- **„Aktywny Wolontariat”**, polegający na rejestrowaniu aktywności sportowych pracowników za pomocą aplikacji Activy i zebraniu środków finansowych dla hospicjum w Chełmie i Kępiu Zaleszańskim. W akcji wzięło udział 127 aktywnych uczestników (wolon-

tariuszy), którzy łącznie przez 5 miesięcy przejechali na rowerze i przebiegli 56 tys. km, spalili 3,5 mln kcal, oszczędzając przy tym 14,2 t CO₂, a tym samym gromadząc blisko 50 tys. zł na cel charytatywny.

- **„Szlachetna Paczka”**, ogólnopolska akcja charytatywna wspierająca rodziny, które znalazły się w trudnej sytuacji materialnej z przyczyn od siebie niezależnych, a także seniorzy w trudnej sytuacji, czy osoby z niepełnosprawnościami. Wsparcie w postaci 70 paczek o wartości około 30 tys. zł otrzymało 6 rodzin.

Fundacja realizowała w 2021 roku również inne działania charytatywne, wykorzystując wysokie zaangażowanie pracowników w akcje wolontariatu pracowniczego, tj. zbiórkę pluszowych maskotek dla małych pacjentów Centrum Zdrowia Dziecka w Warszawie.

Spółka promuje działania wolontariatu, wykorzystując przy tym narzędzia, np. aplikację @Pracownik, która wykorzystywana jest m.in. w procedurze udzielania Dnia Wolontariatu Pracowniczego, w tym do informowania pracowników o akcjach wolontariackich organizowanych przez Fundację.

Szczegółowy opis działań w zakresie wolontariatu pracowniczego znajduje się na str. 81 raportu.

Wolontariat pracowniczy PFR

Klimat i środowisko

Wkład Grupy Kapitałowej PFR w ochronę środowiska realizowany jest przede wszystkim poprzez prowadzone inwestycje. Ich realizacja ma na celu wsparcie polskiej gospodarki w transformacji na rzecz neutralności klimatycznej i ograniczenia wpływu na środowisko m.in. poprzez rozwój projektów związanych z energetyką odnawialną czy transportem (więcej informacji dotyczących projektów na stronie 104). Bezpośrednia działalność operacyjna prowadzona przez Grupę Kapitałową PFR, która związana głównie z pracą biurową nie stanowi istotnego źródła emisji. Pomimo tego, celem Grupy Kapitałowej PFR jest zminimalizowanie jej negatywnego wpływu na klimat i środowisko. Priorytetem jest ograniczenie emisji związanych z produkcją energii m.in. poprzez zwiększenie udziału energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu.

1. ZUŻYCIE ENERGII

[GRI 302-1]

Na całkowite zużycie energii przez Grupę Kapitałową PFR składają się paliwa pochodzące ze źródeł nieodnawialnych oraz zakupiona energia elektryczna. W 2021 roku całkowite zużycie energii wyniosło 1827 GJ. Zużycie ciepła zostało wyłączone ze względu na brak pełnych danych.

1.1. Zużycie paliw

W ramach działalności Grupy Kapitałowej PFR paliwa (benzyna oraz olej napędowy) zużywane są do transportu pojazdami. W 2021 roku łączne zużycie paliw wyniosło 1424 GJ.

Rodzaj paliwa	2021		2020		Zmiana w 2021 w stosunku do 2020
	L	GJ	L	GJ	
Benzyna	24 357	837	7424	253	+231%
Olej napędowy	15 370	587	18949	722	-19%
Całkowite zużycie paliw	39 727	1424	26 373	975	+46%

Przelicznik oraz wartość opałowa przyjęte w oparciu o bazę danych DEFRA (2021 oraz 2020).

1.2. Zużycie energii elektrycznej

W 2021 roku Grupa Kapitałowa PFR zużyła łącznie 403 GJ energii elektrycznej zakupionej od podmiotów zewnętrznych. Na podstawie umowy zawartej w 2021 roku, 100% energii elektrycznej zużytej w 2022 roku pochodzić będzie z odnawialnych źródeł.

Rodzaj energii	2021		2020		Zmiana w 2021 w stosunku do 2020
	kWh	GJ	kWh	GJ	
Zakupiona energia elektryczna	111 918	403	70 738	255	+58%

2. INFORMACJA DOTYCZĄCA KWALIFIKACJI DZIAŁALNOŚCI ZGODNIE Z TAKSONOMIĄ

2.1. Wymogi prawne dotyczące ujawnień kluczowych wskaźników wyników

Na podstawie art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniającego roz-

porządzenie (UE) 2019/2088 (dalej "Rozporządzenie 2020/852"³) Grupa Kapitałowa PFR została zobowiązana do ujawnienia informacji dotyczących działalności kwalifikujących się do systematyki Taksonomii. W świetle art. 1 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2021/2178 z dnia 6 lipca 2021 r. uzupełniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 przez sprecyzowanie treści i prezentacji informacji dotyczących zrównoważonej środowiskowo działalności gospodarczej, które mają być ujawniane przez przedsiębiorstwa podlegające art. 19a lub 29a dyrektywy 2013/34/UE, oraz określenie metody spełnienia tego obowiązku ujawniania informacji (dalej "Rozporządzenie 2021/2178").), PFR nie prowadzi działalności finansowej na podstawie zgody właściwego organu i w związku z tym jest spółką o charakterze niefinansowym. Zatem zgodnie z art. 10 Rozporządzenia 2021/2178, PFR jako jednostka dominująca jest obowiązana do ujawnienia w skonsolidowanym oświadczeniu na temat informacji niefinansowych, informacji na temat tego, w jakim stopniu obroty (przychody), nakłady inwestycyjne (CapEx) oraz wydatki operacyjne (OpEx) (kluczowe wskaźniki wyników, wskaźniki) dotyczą działalności kwalifikującej się do systematyki Taksonomii. Opis działalności gospodarczej kwalifikującej się do systematyki Taksonomii jest zawarty w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2021/2139 z dnia 4 czerwca 2021 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 poprzez ustanowienie technicznych kryteriów kwalifikacji służących określeniu warunków, na jakich dana działalność gospodarcza kwalifikuje się jako wnosząca istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu lub w adaptację do zmian klimatu, a także określeniu, czy ta działalność gospodarcza nie wyrządza poważnych szkód względem żadnego z pozostałych celów środowiskowych (dalej "Techniczne kryteria kwalifikacji").

W skład Grupy Kapitałowej PFR wchodzi PFR Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych, działające na podstawie zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego, jednak w świetle Rozporządzenia 2021/2178 fakt prowadzenia przez podmiot zależny działalności finansowej polegającej na zarządzaniu aktywami (w rozumieniu definicji z Rozporządzenia 2021/2178) nie prowadzi do kwalifikacji PFR jako podmiotu finansowego. Zgodnie z załącznikiem I Rozporządzenia 2021/2178 przedsiębiorstwa niefinansowe prezentują wskaźniki obrotu, CapEx i OpEx dla działalności kwalifikujących się do systematyki. Natomiast podmioty finansowe zarządzające aktywami przedstawiają udział procentowy inwestycji kwalifikujących się do systematyki, na podstawie udziału procentowego odpowiadającej systematyce działalności gospodarczej spółek, w których dokonano inwestycji. PFR jako przedsiębiorstwo niefinansowe jest obowiązana do stosowania załącznika I Rozporządzenia 2021/2178, co przesądza o charakterze ujawnień w postaci kluczowych wskaźników dotyczących obrotu, CapEx i OpEx. W przypadku wskaźnika obrotu należy podać przychody generowane przez działalność kwalifikującą się do systematyki, uwzględniając przychody ujęte zgodnie ze stosowanymi standardami rachunkowości. Podstawę do ustalenia CapEx stanowią nakłady inwestycyjne obejmujące zwiększenie rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych oraz praw do użytkowania aktywów, rozliczane zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości. Podstawę do ustalenia OpEx stanowią bezpośrednie, nieskapitalizowane koszty związane z pracami badawczo-rozwojowymi, działaniami w zakresie renowacji budynków, leasingiem krótkoterminowym, konserwacją i naprawami oraz wszelkie inne

3 Rozporządzenie 2020/852, Techniczne kryteria kwalifikacji oraz Rozporządzenie 2021/2178 zwane dalej "Taksonomią".

bezpośrednie wydatki związane z bieżącą obsługą składników rzeczowych aktywów trwałych.

2.2. Przegląd działalności Grupy Kapitałowej PFR pod kątem kwalifikacji do systematyki Taksonomii

Działalność kwalifikująca się do systematyki to działalność określona Technicznymi kryteriami kwalifikacji. W celu ustalenia, czy działalność Grupy Kapitałowej PFR kwalifikuje się do systematyki Taksonomii, dokonano przeglądu działalności prowadzonej przez Grupę Kapitałową PFR, odwołując się do opisu zawartego w Technicznych kryteriach kwalifikacji i pomocniczo kodów NACE. Biorąc pod uwagę, że przepisy Taksonomii nie wprowadziły rozwiązań dostosowanych do grupy kapitałowej, której jednostka dominująca nie prowadzi działalności finansowej na podstawie zgody właściwego organu, ale jej jednostka zależna prowadzi działalność o charakterze finansowym (na podstawie odpowiedniego zezwolenia), PFR jako jednostka raportująca zgodnie z zasadami dotyczącymi jednostek niefinansowych nie mogła objąć przeglądem działalności inwestycyjnej dokonywanej za pośrednictwem TFI. Dodać należy, że do kwalifikacji działalności podmiotów finansowych należy stosować sprofilowane do tego typu działalności podejście, określone w załączniku III Rozporządzenia 2021/2178, a Grupa Kapitałowa PFR jest obowiązana stosować załącznik I. Po dokonaniu przeglądu prowadzonej działalności gospodarczej zgodnie z zasadami obowiązującymi przedsiębiorstwa niefinansowe Grupa Kapitałowa PFR zidentyfikowała działania kwalifikujące się do systematyki zgodnie z załącznikiem I Technicznych kryteriów kwalifikacji, jednak ze względu na niewielką wartość poniesionych nakładów i/lub wydatków (poniżej 0,01% całkowitych przychodów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym) nie stanowią one działań, które w ocenie PFR można kwalifikować jako wnoszące istotny wkład w łagodzenie zmian klimatu. Dotyczy to np. eksploatacji samochodów z napędem hybrydowym, działalności edukacyjnej związanej z łagodzeniem zmian klimatu czy organizacji działań we współpracy

z partnerami zewnętrznymi o charakterze prac eksperymentalnych lub rozwojowych, których celem jest opracowanie instrumentów mających na celu obniżenie emisji gazów cieplarnianych. Z tego względu **100% działalności Grupy Kapitałowej PFR należy zaliczyć do działalności niekwalifikującej się do systematyki Taksonomii.**

Nie oznacza to, że Grupa Kapitałowa nie prowadzi działań, które pozytywnie oddziałują na środowisko oraz przyczyniają się do łagodzenia zmian klimatu. Brak możliwości uwzględnienia działalności inwestycyjnej przy pomocy wskaźników dedykowanych dla przedsiębiorstw niefinansowych sprawia, że wymagane ujawnienia dotyczące działalności kwalifikującej się do Taksonomii nie odzwierciedlają efektywności środowiskowej realizowanej przez podmioty, w które dokonano inwestycji za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych.

Ze względu na trwające prace legislacyjne zmierzające do rozszerzenia listy działalności kwalifikujących się, w szczególności w obszarze pozostałych celów środowiskowych, w przyszłości inne działalności Grupy Kapitałowej PFR mogą kwalifikować się do Taksonomii. Dodatkowo zmiany obowiązujących aktów prawnych lub interpretacje wydane przez Komisję Europejską mogą także wpłynąć na zakres dokonywanych ujawnień.

W kolejnych okresach sprawozdawczych PFR rozważy możliwość dokonania dobrowolnych ujawnień, w szczególności w obszarze inwestycji dokonywanych za pośrednictwem funduszy inwestycyjnych oraz wspólnych przedsięwzięć, w zakresie w jakim pozwolą na to regulacje dotyczące tajemnicy zawodowej wynikające z ustawy o funduszach inwestycyjnych. Ujawnienia dokonywane za rok 2021 dotyczą wyłącznie tego, czy działalność gospodarcza kwalifikuje się do systematyki Taksonomii, a nie czy jest prowadzona w sposób zrównoważony, zatem dobrowolne ujawnienia miałyby niewielką wartość dla oceny oświadczenia na temat informacji niefinansowych za rok 2021.

O części niefinansowej raportu

[GRI 2-1] [GRI 2-2] [GRI 2-3] [GRI 2-4] [GRI 2-5] [GRI 2-14]

Niniejszy raport zawiera informacje niefinansowe obejmujące zagadnienia środowiskowe, pracownicze, społeczne i ładu korporacyjnego dotyczące spółki PFR oraz spółek zależnych Grupy Kapitałowej PFR. Informacje niefinansowe PFR i Grupy Kapitałowej PFR są publikowane w cyklu rocznym i obejmują okres działalności od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku.

Po raz pierwszy Grupa Kapitałowa PFR zdecydowała się ujawnić w raporcie skonsolidowanym informacje niefinansowe zgodnie z międzynarodowym standardem raportowania niefinansowego Global Reporting Initiative (GRI) 2021. W związku z tym rok 2021 stanowi rok bazowy. Informacje niefinansowe zostały ponadto przyporządkowane do Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs) Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ).

Dane niefinansowe ujawnione w raporcie dotyczą tematów istotnych, które Grupa Kapitałowa PFR wyznaczyła na podstawie analizy istot-

ności z uwzględnieniem wymogów ustawy o rachunkowości. Raport obejmuje również ujawnienia wynikające z europejskiej Taksonomii, dotyczące przychodów, nakładów inwestycyjnych i wydatków operacyjnych w zakresie działalności objętych systematyką Taksonomii. Szczegóły dotyczące spółek ujętych w poszczególnych wskaźnikach niefinansowych zostały przedstawione w tabeli z indeksami wskaźników GRI na stronie 124.

Treść niniejszego raportu została zweryfikowana i zaakceptowana przez Zarząd oraz Radę Nadzorczą. Raport nie został poddany weryfikacji zewnętrznej.

Raport niefinansowy został opublikowany w dniu 31 maja 2022 roku. W przypadku pytań dotyczących części niefinansowej raportu Grupy Kapitałowej PFR i informacji w niej zawartych prosimy o kontakt: Łukasz Błaszczuk, lukasz.blaszczuk@pfr.pl.

Indeksy wskaźników

1. TABELA Z INDEKSAMI WSKAŹNIKÓW GRI

Część niefinansowa została sporządzona według wytycznych GRI 1: Foundation 2021.

	Nazwa wskaźnika	Numer strony	Komentarz		Nazwa wskaźnika	Numer strony	Komentarz
GRI 2: Ujawnienia profilowe 2021							
GRI 2-1	Dane organizacyjne	7 123		GRI 2-21	Roczny wskaźnik całkowitego wynagrodzenia	nd	Nie ujawniono wskaźnika ze względu na poufność danych.
GRI 2-2	Podmioty będące częścią raportowania o zrównoważonym rozwoju	123		GRI 2-22	Oświadczenie o strategii zrównoważonego rozwoju	103	
GRI 2-3	Okres raportowania, częstotliwość i osoba kontaktowa	123		GRI 2-23	Zobowiązania wobec polityk	114	
GRI 2-4	Ponowne przedstawienie informacji	123	Rok 2021 jest pierwszym rokiem raportowania niefinansowego Grupy Kapitałowej PFR	GRI 2-24	Implementacja zobowiązań dot. polityk	114	
GRI 2-5	Weryfikacja zewnętrzna	123	Raport nie został poddany weryfikacji zewnętrznej	GRI 2-25	Procesy naprawcze negatywnego wpływu organizacji	116	
GRI 2-6	Działania organizacji, łańcuch wartości i inne relacje biznesowe	7		GRI 2-26	Mechanizmy zasięgnięcia porad i zgłaszania wątpliwości	116	
GRI 2-7	Pracownicy	117		GRI 2-27	Zgodność z prawem i regulacjami	114	
GRI 2-8	Pracownicy, którzy nie są zatrudnionymi pracownikami	117		GRI 2-28	Stowarzyszenia członkowskie	110	
GRI 2-9	Skład i struktura zarządzania	111		GRI 2-29	Podejście do zaangażowania interesariuszy	111 112	
GRI 2-10	Nominacja i wybór najwyższego organu zarządzającego	111		GRI 2-30	Zbiorowe układy pracy	118	W PFR nie funkcjonują układy zbiorowe pracy
GRI 2-11	Przewodniczący najwyższego organu zarządzającego	111		GRI 3: Tematy materialne 2021			
GRI 2-12	Rola najwyższego organu zarządzającego w nadzorowaniu zarządzania wpływem organizacji	111		GRI 3-1	Proces identyfikacji tematów materialnych	112	
GRI 2-13	Delegowanie odpowiedzialności za zarządzanie wpływem organizacji	111		GRI 3-2	Lista tematów materialnych	112	
GRI 2-14	Rola najwyższego organu zarządzającego w raportowaniu zrównoważonego rozwoju	123		Temat: Inwestycje			
GRI 2-15	Konflikt interesów	115		GRI 203-1	Inwestycje infrastrukturalne i powiązane usługi	104	
GRI 2-16	Komunikacja kwestii krytycznych	114		GRI 203-2	Znaczący pośredni wpływ ekonomiczny	104	
GRI 2-17	Zasób wiedzy najwyższego organu zarządzającego	111		Temat: Ład korporacyjny			
GRI 2-18	Ocena wydajności najwyższego organu zarządzającego	111		GRI 205-2	Komunikacja i szkolenia dotyczące polityk i procedur antykorupcyjnych	115	
GRI 2-19	Polityka wynagrodzeń	118		GRI 205-3	Potwierdzone przypadki korupcji i podjęte w związku z nimi działania	115	
GRI 2-20	Proces ustalania wynagrodzenia	118		GRI 206-1	Działania prawne dotyczące zachowań antykonkurencyjnych, praktyk antymonopolowych i monopolistycznych	114	
				GRI 207-1	Podejście do podatków	114	
				GRI 207-2	Zarządzanie podatkami, kontrola wewnętrzna i zarządzanie ryzykiem podatkowym	114	
				GRI 207-3	Zaangażowanie interesariuszy i rzecznictwo w zakresie podatków	114	

	Nazwa wskaźnika	Numer strony	Komentarz
GRI 418-1	Uzasadnione skargi dotyczące naruszenia prywatności i utraty danych osobowych	116	
Temat: Pracownicy			
GRI 401-1	Nowo zatrudnieni pracownicy oraz rotacja pracowników	118 119	
GRI 401-2	Świadczenia przyznawane pracownikom pełnoetatowym, które nie są zapewniane pracownikom tymczasowym lub zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin	119	
GRI 404-1	Średnia godzin szkoleniowych rocznie na pracownika	119	
GRI 404-2	Programy podnoszące kwalifikacje pracowników i programy pomocy w okresie przejściowym	119	

	Nazwa wskaźnika	Numer strony	Komentarz
GRI 404-3	Udział pracowników otrzymujących regularną ocenę swojej pracy oraz rozwoju kariery	119	
GRI 405-1	Różnorodność organów zarządzających i pracowników	117 118	
GRI 405-2	Stosunek wynagrodzenia zasadniczego i wynagrodzenia kobiet i mężczyzn	119	
GRI 406-1	Przypadki dyskryminacji i podjęte działania naprawcze	117	
Temat: Partnerstwo lokalne			
GRI 413-1	Operacje z zaangażowaniem społeczności lokalnej, ocenami wpływu i programami rozwojowymi	119	
Temat: Środowisko			
GRI 302-1	Zużycie energii w organizacji	122	

Warszawa, dnia 26 maja 2022 r.

Paweł Borys
Prezes Zarządu

Bartłomiej Pawlak
Wiceprezes Zarządu

Tomasz Fill
Wiceprezes Zarządu

Bartosz Marczuk
Wiceprezes Zarządu